



LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Stäppartade torrängar på Falbygden och i Ätradalen

Inventering 2007



Rapportnr: 2010:37

ISSN: 1403-168X

Författare: Lennart Sundh, Sundh Miljö

Framsidesbild: Smalbladig lungört i torrängsobjekt 21350, Häggum 1,
2007-04-27, foto Sundh Miljö.

Samtliga foton i rapporten är tagna av Lennart Sundh

Kartor är publicerade med tillstånd av © Lantmäteriet, dnr 106-2004/188

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Naturvårdsenheten



Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland under Publikationer/Rapporter.

Förord

Ett av de åtgärdsprogram som tas fram inom ramen för Naturvårdverkets satsning på hotade arter, är åtgärdsprogrammet för bevarande av stäppartade torrängar i Västsverige.

Denna rapport redovisar resultatet av en totalinventering av torrängarna i Västra Götalands län, gjort av Lennart Sundh från Sundh Miljö under 2007 på uppdrag av Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Länsstyrelsen har bearbetat Lennart Sundhs material på så sätt att numreringen av de olika objekten har justerats. Dessutom har vissa objekt slagits samman. Objektnummer som använts i tidigare rapporter framgår av denna rapport. Det blev nödvändigt se över numreringen då Äträdalen och Falbygden tidigare inventerats var för sig. Det har då funnit objekt som hetat likadant men legat i olika kommuner.

Tidigare rapporters objektsnummer är omgjorda till ett femsiffrigt nummer, med en etta först för Ulricehamn och en tvåa för Falbygden. Objektnumret slutar med en tillagd siffra som motsvarar eventuellt delobjektsnummer i tidigare rapporter. Således heter objekt 94 i Falbygden i denna strategi 20940, och objekt 86:1 i Ulricehamn heter här 10861.

Numreringen i denna rapport bör användas i framtida inventeringar och åtgärder kopplade till torrängarna.

Kartorna i rapporten är framtagna av Länsstyrelsen. Författaren ansvarar i övrigt för rapportens innehåll och Lennart Sundh tackas för sin insats.

Kaisa Malmqvist
Koordinator för åtgärdsprogram för hotade arter
Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Innehållsförteckning

Förord.....	3
Innehållsförteckning.....	4
Inledning.....	12
Syfte	12
Metodik	12
Resultat.....	15
Områden och plantor - drakblomma	15
Områden och plantor – smalbladig lungört.....	16
Beståndsutveckling och hävd – några kommentarer.....	16
Markstörning	18
Betesdrift	18
Hävdstatus	19
Röjningsbehov.....	19
Ingrepp	19
Urval av torrängar som övervakas inom den regionala miljöövervakningen	19
Åtgärder.....	20
Återbesök och uppföljning	20
Insådd och utplantering	21
Bilaga 1: Vegetationstyper	24
Bilaga 2: Redovisning av områden i Ätradalen	26
10010 Nöre, Timmele 1	26
10020 Nöre, Timmele 2	26
10040 Nöre, Timmele 3	27
10050 Nöre, Timmele 4	28
10060 Nöre, Timmele 5	29
10070 Plate, Dalum 2	29
10090 Plate, Dalum 1	30
10120 Krutbrännaregården 1.....	31
10130 Pålstorp, Dalum 1	33
10140 Pålstorp, Dalum 2	34
10150 Flata, Dalum 1	35
10160 Silarp, Dalum	36
10170 Gethall, Dalum	37
10180 Kycklingkullen	37
10190 Krutbrännaregården 2.....	38
10200 Flata, Dalum 2	39
10210 Dalums brinkar	40
10221 Horsäckrasjön 1	41
10230 Dalum 2	42
10241 Svenstorp, Dalum 1	42
10242 Svenstorp, Dalum 2	43
10250 Svenstorp, Dalum 3	44
10260 Svenstorp, Dalum 4	45
10270 Vimmerstad Blidsberg 1.....	46
10280 Vimmerstad Blidsberg 2.....	46
10290 Deragården, Blidsberg 1.....	47
10300 Deragården, Blidsberg 2.....	48
10311 Vimmerstad Blidsberg 3.....	49
10312 Vimmerstad Blidsberg 4.....	50
10320 Kässeberg, Blidsberg.....	50

10333 Bakträgen	51
10363 Blidsberg 1	53
10370 Blidsberg 2	55
10380 Blidsberg 3	56
10390 Hallabo 1	57
10400 Hallabo 2	57
10410 Hallabo 3	58
10420 Hallabo 4	59
10431 Dalakvarn, Blidsberg 1.....	60
10432 Dalakvarn, Blidsberg 2.....	61
10433 Dalakvarn, Blidsberg 3.....	61
10440 Humla Smedsgården 1	61
10450 Humla Smedsgården 2	62
10461 Humla 1	62
10462 Humla 2	63
10463 Humla 3	64
10470 Humla 4	64
10480 Humla 5	65
10490 Humla 6	66
10500 Humla Siggagården 1	66
10510 Humla Siggagården 3	67
10521 Nordtorpet	68
10522 Humla Siggagården 4	69
10530 Borred, Kölabý 1	69
10540 Borred, Kölabý 2	70
10550 Frälsegården 1	71
10560 Frälsegården 2	72
10571 Frälsegården 4	72
10572 Frälsegården 5	73
10573 Frälsegården 6	74
10574 Danstorp, Kölabý	75
10580 Frälsegården 7	75
10590 Frälsegården 8	76
10600 Frälsegården 9	76
10610 Frälsegården 10	77
10620 Frälsegården 11	78
10630 Frälsegården 12	79
10640 Frälsegården 14	80
10641 Frälsegården 17	81
10650 Frälsegården 13	81
10660 Frälsegården 16	82
10671 Trädets gård 1.....	83
10672 Trädets gård 2.....	83
10681 Trädets gård 3.....	84
10682 Trädets gård 4.....	84
10690 Trädets gård 5.....	84
10701 Ryninga Kölabý 6.....	84
10702 Ryninga Kölabý 7.....	85
10703 Ryninga Kölabý 8.....	85
10704 Ryninga Kölabý 9.....	85
10705 Ryninga Kölabý 10.....	86
10710 Ryninga Kölabý 11.....	86

10721 Ryninga Kölabby 1.....	86
10722 Ryninga Kölabby 2.....	87
10730 Ryninga Kölabby 3.....	88
10740 Ryninga Kölabby 4.....	89
10750 Ryninga Kölabby 5.....	90
10760 Frälsegården 15	90
10770 Norra Blidsberg 1	91
10780 Holmen Blidsberg 1	92
10790 Holmen Blidsberg 2	93
10800 Dalums Egendom 2	94
10810 Dalums Egendom 1	95
10820 Korshögen, Dalum	95
10830 Krutbrännaregården 4.....	96
10840 Pålstorp, Dalum 3.....	97
10850 Böne	98
10861 Knätte kullar 1	98
10862 Knätte kullar 2	99
10870 Knätte kullar 4.....	101
10880 Önnarp Nordväst	102
10890 Hössna kyrka väst.....	103
10901 Valared 1	103
10902 Valared 2	104
10903 Valared 3	104
10910 Halla	105
10920 Hov, Hällstad.....	105
10930 Hallabo 5	106
10940 Humla Siggagården 2.....	107
10950 Hössna Prästgård 1	108
10960 Jättaberget, Knätte	108
10970 Krutbrännaregården 3.....	109
NYDOKUMENTERADE OMRÅDEN 2007.....	109
10980 Norra Blidsberg 2	109
10990 Hössna Prästgård 2	110
11000 Toragården, Nöre	111
11010 Dalum 1	112
11020 Dalum Ödegården	113
11030 Frälsegården 3	113
11040 Ryninga Kölabby 12.....	114
11050 Ryninga Kölabby 13.....	115
3 Ohävdsmark i Plate	116
8 Slänt vid Plate.....	116
Bilaga 3: Redovisning av områden i Falbygden	117
20010 Kringlarp	117
20020 Åsen, Åsarp 1	117
20030 Alvared 1	118
20040 Alvared 2	119
20050 Alvared 3	120
20060 Alvared 4	120
20070 Alvared 5	121
20080 Alvared 6	122
20090 Alvared 7	122
20100 Alvared 8	123

20110 Alvared 9	123
20115 Alvared 10	124
20120 Uggleberg, Åsarp 1	124
20130 Uggleberg, Åsarp 2	125
20140 Smula ås 1	126
20150 Smula ås 2	127
20160 Smula 1.....	127
20170 Smula 2.....	128
20181 Smula 3.....	129
20182 Smula 13.....	129
20190 Smula 4.....	129
20200 Smula 5.....	130
20210 Smula 6.....	130
20220 Smula 7.....	131
20240 Smula 8.....	131
20250 Smula 9.....	132
20260 Stenhusgården 1	133
20270 Stenhusgården 2	134
20280 Stenhusgården 3	135
20290 Stenhusgården 4	135
20300 Stenhusgården 5	136
20310 Bondegården 1.....	137
20320 Bondegården 2.....	138
20330 Stenhusgården 6	138
20340 Prästbolet, Vartofta Åsaka.....	139
20350 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 1	140
20360 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 2	141
20370 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 3.....	142
20380 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 4.....	142
20390 Svennagården 1	143
20400 Svennagården 2	144
20410 Svennagården 3	145
20420 Svennagården 4	146
20421 Svennagården 5	146
20430 Svennagården 7	147
20440 Svennagården 8	147
20441 Svennagården 6	148
20450 Svennagården 9	148
20460 Svennagården 10	149
20471 Nolgården, Vartofta-Åsaka 1	150
20472 Nolgården, Vartofta-Åsaka 2	151
20480 Nolgården, Vartofta-Åsaka 3	151
20490 Näs Höjentorp 1	152
20500 Näs Höjentorp 2	152
20510 Näs Höjentorp 3	153
10520 Näs Höjentorp 4	154
20531 Nolgården Näs 1.....	155
20540 Näs Höjentorp 5	156
20560 Nolgården Näs 2.....	157
20571 Näs Höjentorp 6	158
20572 Näs Höjentorp 7	159
20590 Nolgården Näs 3.....	159

20600 Kvättak Näs 1	160
20610 Kvättak Näs 2	160
20621 Nolgården Näs 4.....	161
20622 Björstorp, Vartofta-Åsaka	163
20643 Nolgården Näs 5.....	163
20650 Nolgården Näs 6.....	166
20661 Nolgården Näs 7.....	166
20671 Nolgården Näs 8.....	167
20672 Nolgården Näs 9.....	168
20680 Hallabacken Näs.....	168
20690 Brunnsgården, Näs	168
20700 Mobäcken, Näs.....	169
20710 Tovarp 1	169
20720 Tovarp 2	170
20730 Tovarp 3	171
20740 Mellomgården, Göteve.....	172
20750 Göteve Brogården	173
20760 Göteve Bosgården	173
20770 Ulvaberget, Göteve.....	174
20780 Göteve Sjöbacken.....	175
20790 Floby.....	176
20800 Grimskullen, Marka	176
20810 Redberga, Marka 1	178
20820 Redberga, Marka 2	179
20830 Falköping 1.....	180
20840 Luttra 1	181
20850 Luttra 2	181
20851 Luttra 3	182
20860 Trosseberget 1	182
20870 Trosseberget 2	183
20871 Trosseberget 3	184
20880 Agnestad, Falköping.....	184
20890 Sotekullen.....	185
20900 Dotorp.....	186
20910 Karleby 1	187
20920 Karleby 2	187
20930 Östra Gerum	188
20940 Gökhem 1	189
20950 Gökhem 2	190
20960 Gökhem 3	191
20970 Gökhem 4	192
20980 Slättaberget.....	192
20990 Gökhem 5	193
21000 Gökhem 6	194
21010 Gökhem 7	195
21020 Hässlet, Vilske-Kleva 1.....	196
21030 Hässlet, Vilske-Kleva 2.....	197
21040 Healet	197
21050 Sjögerås, Vilske-Kleva.....	198
21060 Tunhem.....	199
21070 Gudhem	200
21080 Torbjörntorp	201

21090 Friggeråker	201
21100 Segerstad Storegården	202
21110 Tiarp 1	203
21120 Tiarp 2	203
21130 Tiarp 3	204
21140 Törestorp, Tiarp.....	205
21150 Högstena 1.....	205
21160 Högstena 2.....	206
21170 Högstena Skarpegården.....	207
21180 Stenåsen, Dala 1	208
21190 Stenåsen, Dala 2	208
21200 Nya Dala 1.....	209
21210 Nya Dala 2.....	210
21220 Nya Dala 3.....	211
21225 Nya Dala 8.....	211
21226 Nya Dala 9.....	212
21227 Nya Dala 10.....	212
21231 Nya Dala 11.....	212
21232 Nya Dala 12.....	213
21240 Nya Dala 4.....	213
21250 Nya Dala 5.....	214
21260 Varholmen	214
21270 Stenstorp Frälsegården 1	215
21271 Stenstorp Frälsegården 2	216
21280 Stenstorp Frälsegården 3	216
21290 Broddetorp.....	217
21300 Smedsgården, Brunnhem 1	218
21310 Smedsgården, Brunnhem 2	218
21320 Smedsgården, Brunnhem 3	219
21331 Smedsgården, Brunnhem 5	220
21332 Smedsgården, Brunnhem 6	221
21340 Brunnhem Mossagården.....	221
21350 Häggum 1	222
21360 Häggum 2	222
21370 Höjentorp-Drottningkullen 1.....	223
21373 Höjentorp-Drottningkullen 3.....	224
21374 Höjentorp-Drottningkullen 4.....	224
21380 Höjentorp-Drottningkullen 2.....	224
21390 Öglunda	225
21400 Lerdala.....	226
21410 Nya Dala 6.....	227
21411 Nya Dala 13.....	227
21420 Nya Dala 7.....	228
21430 Hångsdala	229
21440 Kyrkängen, Solberga.....	230
21450 Smula ås 3	230
21460 Smula 10.....	231
21470 Stenhusgården 7	232
21480 Svennagården 11	233
21490 Österhög, Vartofta-Åsaka.....	233
21500 Slalombacken Falköping	234
21510 Stenstorp Frälsegården 4	235

21520 Stenstorp	235
21530 Åsabacken, Brunnhem	236
21540 Backgården Brunnhem 1	237
21541 Backgården Brunnhem 2	238
21550 Backgården Brunnhem 3	238
21551 Backgården Brunnhem 4	239
21552 Backgården Brunnhem 5	239
21553 Backgården Brunnhem 6	239
21560 Lars-Andersgården Brunnhem	239
21570 Smedsgården Brunnhem 4	240
21580 Falköping 2	240
NYDOKUMENTERADE OMRÅDEN 2007	241
21590 Åsen, Åsarp 3	241
21600 Åsen, Åsarp 2	241
21610 Solberga	242
21620 Fingerkvarn, Åsarp	243
21630 Hjälmeryd, Solberga	244
21640 Ekelund, Solberga	245
21650 Åsarp	245
21661 Åsarps by 1	246
21662 Åsarps by 2	247
21663 Åsarps by 3	247
21670 Smula 11	247
21680 Smula 12	248
21690 Broholm, Smula	249
21700 Bondegården 3	249
21710 Stenhusgården 8	250
21720 Torp, Vartofta-Åsaka 1	251
21730 Torp, Vartofta-Åsaka 2	252
21740 Torp, Vartofta-Åsaka 3	252
21750 Torp, Vartofta-Åsaka 4	253
21760 Åsaka 1	254
21770 Åsaka 2	255
21780 Åsaka 3	255
21790 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 5	256
21800 Jutagården, Vartofta-Åsaka 1	257
21810 Jutagården, Vartofta-Åsaka 2	257
21820 Möleberget, Vartofta-Åsaka	258
21830 Svennagården 12	259
21840 Svennagården 13	260
21851 Svennagården 14	261
21852 Svennagården 15	261
21853 Svennagården 16	261
21860 Hulegården, Vartofta-Åsaka	262
21870 Getagården, Vartofta-Åsaka	262
21880 Slöta Backgården	263
21890 Saleby, Slöta 1	264
21900 Saleby, Slöta 2	265
21910 Vårkumla	266
21920 Axtorp, Vårkumla	266
21930 Västerbo, Jäla	267
21940 Bragnum, Floby	268

21950 Aspelund, Luttra.....	269
21960 Albogården, Slöta.....	270
21970 Bestorp, Falköping 1	270
21980 Bestorp, Falköping 2	271
21990 Ängatorpet, Östra Gerum	272
22000 Tiarp 4	273
22010 Södra Kyrketorp	274
22020 Ramstorp	274
Gamla objekt som klassats ut i denna inventering	275
23 Åkerholme 300 m NNV om Västgötagården, Smula. Smula 5:20	275
Bilaga 4: Kartor Ätradalen	276
Bilaga 5: Kartor Falbygden	277

Inledning

I Sverige har stäppartade torrängar med drakblomma och smalbladig lungört sina viktigaste förekomster och huvudsakliga utbredning i Västra Götalands län. I Skaraborgs län utfördes inventeringar av drakblomma 1993, av smalbladig lungört 1995 och av båda arterna 1998 och 2003. I f.d. Älvsborgs län och Ulricehamns kommun har inventeringar av drakblomma och smalbladig lungört och deras torrängshabitat inventerats 1978, 1991, 1997 och 2002. Metoder, inventerare och kvaliteten på dataunderlaget varierar mellan åren. Exempelvis har endast förekomst/icke förekomst registrerats 1978. Trots dessa brister så är inventeringarna mycket viktiga underlag vid utvärdering och analys av dagens förhållanden och av arternas utveckling i områdena. Undersökningarna belyser också vilken effekt som aktiva naturvårdsinsatser och rådgivning från myndigheter och privata intressenter haft de senaste decennierna.

Syfte

Undersökningarna har syftat till att följa upp utbredning, hävdstatus, igenväxning och åtgärdsbehov av den stäppartade torrängen i Västra Götalands län samt drakblommans och smalbladiga lungörtens antalsstatus. I uppdraget har dessutom ingått att notera vegetationstyper och förekomster av vissa torrängsarter (kärlväxter).

Metodik

Arbetet startade i april med planering av fältarbete och genomgång av befintliga underlag. En hel del underlag har funnits tillgängliga och har varit av stort värde i arbetet. Som utgångspunkt har framför allt följande underlag varit viktiga inför fältarbete, rapportering och databearbetning:

- Åtgärdsprogram för stäppartade torrängar i Västsverige: Remissversion 2007, Sundh Miljö
- Länsstyrelsen i Västra Götaland.: Inventering av örtrika torrängar på Falbygden samt några i Äträdalen 2003; Sundh Miljö
- Länsstyrelsen i Västra Götaland.: Örtrika torrängar i Äträdalen år 2002; Sundh Miljö
- Länsstyrelsen i Västra Götaland.: Torrängar i Äträdalen 1997. 1998:44, Ingvar Claesson
- Länsstyrelsen i Skaraborg.: Smalbladig lungört i Skaraborg 1995. Anders Bertilsson.
- Länsstyrelsen i Västra Götaland.: Drakblomma 1994/05. Anders Bertilsson

Räkningar

Inventeringen genomfördes i etapper och inleddes med inventering av **smalbladig lungört** i slutet av april och början av maj. Våren kom mycket snabbt och var varm vilket gjorde att inventeringen blev intensiv, på gränsen till något av en brandkårsutryckning. Det visade det sig att blomningen låg c:a en månad tidigare än vanligt.

Drakblomma inventerades företrädesvis under perioden 15 juni – 5 juli. Alla kända lokaler besöktes under blomningstiden för att räkna antalet plantor. De allra flesta övriga torrängsområden besöktes under perioden 10 juni – 10 augusti.

Smalbladig lungört och drakblomma noterades som antal plantor. Ibland noterades icke blommande skott för sig vilket ger en uppfattning om nyrekrytering av plantor. På grund av skilda blomningstider inventerades arterna ske vid skilda tillfällen.

Vid räkning av smalbladig lungört och drakblomma har utgångspunkten varit att individer som uppfattats ha ett eget rotsystem räknats som en individ. Det innebär att ett litet exemplar med få blommor ges samma värde som ett stort, grenigt exemplar med kanske 50 stänglar och hundratals blommor. I områden där antalet understiger c:a 300 exemplar är träffsäkerheten god. På de lokaler där antalet smalbladig lungört är mycket stort och där exemplaren står tätt har det varit svårt att räkna varje individ. Därför har dessa räkningar i enstaka fall övergått från individräkning till uppskattning.

Drakblomma förekommer som regel med färre individer än smalbladig lungört varför antalet oftast är mer exakt. I områden som hävdas med slätter kan arten dock vara nog så svår att räkna på grund av att många små ickeblommande plantor kan förekomma.

Projektets utgångspunkt har varit att återinventera c:a 160 objekt i Falköpings kommun och 105 objekt i Ulricehamns kommun. Därutöver besöktes 64 nya objekt varav 52 redovisas i denna rapport. Sammanlagt behandlas drygt 300 objekt.

Nya objekt

Utsökningen av nya objekt gjordes utifrån en sammanvägd analys med följande utgångspunkter. Lokaler med torrängsindikerande kärlväxter i olika kombinationer utsöktes med hjälp av Västergötlands flora, ängs- och hagmarksinventeringarna och ängs- och betesmarksinventeringen. Utsökningen inriktades starkt på arter som indikerar värdefull stäppartad torräng som kan hysa drakblomma och smalbladig lungört och på trakter med kända förekomster av vegetationstypen. Sökarter var bl.a. blodnäva, färgmåra, trollsmultron och krissla. Som ett komplement gjordes även utsökningar efter vegetationstypen 6210 - kalktorräng i Jordbruksverkets databas över ängs och betesinventeringen (TUVA). Svartvita ortofoton blev också ett naturligt stöd för urvalet av vilka områden som nybesöktes. Slutligen besöktes ett antal objekt som varit kända sedan lång tid och blomrika miljöer med bland annat mycket blodnäva som upptäckts från vägarna i trakten.

Vegetationstyper

En nyhet jämfört med de flesta tidigare inventeringar har varit att uppdraget omfattat klassning av områdena med avseende på vegetationstyp. I åtgärdsprogrammet för stäppartade torrängar av västsvensk typ behandlas avgränsningar och kännetecknen för vegetationstypen. Typiska stäppartade torrängar är oftast lätta att känna igen men alltför ofta så stämmer inte de teoretiska avgränsningarna med verkligheten. Genom naturens och odlingslandskapets föränderlighet så uppstår vegetationstyper som i många fall inte alls passar in i de klassificeringssystem som finns.

Ännu svårare att avgränsa vegetationstyper blir det när vi beaktar den dynamik som finns i dessa torrängar och som gör att de pendlar mellan olika typer av torrängar beroende på områdets status vad gäller hävd/ohävd, trivialisering och markstörningsmekanismer. Lägg därtill att det finns mycket stora skillnader mellan Falbygdens och Ätradalens torrängar i de geologiska avlagringar där torrängarna finns. Falbygden har en högre kalkhalt och mer finkorniga jordarter än Ätradalens backar och åsar som regel består av lättare jordar med lägre kalkinnehåll. Utifrån denna mångfald av förutsättningar varierar florans sammansättning i de utvalda områdena från rishedar till fuktängsartade miljöer till extremt kalkrika miljöer på ren kalkhäll. Sammanfattningsvis är det mer än bara typiska stäppartade torrängar som ingår i den inventering som utförts under 2007. För att göra klassningen meningsfull har jag ansett det nödvändigt att försöka beakta de naturliga förutsättningar och den dynamik som beskrivs

ovan. Därför presenteras nya vegetationstyper anpassade till dagens förhållanden i våra jordbruksbygder. Förekommande vegetationstyper redovisas i bilaga 1.

Vid besöken har områdena klassats med avseende på vegetationstyper enligt bilaga 1. Det är dock snarare regel än undantag att fler än en vegetationstyp förekommer. Lika vanligt är det att det förekommer mosaiker och flytande övergångar mellan vegetationstyperna.

Hävdstatus

Vid fältbesöken noterades områdenas hävdtyp såsom bete, slåtter eller ohävd. Det ska påpekas att det inte sällan är svårt att veta hur hävden sker i ett område. Vissa av de mest osäkra men också en del intressanta objekt besöktes igen i december för att utröna om och vilken hävd som rått. Rundturen gav faktiskt en hel del nya och oväntade upptäckter. Klassningen av hävden har inte följt ett särskilt system men fyra huvudgrupper har ändå använts; hård, måttlig, svag och ohävd.

Noteringar om förekomsten av igenväxningsvegetation och behovet av åtgärder i form av gallring, röjning, slåtter, bete, bränning och olika markstörningsprocesser har ingått i inventeringen. Några objekt har utsetts till potentiella forsknings- och studieobjekt med avseende på föreslagna åtgärder. Dessa objekt är oftast igenvuxna eller trivialiserade av oönskade arter. Många objekt har också kommenterats utifrån möjligheten att restaureras till värdefulla stäppartade torrängar med rik flora. Även möjligheten att så in drakblomma, fjädergräs och i viss mån smalbladig lungört har beaktats. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt från markens beskaffenhet såsom förekomst av blottad jord (fjädergräs) och vegetationssammansättning (alla arterna). De tilltänkta platsernas läge i förhållande till väderstreck och solinstrålning har också beaktats. Syd-ostliga lägen bedöms som särskilt gynnsamma för utsädd och plantering. Rådande hävd har i mindre utsträckning beaktats.

Artinventering

Vid fältbesöken noterades förekomster av **indikatorarter** för den stäppartade torrängen.

Backglim	Fjädergräs	Kungsmynta	
Backklöver	Flentimotej	Praktbrunört	
Backruta	Fältmalört	Solvända	
Backskafting	Fältvädd	Trollsmultron	
Blodnäva	Färgmåra	Vildlin	
Brudbröd	Getrams	Vingvial	
Darrgräs	Krissla	Ängshavre	

För att få ytterligare kunskap om områdenas kvaliteter och karaktär har på Sundh Miljö´s eget initiativ **övriga torrängsarter** och en rad **andra arter** noterats. De utvalda torrängsarterna är i stort sett samma som använts sedan 1998. Idén med att regelbundet notera förekommande arter har varit att öka möjligheten att i framtiden fördjupa analysen av naturtypens utveckling i regionen. Övriga arter följer ingen särskild mall från tidigare inventeringar men utgör en artstock som, från hävdsynpunkt men även från störningssynpunkt, är av intresse i betes- och slåttermarker. Framträdande arter har alltid noterats även om de inte finns med på någon av listorna.

De övriga torrängsarter som noterats i fältprotokollen framgår av nedanstående tabell.

☐	Backlök	☐	Darrgräs	☐	Knölsmörblomma	☐	Stor blåklocka	☐	Bergrör	3 = dominant 2 = riklig 1 = förekommande
☐	Backglim	☐	Fjädergräs	☐	Krissla	☐	Spåtistel	☐	Liljekonvalj	
☐	Backklöver	☐	Flentimotej	☐	Kungsmynta	☐	Säfferot	☐	Örnbräken	
☐	Backnejlika	☐	Fältmalört	☐	Luddhavre	☐	Svinrot	☐	Knylhavre	
☐	Backruta	☐	Fältvädd	☐	Lundtrav	☐	Stånds	☐	Skogsnäva	
☐	Backsippa	☐	Färgmåra	☐	Lundstarr	☐	Toppjungfrulin	☐	Skogsklöver	
☐	Backskafting	☐	Getrams	☐	Låsbräken	☐	Trollsmultron	☐	Vitmåra	
☐	Backsmultron	☐	Getväppling	☐	Praktbrunört	☐	Vildlin	☐	Brännässla	
☐	Backsmörbloma	☐	Gullviva	☐	Prästkrage	☐	Vingvial	☐	Hallon	
☐	Backtimjan	☐	Harmynta	☐	Rosettjungfrulin	☐	Vårfingerört	☐	Hundäxing	
☐	Bergmynta	☐	Hällveronika	☐	Rödkiint	☐	Vårstarr	☐	Kvickrot	
☐	Blodnäva	☐	Jordtistel	☐	Rödkämpar	☐	Väddkiint	☐	Rödsvingel	
☐	Brudsporre	☐	Jungfrulin	☐	Slåtterfibbla	☐	Ängshavre	☐	Ogräsmaskros	
☐	Bockrot	☐	Kattfot	☐	Småfingerört	☐		☐	Hundkex	
☐	Brudbröd	☐	Kläsefibbla	☐	Solvända	☐		☐	Timotej	
☐	Buskviol	☐		☐	Sommarfibbla	☐		☐		

Som ett stöd vid indelning av vegetationstyper har ytterligare arter noterats;

☐	Fyrk. johannesört	☐	Rödkiöver
☐	Fårsvingel	☐	Rödven
☐	Gulmåra	☐	Röllika
☐	Gråfibbla	☐	Smörblomma
☐	Kruståtel	☐	Svartkämpar
☐	Liten blåkllocka	☐	Ängsgröe

Därutöver har många andra framträdande arter noterats liksom fynd av ovanliga evertebrater.

Resultat

Områden och plantor - drakblomma

De flesta områden som finns redovisade i rapporterna från 2002 och 2003 har återinventerats. Därutöver har 64 nya områden besökts och av dessa finns 52 med i redovisningen. 12 områden har bedömts som ointressanta för denna inventering. En del objekt som tidigare förslagits att utgå har besökts i förhoppningen om att förbättringar kan ha skett. Sammanlagt redovisas drygt 300 områden varav flera innehåller delområden.

Årets inventering visar att det 2007 fanns 31 områden eller objekt med drakblomma på Falbygden och 14 i Ätradalen. Antalet objekt är en minskning med sex i Ätradalen och en minskning med en på Falbygden. Minskningen i Ätradalen beror i två fall på för hårt och tidigt bete i kombination med röjning. Tre försvunna lokaler är ohävdade objekt som hyste 1 och 1 respektive 2 plantor 2002. Den sista lokalen är ett mysterium då de 31 exemplaren 2002 omvandlats till 0 exemplar 2007. Samtliga dessa objekt bedöms åter kunna hysa drakblomma genom förändrad hävd och bränning på ohävdslokalerna.

Minskningen på Falbygden beror på tveksam eller utebliven hävd av objekt som hyste enstaka plantor 2002. I ett av dessa har hävden återupptagits. Positivt i Falköping var ett återfynd i Göteve och en ny lokal i typiskt blodnävebestånd i Vartofta-Åsaka.. I procent räknat är minskningen av antalet plantor på Falbygden 21 % jämfört med 2003 och 54 % jämfört med 1998. I Ätradalen var situationen inte bättre då minskningen var 52 % jämfört med 2002. Antalet plantor av drakblomma uppgick i 2007 till 967 på Falbygden och 498 i Ätradalen. På

19 av drakblommeområdena var antalet plantor färre än 10. Fler än 100 plantor fanns i fyra områden varav tre är naturreservat.

Orsaker till den kraftiga nedgången av drakblomma beror enligt min bedömning främst på ohävd samt för hård och för tidig beteshävd.

Till det dåliga resultatet kan även en torr vår och försommar ha bidragit. Exempelvis var Kycklingkullen i Dalum nästan uttorkad på de delar där drakblomman brukar blomma rikligast. På fuktighetshållande, svagt hävdade lokaler med mycket gräsförna har arten däremot haft ett bra år.

Områden och plantor – smalbladig lungört

2007 återfanns smalbladig lungört i 88 objekt på Falbygden och 40 i Åtradalen vilket totalt ger 128. Tre av dessa är nyfynd från 2006 eller 2007, två är återfynd. Antalet plantor av smalbladig lungört uppgår totalt till c:a 13 991 på Falbygden och 2 632 i Åtradalen vilket totalt ger 16 623 plantor, en ökning med knappt 2 %. Fyra av områdena hyser fler än 1000 plantor. Antalet på Falbygden är c:a 8 % högre än 2003 och 18 % jämfört med 1998. I Åtradalen har antalet minskat med 14 % sedan 2002. Ökningen på Falbygden beror i första hand på att bestånden i naturreservatet Varholmen i Falköping ökat med mer än 1500 plantor.

Beståndsutveckling och hävd – några kommentarer.

Smalbladig lungört

När det gäller smalbladig lungört menar jag att vi idag har bra kunskap om hur arten utvecklas i olika situationer. I tidigt och hårt hävdade betesmarker kan den klara sig bra under gynnsamma förhållanden. Säkrast för framtiden i hårdbetade områden är dock att den ges möjlighet att föryngras i skydd av buskar och träd – det ”taggiga gardet”. Vid sent betespåsläpp klarar den sig som regel bra om inte betet tenderar att bli mycket hårt. Slåtter är också gynnsamt, speciellt om den sker extensivt, gärna med några års slåttervila emellanåt. Allra gynnsammast för arten är när den får stå i fred under längre perioder av ohävd. Smalbladig lungört visar i dessa situationer ofta en kraftig ökning i antalet plantor som dessutom är högproducerande. Smalbladig lungört kan i gynnsamma lägen t.o.m. vara en av de sista av torrängsarterna som ger vika innan ohävds- och trivialarterna tar över för gott. Lungörten kan också sprida sig i kanterna av gamla åkrar som övergått i extensiv vall såsom i Vartofta-Åsaka, på Varholmen och i Knätte. Analogt minskar arten om hävden återupptas. När det gäller bränning så finns bara ett par exempel med tvetydiga resultat. Bränning på en ås i Göteve, Falköping har inte medfört att arten har klarat sig medan vårbränning 2007 i område 101 och 102 i Falköping antagligen är direkt orsak till att arten återkommit respektive ökat. Tidpunkten för bränningen spelar antagligen en viktig roll för resultatet.

Drakblomma

Drakblommans dynamik är svårare att förstå. Det vi vet är att den inte tål tidigt och permanent bete. Betas den hårt innan blomningen ett par säsonger i rad är risken överhängande att den försvinner under överskådlig tid om inte området innehåller partier som är oattraktiva för betesdjuren där arten har möjlighet att ”skydda sig” i bestånd av ”taggiga gardet”. Røjningar reagerar den tvetydigt på. Det finns fall då den försvunnit efter røjningar i nära anslutning till växtplatserna men det finns även exempel på det motsatta. Detsamma gäller slåtter som på ett stort antal lokaler kan antas ha försvagat plantorna och eventuell föryngring så mycket att de försvunnit eller minskat. På några slåtterlokaler verkar den dock trivas bra som Alvared i Åsarp där slåtter som regel sker i september efter skörd. Drakblomma sparas i viss mån vid

slåttern. På Sotekullen i Karleby slår hembygdsföreningen i första veckan i augusti. Ibland sparas drakblomma men inte konsekvent. Man har också försökt frösprida den till en större del av kullen och möjligen är ett av bestånden där en effekt av detta. På båda lokalerna får höet torka innan det tas bort.

Ibland kan bestånden av drakblomma visa på låga antal eller kanske helt ha försvunnit för att senare dyka upp igen. Vid inventeringen 2007 återfanns bl.a. i 13 plantor i område 78 i Falköping jämfört med 0 plantor 2003. I område 66 i Ulricehamn fanns 31 plantor 2002 men 0 2007 - ett mycket oväntat resultat i denna torrängsmiljö.

En orsak till att ohävdade områden förefaller uppvisa en positiv trend kan vara att ohävdslokalerna har en tjock förnafilt som skyddar mot torka under våren och försommaren. Motsatt kan man tänka sig att när arten uppvisar en tendens att minska i antal plantor kanske detta beror på uttorkning och/eller att dessa områden slås varje år med plantförsvagnig som följd. Kanske kan det dåliga resultatet för drakblomma på den välskötta sydslänten på Kycklingkullen berodde på torka, (understödd av slåtter). Å andra sidan kan vi ha förhoppningar om att drakblomman kommer att blomma betydligt rikare under en riktigt blöt och sval vår. Som en gyllene medelväg i flera av våra välskötta slåtterobjekt menar jag att slåttervila anpassad efter varje objekt kan vara lämplig. Antalet viloår kan få variera beroende på jordart, eventuellt efterbete och hot från ohävdarter. Den positiva trend som vi ser på ohävdslokalerna kan kanske också bero på att små drakblommeplantor som aldrig setts tidigare växer till sig och blommar rikligt under en period – ökningen kan alltså vara något av en illusion.

Bränning har 2007 genomförts på det långvarigt ohävdade objektet TÄ102 i Vilske-Kleva, Falköping. Här har drakblomma ökat från 2 plantor 2003 till 6 plantor 2007. Extensivt efterbete som tidigare förekom krävs antagligen för att den skall öka till över 20 plantor som noterades under 1993 och 1998. Område 51 i Ulricehamn har enligt uppgift i perioder skötts genom årlig bränning men är numera ohävdad. Drakblomma har en mycket positiv utveckling från 7 plantor 1991 till 34 plantor 2007. Mats Rydgård, länsstyrelsen har också berättat om drakblommor i Estland som blommade rikligt i miljöer som brunnit några år tidigare. I nedanstående åtgärdsförslag ser jag bränning som en av de viktigaste åtgärderna för att bevara drakblomman i framtiden.

Många åkerholmar och åsar har en under det senaste seklet betats efter vall och skörd. Ett levande bevis på att denna hävdform fungerar bra är Svennagården i Vartofta-Åsaka där dessa miljöer fortfarande sköts enligt traditionen. Visserligen har hävden ändrats genom åren så tillvida att tidpunkten för bete senarelagts jämfört med hur det var i mitten av 1900-talet eftersom fler vallskördar numera tas på vallarna. Djurantalet har också minskat under senare år. Som naturvårdare måste vi dock komma ihåg att brukarna på Svennagården som börjar bli till åren aldrig har slagit de fina drakblommeslänterna varken med lie eller maskiner. Detta till trots så uppvisar objekt TÄ 44 ett stabilt antal drakblommor genom åren. Den kunskap som dessa brukare har om backarna är ovärderliga för naturvården eftersom alla stäppartade torrängar i denna del av Falbygden historiskt har skötts på samma sätt.

Drakblommans hävdkrav kan kanske sammanfattas med ett enda ord - måttlighet - av de nödvändiga hävdformerna bete, slåtter och röjningar. Kryddat med bränning kan vi säkert bevara denna vackra stäppväxt för framtiden.

Markstörning

Ett av Sveriges största naturvårdsproblem idag är utan tvekan bristen på markstörning i såväl odlingslandskapet som skogslandskapet. Konkurrenssvaga arter med krav på blottad jord inom nästan alla organismgrupper lider av bristen på störningsmekanismer såsom eld, vatten, bete, skred m. m. Igenväxning, förnapålagring, igenmyllning påskyndas av en ökande tillgång på näring från luften och i jordbruklandskapet från åkrarna genom gödselspridning, röjgödslings effekter m.m. Alla som sysslar med naturvård vet säkert hur lätt det är att leta arter i grustag, väg- och dikesskärningar, tillfälliga upplag och blottade jordtytor, strandmiljöer och välbetade marker. Oräknliga antal arter är direkt beroende av nya successioner för sin överlevnad samtidigt som det blir allt mer ont om dessa. Vi som genomfört artarea-analyser i betesmarker med olika hävdtryck vet också att arttätheten är som högst i välbetade områden där klövarna skapat blottor i marken.

I vissa fall där utarmningen gått mycket långt kan det vara på sin plats att söka nya vägar för bevarande av den biologiska mångfalden. En sådan ny väg är att med maskiner ta bort det översta skiktet av vegetation och kväverik jord eller att åtminstone genomföra en kraftig markstörning genom plöjning, harvning, luckring, jordvändning etc. Ett stort antal av de inventerade områdena skulle må bra av att skakas om genom artificiella metoder. Utöver många av kärlväxterna som tillhör den stäppartade torrängen kommer ett stort antal evertebrater, mossor och lavar att ges möjlighet att kolonisera nya lokaler i landskapet.

I områdesbeskrivningarna finns ett antal områden som bedöms vara möjliga och av stort intresse att genomföra markstörning på.

Betesdrift

Förändringens tidevarv råder, även inom jordbruket. Inom 10 år kommer det inte längre finnas någon traditionell skötsel av de backar, holmar och åsar som sköts av bönder i generationer sedan vikingatiden. Slätterbruket har redan upphört vilket innebär att slätter på stäppartad torräng nästan bara finns kvar i våra naturreservat. Utvecklingen går mot allt större djurenheter där daglig kontakt mellan företagaren,(-na) och den brukade jorden blir alltmer sällsynt. Det faktum att betesdjur tidigare fanns på alla gårdar på Falbygden och i Äträdalen håller också på att förändras radikalt. På Falbygden med sin starka mjölktradition byggs idag för enheter med upp till 500- 1000 mjölkkor, fjärran från de kanske 40-tal djur som finns kvar på traktens små gårdar och ljusår från den tid då en ko försörjde en hel familj.

I Äträdalen kan två huvudspår urskiljas när det gäller jordbruksdrift och bete. Det ena är att man har lagt ner mjölkproduktionen och saknar ambitioner att sköta om fastighetens odlingslandskap. Det andra spåret är att markägarna vill bevara det öppna odlingslandskapet och har upplåtit gården för nötköttsproduktion. Ett stort antal nötkreatur betar då oftast stora arealer naturbetesmarker med bland annat stäppartade torrängar. Utmed Ätran betas moderna tillsammans med de torra brinkar och slänter som förr slogs med lie. Floran i dessa slänter har ofta karaktären av stäppartad torräng, bl.a. med förekomster av smalbladig lungört och drakblomma. På dessa nötköttsproducerande gårdar finns hopp om att med rådgivning kunna styra betesregimen så att de krav den stäppartade torrängen har på extensiv skötsel tillgodoses, t.ex. genom att anordna betesfällor där torrängarna betas först sent på året, eller vissa år inte alls.

Precis som 2002 är mitt intryck att när områden betas i Äträdalen så betas de ofta hårdare än på Falbygden. Detta kan hänga samman med tradition men också med de naturliga förutsättningarna som bl.a. innebär att Falbygden leriga moräner har en större vattenhållande

förmåga och högre produktion jämfört med Ätradalen som har större inslag av grus, sand och mo i jordarterna.

Hävdstatus

I arbetet har jag försökt att analysera förändringen av hävdstatusen. Analysen som också bygger på antaganden visar att hävden förbättrats i c:a 14 objekt medan den försämrats i 11. Till försämring räknas främst när ett hävdat område övergått i ohävd. Förbättring är när hävden uppenbart förbättrats. Ett stort antal objekt uppvisar nyanser vad gäller betestryck etc. något som dock inte beaktats.

Områden med kända förekomster av drakblomma som fått en successivt försämrad hävd (alltför svag) eller som fortfarande står helt ohävdade sedan 1998 är på Falbygden objekt 5, 11, 63, 73, 96, 97, 99 och i Ätradalen 24:1, på 30, 41, 51, 57:1, 57:2, 57:3, 59, 60, 64, 65, 77 och 89. Drakblomman hotas också av ett för hårt och tidigt bete på Falbygden på 27, 37, 38, 71 och i Ätradalen på 12, 37 och 61. Område 53, 55, 56, 87 på Falbygden och även i område 18 i Ätradalen kan det vara så att slåtterhävden är för intensiv för att drakblomman skall utvecklas optimalt.

Röjningsbehov

Behovet av röjning, gallring och avverkning på torrängarna är mycket måttligt. Åtgärder utförda av markägare, kommuner, ideella föreningar och naturvårdsförvaltare på senare år har gjort att det överlag ser bra ut på torrängarna. De krav på röjning och gallring som finns inom miljöersättningssystemet är ofta tillräckliga incitament för att röjningarna tillgodoses eller till och med blir allt för omfattande med risken att en röjgödsling påbörjas. Röjgödslingen är de facto ett större hot än igenväxningen idag såvida det inte handlar om områden som sedan länge vuxit igen. Här är röjning oftast inte meningsfull förrän hävden återupptagits. Visst röjningsbehov har c:a 40 objekt på Falbygden och drygt 20 i Ätradalen vilket betyder att c:a 20 % av årets besökta områden har ett visst behov av röjning. Det ska påpekas att behovet av röjningsinsatser oftast är mycket måttligt. Vilka områden det är framgår av områdesbeskrivningarna och bilaga 1.

Ingrepp

Ingrepp av negativ art på de stäppartade torrängarna är sällsynta. Snarare är det så att det finns ett behov av ingrepp och störning för att många triviala och ohävdade objekt ska kunna behålla något av den forna torrängsfloran, se även under ”markstörning”.

Urval av torrängar som övervakas inom den regionala miljöövervakningen

De ovan redovisade vegetationstyperna i kombination med förekomster av smalbladig lungört och drakblomma underlättar för länsstyrelsen att inrikta miljöövervakningen på olika delar av Falbygdens och Ätradalens torrängsmiljöer. Ett stort antal av de ursprungligt inventerade objekten är inga utpräglade stäppartade torrängar. Rubriken på inventeringen i Ätradalen 1997 har t.o.m. titel ”Torrängar i Ätradalen” – ett betydligt vidare begrepp än den stäppartade torrängen.

När de första inventeringarna gjordes i Skaraborg så valdes de områden ut där det fanns uppgifter om förekomster av smalbladig lungört och drakblomma. När fältarbetet utfördes så kompletterades dessa områden med ett stort antal åkerholmar, åsar etc som såg ut som potentiella områden för dessa arter. Vid rapporteringen dokumenterades samtliga besökta områden, även de som saknade eller hade mycket låga naturvärden.

Vid återinventeringen 1998, 2002 och 2003 besöktes flertalet områden förutsättningslöst trots att flera av områdena egentligen är meningslösa att övervaka eftersom bevarandevärden saknas. I framtiden föreslås därför att de sämsta områdena undantas i den regionala miljöövervakningen till förmån för torrängar som har höga naturvärden och är bevarandevärda.

Åtgärder

I det nationella åtgärdsprogrammet för stäppartade torrängar finns ett antal förslag till åtgärder. Årets inventering aktualiserar behovet av att komplettera åtgärdslistan med aktiviteter som gagnar bevarandet av flera av våra mest värdefulla stäppartade torrängar. Eftersom åtgärderna ofta är akuta har fokus lagts på praktiska åtgärder i fält.

- Starta projekt "Bränning av stäppartade torrängar" i båda kommunerna. Genom ett samarbete mellan länsstyrelsen, kommunerna, Farmartjänst, Räddningstjänsterna och markägare kan ett stort antal torrängar bevaras i hyfsat skick under många år. Ett stort antal isolerade åkerholmar, åkerslänter, backar och åsar kan brännas utan risk för skador i omgivningen. Jag är också övertygad om att drakblomma kommer att "återuppstå" på flera lokaler där den inte setts på många år.
- Personliga kontakter med markägare som har värdefulla objekt vilka varit ohävdade i år. Diskussion om återupptagen hävd och möjligheter att exempelvis bränna eller maskinellt markstöra.
- Länsstyrelsen bör ta fram en strategi och projektplan för områden som bör markstöras, brännas och/eller där insådd och utplantering av drakblomma och fjädergräs är lämplig. I detta arbete ingår även att genomföra skötsel försök med inriktning på störningar i marktäcket. En specialitet är också att göra försök med lindbruk. Målet är att restaurera 20 ha stäppartad torräng.
- Informationsmöten med berörda kommuners ledningar, parkansvariga och miljökontor.
- För att ytterligare höja intresset för denna typ av miljöer tas en film fram om torrängarnas skötselkrav, historia och värden.

Återbesök och uppföljning

En del av de drygt 300 besökta områdena bör besökas igen, helst redan 2008. Det gäller dels nya lokaler där drakblomma och smalbladig lungört kan finnas, dels några utvalda lokaler där årets resultat förväntas. Nya objekt som inte kunnat besökas i bästa tid för smalbladig lungört och drakblomma där återbesök föreslås 2008 är;

- *Ulvaberget*, (Göteve)
- *Åsen 3*, (450 meter S om Åsen, Norra Åsarp)

- *Smula 11* (Strax NV om naturreservatet Smula ås)
- *Torp 2* (NO om Torp, Vartofta-Åsaka)
- *Jutagården 1* (260 m O om den östra Jutagården, Vartofta-Åsaka)
- *Svennagården 13* (Backslänter 530 m NO om Svennagården, Vartofta Åsaka)
- *Tiarps 4* (Åkerholme 520 m NO om Tiarps kyrka, Tiarps)

Områden som bör besökas 2008 av andra anledningar som kontroll av smalbladig lungört, drakblomma, hävdstatus, resultat av bränning m.m. är lokalerna;

- *Landsvägen 3* (Ås 150 m S om Landsvägen, Vartofta-Åsaka)
- *Landsvägen 4* (Ås 200 m S om Landsvägen, Vartofta-Åsaka)
- *Svennagården 4* (Ås 400 m NNO Svennagården, Vartofta-Åsaka)
- *Kvättak Näs 1* (Kulle vid parkering vid Nolgården, Näs)
- *Kvättak Näs 2* (Kulle i åker NO om parkering vid Nolgården, Näs)
- *Tovarp 1* (Åsar 400 m SV om Mellomgården, Göteve)
- *Gökhem 5* (Åkerholme 400 m O om Ledsgården, Gökhem)
- *Höjentorp-Drottningkullen 1* (Ås 350 m NV om Skräddaregården, Varnhem)
- *Nöre 4*
- *Kycklingkullen*
- *Svenstorp 1*
- *Blidsberg 1* (NV om Kassebergs topp)
- *Blidsberg 2* (Mjölberget)
- *Blidsberg 4* (Norr om Mjölberget)
- *Frälsegården 10* (Tummarp, ås)
- *Frälsegården 13* (NO om Frälsegården)
- *Frälsegården 16* (Vid Tummarp)
- *Ryninga 2*

Insådd och utplantering

I områdesbeskrivningarna framgår vilka områden jag bedömt som lämpliga för insådd av drakblomma och fjädergräs och i viss mån smalbladig lungört. Utgångspunkten för mina förslag är i första hand vegetationstyp och om vi kan anta att arterna har "hemorts rätt" och långsiktigt kan bevaras i objekten. Vissa utsvävningar finns också. Frågan i framtiden gäller nog hur mycket vi vill satsa på att etablera livskraftiga populationer i våra bygder. Nedan följer en lista med objekt där jag bedömt det som lämpligt eller möjligt att så in drakblomma och/eller fjädergräs. Kom ihåg att för dessa två arter gäller alltid att solvarma syd-sydostslänter måste finnas om det ska vara lönt att försöka. Lycka till säger Sundh Miljö!

Falbygden

- *29 Smula 12*
- *35 Stenhusgården 6* (Åsen strax N och V om den södra Bondegården)
- *38 Bondegården 1* (Sluttning 150 m OSO om Stenhusgården)
- *39 Bondegården 2* (Åkerholme 350 m V om den södra Bondegården)
- *41 Prästbolet* (Stipakullen NO om Bondegården)
- *42 Landsvägen 1* (Järnvägsskäring V om Landsvägen)
- *48 Svennagården 2* (Ås 300 m N om Svennagården)
- *50 Svennagården 4* (Ås 400 m NNO om Svennagården)
- *51 Svennagården 5* (Ås 400 m NNO om Svennagården)

- 52 Svernegården 6 (Åsslant 500 m NO Svernegården)
- 53 Svernegården 7 (Liten åkerholme vid stenmurar 200 m O Svernegården)
- 54 Svernegården 8 (Åsslant 500 m NO Svernegården)
- 55 Svernegården 9 (Gravkulle utmed markväg 500 m NO Svernegården)
- 56 Svernegården 10 (Åkerren och vägren NO om Svernegården)
- 57 Svernegården 11 (Åkerslän 250 m V Svernegården)
- 58 Svernegården 12
- 59 Svernegården 13
- 60 Svernegården 14
- 61 Nolgården 1 (Åkerholmar O om Nolgården)
- 61 Nolgården 1 (Åkerholmar O om Nolgården)
- 62 Nolgården 2 (Kulle V om Nolgården)
- 63 Näs Höjentorp 1 (Slant 400 m S om Österhög)
- 65 Näs Höjentorp 3 (Åkerholmar 400 m SO om Österhög)
- 69 Näs Höjentorp 7 (Åkerholme 200 m NO om Österäng)
- 79 Nolgården-Näs 10 (Stipaåsen 200 m V om husen vid Nolgården)
- 80 Nolgården-Näs 11 (Stipaåsen 200 m V om husen vid Nolgården)
- 81 Kvättak Näs 1 (Kulle vid parkeringen vid Nolgården)
- 84 Brunnsgården (Kulle NO om Brunnsgården)
- 85 Mobäcken (Kulle 200 m O om gården på Mobäcken)
- 86 Tovarp 1 (Åsar 400 m SV om Mellomgården)
- 92 Ulvaberget (Ulvaberget)
- 93 Göteve Sjöbacken (Ås 250 m O om Sjöbacken)
- 96 Redberga 1 (Åskulle 400 m VSV om Hulesjöns sydände)
- 98 Falköping 1 (Kulle utmed Danska Vägen i Falköping)
- 99 Falköping 2 (Gamla Folkets Park, Falköping)
- 105 Trosseberget 3 (Trosseberg 700 m NO om Stommen)
- 106 Agnestad (Kulle 900 m SSO om Agnestad)
- 115 Gökhem 4 (Åkerholme SV om Slättaberget, Gökhem)
- 129 Tiarp 1 (Backe vid landsväg 150 m SV om Tiarp k:a)
- 131 Tiarp 3, Backe 400 m NO om Tiarp k:a)
- 132 Tiarp 4
- 133 Törestorp (Åkerren 700 m NNO om Kullagården, Tiarp)
- 139 Nya Dala 1 (Betesmark 200 m SO om Nya Dala, Dala)
- 143 Nya Dala 5 (Betesmark V om Stipakullen, Dala)
- 146 Nya Dala 8
- 149 Nya Dala 11 (Betesmark 400 m ONO om Nya Dala, Dala)
- 155 Stenstorp Frälsegården 3 (151 Åkerren öster om Frälsegården, Stenstorp)
- 156 Broddetorp (Vägbank 500 m SSO om Afsegården, Broddetorp)
- 157 Brunnhem Mossagården (Kulle 800 m NNO om Smedsgården, Brunnhem)
- 167 Höjentorp-Drottningkullen 2 (Drottningkullen, Varnhem)
- 170 Öglunda (Åkerren 400 m SV om Backgården, Öglunda)
- 175 Slalombacken Falköping (150 Slalombacken Falköping)
- 176 Stenstorp (152 Söder om vägen mellan Stenstorp och Dala)
- 179 Backgården Brunnhem 2 (155 Torrängar 150 m NO om Backgården, Brunnhem)
- 180 Lars-Andersgården Brunnhem (Ohävdad åkerholme 150 m O om Lars-Andersgården)
- 185 Hjälmaryd (Solberga)
- 189 Broholm

- 193 Torp 4
- 194 Åsaka 1
- 197 Jutagården 1
- 198 Jutagården 2
- 208 Bragnum

Äträdalen

- 220 Hössna Prästgård 1 (Hössna prästgård naturreservat södra fastigheten.)
- 222 Hössna kyrka väst (Hössna)
- 241 Krutbrännaregården 3 (Krutbrännareg. Banvall)
- 245 Pålstorp 2 (Pålstorp bäckravin)
- 253 Horsäckrasjön (Horsäckra)
- 256 Dalum Ödegården
- 260 Svenstorp 1 (Svenstorp)
- 265 Vimmerstad 2 (Vimmerstad öster)
- 268 Norr Vimmerstad (Norr Vimmerstad)
- 308 Frälsegården 6 (Tummarp åkerholmar)
- 309 Frälsegården 7 (Tummarp åsända)
- 312 Frälsegården 10 (Tummarp ås)
- 315 Frälsegården 13 (NO om Frälsegården)
- 323 Ryninga söder 1 (Ryninga 1:3)
- 325 Ryninga söder 3
- 326 Ryninga söder 4
- 328 Ryninga 2 (Ryninga 3:2)

Bilaga 1: Vegetationstyper

De viktigaste vegetationstyperna som förekommer i de besökta områdena är följande.

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ

Denna vegetationstyp utgör målet för hela vårt arbete med stäppartade torrängar. Områden med denna vegetationstyp utgörs av oftast mycket artrika torrängar, ibland med inslag av sällsynta och hotade arter. Typen befinner sig i ett hävdstadium som gynnar svaghävdarter som drakblomma, blodnäva och krissla t.ex. genom slåtter eller extensivt efterbete. Ibland har också objekt hänförs till den här klassen beroende på förekomster av drakblomma och smalbladig lungört även om artinnehållet varit lågt och objekten på väg att omvandlas till någon av de två varianterna som följer härnäst. Även en del objekt vars hävd är osäker har förts hit om t.ex. artrikedomen är hög.

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten

Ohävd karakteriserar denna vegetationstyp. Ohävderna har dock inte nått så långt att de markkemiska förhållandena börjat förändras så mycket att den övergått i trivialvarianten, se nedan. Det finns alltså gott hopp om att restaurera dessa marker genom bränning, slåtter, röjning, bete etc. Ohävdarter som ofta är rikliga och karakteristiska för typen är blodnäva, krissla, bergrör, skogsklöver, vitmåra, liljekonvalj och skogsnäva. I Åträdalen kan även rödven och kruståtel ofta expandera vid ohävd. Typen motsvarar i viss mån det som tidigare kallades *Blodnävavariant av örtrik ängshavretorräng-typ*.

Stäppartad torräng – trivialvarianten

Betydligt värre är det när trivialvarianten tagit över efter ohävdsvarianten eller på grund av att onaturligt höga halter av kväve kommit ut på torrängarna. Kvävet kan härröra från kantzoner till åkrar, från betesdjur som betar på näringsrik vall, något som är vanligast på mjölkgårdar. Likaså kan en långt gången igenväxning eller röjgödslingseffekter från tidigare röjningar och gallringar generera en trivialisering. Typiska arter som dessutom kan expandera ganska aggressivt över torrängarna är hundäxing, hundkex, timotej, ängssvingel, hallon, brännässla, kvickrot och ogräsmaskros. Den här varianten ska man ha respekt för och försöka stoppa utbredningen av omedelbart. Förändrade näringsnivåer där näringstillgången ökar på torrängarna ger skador som sannolikt är mycket svåra att råda bot på.

Stäppartad torräng – betesvarianten

Områden som klassats som betesvarianten utgörs av kalkrika torrängar som historiskt utnyttjats som permanenta betesmarker. I typen ingår även flera områden som i sen tid nyttjats för tidigt och ofta hårt bete varav en del förr kan ha varit slåtterängar eller stäppartade torrängar av Dracocephalum-typ. Analogt kan en del permanentbetesmarker som fått försvagat hävd förekomma i de tre ovan beskrivna grupperna.

Stäppartad torräng - alvarvarianten

Sällsynt vegetationstyp som bara påträffats på några få tidigare kända kalkhällslokaler. Just kalkhällar och tunna jordtäcken karakteriserar denna typ. Ofta hittas följararter som knutnarv, fjällgröe, grusbräcka och grusviva i närheten av den smalbladiga lungörten som är orsak till att vegetationstypen finns med den regionala miljöövervakningen.

Stäppartad torräng - svedjevarianten

Svedjevarianten är nog den vegetationstyp som kan vara svårast att acceptera men eftersom det finns ett objekt som har bränts årligen i minst 25 år så tas den med här. Området är en f.d. åkerholme där floran anpassats efter bränningen så att en speciell typ av torräng kan urskiljas idag. Det som är speciellt är att arterna flentimotej, hållveronika och vitmåra gynnats kraftigt av denna hävdregim. Trots att inga djur betat eller slåtter utförts under dessa år återfinns även arter som brudbröd, blodnäva, backglim, prästkraze, rödklint, stor blåklocka och vädsklint. Sundh Miljö menar att exemplet visar att bränning är en betydligt bättre lösning än igenväxning med sly och triviala gräs. Bränning som är förhållandevis arbetsbesparande blir därmed av stort intresse för bevarandet av stäppartade torrängar som är ohävdade och igenväxande. Bränningen antas också gynna drakblomma vilket gör bränning ännu mer aktuell.

Fårsvingeltorräng

Hävdberoende, örtrik gräsmark som oftast påträffas på sandigt - moigt underlag. Förekommer mest på små ytor men ibland är det den dominerande vegetationstypen. Vanliga inslag kan vara fårsvingel, gråfibbla, harklöver, bockrot, tjärblomster, backtimjan, röllika och rödven.

Rödvenäng

Vanligaste vegetationstypen i Sveriges gräsmarker. Rödvenängen kan sammanfattas som en lågvuxen och betesberoende vegetationstyp. Artantalet växlar starkt från rika typer till artfattiga. Jag har klassat en stor del av årets torrängar som rödvenängar eftersom just rödven och även kruståtel ofta utgör dominerande inslag. Därtill finns ofta ett markant inslag av andra typiska arter för rödvenängen exempelvis gökärt, vårbrodd, gulmåra, smultron och ängsgröe. Rikare torrängsvegetation har idag en underordnad roll i dessa objekt men har med stor sannolikhet historiskt varit vanligare. Speciellt i Åtradalen på lättare jordar med måttligt innehåll av kalk, tenderar f.d. örtrika torrängar att degenerera till allt fattigare rödvenängar när ohävd eller svag hävd inträder. För att hitta rester av den mer artrika och kalkberoende vegetationen får man söka sig till grustagskanter och vägsränningar vilket också tyder på att kraftigare markstörning skulle kunna öka inslaget av dessa kalkkrävande torrängsarter.

Sammanfattningsvis skall de allra flesta av rödvenängarna i inventeringen ses som rika varianter av rödvenäng.

Örtrik friskäng

Gräsmark som hävdats med lieslåtter och bete under lång tid men som finns kvar även i extensivt betade ängar. Stor artrikedom utan att några speciella arter dominerar. Exempel på arter är rödven, rödsvingel, vårbrodd, klasefibbla, jungfrulin, revfibbla, gökärt, slåttergubbe, prästkrage, svinrot och kråkvicker. I några fall har denna vegetationstyp identifierats.

Svinrotäng

Friskäng där vegetationen domineras av svinrot. En slåtterberoende vegetationstyp men i sällsynta fall även i extensiva beten av gamla ängar. Innehåller ofta flera andra slåtterberoende eller starkt slåttergynnade växter som darrgräs och ängsskallra. Typen har bara identifierats i en slåtteräng i Kölaby med förekomst av smalbladig lungört.

Skogsnävaäng

Tämligen högvuxen, örtrik ängsmark på näringsrika jordar. Förekommer särskilt i skogsbryn och på marker med svagt betestryck. Typen innehåller många skuggtåliga arter och arter ur örtrik friskäng t.ex. skogsnäva, brudborste, humleblomster, vitmåra, gullris, älggräs, ängssyra och fyrkantig johannesört. Vegetationstypen har bara identifierats i ett fåtal områden med förekomster av smalbladig lungört.

Övriga vegetationstyper

Hit har en del udda objekt hänförs.

Bilaga 2: Redovisning av områden i Ätrådalen

10010 Nöre, Timmele 1

Karta nr 1
(1 Nöre 9:1)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 1, T 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Arter som noterades vid besöken var backsippa, backtimjan, bockrot, gullviva, prästkraze och rödkämpar. Här fanns av andra mer oönskade arter brännässla och hundkex. Ytterligare karaktärsarter var rödven, gulmåra, liten blåkllocka, ängssyra, gökärt, smörblomma och käringtand.

Beskrivning

Välbetade slänter med ganska artfattig flora. Torrängsindikatorer förekommer sparsamt. Partier med mycket rödven och rödkämpar kan ha varit uppodlade tidigare.

Vegetationstyp

Rödvenäng med dragning åt stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med nöt.

Igenväxning

Enbuskar och rosor. I området finns även en dunge med gråal.

Åtgärdsförslag

Det börjar bli dags för gallring av enbuskarna. Fortsatt bete med nöt men styr betet så att det blir mildare än idag, genom att stängsla av slänten för betesvila och sent påsläpp.

Restaureringspotential

Lokalen är i hyfsat bra skick.

10020 Nöre, Timmele 2

Karta nr 1
(2 Höga brinkar i Nöre)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 2, T 10

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
----------	--	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades vid besöken var prästkraige och stor blåklöcka. Dominerande arter är istället för torrängsarter rödven, höstfibbla, smörblomma och rölrika. Här fanns även hundäxing och ogräsmaskros.

Beskrivning

Välbetade slänter med ganska artfattig flora. Det höga betestrycket kan ha bidragit till att få torrängsindikatorer noterades. Flera arter har setts genom åren men det bestående intrycket är att området är påverkat av röjgödsling och att artrikare flora förekommer sparsamt och i små mängder. Trädskiktet är varierat med björk, vildapel, rönn och sötkörbär.

Vegetationstyp

Rödvenäng med inslag av stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen igenväxning att åtgärda.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- och gallringsbehov. Fortsatt bete med nöt men sträva efter ett mildare betestryck än idag genom att vissa år införa betesvila och/eller införa sent påsläpp.

Restaureringspotential

Lokalen är i hyfsat bra skick. Biologiska mångfalden gynnas av ett något lägre betestryck i slänterna.

10040 Nöre, Timmele 3

Karta nr 1

(4 Slänt på Nöre 3:4)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 4, T 4

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Endast bockrot noterades av de övriga torrängsarterna. Dominerande arter är istället för torrängsarter var rödven. Utanför stängslet och i åkerrennen förekommer en artrikare vegetation vilket påminner om svunna tider.

Beskrivning

Hårt nötbetad mark som saknar naturvärden idag.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen förutom en björk.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- och gallringsbehov.

Restaureringspotential

Låg. Området bör tas bort från regionala miljöövervakningen.

10050 Nöre, Timmele 4

Karta nr 1

(5 Sydslänt på Nöre 3:4)

Natura 2000-område: Nöre

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 5, T 5

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Endast bockrot, jungfrulin och väddklint noterades av de övriga torrängsarter. Av ohävds- och trivialarterna återfanns timotej, hundäxing och ogräsmaskros. Vanligaste arter var rödven, ängssyra, fårsvingel och rölrika.

Beskrivning

Hårt nötbetad mark. De triviala gräsinslagen är tyvärr stora i detta objekt där drakblomma sågs vid inventeringen 1988. Platsen för drakblomma är fortfarande stängslad vilket är bra. Ingen drakblomma sågs vid besöket i år eller 2006, eller vid återinventeringen av torrängar 2002.

Artarea-analyser utfördes 2006 i det högsta partiet av slänten. Området beskrivs som ett fint objekt utan förnaansamling och halvt upplöst svål. Den svårupptäckta och betesgynnade arten låsbräken påträffades med ett exemplar i en av provytorna. Hävden bedömdes ha ökat sedan 1997 och antalet arter per provyta var något högre jämfört med 1997. Andelen indikatorarter för örtrik torräng var dock lägre trots att bl.a. trollsmultron, backsippa, darrgräs, backsmörblomma och rosettjungfrulin hittades.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten i de övre delarna med successiv övergång till rödvenäng längre ner i slänten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen förutom en tall och ett par vildaplar.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt men styr betet så att det blir mildare genom att stängsla av vissa delar för betesvila och sent påsläpp. Inga röjnings- och gallringsbehov.

Restaureringspotential

Hög. Med hänsyn till det höga betestrycket och att även slänten tycks omvandlas till allt trivialare miljöer kan man med fördel stängsla av en del av slänten och släppa på betesdjuren sent eller bara vissa år. Slänten kan med en sådan betesregim vara lämplig för insådd av drakblomma.

10060 Nöre, Timmele 5

Karta nr 1

(6 Smal slänt på Nöre 3:4)

Besöksdatum: 2 maj

Äldre objektsnummer: TiÄ 6, T 3

Smalbladig lungört: 0 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Noterade arter var gråfibbla, knippfryle, mandelblom, ljung och fårsvingel.

Beskrivning

Hårt nötbetad mark som bara besöktes i maj. Det är med spänning man tar sig över hängbron med gistna brädor idag. Sundh Miljö har använt den för sista gången.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- och gallringsbehov.

Restaureringspotential

Låg. Den mycket lilla stigslänten har inga spår kvar av den forna torrängsmiljön. Smalbladig lungört har inte setts här sedan 1978 varför lokalen bör betraktas som utgången och utgå från den regionala miljöövervakningen. Möjligen kan arten komma tillbaks i ett läge då ohävd råder.

10070 Plate, Dalum 2

Karta nr 1

(7 Plate)

Besöksdatum: 2 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 7, D 12

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	

Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, luddhavre, prästkrage, stor blålocka och väddklint noterades av de övriga torrängsarter. Av ohävd- och trivialarterna återfanns gott om hallon i partier. Här sågs även knylhavre, skogsklöver, brännässla, hundäxing, kvickrot, hundkex och ogräsmaskros.

Beskrivning

Åkerslänt som är ohävdad men fortfarande hyser en hel del rester av torrängsflora. Åsen bedöms som restaurerbart trots det påtagliga inslaget av ohävd- och trivialarter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten i riktning mot trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Hallon är största problemet. Därutöver finns lite en, rosor och björk.

Åtgärdsförslag

Hallon måste röjas. Slänten bör också brännas några år innan slåtter införs. Efterbete med nöt är förstås också med på önskelistan.

Restaureringspotential

Hög. Slänten kan med införd slåtter och underhållsbränning lämpa sig för insådd av drakblomma.

10090 Plate, Dalum 1

Karta nr 1

(9 Banvall vid Plate)

Besöksdatum: 2 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 9

Smalbladig lungört: 70 exemplar varav 14 i hagen

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, buskviol, getväppling och prästkrage noterades av övriga torrängsarter. Av ohävd- och trivialarterna återfanns bergrör, liljekonvalj, knylhavre, skogsnäva, skogsklöver, brännässla, hundäxing och ogräsmaskros.

Beskrivning

Banvall som fungerar som cykelbana. Området är precis som tidigare ohävdad sånär som på en remsa på två meter som slås på ömse sidor av banan. En liten del av området betas av hästar. Alla plantor av smalbladig lungört sågs söder om vägen mot Vång.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten dominerar. I hästhagen gäller betesvarianten

Hävdstatus

Ohävdad på c:a 70 %, svagt hävdad genom slätter och bete på övriga 20 %.

Igenväxning

Framför allt finns en hel del sly av asp, lönn och björk.

Åtgärdsförslag

Lövsly måste röjas regelbundet. Slänterna bör också brännas för att få till stånd en viss markstörning och för att trycka tillbaks bergröret.

Restaureringspotential

Området sköts ganska bra idag. Bränning och slyröjning kan öka värdena ytterligare.

10100 Vid Silebäcken, Dalum

Karta nr 1

(10 Slänt under kraftledning vid Silebäcken)

Besöksdatum: 2 maj, 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 10

Smalbladig lungört: 18 varav 1 skott

Drakblomma: Ej känd

Övriga arter

Förutom bergmynta sågs inga arter från listan över torrängsarter. Istället är det fuktängsarter som brudborste, sträta och besöksöta som man hajar till för uppe på det här släntrönet. I den igenväxande slänten finns även hallon, bergör, skogsnäva, vitmåra, gulmåra, skogskovall, brännässla och hundäxing.

Beskrivning

Området utgörs av en kraftigt igenvuxen slänt belägen under en kraftledning. Ingen hävd eller slyröjning har förekommit sedan senaste besöket 2002. Vid besöket hördes en storspov.

Vegetationstyp

Skogsnävaäng passar bäst in på den här lokalen.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Framför allt finns en hel del hallon och häggsly.

Åtgärdsförslag

Allt lövsly måste röjas regelbundet.

Restaureringspotential

Låg. Området kan knappast prioriteras i naturvårdssammanhang.

10120 Krutbrännaregården 1

Karta nr 1

(Sammanslagning av gamla objekt nr 11 Brink söder om Krutbrännaregården + 12 Brink öster om Krutbrännaregården)

Natura 2000-område: Krutbrännaregården

Smalbladig lungört: 36 exemplar varav 4 skott

Drakblomma: 0 exemplar

Västra delen (gamla objekt nr 11)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backtimjan, bockrot, getväpling, harmynta, lundtrav, prästkrage, småfingerört, stor blålocka och väddklint noterades av de övriga torrängsarter. Av ohävd- och trivialarterna återfanns vitmåra och ogräsmaskros. Mycket påtagliga inslag i dessa vackra betesmarker var harklöver, höstfibbla, monke och gråfibbla samt en del vitknavel och tjärblomster.

Beskrivning

Stora, branta och hårt nötbetade slänter med vackra kostigar i jämna förband. Floran är artrik och spännande. De öppna blottade jordytorna kan hysa en rik mångfald av evertetrater såsom steklar.

Vegetationstyp

Färsvingeltorräng och stäppartad torräng – betesvarianten i en mycket tilltalande kombination

Hävdstatus

Hårt hävdat med nöt.

Igenväxning

Inget problem även om en del en, rosor, hägg och gråal förekommer i området.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov.

Restaureringspotential

Branterna är i bra skick idag. Undvik allt sambete med vallar!

Östra delen (gamla objekt nr 12)

Besöksdatum: 2 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 12, T 1

Smalbladig lungört: 36 exemplar varav 4 skott

Drakblomma: 0 exemplar

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, jungfrulin, lundtrav, prästkrage, slätterfibbla, småfingerört, stor blålocka, svinrot och väddklint noterades av övriga torrängsarter. Av ohävd- och trivialarterna återfanns skogsnäva, vitmåra och ogräsmaskros. Andra påtagliga inslag i dessa fina miljöer var rödven, höstfibbla, gökärt, harklöver samt en del skavfräken, knägräs och kråkvicker.

Beskrivning

Området utgörs av branta väglänter som tidigare röjts och gallrats på buskar samt en nötbetad brant sluttning ned mot Åtrans fuktängar. Drakblomma kunde inte återfinnas i år heller och troligen är den borta på grund av erosion i kombination av perioder med hårt bete. Positivt var att den betade slänten var avstängd för bete vid besöket i juli vilket förhoppningsvis innebär att ett sent betespåsläpp numera tillämpas. 6 exemplar av lungörten växte i den branta, extensivt betade slänten mot vägen. 2002 var förhållandet det motsatta, då fanns mest lungört i vägbranterna.

Vid rutanalys utförda 2006 konstaterades att området var intakt. Antalet arter hade ökat något jämfört med tidigare undersökningar men andelen torrängsindikatorer var ganska låg, 25 %. Torrängsarter utöver de ovan nämnda som sågs 2006 var backsmultron och darrgräs.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Förhoppningsvis betas både vägbranterna och sluttningen extensivt på eftersommaren. Betestrycket har varit för högt för att gynna drakblomma och smalbladig lungört fram tills i år.

Igenväxning

Bara enstaka buskar och träd som en, hägg, asp och ek.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

Genom ett senare betespåsläpp kan slänten på sikt åter bli en lokal för drakblomma. Den måste antagligen sås ut för att en ny population ska etableras. Undvik allt sambete med vallar.

10130 Pålstorp, Dalum 1

Karta nr 1

(13 Hög brink på Pålstorp 1:4)

Natura 2000-område: Krutbrännaregården

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 13, T 2

Smalbladig lungört: 78 blommande + 4 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, backtimjan, bockrot, gullviva, harmynta, klasefibbla, lundtrav, prästkrage, rödkämpar, småfingerört och väddklint noterades av övriga torrängsarter. Bergrör och ogräsmaskros märktes av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Området som är en av Ätradalens finaste torrängslokaler utgörs av en brant och hög brink som vid besöket 2002 hade röjts på en m.m. En del röjningsmaterial låg kvar. Vid rutanalyser utförda 2006 konstaterades att backklöver fanns kvar här. Jag förordade att asp och enbuskar måste skulle hållas bort mer effektivt än enbart genom bete och att röjning av sly skulle ske vartannat år. Antalet arter var något färre än 1997 men andelen indikatorer för örtrik torräng var något högre än 1997.

I år var området röjt och nya farhågor infann sig på grund av risk för alltför hård hävd i slänten med smalbladig lungört. En typisk situation i många av våra stäppartade torrängar; det får varken vara för mycket av sly och taggbuskar men inte heller för lite när betestrycket är så högt (och bra) som det är här! Antalet smalbladig lungört ska jämföras med 58 plantor 2003 och 85 plantor 1997. Årets fördelning var 68 ex vid provytan, 10 ex vid krysset samt 4 ex i norr.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ och stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

God, förutsatt att smalbladig lungört ges möjlighet att ta skydd i de buskar som kommer att växa upp de närmaste åren.

Igenväxning

Bara enstaka buskar och träd som en och nyponrosor.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

Ett mycket fint objekt. Kom ihåg att en del buskar måste sparas vid varje ny röjning. Buskarna ska inte bli gamla och grova utan förnyas regelbundet genom röjning.

10140 Pålstorp, Dalum 2

Karta nr 1

(14 Brink vid bäckravin på Pålstorp 1:4)

Natura 2000-område: Krutbrännaregården

Besöksdatum: 9 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 14, T 2

Smalbladig lungört: 15 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, lundtrav, prästkrage, småfingerört och väddklint noterades av övriga torrängsarter. Brännässla, hundäxing och ogräsmaskros märktes av ohävd- och trivialarterna. På stora ytor finns också gott om gråfibbla med flera arter från den typiska fårsvingeltorrängen.

Beskrivning

Vacker och välbetad ravin med artrika torrängar där det bl.a. växer sandviol, (*Viola rupestris*). Fällan hänger ihop med område 13 men avdelas med ett taggtrådsstängsel vilket gör att detta område betas hårdare än 13. Det

till synes ökade betetrycket under senare tid kommer att hota smalbladig lungört på sikt. Årets resultat på 15 plantor var lågt jämfört med område 13 och jämfört med de ca 30 exemplar som noterades 2002. Årets fördelning var 11 ex före staketet + 2 före ekarna + 2 + 0 exemplar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med stort inslag av fårsvingeltorräng.

Hävdstatus

Hårt bete av nöt. Smalbladig lungört klarar sig nog på sikt bara om den ges möjlighet att ta skydd i buskar som tillåts att växa upp de närmaste åren.

Igenväxning

Bara enstaka buskar och träd som en, nyponrosor, hägg och krusbär samt i det glesa trädskiktet asp, björk, tall, alm, ek och björk.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

För att långsiktigt värna om smalbladig lungört vid rådande höga betetryck måste föryngring av buskar få finnas i slänterna. Kom ihåg att en del buskar alltid måste sparas vid varje ny röjning. Om inte buskförslaget fungerar föreslås att en eltråd sätts upp utmed släntfoten så att endast ett sent bete sker i branterna.

10150 Flata, Dalum 1

Karta nr 1

(15 Vägs slänt sydväst om Flatasjön)

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 15

Smalbladig lungört: 0 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmänta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, backtimjan, bockrot, getväppling, lundtrav, prästkrage, småfingerört och väddklint noterades av övriga torrängsarter. Bergrör, stormåra och skogsklöver dominerar av ohävd- och trivialarterna. Även hundäxing förekommer. I blottade ytor märktes gruskammosa, *Abietinella abietina*.

Beskrivning

Beskrivningen avser vägs slänterna nordväst om vägen. De flesta torrängsarter inklusive smalbladig lungört försvann i samband med vägarbete och dikesbreddning 1991. Artrikedomen har ökat under senare år, dock utan att smalbladig lungört återkommit.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad eller möjligen en viss vägkantsslåtter?

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

Med hänsyn till den invandring och återetablering av torrängsflora som successivt sker bör området kvarstå i den regionala miljöövervakningen. Smalbladig lungört skulle kunna sås in på försök.

10160 Silarp, Dalum

Karta nr 1

(16 Åkerren och betesmark vid grustag på Silarp 2:10)

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 16

Smalbladig lungört: 4 blommande exemplar utanför stängslet

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backtimjan, bockrot, lundtrav, prästkraze och rödklint noterades av övriga torrängsarter. Skogsklöver dominerar av ohävd- och trivialarterna men här fanns även skogsnäva, hallon, hundäxing, kvickrot, ogräsmaskros och hundkex. Ytterligare arter av intresse var de mycket frekventa arterna svartkämpar, rödven, gulmåra, höstfibbla, liten blåklocka och rölrika.

Beskrivning

Området har utökats med den betesfålla som ligger söder om det tidigare åkerkantsobjektet. Här finns partier med torrängsflora varvade med delar som troligen varit åker och som idag är mycket blomrika rödvenängar. Den atrikaste torrängsfloran finns i branta partier och högst upp i slutningen. Förekomsten av smalbladig lungört finns som tidigare i den ohävdade åkerkanten och slänten ned mot industrin.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad vid besöket. Det var dock betat för bara ett par år sedan. Slänterna är som tidigare ohävdade.

Igenväxning

Ingen som hotar områdets värden även om både en, rosor, lönn, björk, asp, sötkörbär, hägg, säg och tall finns här.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

God. Bete i lagom omfattning bevarar och utvecklar områdets biologiska mångfald.

10170 Gethall, Dalum

Karta nr 1

(17 Gethall)

Natura 2000-område: Krutbrännaregården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 17, D 6

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, gullviva, lundstarr, prästkraige, rödkämpar, rödklint och svinrot noterades av övriga torrängsarter. Skogsnäva, vitmåra, timotej, hundkex och hundäxing märktes av ohävd- och trivialarterna. Ytterligare arter av intresse var de vanligt förekommande arterna kruståtel, gökört och ängsvädd. Slåttergubbe och flockfibbla sågs också.

Beskrivning

Området har minskats ner till c:a 15 % av det ursprungliga objektet. Redovisat område kan betecknas som stäppartad torräng. Området är mycket trivsamt och välkött genom bete med nöt. Floran är mångformig och rik speciellt på de kullar och slänter som tidigare inte brukats som åker. Torrängen omges som 2002 fina bestånd av bl.a. slåttergubbe, ängsvädd, svinrot, svartkämpar, kruståtel och prästkraige även om min subjektiva bedömning är att de minskat sedan 2002. I södra delen av objektet övergår den fina floran i triviala marker med bl.a. gott om timotej.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Sent påsläpp.

Igenväxning

Någon enstaka hägg är allt som finns här.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

10180 Kycklingkullen

Karta nr 1

(18 Kycklingkullen)

Natura 2000-område och Naturminne: Kycklingkullen.

Besöksdatum: 3 maj, 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 18

Smalbladig lungört: 226 varav 5 skott

Drakblomma: 71 (fåblommiga plantor)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs i år efter en torr vår och försommar backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, jungfrulin, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkraige, rödklint, stor blåklocka och väddklint. Liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundkex och hundäxing märktes av ohävd- och trivialarterna. På platån fanns, kanske på grund av röjgödslingseffekter från tidigare gallringar och röjningar, väldigt mycket gräs som rödven, kruståtel och vårbrodd samt en del ängssyra, ängsvädd och slåttergubbe.

Beskrivning

Naturreservatet Kycklingkullen är en väl markerad kulle med glest träd- och buskskikt alldeles nordväst om riksvägen söder om Dalum. Lokalen är en av de individrikaste i Ätradalen även om såväl smalbladig lungört som drakblomma uppvisar dåliga resultat i år. Smalbladig lungört har tidigare förekommit med 438 blommande plantor 2002, 536 blommande plantor 1997 och c:a 350 plantor 1991. Drakblomma sågs i år med 71 plantor. Sydslänten där arten mestadels växer var dock ganska uttorkad vilket kan vara en bidragande orsak till det dåliga resultatet. Tidigare noteringar av drakblomma är 392 plantor 2002, 739 plantor 1997 och ett 40-tal (!) 1991.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Rödvenängsliknande vegetation förekommer på rätt stora ytor.

Hävdstatus

Ärlig slåtter.

Igenväxning

Inget problem idag även om en, getapel, björk, sötkörbär och rönn förekommer glest.

Åtgärdsförslag

Inga röjnings- eller gallringsbehov idag. Slåttervila i sydslänten bör prövas under några år.

Restaureringspotential

Trots årets resultat är Kycklingkullen fortfarande en av Ätradalens främsta torrängslokaler med både gott om drakblomma och smalbladig lungört. Om efterbete är möjligt att införas så förordas detta. Slåttervila bör införas för att drakblommorna ska få möjligheter att växa och fröa i fred några år. Det vore också spännande att bränna hela kullen efter ett par års slåttervila.....

10190 Krutbrännaregården 2

Karta nr 1

(19 Slänter och banvall vid Krutbrännaregården)

Besöksdatum: 2 maj, 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 19

Smalbladig lungört: 73 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorarter för stäppartad torräng noterades.

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen är en enda mischmasch av arter, dock bara få torrängsarter som bockrot, getväppling, stor blåkllocka och väddklint. Hallon, röllika, bergrör och ogräsmaskros förekommer mycket frekvent men här finns även skogsklöver, vitmåra, brännässla och hundkex.

Beskrivning

Ohävdade cykelbanavallslanter med inslag av sly. Två meter på ömse sidor om banan slås årligen. Bergrör är mycket vanligt. Av de 73 plantorna smalbladig lungört fanns 55 utmed cykelbanan och 18 exemplar i den ohävdade triangeln längst norrut.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad på 50 %. Svag hävd genom slåtter utan höborttagning på 50 %.

Igenväxning

Rikligt i partier av lövsly och rosor.

Åtgärdsförslag

Buskröjning behövs liksom bränning och/eller slåtter av renarna. Lite dikesrensning är icke heller att förakta.

Restaureringspotential

Måttlig. Underhåll genom bränning kanske är en förutsättning för att bevara smalbladig lungört på lång sikt?

10200 Flata, Dalum 2

Karta nr 2

(20 Backe och renar vid Flatasjöns badplats)

Besöksdatum: 2 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 20

Smalbladig lungört: 4 blommande + 1 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmäta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var backsippa, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmäta, lundtrav, stor blåkllocka, svinrot och väddklint. Skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex noterades av ohälds- och trivialarterna. Andra vanliga inslag i detta varierande objekt var stormåra, liten blåkllocka, rödven, svartkämpar, rödsvingel, fårsvingel och gullris.

Beskrivning

Området utgörs i huvudsak av en ohävdad stigren med gott om ängshavre och väddklint. En mindre del utgörs av en betad backe med tydlig kvävepåverkan. Här växte ett blommande exemplar av smalbladig lungört. De andra 4 plantorna växte under trädskärmen bakom omklädningsrummet. Hela objektet är gräsrikt i partier och det är bara små ytor som är värdefull torrängsmiljö. Inslag av ohävd och triviala partier är påtagliga.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten dominerar.

Hävdstatus

Ohävdad på större delen av området. Nötbete på ett mindre parti som dessvärre också är det mest kvävepåverkade.

Igenväxning

Aspsly förekommer. Därutöver finns bara en skärm av tall och björk.

Åtgärdsförslag

Röj aspslyet. Slå de idag ohävdade delarna varje eller vartannat år i slutet av juli. Eftersom en kommunal badplats ligger här är det rimligt att kommunen sköter detta objekt.

Restaureringspotential

Låg men genom årlig slåtter kan åtminstone renen bli en blomsterrik lokal med inslag av kalkväxter.

10210 Dalums brinkar

Karta nr 2

(21 Slänt öster om Dalum)

Natura 2000-område: Dalums brinkar

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 21, D 5

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	(X)
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var backnejlika, bockrot, getväppling, gullviva, klasefibbla, lundtrav, prästkrage, rödkämpar, småfingerört?, stor blåklocka och väddklint. Liljekonvalj, skogsnäva, brännässla och hundäxing noterades av ohävs- och trivialarterna. Andra vanliga inslag var framför allt rödsvingel som var mycket riklig i partier.

Beskrivning

Området utgörs av en måttligt betad slänt mellan villorna i Dalum och Ätran. Området som bara besöktes i den södra delen är ett utpräglad betesobjekt. Ett undantag utgör de mindre delar närmast vissa hus som antagligen slås med lie. I dessa refuger återfinns flertalet av torrängsarterna ovan. Kungsmyntan kan till och med ha rymt från en trädgård.

Vegetationstyp

En blandning av stäppartad torräng – betesvarianten, stäppartad torräng– trivialvarianten, stäppartad torräng av Dracocephalum-typ och rödvenäng.

Hävdstatus

Nötbetat. Mindre ytor närmast vissa hus slås troligen med lie

Igenväxning

Bara enstaka buskar och träd.

Åtgärdsförslag

Det vore bra att införa sent betespåsläpp på större blomsterrika ytor. För att åstadkomma detta krävs en genomtänkt fällindelning och betesplan. Inga röjningsbehov idag.

Restaureringspotential

Hög på ytor som har en artrik torrängsflora. Om efterbete införs kan man på sikt så in drakblomma i lämpliga torrängspartier.

10221 Horsäckrasjön 1

Karta nr 2

(22 Banvall och slänt väster om Horsäckrasjön – östra delen)

Natura 2000-område och Biotopskydd: Horsäckrasjön.

Besöksdatum: 2 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 22

Smalbladig lungört: 1 blommande

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning och artlista gäller både objekt 10221 som ligger öster om cykelbanan, och objekt 10222 som ligger väster om cykelbanan. De har tidigare varit ett objekt.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var getväppling, lundtrav, prästkrage, stor blåklocka och väddklint. Skogsnäva, skogsklöver, hallon, hundäxing och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var älggräs och rallarros.

Beskrivning

Området utgörs dels av banvallsslänter och dikesslänter dels av slagen vall/äng med inslag av mindre grupper av unga träd och buskar. Området ingår i den årliga uppföljningen av stäppartade torrängar. Smalbladig lungört har minskat eller försvunnit på vissa delytor medan den visar stabila antal i dikesslätten. 1 blommande exemplar fanns i kanten av den lilla dungen. Minskningen har skett öster om banvallen medan det är de ohävdade dikesslätterna som har kvar stabila antal av lungört. OBS de skall påpekas att lungörten som finns kvar är den mest svårplockade eftersom de växer på andra sidan av ett dike.

Vegetationstyp

En blandning av stäppartad torräng – ohävdsvarianten och stäppartad torräng– trivialvarianten.

Hävdstatus

En remsa på två meter om sidorna på cykelbana slås regelbundet. Även den öppna ängen nedom banvallen slås på eftersommaren. Övriga renar och små igenväxande lövdungar är ohävdade.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd. Sly av björk, asp och ek.

Åtgärdsförslag

Tidvis röjning och slåtter eller bränning av vissa släntavsnitt.

Restaureringspotential

Låg. Det blir vad det blir av den här lokalen känns det som.

10222 Horsäckrasjön 2

Karta nr 2

(22 Banvall och slänt väster om Horsäckrasjön – västra delen)

Smalbladig lungört: 19 varav 18 blommande

Beskrivning och arter: se objekt 10221.

10230 Dalum 2

Karta nr 2

(23 Slänt nordost om Dalum)

Besöksdatum: 9 maj, 2 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 23

Smalbladig lungört: 8 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorer för stäppartad torräng.

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var bergmynta, buskviol, prästkrage och stor blålocka. Andra särskilt vanliga arter var skogsklöver och rödsvingel. Liljekonvalj, skogsnäva, hundkex, hundäxing och ogräsmaskros noterades också liksom liten blålocka, tuvtåtel, gullris och vårbrodd.

Beskrivning

Lundartad brynmiljö som troligen slås årligen. Strax intill ligger ett litet fårbetat skifte. Lokalen inger ingen känsla av torräng.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng.

Hävdstatus

Området slås troligen varje år i syfte att hålla öppet kring lusthuset.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av en, hassel, björk, asp, rönn och lönn.

Åtgärdsförslag

Slåtter och röjning förordas för att bevara området ljusöppet.

Restaureringspotential

Lokalen sköts bra idag.

10241 Svenstorp, Dalum 1

Karta nr 2

(24:1 Slänt vid grustag vid Svenstorp)

Besöksdatum: 2 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 24:1, D1

Smalbladig lungört: 254 exemplar varav 2 skott

Drakblomma: 15

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var backtimjan, bockrot, gullviva, hållveronika, lundstarr, prästkrage och stor blålocka. Vanligt förekommande av ohävd- och trivialarterna var liljekonvalj, skogsklöver och vitmåra men även hundkex förekom. Kruståtel är också en mycket vanlig art.

Beskrivning

Fin slänt med artrik torrängsflora. Smalbladig lungört förekommer mycket rikligt och nästan i samma antal som 2002. Drakblomma sågs med 6 plantor i söder och med 9 plantor på krönet mot det gamla grustaget vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Det ska dock framhållas att plantorna på krönet oftast är små.

Vegetationstyp

En blandning av stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt stäppartad torräng– trivialvarianten i de nedre delarna av slänten.

Hävdstatus

Tyvärre förekommer ingen hävd i området men om inte Sundh Miljö har fel så är det nya ägare/arrendatorer för fastigheten vilket kan förändra förutsättningarna för ett bevarande. Tyvärre är intrycket av årets besök att den nedre delen av slänten trivialiserats allt mer.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd som en, rosor, björk, asp och ek. Aspsly förekommer frekvent.

Åtgärdsförslag

Röjning av aspsly. Extensivt bete eller slåtter och markstörning genom bränning. Kontakt med arrendator/markägare.

Restaureringspotential

Mycket hög. Området kan säkert utvecklas till en pärla för biologisk mångfald med drakblomma och smalbladig lungört.

10242 Svenstorp, Dalum 2

Karta nr 2

(24:2 Slänt söder om grustag vid Svenstorp)

Besöksdatum: 2 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 24:2

Smalbladig lungört: 2 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var bockrot, luddhavre och prästkraige. Vanligt förekommande av ohävds- och trivialarterna var timotej och hundäxing men även skogsklöver, ogräsmaskros och hundkex förekom.

Beskrivning

Sluttande måttligt hävdad betesmark som delvis är skuggad av unga träd och buskar. I detta skuggiga parti hittades i år två exemplar smalbladig lungört. Lokalen ingår i den årliga uppföljningen av stäppartade torrängar. Smalbladig lungört förekommer i låga antal speciellt i senare tid. 1991 sågs här c:a 20 ex, 1997 8 ex, 2002 2 ex, 2003 0 ex, 2004 1 ex, 2005 1 ex och 2006 2 exemplar. Det är lockande att tro att lokalen var ohävdad eller svagt hävdad under 1990-talets början.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Måttligt bete med nöt.

Igenväxning

Aspsly förekommer.

Åtgärdsförslag

Röjning av aspsly. Fortsatt milt bete med nöt.

Restaureringspotential

Låg på grund av det stora inslaget av triviala gräsarter.

10250 Svenstorp, Dalum 3

Karta nr 2

(25 Slänt väster om grustag vid Svenstorp)

Besöksdatum: 9 maj, 2 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 25

Smalbladig lungört: 4 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här lokalen var backlök, färgkulla, getväppling, gullviva, prästkraige och väddklint. Av ohävds- och trivialarterna sågs liljekonvalj, vitmåra och hundkex.

Beskrivning

Lokalen är en utpräglad brynmiljö med halva beståndet lungört i den betade hagen och den andra utanför stängslet. Slänten i hagen kan ha varit del av ett grustag tidigare.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Måttligt bete med nöt samt ohävdad.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd speciellt på den obetade delen. Rosor, asp, ek, gran och björk utgör busk- och trädskikt.

Åtgärdsförslag

Inga speciella. Fortsatt milt bete med nöt.

Restaureringspotential

Området är inte särskilt intressant och kan knappast prioriteras i naturvårdssammanhang.

10260 Svenstorp, Dalum 4

Karta nr 2

(26 Slänt vid Svenstorp)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 26, D 2

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter var bara backtimjan och bockrot. Andra arter i denna överlag påverkade miljö var skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hallon, brännässla, hundäxing och kvickrot.

Beskrivning

Mest intressant är odlingsrösen i norra delen samt vingvialbestånden i söder. Övriga delar är påverkade av röjgödsling från tidigare enbuskröjningar.

Vegetationstyp

En mix av oönskade typer som stäppartad torräng – trivialvarianten, och stäppartad torräng – ohävdsvarianten. Stora delar liknar mest vanlig kvävepåverkad rödvenäng.

Hävdstatus

Hävdregimen har varierat under åren. Idag bedömer jag att hävden är måttlig genom nötbete.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en och rosor. Vildapel förekommer sparsamt. Ett hot är aspslyet som håller på att expandera i partier.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Aspslyröjning.

Restaureringspotential

Området bör tas bort från den regionala miljöövervakningen.

10270 Vimmerstad Blidsberg 1

Karta nr 2

(27 Slänt på Vimmerstad 3:1)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 27, B 16

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga arter i denna kraftigt påverkade miljö var bergrör, rallarros, skogsklöver, brännässla, hallon och hundäxing.

Beskrivning

Denna åkerslänt är mycket igenvuxen och trivialiserad av lövsly och hallon. Något måste göras snarast om den skall kunna återställas till torräng värd namnet.

Vegetationstyp

En mix av oönskade typer som stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier.

Åtgärdsförslag

Bränn slänterna och röj sly och hallon. Området kan vara av stort intresse att följa i restaureringssammanhang.

Restaureringspotential

Låg men intressant om det görs rejäla insatser såsom bränning och röjning.

10280 Vimmerstad Blidsberg 2

Karta nr 2

(28 Slänt öster om vägen på Vimmerstad och Herrakvarn)

Natura 2000-område: Vimmerstad

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 28, B 17

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga arter är få. Bockrot, getväpling, gullviva och väddklint samt mörkt kungsljus, bergör, skogsklöver, brännässla och hundäxing återfanns här.

Beskrivning

Området är oförändrat jämfört med förhållandena 2002 dvs. här finns en nötbetad kulle och sydsluttning med omväxlande torrängsflora i öppna slänter och trivial flora under skärmar av asp. Aspen trivs bra och både sly och medelålders bestånd förekommer. Nyfikna nöt gjorde begränsade besöket.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten. Rödvenäng under trädskärm.

Hävdstatus

Hävdad genom nötbete.

Igenväxning

Öppet och skuggande glesa dungar av träd och buskar. En, getapel, rosor, vildapel, asp, björk och sälg märktes av buskar och träd.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Försiktig gallring av taggiga gardet och av lövdungarna. Spara en del buskar för extensivarterna.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

10290 Deragården, Blidsberg 1

Karta nr 2

(29 Backe söder om Deragården)

Natura 2000-område: Vimmerstad

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 29, B 15

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Bockrot, buskviol, gullviva, lundtrav, lundstarr, prästkraige, stor blåkllocka, svinrot och väddklint noterades av torrängsindikatorerna. Av ohävd- och trivialarter märktes skogsklöver och hundkex. Ytterligare arter var kruståtel och fyrkantig johannesört.

Beskrivning

Sedan mitt första besök 2002 har denna kulle periodvis varit ganska hårt betad av nöt. Några år har den sett ut att ha varit ohävdad. Vid besöket i december var den åter efterbetad. Drakblomma har tyvärr inte setts under perioden 2002-2007. Lokalen ingår i regionala miljöövervakningen av stäppartade torrängar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Vid besöket i december konstaterades att slänten betats av nöt. Betestrycket bedöms som måttligt.

Igenväxning

Ingen förutom några enstaka enar.

Åtgärdsförslag

Bränning borde testas snarast. Extensivt efterbete med nöt är önskvärt. Slåtter kan också bli aktuell.

Restaureringspotential

God då florans sammansättning möjliggör etablering av drakblomma. Sådd av drakblomma kan bli nödvändig men kanske räcker bränning för att drakblomma skall komma tillbaka naturligt.

10300 Deragården, Blidsberg 2

Karta nr 2

(30 Slänt vid Deragården)

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 30, B 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Gullviva, luddhavre, prästkraige och väddklint noterades av torrängsindikatorerna. Av ohävd- och trivialarter märktes i synnerhet hundäxing och hundkex medan skogsnäva och vitmåra fanns i mindre mängd.

Beskrivning

Återfyndet av drakblomma 2002 har varit svårt att återupprepa på grund av att vallslåttarna även skett en bit upp på släntfoten, ungefär där drakblomman växte. Tyvärr har slänten legat i ohävd sedan 2002 vilket också missgynnat drakblommans överlevnad. Slänten är gräsrik och förnyad markstörning är av hög prioritet för att om möjligt få igång tillväxt av nya drakblommeplantor.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med inslag av stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad. Slåtter på släntfoten.

Igenväxning

Ingen förutom en kantzon av asp.

Åtgärdsförslag

Efterbete med nöt är önskvärt om det går att ordna. Sätt eventuellt upp en eltråd för att skydda slänten mot för hårt och tidigt bete. Om inte bete går att ordna föreslås bränning, slåtter och manuell markstörning.

Restaureringspotential

Hyfsat bra?

10311 Vimmerstad Blidsberg 3

Karta nr 3

(31 Slänter och kullar norr om Vimmerstad – västra delen)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 31, B 10

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning och artlista gäller även för objekt 10312.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältnalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backtimjan, getvåpling, prästkrage och stor blålocka noterades av torrängsindikatorerna som till största delen återfinns i anslutning till husbehovstakten längst i söder. Av ohävs- och trivialarter märktes i synnerhet hundäxing medan skogsnäva och vitmåra fanns i mindre mängd. Ytterligare arter var tuvtåtel, fårsvingel, berggröe, ängsgröe, gulmåra, åkervädd, käringtand, färgkulla, liten blålocka och tjärblomster.

Beskrivning

Ohävdade och ofta ganska gräsrika torrängar. Området gränsar till villaområdet vilket borde innebära hög skötselprioritet för kommunen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohäldsvarianten med inslag av fårsvingeltorräng och rödvenäng.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ganska riklig av enbuskar, hägg, krusbär, björk, tall och rönn.

Åtgärdsförslag

Efterbete med nöt är önskvärt om det går att ordna. Om inte bete går att ordna föreslås slåtter och manuell markstörning. Ulricehamns kommun bör ta initiativ till skötsel av dessa backar som är viktiga för entréupplevelsen av Blidsbergs samhälle. Mild enbuskröjning och nedtagning av några björkar föreslås.

Restaureringspotential

God. Området kan återställas till en blomsterrik stäppartad torräng.

10312 Vimmerstad Blidsberg 4

Karta nr 3

(31 Slänter och kullar norr om Vimmerstad – östra delen)

Se objekt 10311 för arter och beskrivning.

10320 Kässeberg, Blidsberg

Karta nr 3

(32 Kässeberg)

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 32, B 8

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backlök, backsippa, bockrot, getväppling, gullviva, luddhavre, stor blåklocka och väddklint noterades av torrängsindikatorerna. Av ohävs- och trivialarter sågs skogsklöver och vitmåra i mindre mängd.

Beskrivning

Området utgörs av en smal, slagen åkerren och en nötbetad slänt som tidigare har varit grustagskant. Renen som är den intressanta delen av objektet är förvånansvärt artrik och jag blir inte förvånad om man gör ett återfynd av drakblomma i framtiden. Drakblomma sågs i dessa torrängar 1978.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Vid besök i december konstaterades att åkerrenen var slagen. Norra sidan av stenmuren och stängslet betas permanent av nöt.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Bränning borde testas snarast. Extensivt efterbete med nöt är önskvärt. Fortsatt slåtter är också lämplig.

Restaureringspotential

God då florans sammansättning möjliggör etablering av drakblomma. Sådd av drakblomma kan bli nödvändig men kanske räcker bränning för att drakblomma skall komma tillbaka naturligt.

10333 Bakträgen

Karta nr 3

Natura 2000-område och Naturreservat: Bakträgen.

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 33:1, 33:2 och 34

Smalbladig lungört: totalt 181 ex.

Drakblomma: Ej känd

Beskrivningen är uppdelad i tre delar som tidigare var olika objekt

Södra delen

(33:1 Åsändan av Bakträgen)

Äldre objektsnummer: TiÄ 33:1

Smalbladig lungört: 26 + 2 skott = 28 exemplar

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Buskviol, gullviva, jungfrulin, prästkraze, stor blålocka och svinrot noterades av torrängsindikatorerna. Av ohävd- och trivialarter sågs skogsnäva, skogsklöver och vitmåra. En rad andra gräsmarksarter noterades också; rödven, svartkämpar, gökärt, vårbrodd, smultron, blodrot, liten blålocka, knägräs och åkervädd.

Beskrivning

Detta objekt ligger i en söder-sydvästvärd slänt med artrik flora. Inslaget av torrängsarter är dock underordnad övriga gräsmarksarter.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med dragning åt rika former av rödvenäng.

Hävdstatus

Årlig slåtter och efterbete.

Igenväxning

Ingen som stör området. Det finns dock en del en, rosor, hassel, hagtorn, sälg och björk som måste hållas under uppsikt.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Området som är naturreservat sköts bra idag.

Mellersta delen

(33:2 Åsslänter av Bakträgen)

Äldre objektsnummer: TiÄ 33:2

Smalbladig lungört: 4 varav en av hybridtyp

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorer för stäppartad torräng.

Övriga arter

Av de fåtaliga övriga torrängsarterna sågs bockrot, gullviva, och stor blålocka. Av ohävs- och trivialarter hittades liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra, hallon, hundäxing och hundkex. Andra arter som noterades var rödven, smörblomma, vårbrodd, blodrot och blåsippa.

Beskrivning

Även dessa två små förekomster av smalbladig lungört ingår i Baktrågens naturreservat. Växtplatserna är inga utpräglade torrängar utan snarare hagmarksmiljöer, svagt skuggade av ek, hassel och rosor. Förekomsten av lungört kan snarast betraktas som en relik från tidigare öppnare hävdperioder. Smalbladig lungört var fördelad enligt följande; 1 exemplar av hybridtyp i den östra slänten och 3 ex på krönet.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med inslag av rika former av rödvenäng.

Hävdstatus

Årlig slåtter och efterbete.

Igenväxning

Ingen som stör området.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete med nöt. Områdets värden utgörs främst av att den är en ekhage som slås. Förekomsten av smalbladig lungört är underordnad ekarnas värden.

Restaureringspotential

Området som är naturreservat sköts bra idag.

Norra delen

(34 Östra delen av Baktrågen)

Äldre objektsnummer: TiÅ 34

Smalbladig lungört: 149 exemplar

Indikatorarter för stäppartad torräng

Endast brudbröd hittades av indikatorerna för stäppartad torräng.

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades bergmynta, gullviva, lundstarr, prästkrage, svinrot och stor blålocka. Av ohävs- och trivialarter sågs liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex. Exotiska inslag för denna åsslant var risen lingon, blåbär och odon som till och med förekommer ganska rikligt i partier. Andra arter som noterades var rödven, kruståtel, vårbrodd och ängskovall.

Beskrivning

Området utgörs av en ostvänd åssluttning och en vägren som ingår i Baktrågens naturreservat. Smalbladig lungört förekommer i två huvudbestånd varav ett finns utmed stigen upp mot huset där 35 exemplar sågs i år. Därutöver förekommer huvudparten av smalbladig lungört i vägrenen i öster, under stängslet och på slänten av åsen. Här sågs i år totalt 114 exemplar. Området vid huset fagas under våren – härligt att se sån't idag.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med inslag av rika former av rished och rödvenäng.

Hävdstatus

Årlig slåtter och efterbete.

Igenväxning

I området förekommer en del en, hassel, rosor, vildapel och björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete med nöt. Områdets värden utgörs främst av att den är en ekhage som slås. Förekomsten av smalbladig lungört måste anses vara av underordnad betydelse andra värden i hagmarken.

Restaureringspotential

Området som är naturreservat sköts bra idag.

10363 Blidsberg 1

Karta nr 3

Besöksdatum: 3 maj, 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 35, 36;1 och 36:2

Smalbladig lungört: 107 exemplar

Drakblomma: 199 ex.

Beskrivningen är uppdelad i tre delar som tidigare var olika objekt.

Södra delen

(35 Brant brink nordväst om Kassebergs topp)

Äldre objektsnummer: TiÅ 35

Smalbladig lungört: 107 exemplar

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades lundtrav, prästkra, rödklint och stor blålocka. Av ohävd- och trivialarter sågs skogsklöver, ogräsmaskros och hundkex. Andra arter som noterades var rödven, timotej och mot åkern mycket ängssyra.

Beskrivning

Ett artrikt och fint objekt som successivt har restaurerats genom avverkning, röjning och efterbete. Området är liksom 1997 och 2002 rikt på smalbladig lungört. Smalbladig lungört har en stabil population på den här lokalen som också är ovanligt rik på trollsmultron och prästkra, ett riktigt smycke i Äträdalen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Oklart om det är efterbete med nöt eller slåtter som gäller här. Trådar fanns både nedom och ovan slanten. Bra i alla fall att någon satt upp en tråd för att undvika ett för tidigt betespåsläpp.

Igenväxning

Här finns idag bara ett par björkar och lite enbuskar.

Åtgärdsförslag

Nuvarande hävdregim får fortsätta.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av drakblomma. Även fjädergräs kunde på prov sås in här.

Nordöstra delen

(36:1 Sluttning öster om Blidsberg, (Mjölberget))

Äldre objektsnummer: TiÄ 36:1

Drakblomma: 199 ex.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backtimjan, bockrot, lundtrav, prästkraige, rödklint, stor blåklocka och svinrot. Särskilt vanliga var blodnäva, prästkraige, stor blåklocka och svinrot. Av ohävd- och trivialarter märktes speciellt hundkex som dessvärre tycks expandera nerifrån åkerkanten och uppåt i slänten. Här fanns även vitmåra, timotej och hundkex. Andra arter som noterades var slättergubbe, tjärblomster, stenbär, ängsvädd, åkervädd och vårbrodd.

Beskrivning

Detta område utgörs i söder av en mycket artrik sydslänt med goda förekomster av drakblomma. Rätt stora delar av åsbildningen utgörs av gräsrika partier med trivial flora. I år sågs endast 2 exemplar i den norra delen av åsen mot 29 exemplar 2002. I söder sågs 197 exemplar mot 352 exemplar 2002. Vid vårbesöket upptäcktes att ett hårt bete förevarit under 2006. Detta är säkert av godo för att åstadkomma nödvändig markstörning. Det är osäkert om den slätter som tidigare skett i södra delen fortfarande är aktuell.

Området besöktes 2006 för artarea-analyser i såväl det södra som norra delområdet. Resultatet överensstämde ganska väl med undersökningarna 1997. Ungefär samma antal arter per yta återfanns 2006 dock med något färre torrängsindikatorer i söder men något högre i norr.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ i söder som övergår successivt mot stäppartad torräng – trivialvarianten i norr.

Hävdstatus

Precis som på 35 är det oklart om området slås eller efterbetas. En tråd var uppsatt nedom slänten vilket kanske indikerar att det är slätter som gäller i första hand?

Igenväxning

I området finns ingen igenväxning som stör torrängen. Faktum är att nästan alla enbuskar togs bort under våren 2007 vilket kan vara negativt för drakblomman speciellt om betestrycket ökar för varje år.

Åtgärdsförslag

Kontrollerat efterbete med nöt kan säkert fungera bra här. Områdets skötsel bör dock följas upp av länsstyrelsen eftersom så mycket har hänt under 2006 och 2007. Flera frågor väcks; Vilka planer har markägaren för en av Åtradalens rikaste drakblommelokaler? Kommer åsen att sambetas med vällen? Kan bränning bli aktuell?

Restaureringspotential

Området är fint idag.

Nordvästra delen

(36:2 Syd- och sydvästslänt öster om Blidsberg (Mjölberget))

Äldre objektsnummer: TiÄ 36:2

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
----------	---	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backtimjan, bockrot och jungfrulin. Här fanns även ljung, vårbrodd, gråfibbla, kruståtel och vitklöver.

Beskrivning

Hårdbetad och nyröjd del av samma ås som 36:1. Området besöktes 2006 för artarea-analyser. Ett något högre artantal men lägre andel indikatorer blev resultatet. En ny art för i år var en planta trollsmultron som växte i ett f.d. enbusksnår. Fältvädd som sågs vid artarea-analysen noterades dock inte i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

I området finns idag bara lite en, rosor och tall kvar. Precis som på 36:1 togs nästan alla enbuskar bort under våren 2007. Gissningsvis är det samma beteshållare som verkar på båda skiftena.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag även om gallringarna kanske kunde ha genomförts i omgångar. Nu kanske vi har en omfattande röjgödslingseffekt att förvänta oss framöver.

10370 Blidsberg 2

Karta nr 3

(37 Slänt norr om Mjölberget)

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 37, B 6

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmörblomma, gullviva, luddhavre och stor blålocka. Här fanns även vitmåra och allt för mycket av trivialgräsen hundäxing, timotej och ängssvingel. Här fanns även hundkex, stormåra och ängsgröe.

Beskrivning

Åsslant som tyvärr också har röjts hårt på taggiga gardet. Inga drakblommor hittas i år. Slänten betas också hårt vissa år och detta tillsammans med röjningar, röjgödslings effekter med gräsexpansion minskar förutsättningarna för drakblommans fortlevnad. Sammantaget kan bara små ytor av slänten betecknas som stäppartad torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten dominerar. Inslag av ohävdsvarianten och Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Måttligt bete med nöt. Nyröjt.

Igenväxning

Enstaka en och rosor finns kvar.

Åtgärdsförslag

Istället för det ganska hårda betet med nöt införs extensivt efterbete med nöt genom att en tråd sätts upp utmed slänthöften. Påsläpp av djuren bör bara ske vissa år. Taggiga gardet måste få växa upp igen på platser där det tidigare fanns.

Restaureringspotential

Måttlig beroende på det höga inslaget av triviala gräs. Det är ändå värt ett försök att få till stånd en bra betesregim för slänten.

10380 Blidsberg 3

Karta nr 3

(38 Slänt öster om Blidsberg)

Besöksdatum: 20 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 38

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorarter för stäppartad torräng noterades.

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades prästkrage, stor blålocka och vädsklint. Brännässla, hundäxing, hundkex, stormåra och kirskaal noterades av ohävdsv- och trivialarterna.

Beskrivning

Starkt påverkad och nötbetad slänt med trivial flora och inslag av stentippar. Området inventerades inte 1997, besöktes 2002 och kikareinventerades i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Hårt till måttligt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Istället för hårt bete med nöt införs extensivt efterbete med nöt genom att en tråd sätts upp utmed slänthöften. Påsläpp av djuren bör ske bara vissa år.

Restaureringspotential

Låg beroende på det höga inslaget av triviala gräs. Det är ändå värt ett försök att få till stånd en bra betesregim för slänten.

10390 Hallabo 1

Karta nr 3
(39 Backar i Blidsberg)

Natura 2000-område: Hallabo.

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 39, B 3

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades åkervädd, prästkrage och väddklint. Skogsklöver, hundäxing, hundkex noterades av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Svagt hävdade sydslanter belägna i villakvarteren i Blidsberg. De igenväxande slänterna är en stor tillgång för de närboende eftersom blodnäva och andra arter blommar rikligt här. Tyvärr är även vallgräs av olika slag rikliga i partier.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med inslag av stäppartad torräng – trivialvarianten och rödvenäng.

Hävdstatus

Området är svagt hävdad genom kommunal slåtter.

Igenväxning

Bara lite av rosor, björk och vildapel.

Åtgärdsförslag

Årlig slåtter och markstörning. Harvning och upplöjning är ett alternativ om inget annat kan fungera. En tillfällig större insats kan stå sig flera år framöver.

Restaureringspotential

Hög. Med rätt skötsel och lokalt engagemang kan slänten lämpa sig för insådd av både drakblomma och fjädergräs.

10400 Hallabo 2

Karta nr 3
(40 Ås på Blidsberg 8:2)

Natura 2000-område: Hallabo.

Besöksdatum: 3 maj, 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 40, B 3

Smalbladig lungört: 19 exemplar vara 3 vid tomten

Drakblomma: 24 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backsippa, backsmörblomma, gullviva, luddhavre, prästkrage, småfingerört, vårfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes i synnerhet hundäxing, hundkex, timotej och ängssvingel. Här finns även bergrör, kruståtel och ogräsmaskrosor. Gökärt förekommer också.

Beskrivning

Detta område utgörs av öppna slänter, låga åskrön samt igenväxande åsslänter. Floran är ställvis rik med både smalbladig lungört och drakblomma. Tyvärr är mitt intryck att trivialvegetationen expanderar på bekostnad av torrängsvegetationen vilket också stärks av de undersökningar som utfördes 2006. Vid artarea-analyserna beskrevs resultatet enligt följande - "ett större antal arter per provyta men ett tydligt mindre inslag av torrängsarter antyder att objektet successivt håller på att försämrats".

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter i den södra delen. Ohävdad på norra halvan.

Igenväxning

I söder är igenväxningen inget problem. I norr växer en, rosor, hägg och björk i ganska täta bestånd.

Åtgärdsförslag

Ett extensivt efterbete med nöt är önskvärt. Om detta inte går att lösa föreslås årlig slätter och försiktig manuell markstörning. Bränning under våren är också önskvärd från naturvårdssynpunkt.

Restaureringspotential

Hög om åtgärderna sätts in i tid.

10410 Hallabo 3

Karta nr 3

(41 Slänter mellan åkrar väster om Hallabo)

Natura 2000-område: Hallabo.

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 41, B 3

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 1

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot och stor blålocka. Av de starkt dominerande ohävd- och trivialarterna märktes speciellt hallon, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Ohävdad åkerslänt som har blivit en än värre skräplokall än vid besöket 2002. Efter mycket letande hittade jag en planta drakblomma på samma plats som de fanns 2002, dvs. ca 10 meter från en björk.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Riklig i partier av rosor, björk och rönn men trivialiseringen och expansionen av hallon m.m. är värst.

Åtgärdsförslag

Bränning helst efterföljt av ett efterbete med nöt är enda möjligheten att rädda resterna av torrängsfloran.

Restaureringspotential

Låg eftersom förfallet gått så långt.

10420 Hallabo 4

Karta nr 3

(42 Backar nordväst om Hallabo)

Besöksdatum: 3 maj, 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 42, B 3

Smalbladig lungört: 142

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmänta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backnejlika, bockrot, buskviol, prästkrage och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna noterades bergrör, liljekonvalj, vitmåra, hallon, hundäxing och hundkex. Stenbär är vanligt.

Beskrivning

Ohävdad åkerslänt som trivialiseras allt mer av aspsly och bredbladiga gräs. På den nya förekomsten av smalbladig lungört hittades i år 140 ex varav ett skott. Ytterligare 2 ex hittades på den ursprungliga lokalen, ungefär mitt på åkerslätten. Det är bara brynen mellan skogen på åsarna och åkrarna som är av intresse idag. Mycket av de ursprungliga torrängarna har sedan länge övergått i skogsmarker.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ungskog och täta partier av aspsly. Små öppna ytor förekommer på mittendelen av området. Vissa mindre ytor ser gynnsamma ut för drakblomma varför ett besök under bästa blomningstid rekommenderas.

Åtgärdsförslag

Röjning av lövsly i brynen. Ett extensivt efterbete med nöt är också önskvärt. Om detta inte går att lösa föreslås slåtter och återkommande röjningar ungefär vart 4:e år. Om inga åtgärder vidtas riskerar dagens kanske optimala bestånd av smalbladig lungört på sikt minska.

Restaureringspotential

Hög om åtgärderna sätts in snarast.

10431 Dalakvarn, Blidsberg 1

Karta nr 3

(43 Brinkar och torrbackar vid Dalakvarn)

Beskrivning och artlista gäller även objekt 10432 och 10433 som tidigare ingick i samma objekt.

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 43, B 1

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, bockrot, buskviol, getväppling, harmynta, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes skogsklöver, skogsnäva, hallon och hundäxing.

Beskrivning

Området utgörs av tre delar varav den norra (10431) är det mest intressanta. Detta delområde brändes och röjdes våren 2002. Den två delarna i söder var 2002 ohävdade men är idag betade hårt av hästar. Floran är rikast på blottade jordslänter och brinkar i norr (10433) men mer medioker i söder (10432).

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum -typen och ohävdsvarianten i norr och stäppartad torräng – betes/trivialvarianten i söder.

Hävdstatus

Ohävdad i 10431 och hårt hästbete i 10432 och 10433.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av en, rosor och gran.

Åtgärdsförslag

I 10431 föreslås återkommande bränning och slåtter samt slyröjning vid behov.

Restaureringspotential

Områdena är inte så intressanta som restaureringsobjekt.

10432 Dalakvarn, Blidsberg 2

Karta nr 3

(43 Brinkar och torrbackar vid Dalakvarn)

Beskrivning och artlista: se objekt 10431.

10433 Dalakvarn, Blidsberg 3

Karta nr 3

(43 Brinkar och torrbackar vid Dalakvarn)

Beskrivning och artlista: se objekt 10431.

10440 Humla Smedsgården 1

Karta nr 3 och 4

(44 Brink och torrbackar i söder på Humla 15:1)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 44, Hu 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Området hyser inga torrängsindikatorer idag.

Övriga arter

I dessa rödvenängar växer främst smörblomma, örnbräken, kruståtel, rödven och rölrika samt en del lentåtel, timotej, gulmåra, nysrot och vitklöver.

Beskrivning

Nötbetad mark mellan riksvägen och Ätran. Inget av de tidigare torrängarna finns kvar idag. Hagmarkerna är viktiga för upplevelsen av landskapet i Äträdalen.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Måttligt hävdat med nöt.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av en, rosor, björk och gran.

Åtgärdsförslag

Området tas bort från regionala miljöövervakningen eftersom ingen stäppartad torräng finns här.

Restaureringspotential

Området är inte intressant som restaureringsobjekt.

10450 Humla Smedsgården 2

Karta nr 3

(45 Brink och ås på Humla 15:1)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 45, Hu 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, gullviva, jungfrulin, lundstarr, prästkrage och stor blåklöcka. Av ohävd- och trivialarterna märktes skogsklöver, hallon, hundäxing och ogräsmaskros. Karaktärsgivande andra arter är rödven, kruståtel och i söder örnbräken. Ytterligare arter var fårsvingel, gråfibbla, tjärblomster, äkta johannesört, liten blåklöcka och daggekåpa.

Beskrivning

Nötbetad betesmark mellan riksvägen och Ätran. Området utgörs av åsar och slänter med buskar och träd. Området betas måttligt av nöt och är liksom 44 ett viktigt objekt för upplevelsen av Ätradalens odlingslandskap. Områdets areal har minskas ner för förtydliga var torrängen finns.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och fårsvingeltorräng dominerar på den nya ytan.

Hävdstatus

Måttligt hävdat med nöt.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av en, rosor, hagtorn, björk, ek, sälg och tall.

Åtgärdsförslag

Ekarna i kanterna av torrängen bör tas bort för att dessa inte på sikt ska förstöra vegetationen. Även enstaka björk bör tas bort. Enbuskar kan glesas ut försiktigt.

Restaureringspotential

Området är inte intressant som restaureringsobjekt. Det bör istället bevaras som varierad hagmark med rik flora och fauna.

10461 Humla 1

Karta nr 4

(46:1 Kullar norr om Södertorpet – södra delen)

Beskrivning och artlista gäller även för objekt 10463.

Natura 2000-område: Humla.

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 46:1, Hu 10

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bara bockrot, prästkrage och stor blålocka. Av ohäbds- och trivialarterna märktes liljekonvalj, skogsklöver och hundäxing. Karaktärsgivande arter var på det här objektet tjärblomster och fårsvingel. Ytterligare arter var gråfibbla, gullris, dagghåpa, kruståtel, kråkvicker, harklöver, slåttergubbe, ängsvädd och vårbrodd.

Beskrivning

Området som inte är någon utpräglad stäppartad torräng är artrikast ute på den solöppna, sydöstra spetsen. Övriga delar är mer igenvuxna främst av en skärm av ung björk och asp.

Vegetationstyp

Fårsvingeltorräng och rödvenäng. Lite av Dracocephalum-typen kan man förnimma ute på udden.

Hävdstatus

Måttligt till svagt hävdad med nöt.

Igenväxning

På större delen av objektet finns en trädskärm av ringbarkad asp, björk, sälj och rönn. En del rosor finns här också.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Den idag öppna udden hålls helt fri från buskar och träd genom regelbunden röjning.

Restaureringspotential

Låg.

10462 Humla 2

Karta nr 4

(46:2 Kullar nordost om Södertorpet)

Natura 2000-område: Humla.

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 46:2

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, bockrot, prästkrage och vårfingerört. Andra övriga arter som noterades var gråfibbla, blåbär, ljung, höstfibbla, liten blåklocka, kruståtel, ängssyra och ärenpris.

Beskrivning

En välbetad kulle och ås som i sin södra ände hyser en större husbehovstäkt. Området är mest öppet åt söder men igenvuxet runt grustagskanten.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt hävdad med nöt.

Igenväxning

Mycket enbuskar växer runt grustagskanten, säkert som ett skydd för djuren och som insynsskydd till täkten.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Enbuskar gallras successivt.

Restaureringspotential

Kullen är ett typiskt betesobjekt och utgör en viktig del av denna gårds mångformiga betesmarker.

10463 Humla 3

Karta nr 4

(46:1 Kullar norr om Södertorpet – norra delen)

Natura 2000-område: Humla.

Beskrivning och artlista: se objekt 10461.

10470 Humla 4

Karta nr 4

(47 Åsslänt vid Ätran på Humla 10:3)

Natura 2000-område: Humla.

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 47

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, lundtrav, rödklint, rödkämpar och vårfingerört. En hel del andra arter ger också karaktär åt denna fina åssluttning; blodrot, svartkämpar, gökärt, åkervädd, ängsvädd, äkta johannesört, gråfibbla, ljung, smörblomma, liten blåklocka, kruståtel och ängssyra.

Beskrivning

Området utgörs av en betad sydslänt på en större åsbildning utmed Ätran. Åsen betas med nöt och har gallrats i omgångar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med inslag av rödvenäng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt hävdat med nöt.

Igenväxning

Enstaka enbuskar, rosor, hassel, björk, asp, gran och tall.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Inom ett par år bör några enbuskar och någon tall tas bort.

Restaureringspotential

Åsen är ett mycket värdefullt betesobjekt som ligger i ett storskaligt beteslandskap utmed Ätran. Det viktigaste i det här området är fortsätta med nötbetet och att inte låta buskar och träd skugga denna riktigt fina sydslänt.

10480 Humla 5

Karta nr 4

(48 Åkerholme på Humla 10:3)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 48, Hu 9

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot och väddklint. Andra arter var rödven, kärleksört, ängsgröe, åkervädd, liten blåklocka och kruståtel.

Beskrivning

En ohävdad åkerholme som trivialiseras av hallon och bergrör. De fragment av torrängsflora som fanns 2002 har nästan helt gett vika för hallon och gräs. Sista chansen att göra något bra åt den här åsen går snart. Åsen kan vara ett mycket lämpligt studieobjekt i samband med restaurering genom bränning, markstörning m.m.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Främst trivialisering med hallon och bergör. Rosor, ek, sälg, tall och rönn förekommer också.

Åtgärdsförslag

Bränning, markstörning genom bete på eftersommaren. Slåtter och efterbete efterlyses också.

Restaureringspotential

Låg men intressant som studieobjekt. Om en restaurering blir verklighet kan drakblomma sås in på försök.

10490 Humla 6

Karta nr 4

(49 Slänt på Humla 10:3)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 49

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, bockrot, gullviva och prästkra. Andra arter vitmåra, brännässla, hundäxing, svartkämpar, ärenpris, åkervädd, liten blålocka, ljung, gråfibbla, slåttergubbe och kruståtel.

Beskrivning

Området karakteriseras av ungskog i norr och öppna partier i söder. En förekommer rikligt i partier.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten med stark dragning åt rödvenäng och fårsvingeltorräng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ungskog och ganska täta bestånd av enbuskar. Här finns även getapel, rosor, try, ek, brakved, krusbär och tall.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Mild gallring av enbuskarna. Se till att inte ungskogen expanderar ut i öppen eller halvöppen miljö.

Restaureringspotential

God. Genom bete och röjning kan kvaliteterna bevaras.

10500 Humla Siggagården 1

Karta nr 5

(50 Åkerholme vid infartsvägen till Siggagården)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 50, Hu 8

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs enbart bockrot. Tyvärr dominerar ohävd- och trivialarterna på hela det ursprungliga objektet utom längst i söder. Vanligast är hallon, hundäxing, hundkex och liljekonvalj följt av vitmåra. Även rödven, gulsporre och fyrkantig johannesört är vanliga.

Beskrivning

Ett ohävdsobjekt som har minskats ner beroende på långt gången trivialisering. Endast den södra spetsen är stäppartad torräng – ohävdstypen med mycket blodnäva. Här skulle kanske drakblomma kunna hittas under goda år?

Vegetationstyp

På det i år redovisade området dominerar stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rosor, ung rönn och sötkörbär förekommer här.

Åtgärdsförslag

Bränning är bästa hävdform i dagsläget. Slätter och efterbete med nöt är också önskvärt.

Restaureringspotential

Måttlig beroende på långt gången ohävd.

10510 Humla Siggagården 3

Karta nr 5

(51 Åkerholme vid landsvägen på Siggagården)

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 51, Hu 5

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 34

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs luddhavre, prästkraige, rödklint, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna noterades hallon, liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som på krönet och den södra sluttningen har en intressant och rik torrängsflora. Holmen har tidigare skötts genom årlig bränning men har på senare år varit ohävdad. Området besöktes 2006 i samband med artarea-analyser. Vid jämförelse med undersökningar från 1997 visade det sig att 2006 års resultat var likartade. Antalet indikatorer för örtrik torräng hade ökat något medan antalet arter hade minskat något i provytorna. Fynd av ett par plantor låsbräken som hade lyckats ta sig upp genom den tjocka gräsfilten av fjolårsgräs vittnade om att området tidigare betats. Drakblomma har ökat successivt vilket ju inte är ovanligt på vissa ohävdslokaler. 1991 fanns 7 plantor, 1997 23 plantor, 2002 sågs 29 plantor, 2006 30 plantor och i år 34 plantor.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ och stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av hallon, en och björk.

Åtgärdsförslag

Återuppta den årliga bränningen. Slå vissa år och markstör helst genom milt efterbete med nöt.

Restaureringspotential

God. Med rätt skötsel kan drakblomma räddas för framtiden.

10521 Nordtorpet

Karta nr 5

(52:1 Åkerholme vid Siggagården)

Natura 2000-område: Nordtorpet

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 52:1 Hu 7

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 18 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot, luddhavre, lundstarr och stor blåklocka. Av ohävd- och trivialarterna noterades vitmåra, brännässla, hallon, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som lieslogs 2007. Slätter har tidvis förekommit även tidigare. Området har en rik flora och måttlig hävd. Holmen efterbetas inte. Drakblomma har varierat med åren och har i år en sämre notering än tidigare. 1991 sågs 10 plantor, 1997 noterades 19 plantor, 2002 hela 40 plantor och i år alltså 18 plantor.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Lieslätter.

Igenväxning

Bara lite en och rosor förekommer.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter gärna kompletterad med bränning vissa vårar.

Restaureringspotential

Med nuvarande skötsel kompletterad med bränning kommer drakblomman klara sig på sikt.

10522 Humla Siggagården 4

Karta nr 5

(52:2 Kulle vid landsvägen på Siggagården)

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 52:2, Hu 6

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs luddhavre, lundstarr och prästkra. Av ohävd- och trivialarterna noterades hundkex.

Beskrivning

Fårbetad kulle som är öppen i den södra och västra delen, i övrigt bevuxen med björk och asp.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten, (i söder).

Hävdstatus

Årligt fårbete. Svagt till måttligt betestryck.

Igenväxning

På halva kullen förekommer ungskog vilket kanske bör föranleda minskning av objektet.

Åtgärdsförslag

Fortsatt fårbete. Borttagning av 80 % av dungen.

Restaureringspotential

Låg med nuvarande hävdstatus.

10530 Borred, Kölabby 1

Karta nr 5

(53 Kulle öster om landsvägen)

Besöksdatum: 23 augusti

Äldre objektsnummer: TiÄ 53

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, bockrot och prästkra. Arter som märktes särskilt vid besöket var rödven, gökärt, svartkämpar men även liten blåklocka, gulmåra, rölrika, fårsvingel och gråfibbla sågs här.

Beskrivning

Hårt till måttligt nötbetad kulle, en f.d. åkerholme.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt rödvenäng

Hävdstatus

Årligt nötbete.

Igenväxning

Här finns bara enstaka en och tall.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Kullen skulle kunna stängslas av för bete till bara ett par veckor före djuren tas bort från området. Torrängsfloran skulle antagligen utvecklas positivt vid en sådan åtgärd.

10540 Borred, Kölabby 2

Karta nr 5

(54 Ås omedelbart väster om landsvägen)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 54

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Av indikatorerna hittades endast ängshavre.

Övriga arter

På kullen fanns enstaka väddklint, prästkra och bockrot medan kalkarter som getväppling och ängshavre i stort sett bara sågs i vägrenens blottade skärning. Vanligaste arter i området var skogsklöver, hallon, vitmåra, timotej, kruståtel och liten blåklocka.

Beskrivning

En till stor del trivialiserad kulle med utarmad torrängsflora. Kullen är ett bra exempel på hur floran på många av Åtradalens torrbackar kan förändras vid långvarig ohävd. Utebliven markstörning ger successivt en ökad

förurning i markprofilen vilket i sin tur katalyserar vegetationsförändringarna. Torrängsarter som förr fanns i betsmarken blir ofta hänvisade till kalkrika blottor i vågskärningar och nedlagda husbehovstäckter, se fotobilagan.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten

Hävdstatus

Årligt nötbete.

Igenväxning

Framför allt av hallon och gräs.

Åtgärdsförslag

Rutanalys utförs 2008. Upplösning av hela kullen 2009. Studieobjekt från och med 2008 och framåt.

Restaureringspotential

Oklart men det vore intressant att se om det går att återskapa torrängen genom kraftig markstörning.

10550 Frälsegården 1

Karta nr 5

(55 Södra delen av naturreservatet Frälsegården)

Natura 2000-område och naturreservat: Frälsegården

Besöksdatum: 3 maj, 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 55, Kö 23

Smalbladig lungört: 0

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som backtimjan, bockrot, lundtrav och väddklint förekommer mycket sparsamt. Istället domineras åsen av följande arter; liten blåklocka, rödven, kruståtel, grästjärnblomma, smörblomma, gulmåra och daggekåpa. Av ohävds- och trivialarterna märktes skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing och ogräsmaskros.

Beskrivning

Ås nära riksvägen som är måttligt till väl betat av nöt. Röjgödslingseffekter från tidigare buskröjningar märktes tydligt i objektet. 1978 sågs smalbladig lungört i vägslänten men har inte återfunnits sedan dess varför lokalen måste betraktas som utgången.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Årligt nötbete.

Igenväxning

Inga problem idag även om en, druvfläder och rosor måste röjas med jämna intervall.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete.

Restaureringspotential

Dessa rödvenängar är inga lämpliga miljöer för t.ex. drakblomma.

10560 Frälsegården 2

Karta nr 5

(56 Norra delen av naturreservatet Frälsegården)

Natura 2000-område och naturreservat: Frälsegården

Besöksdatum: 30 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 56, Kö 22

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som backnejlika, backsippa, backtimjan och prästkraige förekommer sparsamt. Bockrot är dock vanlig. Precis som den södra delen av detta naturreservat domineras vegetationen istället av liten blålocka, rödven, kruståtel, gökärt, fyrkantig johannesört, grässtjärnblomma, svartkämpar, smörblomma och gulmåra. Blåbär, lingon och gråfibbla förekommer också liksom en del hallon och hundäxing.

Beskrivning

Den norra delen i naturreservatet Frälsegården är inte lika påverkad av kväve som den södra. Åsen är känd för att hysa en rik svampflora.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Årligt nötbete.

Igenväxning

Inga problem idag även om en och rosor måste röjas med jämna intervall.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete.

Restaureringspotential

Dessa rödvenängar är inga lämpliga miljöer för t.ex. drakblomma.

10571 Frälsegården 4

Karta nr 5

(57:1 Åkerholme på Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: 57:1, Kö 10

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 (Sågs 1978)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Här sågs endast blodnäva av indikatorarterna.

Övriga arter

Fåtaliga. Stor blåklocka, mörkt kungsljus, röllika och åkervädd är positiva inslag. Dominerar gör de oönskade arterna bergrör, hallon, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Ohävdad åkerholme med enstaka rönn och enbuskar. Inslaget av arter som hundkex och bredbladiga gräs är stort. Torrängsarter har alltid varit fåtaliga.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Lite en och någon rönn.

Åtgärdsförslag

Årlig bränning om inget annat fungerar. Därefter införs nötbete efter skörd.

Restaureringspotential

Låg men årlig bränning vore på sin plats för att väcka drakblommans fröbank till liv.

10572 Frälsegården 5

Karta nr 5

(57:2 Åkerholme på Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 57:2, Kö 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 (Sågs 1978)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Inga fler torrängsarter utan istället märktes hallon, hundäxing, hundkex, skogsklöver, vitmåra och brännässla.

Beskrivning

Ohävdad åkerholme med enstaka rönn och rosor. Inslaget av triviala arter som hundkex och bredbladiga gräs är stort. Torrängsarterna förekommer längst i sydost.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Lite en, rosor och rönn.

Åtgärdsförslag

Årlig bränning om inget annat fungerar. Efterbete med nöt är önskvärt.

Restaureringspotential

Låg men årlig bränning vore på sin plats för att väcka drakblommans fröbank till liv.

10573 Frälsegården 6

Karta nr 5

(57:3 Åkerholme på Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 6 maj, 18 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 57:3, Kö 12

Smalbladig lungört: 0 blommande

Drakblomma: 0 (Sågs 1978)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Endast ängshavre sågs av indikatorarterna.

Övriga arter

Prästkrage, svinrot, hallon, hundäxing, hundkex, bergrör och vitmåra. Rödven och gökärt.

Beskrivning

Ohävdad åkerholme med enstaka träd och enbuskar. Inslaget av triviala arter som hundkex och bredbladiga gräs är stort. Smalbladig lungört sågs senast 2002. 2006 utfördes artarea-analyser på samma yta som 1997. Då som nu konstaterades att nästan inga naturvärden fanns kvar på holmen. Både antalet arter per provyta och andelen torrängsarter hade minskat tydligt sedan 1997.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, hägg, druvfläder, björk och sötkörbär.

Åtgärdsförslag

Årlig bränning om inget annat fungerar. Efterbete med nöt är önskvärt.

Restaureringspotential

Låg men även här vore årlig bränning på sin plats i förhoppningen om att väcka drakblommans fröbank till liv.

10574 Danstorp, Kölabý

Karta nr 5

Ej besökt under inventeringen.

Äldre objektsnummer: Kö 15

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

10580 Frälsegården 7

Karta nr 5

(58 Sydändan på åsen på Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 58, Kö 13

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

I det här betesobjektet märktes backnejlika, backtimjan, bockrot, prästkraze, väddklint och vitmåra. Här fanns också mycket vårbrodd, ängsgröe, gråfibbla och kruståtel.

Beskrivning

En ganska öppen betesmark som tidigare var mer igenvuxen. Området är väl hävdad genom bete med nöt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten med dragning åt rödvenäng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med nöt.

Igenväxning

Bara lite av rosor, björk, ask och rönn.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Eventuellt kan man införa ett senare betespåsläpp genom att sätta upp en tråd genom skiftet.

Restaureringspotential

God. Torrängsfloran kan utvecklas positivt om ett senare bete införs.

10590 Frälsegården 8

Karta nr 5

(59 Backar vid Tostarpsgränsen på Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 18 juni

Äldre objektsnummer: 59, Kö 9

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Backlök, bockrot, luddhavre och väddklint. Dominerar gör tyvärr bergrör. Skogsklöver, vitmåra, hallon, timotej och hundäxing sågs av ohävd- och trivialarterna. Ytterligare arter som noterades var ängsgröe, rödsvingel, kruståtel, gulmåra och åkervädd.

Beskrivning

Ett område som består av tre delar, en vägren, en åkerren och en betad del. Drakblomma sågs med en ickeblommig planta 2002. Det var senaste gången drakblomma sågs trots att lokalen besöks årligen i samband med den regionala övervakningen av stäppartade torrängar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av stäppartad torräng- ohävdsvarianten och betesvarianten.

Hävdstatus

Mestadels ohävdad men en mindre del betas fortfarande av häst.

Igenväxning

Ingen. Istället är busken oxbär ett riktigt trevligt inslag i ett av delområdena.

Åtgärdsförslag

Regelbunden bränning av de ohävdade partierna.

Restaureringspotential

Låg. Inget av delområdena har hög prioritet.

10600 Frälsegården 9

Karta nr 5

(60 Åkerholme sydväst om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 18 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 60

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 2

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Prästkrage noterades som enda övrig torrängsart. Istället märktes följande arter; vitmåra, brännässla, hallon, hundäxing, hundkex, ängsgröe, rödven, rödsvingel, tjärblomster och stenbär.

Beskrivning

Trots att antalet drakblomma har ökat sedan 2002 bedöms artens framtid som mycket oviss. 1991 sågs här 6 plantor och 1997 5 plantor. På sikt går troligen arten samma öde till möte som den gjort på de tre holmarna på objekt 57.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Här finns bara lite rosor och rönn.

Åtgärdsförslag

Årlig bränning föreslås. Efterbete med nöt är önskvärd liksom slåtter vissa år.

Restaureringspotential

Hyfsat bra eftersom drakblomma finns kvar och trivialiseringen är måttlig.

10610 Frälsegården 10

Karta nr 5

(61 Betad ås söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 61, Kö 8

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backtimjan, bockrot och prästkrage noterades av torrängsarterna. Inga övriga arter noterades.

Beskrivning

Utvecklingen på den här fina åsen har tyvärr varit olycklig. Orsaken är det allt mer permanenta bete som råder. 2006 genomfördes artarea-analyser. Här hittades då endast en planta (avbiten) drakblomma mot 9 plantor 2002, 7 plantor 1997 och en planta 1991. Övriga kommentarer från 2006 var att artarea-analysen visade på ett ganska likartat resultat jämfört med 1997. Något fler arter men något färre indikatorer hittades vilket bedömdes vara en effekt av det ökade betetrycket och omrörningen i markytan.

Inventerat område utgörs av växtplatsen för drakblomma med närmaste omgivning.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ under utveckling mot stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med nöt.

Igenväxning

Här finns ett glest bestånd av enbuskar.

Åtgärdsförslag

Det är mycket viktigt att åsen betas sent istället för tidigt som idag. Information till brukaren om behovet av ändrad betesregim har högsta prioritet. Kontakt med författare av åtagandeplan för åsen. Inför även gärna ett betesfritt år för den här blomsterrika åsen.

Restaureringspotential

Mycket hög eftersom drakblommans fröbank säkert finns kvar och trivialiseringen är obefintlig.

10620 Frälsegården 11

Karta nr 5

(62 Låg ås söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 30 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 62, Kö 18

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Gullviva, prästkrage och stor blåklocka noterades av torrängsarterna. Andra övriga arter var bergrör, hundäxing, hundkex, rödven, kruståtel och gökärt.

Beskrivning

Ljusöppen åsrygg som domineras av hedartad vegetation. Nöt betar området tillsammans med 63. Området är viktigt för landskapsbild. Naturvärdena kan på sikt utvecklas positivt. Åsen ger tack vare det pågående betet ett bättre intryck än vid besöket 2002.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Svagt bete med nöt.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av enbuskar, rosor, rönn och björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

--

10630 Frälsegården 12

Karta nr 5

(63 Ås söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 3 maj, 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 63, Kö 19

Smalbladig lungört: 0 exemplar

Drakblomma: 7 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backtimjan, lundstarr, prästkrage och stor blålocka noterades av torrängsarterna. Andra övriga arter sågs bergör, (vanlig), vitmåra, hallon, hundäxing, hundkex, rödven, kruståtel, vårbrodd, smörblomma, tjärblomster, skogsfräken och blåbär.

Beskrivning

Ås som hävdas genom bete med nöt. Betesfållan hänger samman med objekt 62. I söder är åsen avstängslad för bete och vegetationen artrikare än på resterande del av åsen. I denna del förekommer drakblomma. I år sågs fler plantor än 1991 (2 plantor) och 1997 (5 plantor). 2006 räknades 7 plantor i samband med artarea-analysen. Drakblomman växlar i antal kanske beroende på markens fuktighetsförhållanden. Den positiva utvecklingen av drakblomman stärks av att även artarea-analyserna gav ett positivt resultat; "Området visar på en tydlig förbättring jämfört med 1997. Fortfarande är dock både arttätheten och andelen indikatorer låg".

Smalbladig lungört har inte setts i området sedan 1978. I år liksom vid tidigare återinventeringar hittades inga plantor vilket gör att lokalen idag bör betraktas som utgången.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ i söder som är det viktigaste delen av åsen. Resterande del av åsen är en utpräglad hedartad rödvenäng.

Hävdstatus

Åsen betas svagt av nöt förutom den södra delen som slogs i år 2007. Om efterbete skett i söder är osäkert.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor och björk.

Åtgärdsförslag

Slåtter och efterbete med nöt vissa år. Slåttervila och bränning ibland.

Restaureringspotential

Södra änden sköts bra idag.

10640 Frälsegården 14

Karta nr 5

(64 Två åkerholmar söder om Tummarp)

Beskrivning och artlista gäller även för objekt 10641.

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 64, Kö 20

Smalbladig lungört: 0 ex. Sedd 2005.

Drakblomma: 2 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, bockrot, getväppling, luddhavre, prästkrage, rödklint, svinrot och väddklint noterades av torrängsarterna. Andra övriga arter sågs bergör, skogsnäva, vitmåra, hallon, timotej, hundäxing och hundkex. Här fanns även mycket kruståtel, stenbär och blåbär.

Beskrivning

Slåtter tycks ha återinförts på dessa holmar, åtminstone till 75 %. Drakblomma hittades inte på den östra, slagna växtplatsen av de två som funnits tidigare. Drakblomma fanns dock kvar i väster men dessvärre i en miljö som förefaller att tas över av triviala arter. Drakblommans dagar kan därför vara räknade även på den här växtplatsen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Slåtter på c:a 50 % i år. Resten är ohävdad.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor, rönn och björk.

Åtgärdsförslag

Bränning är säkert bästa medicinen även på den här kullen. Fortsatt också med slåtter och gärna efterbete med nöt vissa år.

Restaureringspotential

God om bränning tillämpas regelbundet. Milt efterbete med nöt får också gärna införas.

10641 Frälsegården 17

Karta nr 5
(64 Två åkerholmar söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 64, Kö 20

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd.

För beskrivning och artlista se objekt 10640.

10650 Frälsegården 13

Karta nr 5
(65 Kulle nordost om Frälsegården)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 65

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, bockrot, gullviva, lundtrav, prästkrage, stor blålocka och väddklint noterades av torrängsarterna. Andra övriga arter sågs ogräsmaskros och hundkex. Här fanns även mycket rödven, röllika, ängsgröe samt en del kruståtel och tjärblomster.

Beskrivning

Mindre ås som mestadels är trivialiserad och precis som tidigare ohävdad. Drakblomma har inte setts sedan 1997 sig i söder eller i norr.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Möjligen sker efterbete med nöt vissa år.

Igenväxning

Bara en successiv trivialisering av örter och gräs.

Åtgärdsförslag

En rejäl jordvändning vore det bästa för den här flacka sydslänten. Fortsatt skötsel genom slåtter, bränning och efterbete är som alltid önskvärd.

Restaureringspotential

God. Drakblomma som setts vid olika tillfällen mellan 1978 och 1997 kan antagligen väckas till liv igen. Området kan bli ett mycket passande studieobjekt. Bränning rekommenderas.

10660 Frälsegården 16

Karta nr 5

(66 Backar söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 24 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 66, Kö 16

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor(!)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backlök, backnejlika, backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, luddhavre, lundtrav, prästkrage, rödklint, stor blåkllocka och väddklint noterades av torrängsarterna. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver, vitmåra, hallon, timotej, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

En mindre ås med fina sydslanter som till största delen slås. Antalet drakblommeplantor har minskat drastiskt sedan föregående inventeringar. I år återfanns inte en enda planta drakblomma vilket verkar skumt för även om ohävd råder borde detta inte medföra att drakblomman försvinner förrän tidigast om ett par decennier. 2002 sågs 31 plantor, 1997 fanns 51 plantor och 1991 c:a 10 plantor. En orsak kan vara den slåtter som utförs här. Att drakblomma minskar gör då denna lokal till bara en i mängden. Det skall framhållas att de bara är en mindre areal i söder som är fin torräng. I övriga delar tränger sig trivial vegetation sig på, delvis med stöd av skuggan från björkar och ekar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Vid besöket i december konstaterades att området var slaget.

Igenväxning

Enstaka en, björk och ek.

Åtgärdsförslag

Bränning är önskvärd men kanske svårt att genomföra eftersom hus ligger i närheten. Årlig slåtter eller åtminstone regelbundet återkommande slåtter är mycket rimligt för den här artrika och fina kullen. Vårfagning kan också öka markstörningen genom att oönskad förna tas bort. Kanske är det också så att den krattning av höet som görs bara berör den vegetativa "ytskiktet" på kullen och att djupare störning inte åstadkoms. Drakblomma bör eftersökas årligen för att kontrollera om årets bottennotering var en tillfällighet.

Restaureringspotential

Mycket god.

10671 Trädets gård 1

Karta nr 6

(67 Sydost om Trädets gård)

Beskrivning och artlista gäller även för objekt 10672

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 67, Kö 21

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot och väddklint var de enda noterade av övriga torrängsarterna. Av ohävd- och trivialarterna dominerade hallon, hundäxing och ogräsmaskros starkt. Vanliga var också rödsvingel, rödven och smörblomma. I grustagsslänten där blottad jord finns kvar sågs ängshavre, småfingerört, darrgräs och backnejlika.

Beskrivning

Inte mycket har hänt sedan 2002. Norra delen utgörs som tidigare av en nötbetad slänt och åskrön som till största delen är tydligt trivialiserad. Den södra delen som är helt ohävdad utgör en liten rest av en tidigare betad låg ås med granplanteringar. Enbuskar pryder den betade åsen. Torrängsarter förekommer mest utanför betesfållan i vägrenen och i slänten till det forna grustaget. Vägrenen *mellan* delobjekten hyser riktigt mycket brudbröd.

Vegetationstyp

Gräshed dominerar i norr. I söder kan typen beskrivas som stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Svagt till måttligt bete med nöt i norr och ohävdad i söder.

Igenväxning

Enstaka en, rosor, hägg, rönn, björk, asp, sälk och tall. Långt gången trivialisering i partier.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Objektet kan strykas från den regionala miljöövervakningen.

Restaureringspotential

Låg på grund av långt gången trivialisering och ohävd.

10672 Trädets gård 2

Karta nr 6

(67 Sydost om Trädets gård)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 67, Kö 21

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

För beskrivning och artlista se objekt 10671.

10681 Trädets gård 3

Karta nr 6

(68 Åkerholmar sydväst om Trädets gård)

Besöksdatum: 26 juli (från bilen)

Äldre objektsnummer: TiÅ 68

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning (gäller även för objekt 10682)

Två igenvuxna åkerholmar som också utgör plats för stentippning. Holmarna besöktes inte för artinventering. Området utgår från den regionala miljöövervakningen.

10682 Trädets gård 4

Karta nr 6

(68 Åkerholmar sydväst om Trädets gård)

Besöksdatum: 26 juli (från bilen)

Äldre objektsnummer: TiÅ 68

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning: Se objekt 10681.

10690 Trädets gård 5

Karta nr 6

(69 Ås norr om Trädets gård)

Besöksdatum: 26 juli (från bilen)

Äldre objektsnummer: TiÅ 69

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Området som inte besöktes utgörs av en helt öppen men också helt trivialiserad ås med ett grustag i den södra delen. Troligen har den behandlats med konstgödsel eller så har det permanenta betet med mjölkkor orsakat ett kvävegrönt skimmer över åsen. Området utgår från den regionala miljöövervakningen.

10701 Ryninga Kölabby 6

Karta nr 6

(70 Åsar och backar vid Ryninga 1:3)

Beskrivning och artlista gäller för alla fem objekt 10701-10705.

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 70, Kö 5,6

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backnejlika, backtimjan, bockrot, småfingerört(?), stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs bergrör, skogsklöver, vitmåra, brännässla, hallon, hundäxing och ogräsmaskros. Vanliga andra arter var rödven, röllika, gulmåra, liten blåklocka och grässtjärnblomma men här fanns även en del gråfibbla, tjärblomster, kruståtel, höstfibbla, svartkämpar, ljung, knägräs och blåbär.

Beskrivning

Det redan fyrdelade objektet har utökats med en liten åkerholme där det växer trollsmultron. Artrikast är det i den södra delen av dessa åsslänter och höjdryggar där silikatblock förekommer frekvent.

Vegetationstyp

Rödvenängar dominerar men inslag av fårsvingeltorräng förekommer också. Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ på åkerholmen.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt sydost om vägen. Den nya åkerholmen norr om vägen var lieslagen vid besöket i december.

Igenväxning

Området är mestadels öppet men lite enbuskar, rosor, björk och rönn förekommer.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Betesvila vart tredje år kan göra gott för biologiska mångfalden på dessa åsar och slänter. Alternativt så kan eltråd sättas upp så att extensivt efterbete istället åstadkoms.

Restaureringspotential

Måttlig till hög. Förändrad och förmildrad betesregim kommer att gynna stäpparterna. Sker förändring kan området bli aktuellt för insådd av drakblomma.

10702 Ryninga Kölaby 7

Karta nr 6

(70 Åsar och backar vid Ryninga 1:3)

Beskrivning se objekt 10701.

10703 Ryninga Kölaby 8

Karta nr 6

(70 Åsar och backar vid Ryninga 1:3)

Beskrivning se objekt 10701.

10704 Ryninga Kölaby 9

Karta nr 6

(70 Åsar och backar vid Ryninga 1:3)

Beskrivning se objekt 10701.

10705 Ryninga Kölabby 10

Karta nr 6

(70 Åsar och backar vid Ryninga 1:3)

Beskrivning se objekt 10701.

10710 Ryninga Kölabby 11

Karta nr 6

(71 Åsrest vid landsvägen vid Ryninga)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 71

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, buskviol, lundtrav, prästkraige, rödklint, småfingerört, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver, hundäxing och ogräsmaskros.

Beskrivning

Området utgörs av två delar, dels vägslänten där successionen inte gått så långt, dels krönet av den f.d. betade åsen där trivialiseringen fullbordats. Området är helt ohävdad och hyser i vägslänten mycket sommargyllen, gråfibbla, stormåra och fårsvingel. Här förekommer även backsippa. Övriga delar är ointressanta idag.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten och i slänten ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

I slänten finns inga buskar men på den forna åsen växer täta bestånd av enbuskar.

Åtgärdsförslag

Inga.

Restaureringspotential

Låg på grund av för vägnära läge och långt gången ohävd.

10721 Ryninga Kölabby 1

Karta nr 6

(72:1 Slänter och renar på Ryninga 3:2)

Natura 2000-område: Ryninga

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 72:1, Kö 2

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ångshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, lundtrav, prästkra, rödklint, rödkämpar och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing, hundkex och ogräsmaskros.

Beskrivning

Området utgörs av vägrenar och en liten nötbetad åsslant. Området är artrikt och vägrenarna blommar riktigt fint på sommaren. Solvända tillhör de ovanliga inslagen på den betade delen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ i vägrenarna. Betesfållan är mer en stäppartad torräng -betesvarianten.

Hävdstatus

Svagt till måttligt nötbete i betesfållan, (två kor vid besöket), och troligen svag hävd genom slåtter i vägrenarna.

Igenväxning

Här finns bara lite rönn och gran, inga buskar.

Åtgärdsförslag

Fortsatt med samma hävd som tidigare.

Restaureringspotential

Inga optimala miljöer för t.ex. drakblomma.

10722 Ryninga Kölabby 2

Karta nr 6

(72:2 Åkerholme på Ryninga 3:2)

Natura 2000-område: Ryninga

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 72:2, Kö 3

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	

Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades bockrot, prästkraige, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver, vitmåra, hundäxing, timotej och hundkex.

Beskrivning

Området har minskats ned till att omfatta endast en smal bård i västsydväst och ute på södra spetsen, delar som har rätt så goda förekomster av indikatorarter. Övriga delar i det tidigare redovisade objektet domineras helt av bredbladiga vallgräs.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Inget förutom lite Salix-buskar.

Åtgärdsförslag

Efterbete önskas. Ingen gödsling på omgivande vallar och åkrar förordas också.

Restaureringspotential

Inte optimala miljöer för t.ex. drakblomma på grund av liten areal och stor risk för fortsatt trivialisering genom gräsexpansion.

10730 Ryninga Kölabby 3

Karta nr 6

(73 Slänter vid Ryninga 3:10)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 73

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, lundtrav, prästkraige, rödkämpar, slåtterfibbla och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver, vitmåra, hundäxing och ogräsmaskros. Andra arter som framträdde var fårsvingel, svartkämpar, tjärblomster, smultron och gullris.

Beskrivning

Ett betesobjekt med goda förekomster av bl.a. ängshavre, flentimotej och fältvädd.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Välbetat av nöt.

Igenväxning

Inget förutom lite enbuskar, björk och sötkörbär.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Vill man gynna torrängsarterna kan det vara bra med antingen betesvila eller se till att åsen betas lite mildare vissa år vilket kan göras genom att en tråd för efterbete sätts upp. Inga röjningsbehov finns idag.

Restaureringspotential

Med ändrad betesregim kan områdets slänter i framtiden vara lämpliga för insådd av drakblomma.

10740 Ryninga Kölabby 4

Karta nr 6

(74 Slänter vid Björkerör)

Natura 2000-område: Ryninga

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 74, Kö 1

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backtimjan, bockrot, gullviva, **kattfot**, lundtrav, prästkrage, rödkämpar, stor blåklöcka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna sågs skogsklöver och vitmåra. Andra arter som framträdde var fårsvingel, rödven, smultron, svartkämpar, ängsviol, gökärt, vårbrodd och daggekåpa.

Beskrivning

Området utgörs av tämligen öppna, sydvända slänter med artrik torrängsflora. Darrgräs, solvända och brudbröd förekommer rikligt. Rariteten kattfot finns här också. På kullens krön finns ett bronsåldersröse.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten. Fårsvingeltorräng förekommer också

Hävdstatus

Välbetat av nöt.

Igenväxning

Inget förutom lite enbuskar. I trädsiktet i områdets norra kantzoner växer björk och asp.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med nöt. Se till att ingen nyrekrytering av löv som björk och asp etablerar sig i torrängarnas kanter. Sker detta så röjs detta sly omedelbart. Torrängen kan med fördel utökas försiktigt genom att den glesa trädskärmens längst i sydväst *gallras successivt*. Asp bör ringbarkas.

Restaureringspotential

Området är fint idag.

10750 Ryninga Kölabby 5

Karta nr 6

(75 Äng norr om Björkerör)

Natura 2000-område: Ryninga

Besöksdatum: 3 maj, 26 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 75

Smalbladig lungört: 2 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades bockrot, getväppling, gullviva, lundtrav, prästkraige, rödkämpar, stor blåklöver, svinrot och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes speciellt knylhavre, skogsnäva och skogsklöver. Även vitmåra, brännässla, hundäxing ogräsmaskros och hundkex förekommer. En slättergynnad art som framträdde här var den fuktälskande brudborsten.

Beskrivning

Området utgörs som tidigare av vägrenar och en mindre öppen yta av fuktängskaraktär samt en ganska trivial yta under en skärm av träd. Den största delen av området har karaktären av fuktäng där bl.a. brudborste växer. Ingrepp finns i form av en äldre igenvuxen husbehovstäkt som delvis används som tipp för trädgårdsavfall.

Vegetationstyp

En mix av skogsnävaäng, svinrotäng, örtrik friskäng, knylhavreäng med inslag av stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årlig slåtter gäller på alla delarna.

Igenväxning

Enstaka rosor och Salix-buskar.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter. Komplettera gärna med bränning vissa år.

Restaureringspotential

Området sköts på ett tilltalande sätt idag.

10760 Frälsegården 15

Karta nr 5

(76 Åkerholme söder om Tummarp)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 76, Kö 17

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 (Sedd på 1990-talet)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs här prästkrage och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna noterades hallon, brännässla, kvickrot, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av en liten holme med enstaka oxel och rönn. Den artrikaste floran på den här ohävdade kullen finns i den sydöstra delen av holmen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad idag.

Igenväxning

Rikligt i partier av rosor.

Åtgärdsförslag

Röjning av rosor och bränning varje vår till dess att efterbete med nöt återupptas.

Restaureringspotential

Hyfsat god om hävden återupptas. På den sydöstra delen kan drakblomma åter dyka upp, t.ex. efter en bränning.

10770 Norra Blidsberg 1

Karta nr 3

(77 Liten ås i trädgård i norra Blidsberg)

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 77

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 16 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs här gullviva, lundtrav, lundstarr och prästkraige. Av ohävd- och trivialarterna noterades liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex. Andra inslag i denna trädgårdspåverkade miljö var syrén, blåbär och stormåra.

Beskrivning

Detta lilla objekt utgörs av en låg ås belägen inne i en trädgård. På åsen finns syrenbuskar och träd som skuggar en stor del av området. Torrängsfloran bedöms vara på utgående och den slätter som möjligen har förekommit har antagligen upphört. Möjligen sker en viss städning av slänterna vissa år men någon regelrätt slätter är det nog inte tal om. Drakblommorna växer i täta bestånd av blodnäva som ser ut att ha börjat ”kväva” drakblommorna. Antalet drakblomma är det lägsta noterade. 2002 sågs 19 plantor och 1997 49 plantor.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad idag.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, syrén och rosor.

Åtgärdsförslag

Vårfagning av slänterna med drakblomma. Eventuellt även bränning av fjolårsförna. Mild gallring av buskar och träd på åsen.

Restaureringspotential

Hyfsat god om hävden förbättras.

10780 Holmen Blidsberg 1

Karta nr 3

(78 Åkerholme norr om naturreservatet Baktrågen)

Besöksdatum: 3 maj, 20 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 78

Smalbladig lungört: 122 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs här backlök, backsippa, bockrot, buskviol, gullviva, luddhavre, lundstarr, prästkraige och svinrot. Av ohävd- och trivialarterna noterades liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Artrik Åkerholme som röjts i omgångar men fortfarande hyser en hel del buskar, träd och igenväxningsvegetation som t.ex. hallon och enbuskar, i synnerhet i den norra halvan av objektet. Smalbladig lungört har ökat successivt från 58 exemplar 1997, 101 blommande 2002 till 122 exemplar 2007. Den starkt betesgynnade arten vildlin som sågs 1991 har inte noterats sedan dess vilket är typiskt i en igenväxande och svagt eller icke hävdad stäppartad torräng.

Kullen besöktes 2006 i samband med artarea-analyser. Resultatet visade att inga stora förändringar skett sedan 1997 vilket bedömdes kunna betyda att en viss hävd pågår? Pappa av sexfläckig bastardsvärmare sågs på holmen 2006.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ samt en stark dragning åt stäppartad torräng – ohävdsvarianten, speciellt på norra halvan.

Hävdstatus

Området är ohävdad idag.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, rosor, getapel, rönn, björk och lönn.

Åtgärdsförslag

Norra delen av kullen behöver röjas successivt. Södra delen behöver röjas inom ett par år. Efterbete med nöt är önskvärt. Slåtter och bränning måste till om inget annat går att få till stånd.

Restaureringspotential

Kullens sydsluttning och krön är ett utomordentligt bra objekt för insådd av drakblomma. Hela kullen kan på sikt bli en fin stäppartad torräng.

10790 Holmen Blidsberg 2

Karta nr 3

(79 Backe öster om Holmen, Blidsberg)

Besöksdatum: 3 maj, ---

Äldre objektsnummer: TiÄ 79

Smalbladig lungört: 12 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Beskrivning

Området var för c:a 20 år sedan enligt markägarna en ”stampad jordbacke utan vegetation”. Idag är lokalen i första hand en stenbunden friskängslokal med ett visst inslag av torrängsarter. Hästar betar slänten med varierande betestryck och släpps som regel på under eftersommaren. Här fanns i år 7 exemplar av smalbladig lungört. Vid paddocken sågs 5 exemplar. Området besöktes inte i juli.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med häst.

Igenväxning

Lövsly förekommer.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete med häst. Rövning av sly.

Restaureringspotential

Området lämpar sig inte för insådd av drakblomma.

10800 Dalums Egendom 2

Karta nr 2

(80 Slänt öster om Ätran, norr om Dalum)

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 80

Smalbladig lungört: 29 blommande + 2 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs här bergmynta, buskviol, getväppling, gullviva, klasefibbla, luddhavre, lundstarr, prästkrage, stor blålocka och svinrot. Av ohävd- och trivialarterna noterades liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra och hundäxing. Här fanns även slättergubbe och gott om rödven. OBS, noteringen om backskafting ovan kan vara en felskrivning.

Beskrivning

En lång ostvänd slänt som precis som 2002 betas svagt på det norra skiftet och inte betas alls på det södra. Norra skiftet, dvs. norr om gränsen och dubbelstaketet är åsen klädd med träd och buskar förutom i den mest ljusöppna nedre östvända slänten. I slänten växte i år 26 blommande plantor och 2 skott. På det södra skiftet som är ohävdad sågs 3 blommande exemplar. I området sågs även skogsödda.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med stark dragning åt rödvenäng.

Hävdstatus

Svag hävd på den norra delen och ohävd längst i söder.

Igenväxning

I området finns en hel del asp- och hasselsly. Trädsiktet av ek, björk och asp skuggar de öppna slänterna allt mer.

Åtgärdsförslag

Buskar, sly och enstaka träd bör tas bort successivt för att bevara och öka ljusinflödet till åsslutningen.

Efterbetetrycket med nöt måste öka för att hejda ohävdningen och uppslagen av sly.

Restaureringspotential

Hyfsat god även om inte området är lämpligt för t.ex. insådd av drakblomma.

10810 Dalums Egendom 1

Karta nr 2

(81 Brink norr om Dalums egendom)

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 81

Smalbladig lungört: 4 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

I detta lilla betesobjekt sågs bara brudbröd av indikatorarterna.

Övriga arter

Ett fåtal övriga torrängsarter sågs här, gullviva, klasefibbla, prästkrage och stor blåklocka. Av ohävd- och trivialarterna noterades skogsnäva, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

En hårt nötbetad slänt med litet inslag av torrängsväxter. Rosorna som finns här fungerar som ett nödvändigt skydd för bl.a. smalbladig lungört.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och rödvenäng.

Hävdstatus

Hårt till måttligt hävdad med nöt.

Igenväxning

Rosor, björk, asp och apel förekommer.

Åtgärdsförslag

Inga förutom fortsatt beteshävd med nöt. Låt slänten innehålla rätt mycket rosor så kan nog smalbladig lungört leva kvar.

Restaureringspotential

10820 Korshögen, Dalum

Karta nr 2

(82 Väg- och åkerrenar vid Korshögen nordost om Dalum)

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 82

Smalbladig lungört: 36 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backlök, backsippa, bockrot, getväppling, gullviva, luddhavre, stor blåklocka och vädcklint. Av ohävs- och trivialarterna noterades bergrör, skogsnäva, vitmåra, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Området består av svagt hävdade men ganska artrika åkerrenar samt ohävdade vägrenar. Törnataka sågs vid besöket.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten och stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Åkerrenarna är måttligt till hårt hävdade med nöt. Vid besöket i juni var djuren inte påsläppta men i december syntes att området betats. 2006 betades området när artarea-analyserna genomfördes. Vägrenarna är ohävdade.

Igenväxning

Området är framför allt påverkat av oönskade arter invandring, exempelvis sommargyllen. En, rosor, björk, asp, ek och rönn förekommer men utgör inte det största hotet.

Åtgärdsförslag

Fortsatt efterbete med nöt. Sent påsläpp gäller för åkerrenen som också kan få gå i betesvila vissa år.

Restaureringspotential

Området är inget prioriterat objekt för restaurering men slåtter kan med stor fördel införas i de ohävdade slänterna.

10830 Krutbrännaregården 4

Karta nr 1

(83 Betesmark vid Aspelund norr om Krutbrännaregården)

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiS 83

Smalbladig lungört: 11 exemplar varav 10 blommande

Drakblomma: Ej känd

I beskrivning och artlista ingår även objekt 10970.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backlök, backtimjan, gullviva, prästkrage, rödklint, stor blåklocka och vädcklint. Av ohävs- och trivialarterna noterades skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, kvickrot, ogräsmaskros, hundkex och hundäxing. Andra arter i detta varierade objekt var rödven, ängsgröe, flockfibbla, älggräs, brudborste, sibirisk björnloka, sommargyllen och fyrkantig johannesört.

Beskrivning

Stängslet har flyttats och båda objekten har nu kontakt med varandra. I den före detta obetade "korridoren" mellan åkern och betesmarken är det fortfarande buskigt och risigt. Ju hårdare det kommer att betas här framöver desto färre smalbladig lungört kommer det att blomma här. Som det ser ut så har vi ett högre betestryck att förvänta oss framöver.

Den rödlistade fjärilen sexfläckig bastardsvärmare sågs vid besöket.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt betestryck verkar överlag råda i detta område som också är fållindelad.

Igenväxning

Den kvarvarande igenväxning av lövbuskar som finns i den f.d. korridoren kan få vara kvar som skydd för den smalbladiga lungörten.

Åtgärdsförslag

Fortsatt beteshävd med nöt. Spara buskar utmed åkern och c:a 10 meter in i betesmarken. Bränn eventuellt den kvarvarande renen ungefär vart 5:e år.

Restaureringspotential

--

10840 Pålstorp, Dalum 3

Karta nr 1

(84 Betesmark vid Ätran på Pålstorp 1:4 i Dalum)

Besöksdatum: 3 maj, 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 84

Smalbladig lungört: 0 blommande

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backtimjan, gullviva, hållveronika och stor blålocka. Av ohäbds- och trivialarterna noterades bergör, skogsnäva, ogräsmaskros och hundäxing. Andra arter i detta objekt var rödven, kruståtel, smultron, tjärblomster, gökärt, gråfibbla och fårsvingel.

Beskrivning

Området utgörs av en liten sydvästvänd sluttning som är välhävdad av nöt. Bergör som beskrevs som riklig 2002 har enligt min bedömning minskat på grund av betet. Betet kan också vara orsak till att inte någon smalbladig lungört hittades.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med inslag av fårsvingeltorräng.

Hävdstatus

Måttligt till hårt betestryck.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor, björk och säl.

Åtgärdsförslag

Fortsatt beteshävd med nöt. Släpp upp taggiga gardet så att smalbladig lungört och andra extensivarter ges möjlighet att överleva i området.

Restaureringspotential

--

10850 Böne

Karta nr 7

(85 Betesmark nordost om Karlshemmet i Böne.)

Natura 2000-område: Vinsarpakärret

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 85

Smalbladig lungört: 6 exemplar på röse

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bara backtimjan, jungfrulin och prästkraige. Inga ohävd- och trivialarterna noterades.

Beskrivning

Välbetad betesmark med stort inslag av små rösen och gamla fornåkrar. Fragment av torrängsflora förekommer i anslutning till rösen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten på rösen.

Hävdstatus

Måttligt till hårt betestryck.

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en, rosor, getapel och hassel finns här.

Åtgärdsförslag

Fortsatt beteshävd med nöt.

Restaureringspotential

--

10861 Knätte kullar 1

Karta nr 8

(86:1 Knätte kullar NR, östra delen på västra kullen)

Natura 2000-område och naturreservat: Knätte kullar

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 86:1, Kn 2

Smalbladig lungört: 658 exemplar

Drakblomma: 94 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getväppling, jungfrulin, klasefibbla, luddhavre, prästkrage, slåtterfibbla, stor blåklocka, svinrot, vårfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes bergrör, liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex. I dessa artrika och solvarma sluttningar förekommer även kruståtel frekvent.

Beskrivning

Den här delen av Knätte kullars naturreservat utgörs i huvudsak av en sydostvänd sluttning. En äldre grustäkt gränsar till området. Smalbladig lungört blommar rikligast i den södra halvan av området inklusive åkerkants- och åkermarksdelen. Här räknades 448 + 77 exemplar. På den norra delen räknades 133 exemplar. Drakblomma sågs med 92 plantor fördelade på två grupperingar i söder vilket är fler än 2002 men färre än 1997. I år upplevdes sluttningarna som väldigt torra.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årlig slåtter. Efterbete förekommer också emellanåt. Hävden betecknas som måttlig-svag.

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en, Salix, getapel, björk, asp, ek och sälg har sparats av skötselansvariga.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

10862 Knätte kullar 2

Karta nr 8

Natura 2000-område och naturreservat: Knätte kullar

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Smalbladig lungört: totalt 252 exemplar

Drakblomma: 12 plantor

Beskrivningen är uppdelad i två delar som tidigare var olika objekt.

Södra delen:

(86:2 Knätte kullar, sydvästra delen av västra kullen) Äldre objektsnummer: TiÅ 86:2, Kn 2

Smalbladig lungört: 221 exemplar

Drakblomma: 12 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs getväppling, harmynta, klasefibbla, luddhavre, prästkraige, stor blålocka, svinrot, vårfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra och hundäxing. I området förekommer även kruståtel, vårbrodd och rödven frekvent.

Beskrivning

Kulle med glest busk- och trädskikt som utgör del av Knätte kullars naturreservat. Den rikaste floran förekommer som tidigare i anslutning till det gamla grustaget. Smalbladig lungört räknades till 221 exemplar vara 70 växte i den f.d. åkern. Drakblomma sågs med 12 plantor vilket är något färre än både 1997 och 2002 då 17 respektive 15 plantor sågs. Även antalet smalbladig lungört är färre än både 1997 och 2002.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Området slås och efterbetas extensivt.

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en, rosor, hassel och björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete. Bränning av grustagskanten och renarna förordas.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag även om bränning också bör provas.

Norra delen

(86:3 Knätte kullar, nordvästra delen av västra kullen)
TiÅ 86:3, Kn 2

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: 30 blommande + 1 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs klasefibbla, luddhavre, prästkraige, stor blålocka, svinrot och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes bergör, liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundkex och hundäxing. I området förekommer även rikligt med kruståtel, vårbrodd, ängssyra, fyrkantig johannesört och rödven.

Beskrivning

Kulle med inslag av buskar och träd och som utgör del av Knätte kullars naturreservat. Hävden bedöms ha ökat sedan 2002 vilket också kan vara orsak till det minskande antalet smalbladig lungört. En viss medveten igenväxning pågår i den norra – nordvästra delen av kullen där f.d. grustäcker ligger.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Området slås och efterbetas extensivt?

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en, hassel, asp, rönn och björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

10870 Knätte kullar 4

Karta nr 8

(87 Knätte Kullar, östra kullen)

Natura 2000-område och naturreservat: Knätte kullar

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 87

Smalbladig lungört: 13 exemplar vara 2 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmänta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunn	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafving		Fältsädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backtimjan, bockrot, lundstarr, prästkrage, slåtterfibbla, stor blåklöver och svinrot. Av ohävd- och trivialarterna märktes liljekonvalj, hundäxing och hundkex. Även här förekommer kruståtel, och rödven mycket rikligt. Andra inslag är ”magerarterna” slåttergubbe och monke.

Beskrivning

De mest intressanta delarna av detta objekt är de ljusöppna partierna i öster och släntfoten mot åkermarken. Det är här som alla ljusälskande arter återfinns. Sammantaget är detta område betydligt skuggigare än 86 trots att det ingår i naturreservatet.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Området slås men efterbetas inte såvitt jag vet.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor, Salix, björk, asp och rönn.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter. Inför gärna efterbete om det är möjligt att få till stånd. Inslaget av ljusälskande gräsmarksarter bedöms kunna öka om träden gallras successivt under flera års tid. Satsa på att gallra från redan ljusöppna delar i så fall.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag även om både efterbete och en viss ljusöppning gynnar den biologiska mångfalden i detta objekt.

10880 Önnarp Nordväst

Karta nr 9

(88 Betesmark nordväst om Önnarp, Hössna)

Natura 2000-område: Önnarp nordväst.

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 88

Smalbladig lungört: 20 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmultron, bockrot, lundstarr, prästkrage, rödklint, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes bergrör, liljekonvalj, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Lokalen omfattar dels en ohävdad vägren med dominans av bergrör och aspsly, dels en syd- och östsluttning i en betad hagmark med glest skikt av björk, asp och enbuskar. Området betas av nöt och betetrycket bedöms ha ökat sedan 2002. Ökat betetryck är sannolikt orsak till att smalbladig lungört också minskat rejält i fållan sedan 2002. Jämfört med 1997 är dock fortfarande antalet lungört högre. I år hittades 10 ex i den ohävdade renen utmed brukningsvägen och 10 ex inne i fållan. Det relativt låga antalet kan också bero på att våren varit mycket torr, något som kanske kan vara speciellt utslagsgivande på torra och sandiga lokaler som denna.

Vegetationstyp

Fårsvingeltorräng dominerar här. Stäppartad torräng - ohävdsvarianten i vägrenen.

Hävdstatus

Området betas med nöt.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, björk, asp och ek.

Åtgärdsförslag

Fortsatt bete. Om lungörten fortsätter att minska kan man överväga att stängsla av kullens sydslänter för enbart sent betespåsläpp.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

10890 Hössna kyrka väst

Karta nr 9

(89 Slänt sydväst om Hössna kyrka)

Natura 2000-område: Hössna kyrka väst

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 89

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades bara stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes speciellt hallon och hundkex men även skogsnäva, ogräsmaskros och hundäxing förekommer.

Beskrivning

Området utgörs av en kraftigt trivialiserad slänt med dominans av bl.a. hallon, hundäxing, skogsnäva och hundkex. Torrängsarter förekom mycket sparsamt 2002 och har förstås minskat ännu mer idag. Ingen drakblomma återfanns.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Kraftig ohävd och trivialisering råder

Åtgärdsförslag

Bränning är antagligen sista chansen att återuppväcka drakblommas fröbank. Bete och slåtter är önskvärt men mest realistiskt kanske är att låta området utgå från den regionala miljöövervakningen.

Restaureringspotential

Låg på grund av långt gången ohävd och trivialisering.

10901 Valared 1

Karta nr 10

Besöksdatum: 3 maj

Äldre objektsnummer: TiÄ 90:1

Smalbladig lungört: 0 ex

Drakblomma: Ej känd

Ingen torrängsflora.

10902 Valared 2

Karta nr 10

(90 Kulle sydväst om Valared, Hössna)

Natura 2000-område: Valared

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 90:2

Smalbladig lungört: 1 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades bara bockrot, lundstarr, prästkraze, stor blålocka och svinrot. Av ohävd- och trivialarterna märktes speciellt bergör, liljekonvalj och vitmåra men även skogsnäva, skogsklöver, hundkex, ogräsmaskros och hundäxing förekommer.

Beskrivning

Det har varit ohävdad länge. Smalbladig lungört har minskat kraftigt sedan 2002 då 17 plantor sågs. Fältskiktet i detta objekt har lundkaraktär med inslag av vitmåra, liljekonvalj etc.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng, rödvenäng och stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ungskog håller på att ta över även de ytor som tidigare varit öppna.

Åtgärdsförslag

Lämpligast är att låta området utgå från den regionala miljöövervakningen.

Restaureringspotential

Låg på grund av långt gången ohävd och igenväxning.

10903 Valared 3

Karta nr 10

Besöksdatum: 3 maj

Äldre objektsnummer: TiÄ 90:3

Smalbladig lungört: 0 ex

Drakblomma: Ej känd

Ingen torrängsflora.

10910 Halla

Karta nr 10

(91 Slänt vid Halla, norr om Kinnared)

Natura 2000-område: Halla

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer: TiÅ 91

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: 3

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmörblomma, bockrot, getvåppling, luddhavre, prästkrage, stor blålocka, svinrot och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes speciellt skogsklöver men även bergrör, liljekonvalj, vitmåra, hundkex, ogräsmaskros och hundäxing förekommer.

Beskrivning

Området är en lieslagen slänt som till stor del varit brukad mark. Längst upp i slänten ligger en låg stenmur i vars närhet drakblomman växer. Drakblomma räknas årligen inom ramen för övervakning av stäppartade torrängar. Antalet plantor som ofta är svårräknade har varierat mellan 5 och 7. Årets notering är sålunda det lägsta någonsin. Ulricehamns kommun har avtal med brukaren om att slå området.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Hävdad genom årlig slåtter.

Igenväxning

Ingen men kruståtel är en art som kanske skulle behöva tryckas tillbaks en del.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter. Markstörning genom bränning eller efterbete är bra åtgärder för detta område.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag men kan bli ännu attraktivare om markstörning åstadkoms

10920 Hov, Hällstad

Karta nr 11

(92 Betesmark vid Hov, Hällstad)

Besöksdatum: 2 maj, 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÅ 92

Smalbladig lungört: 10 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades enbart prästkrage. Av ohäbds- och trivialarterna märktes speciellt bergrör men även skogsnäva, skogsklöver, vitmåra och hundkex förekommer. Många andra arter gör sig gällande på den här lokalen som inte är någon utpräglad torräng; röllika, grästjärnblomma, daggekåpa, älggräs, humleblomster, hönsarv, häckvicker, svartkämpar, gökärt, ängsvädd, blåbär, stagg och ljung. Strax norr om växtplatsen för lungört hittades en källa där den rödlistade arten källgräs samt blågrönt mannagräs och källarv växte. Källgräs har bara en ytterligare känd lokal i Ulricehamns kommun.

Beskrivning

Växtplatsen för smalbladig lungört ligger i en stor nötbetesmark med ömsom välbetad svål med viss kvävepåverkan, ömsom rösen och bergklackar med gott om bergrör. 10 ex av smalbladig lungört sågs bland bergrör och vid bergklacken. Här fanns också väldigt mycket fjolårsgräs. I dalen nedanför berget hittades ingen lungört men väl några nedfallna granar. Hartmanstarr (*Carex hartmanni*) som sågs 2002 återfanns inte.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohäbdsvarianten och stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av rödvenäng och örtrik friskäng.

Hävdstatus

Hävdad genom nötbete.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd som en, rosor, rönn, säl, björk, gran och asp finns här.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete men helst med ett något högre betestryck. Mild buskröjning är också befogad.

Restaureringspotential

Denna stora och varierade nötbetesmark är mycket viktig för den biologiska mångfalden. Som torrängsobjekt är det dock av ganska litet intresse.

10930 Hallabo 5

Karta nr 3

(93 Vid grustag nordost om Blidsberg)

Besöksdatum: 2 maj, 25 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 93

Smalbladig lungört: 68 exemplar varav 2 skott.

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	

Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmultron, bockrot, getvåpling, harmynta, prästkrage, rödkämpar, småfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes speciellt hallon men även bergrör, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex sågs här. Andra arter var färgkulla, rockentrav, kärleksört, ängsfräken, flockfibbla, gullris, åkervädd och kruståtel.

Beskrivning

Igenväxande och ohävdade, torra marker på krönet av ett äldre grustag. Smalbladig lungört förekommer i öppen som sluten miljö i den norra halvan av området. Artrikast är förstås ytor med blottad jord såsom grustagsskärningen, ytor som även är viktiga för många evertetrater.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Inget har hänt sedan 2002 vilket innebär att igenväxning pågår av en, rosor, sälg, björk, vildapel och tall.

Åtgärdsförslag

Området bör rustas upp genom gallring, röjning, slåtter, bränning och markstörning. Grustagets kantzoner kan gärna manipuleras med grävmaskiner så att en optimal miljö för insekter skapas.

Restaureringspotential

Ganska stor. Blir en restaurering verklighet kan även drakblomma bli aktuell att så in. Området är värdefullt som tätortsnära promenadområde.

10940 Humla Siggagården 2

Karta nr 5

(94 Beteshage på Siggagården, Humla)

Besöksdatum: 2 maj

Äldre objektsnummer: TiÅ 94

Smalbladig lungört: 0

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Darrgräs är den enda indikatorarten här.

Övriga arter

Av övriga arter noterades rödven, fårsvingel, fyrkantig johannesört, vårbrodd, rölrika, gökärt, ärenpris och lingon.

Beskrivning

Smalbladig lungört som rapporterades 1997 har inte sett sedan dess. Lokalen som utgörs av en svag förhöjning i marken med enstaka en som gränsar till fuktängar och kulturbeten betas hårt av nöt. Floran i anslutning till växtplatsen bedömer jag som mer trivial idag än 2002. Lokalen bör tas bort från den regionala miljöövervakningen.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Hårt hävdad med nöt.

Igenväxning

På växtplatsen finns en del enbuskar.

Åtgärdsförslag

Inga.

Restaureringspotential

--

10950 Hössna Prästgård 1

Karta nr 9

(95 Hössna prästgård naturreservat, södra fastigheten.)

Natura 2000-område och naturreservat: Hössna Prästgård

Besöksdatum: 3 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: 95

Smalbladig lungört: 7 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorarter hittades.

Övriga arter

Av övriga arter noterades bockrot, jungfrulin, lundstarr, prästkrage, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Lokalen upptäcktes 2001 då en planta smalbladig lungört sågs. 2002 räknades 10 plantor och i år 7 exemplar fördelat på 6 fanns under ledningen och ett exemplar växte i åkerkanten.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Hårt hävdad med nöt.

Igenväxning

På växtplatsen finns en del enbuskar, hassel, björk och asp.

Åtgärdsförslag

Inga röjningsbehov. Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

--

10960 Jättaberget, Knätte

Karta nr 8

(96 Jättabergets södra och västra sluttningar, (Knätte kullar))

Besöksdatum: 2 maj, 19 juni

Äldre objektsnummer: -

Smalbladig lungört: 43 + 1 skott

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs getväppling, klasefibbla, prästkraige, rödklint, stor blåklocka och svinrot. Av ohävd- och trivialarterna märktes bergör, liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex. I dessa fina slänter och renar förekommer även mycket vårbrodd, rödven, kruståtel och ängssyra.

Beskrivning

Strax söder om Knätte kullars naturreservat ligger en kulle som är glest bevuxen av buskar och träd och som betas måttligt av nöt. Området upptäcktes som en ny lokal för smalbladig lungört 2001 då c:a 50 plantor sågs. 2002 noterades 66 plantor och i år 44 plantor. Området har stor potential att utvecklas och bli ännu finare än vad det redan är.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt rödvenäng.

Hävdstatus

Årligt bete med nöt, troligen med ett relativt sent påsläpp.

Igenväxning

Enstaka buskar av en, ek och björk. Slänten har gallrats tidigare men på sikt kan ännu mer träd gallras ut, speciellt om betesregimen enligt nedan säkerställs.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete. Länsstyrelsen bör snarast säkerställa att betesdjuren släpps på sent.

Restaureringspotential

Området sköts troligen helt rätt idag.

10970 Krutbrännaregården 3

Karta nr 1

(97 Åkerren vid Aspelund norr om Krutbrännaregården)

Smalbladig lungört: 58 varav 54 blommande.

Beskrivs under objekt 10830.

NYDOKUMENTERADE OMRÅDEN 2007

10980 Norra Blidsberg 2

Karta nr 3

(98 Väagslänt vid Dalsåter, Blidsberg)

Besöksdatum: 3 maj

Äldre objektsnummer: 95

Smalbladig lungört: 10 exemplar

Drakblomma: Ej känd

Ingen övrig artinventering har utförts här

Beskrivning

Denna nya lokal för smalbladig lungört hittades 2006 utmed utfarten norrut från Blidsberg. I vägrenen vid huset Dalsåter sågs c:a 15 ex i en väagslänt som såg ut att vara rester av en naturlig lokal trots att den angränsar till gräsmattan vid huset. Lokalen besöktes i år i början av maj och då konstaterades att det fanns 10 exemplar av smalbladig lungört.

Vegetationstyp

Väagslänt.

Hävdstatus

Ohävdad. Eventuellt slätter vissa år.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Inga.

Restaureringspotential

--

10990 Hössna Prästgård 2

Karta nr 9

(99 Torräng 300 m S om Prästgården, Hössna)

Natura 2000-område och naturreservat: Hössna Prästgård

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot, getväppling, prästkrage och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes hundäxing, brännässla och ogräsmaskros. I slänten förekommer även mycket rödven och ängssyra.

Beskrivning

Brant och mestadels ljusöppen slänt som delvis är ganska gräsrik och trivialiserad men även har partier med torrängsflora. Arter som påträffats vid ängs- och betesmarksinventeringen har i stor utsträckning återfunnits i år, dock inte backsippa och svinrot.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten. Trivialare partier förekommer också.

Hävdstatus

Årligt bete med nöt.

Igenväxning

Enstaka buskar av en, ask och björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete. Slänten kan med fördel hägnas av för sent betespåsläpp. Slänten kan även få betesvila ungefär vart 5:e år.

Restaureringspotential

Med förändrad hävd kan insådd av drakblomma bli aktuell.

11000 Toragården, Nöre

Karta nr 1

(100 Brant sluttning 340 m NNV om Toragården, Nöre)

Besöksdatum: 25 juli

Äldre objektsnummer: --

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backsippa, backtimjan, bockrot, getväppling, prästkrage och stor blålocka. Av ohävd- och trivialarterna märktes skogsklöver och vitmåra. I denna mycket branta slänt finns även en del vårbrodd, rödven, kruståtel, tuvtåtel, smörblomma, höstfibbla, röllika, vitklöver och ängssyra. Vid ängs- och betesmarksinventeringen sågs även gullviva.

Beskrivning

Området utgörs av en brant sluttning mellan åkrarna och strandängarna utmed Ätran. Ett besök här bjuder på fantastiskt fina vyer över Ätrons mader.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt rödvenäng.

Hävdstatus

Årligt bete med nöt. Troligen råder ett högt betestryck här.

Igenväxning

Mycket lite av rosor och klibbal.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete. Klibbalslyet måste hållas efter regelbundet även om det inte utgör något stort problem idag.

Restaureringspotential

Området sköts bra idag.

11010 Dalum 1

Karta nr 2

(101 Sluttningar mellan norra delen Dalum och Ätran)

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: --

Smalbladig lungört: 3 ex i norra delen enligt ÄoB 2003

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backlök, backsippa, backtimjan, bergmynta, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkraze, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes brännässla, liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra, hallon, ogräsmaskros och hundkex. Andra arter i slänterna är bl.a. rockentrav och harklöver.

Beskrivning

Området är mycket varierat vad gäller artinnehåll och naturkvaliteter. Partier med finare torrängsflora förekommer. Smalbladig lungört som setts vid ängs- och betesmarksinventeringen noterades inte vid årets julibesök.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten (generös bedömning), med i partier stark dragning åt ohävdvarianten och trivialvarianten. Betestrycket på öppen grässvål konstaterades vid decemberbesöket vara hårt.

Hävdstatus

Årligt bete med nöt.

Igenväxning

Stora ytor består av unga hasselbuketter och sly från tidigare gallringar och röjningar.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete. Regelbunden röjning av unga buskar och träd. Spara mycket buskar av olika arter som skydd för smalbladig lungört och för att skapa lugna och solöppna miljöer för insekter som fjärilar.

Restaureringspotential

Områdets torrängar har högt bevarandevärde. De varierande naturförutsättningarna och den rika floran gör att området kan vara av mycket stort värde för biologisk mångfald i ett brett perspektiv. Området lämpar sig inte för utsådd av t.ex. drakblomma.

11020 Dalum Ödegården

Karta nr 2

(102 Torräng vid damm 600 m NNO om Dalums kyrka)

Besöksdatum: 19 juni

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ångshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot, luddhavre, prästkrage och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes berggrör, ogräsmaskros och hundkex. Längst ner i slänten var sommargyllen riklig.

Beskrivning

Området utgörs av en mindre, solöppen torrängsyta med rik flora. Området kan ha påverkats när dammen anlades bl.a. genom körning och schaktning. Området är ganska påverkat men ändå fint.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med stort inslag av stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Endast lite igenväxning av en, rosor och glest med björk.

Åtgärdsförslag

Fortsatt nötbete. Sent betespåsläpp rekommenderas för att bevara torrängsfloran.

Restaureringspotential

Måttligt på grund av att hela objektet är lite udda. Trots detta kan det i framtiden vara av visst intresse att så in både drakblomma och smalbladig lungört.

11030 Frälsegården 3

Karta nr 5

(103 Åkerholme 600 m VSV om Kölabý kyrka)

Natura 2000-område: Frälsegården

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs backsmultron, bockrot, stor blåkllocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, timotej, ogräsmaskros och hundkex. Andra arter på holmen var rödven, rölrika, tuvtåtel, kruståtel och tjärblomster.

Beskrivning

Mindre åkerholme som såg intressant ut från vägen och som enligt ängs- och betesmarksinventeringen även hyste en del indikatorer för stäppartad torräng. Detta visade sig stämma men inslaget av indikatorarter var mycket lågt. Istället dominerade mindre intressant vegetation med rödven, rölrika och tåtelgräs.

Vegetationstyp

Rödvenängen dominerar även här. Inslag av stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Holmen efterbetas antagligen med nöt efter skörd och vid vall.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Fortsatt efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Lågt beroende på stor påverkan av triviala gräs.

11040 Ryninga Kölabby 12

Karta nr 6

(104 Vägrenar 180 m NNV om Kronogården, Kölabby)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs rödklint och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna noterades bergör, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och ogräsmaskros som växte tillsammans med kärleksört, sommargyllen, gråfibbla, rölrika, liten blåkllocka, rödven och tjärblomster.

Beskrivning

Vägren som upptäcktes från bilfönstret på grund av rikedomerna på blommande blodnäva, dvs. detsamma som en potentiell lokal för drakblomma. Drakblomma hittades dock inte i denna mycket blomrika vägren.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av stäppartad torräng – ohävd- och trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad vid besöket i december.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Bränning och slåtter.

Restaureringspotential

Hög. Det vore intressant att så in drakblomma på försök.

11050 Ryninga Kölabby 13

Karta nr 6

(105 Åkerholme 325 m N om Kronogården, Kölabby)

Besöksdatum: 26 juli

Äldre objektsnummer:

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarterna märktes skogsklöver, vitmåra, hallon och hundkex. Andra arter på holmen var rödven, stenbär, blåbär, gulmåra, smultron, kruståtel och tjärblomster.

Beskrivning

Mindre åkerholme som upptäcktes från vägen. Den visade sig ha goda förekomster av indikatorarterna och en del andra gräsmarksarter. Holmen delas mellan två fastigheter. En stenmur finns på krönet av holmen. Vid besöket betades den norra sidan medan den södra, blomrika sidan var lieslagen vid besöket i december.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt den fattigare men rika rödvenängen.

Hävdstatus

Efterbete och slåtter.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsförslag

Fortsatt slåtter och efterbete med nöt. Bränning ibland.

Restaureringspotential

Hög. Området lämpar sig för insådd av drakblomma.

Gamla objekt som klassats ut i denna inventering**3 Ohävdsmark i Plate**

Besöksdatum: 24 juli

Äldre objektsnummer: TiÄ 3, T 6

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Igenvuxet område. Området stryks från regionala miljöövervakningen.

8 Slänt vid Plate

Besöksdatum: 27 juni

Äldre objektsnummer: TiÄ 8, D 11

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Kraftigt trivialiserad och igenvuxen slänt nära Ätran. Inga intressanta arter.

Bedömning

Lokalen saknar idag naturvärden och har inget att göra med den regionala miljöövervakningen.

Bilaga 3: Redovisning av områden i Falbygden

20010 Kringlarp

Karta nr 1

(1 Backe i betesmark 400 m O om Smedslyckan, Börstig. Gunnestorp 2:4)

Natura 2000-område: Kringlarp

Besöksdatum: 2 maj, 30 juli

Smalbladig lungört: 37 blommande + 2 skott

Tidigare områdesnummer: S1, TiS 1

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Arter som noterades vid besöken var bockrot, buskviol, lundstarr, prästkrage, stor blålocka, samt de mer oönskade arterna liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som betas efter vall med varierat betestryck. En del buskar och bergrör har successivt invaderat delar av kullen. Vid besöket i juli var betestrycket ovanligt högt. De skyddande nyponbuskarna och lövslyet som finns här spelar då en aktivt skyddande roll för den smalbladiga lungörten.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Måttligt bete efter vall är ett troligt framtidsscenario här. Buskar röjs regelbundet av markägaren bl.a. med hänsyn till att det finns ett jaktorn på kullen.

Jag brukar prata med markägarna när jag är där. De är väl medvetna om lungörten och dess värde. Hävden har vacklat under senaste decenniet men i år lät det som om sonen hade tänkt sig att försöka sköta markerna framöver bl.a. genom bete med nöt.

Igenväxning

Sly och buskar som utgör ett viktigt skydd för smalbladig lungört.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt. Regelbunden röjning av buskar. Ett visst inslag av buskar måste sparas för att inte djuren skall beta bort den smalbladiga lungörten. De närmaste åren behöver c:a hälften av slyet och buskarna underhållsröjas.

Restaureringspotential

Lokalen är i hyfsat bra skick.

20020 Åsen, Åsarp 1

Karta nr 2

(2 Åsaskogen, Åsarps-Åsen 2:3. Åsarp.)

Besöksdatum: 30 april, 30 juli
Smalbladig lungört: 7 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 2, Ti Ä (Skaraborg 2)
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, rödklint, rödkämpar och väddklint märktes av indikatorväxterna. Skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Sydvästvänd sluttning som ligger i anslutning till elljusspåret söder om Åsarp. Området är precis som tidigare år ohävdad. Området ingår i den årliga övervakningen av drakblomma och smalbladig lungört. Trenden för smalbladig lungört är negativ under perioden 2002-2007.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Måttlig igenväxning. Trivialisering är största hotet just nu.

Åtgärdsbehov

Slåtter och markstörning. Bränning kan kanske vara ett alternativ också. Utan åtgärder kommer smalbladig lungört att vara borta inom c:a 15 år.

Restaureringspotential

God. Genom slåtter och markstörning kan lokalen och dess flora bevaras för framtiden.

20030 Alvared 1

Karta nr 3

(3 Åkerholmar 100 m O om Västgötagården. Alvared 1:22)

Besöksdatum: 24 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: D1, TiS 3
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Fåtal indikatorer; hållveronika, luddhavre, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundäxing. Gott om timotej också.

Beskrivning

Ett mycket trivialt och chanserat objekt. Min bedömning är att det har försämrats under det senaste decenniet. Trivial- och skräpväxter dominerar tyvärr och högst 15 % utgör torräng med vissa värden vilket är anledningen till att jag minskat ner objektet areal. Igenväxning av rosor pågår. Området betas normalt av nöt men var vid årets besök ohävdad.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten. Dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad eller ev. bete med nöt.

Igenväxning

Inget stort hot men rosor expanderar successivt.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete med nöt. Regelbunden röjning av buskar.

Restaureringspotential

Låg då områdets problem sannolikt beror på för hög näringstillgång.

20040 Alvared 2

Karta nr 3

(4 Åkerholme 100 m O om Västgötagården. Alvared 18:1)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 4, D2

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ångshavre	

Övriga arter

Arter som noterades vid besöken var bergrör, brännässla, hallon, skogsklöver, vitmåra, hundkex och åkervädd.

Beskrivning

Ohävdad och förstört område. Trivialarter dominerar. Obefintligt inslag av torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten. Dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd. Ett stort problem är den ökande trivialiseringen.

Åtgärdsbehov

Bränning, röjning, slåtter och efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Låg då områdets problem sannolikt beror på för hög näringstillgång.

20050 Alvared 3

Karta nr 3

(5 Åkerholme 200 m N om Västgötagården. Alvared 18:1)

Natura 2000-område: Alvared

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 5, D3

Drakblomma: 0

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Arter som noterades vid besöken var luddhavre, vitmåra, hallon, hundkex och timotej.

Beskrivning

Ohävdad och förstört område. Trivialarter dominerar. Obefintligt inslag av torräng. Området har försämrats avsevärt sedan 1998 då jag såg drakblomma bland blodnävan i svackan på åsen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning sker ohämmat idag. Området sluts successivt av buskar och träd. Ett stort problem är också vegetationens irreversibla(?) trivialisering.

Åtgärdsbehov

Bränning, röjning, slåtter och efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Låg då områdets problem sannolikt beror på för hög näringstillgång. Möjligen kan bränningen återuppväcka drakblommans fröbank.

20060 Alvared 4

Karta nr 3

(6 Kulle 200 m NO om Västgötagården. Alvared 18:1)

Natura 2000-område: Alvared

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 6, D4

Drakblomma: 122 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
----------	---	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Andra arter av intresse var prästkrage och tjärblomster. Av oönskade arter noterades hundäxing, hundkex och skogsklöver.

Beskrivning

Torrbacke som har en av de rikaste populationerna av drakblomma i länet. Kullen slås årligen med lie. Antalet plantor var i år lägre än tidigare vilket kan beror på årsmånen och att många plantor var överblommade vid besöket i den solvarma sluttningen. Minskningen kan eventuellt också bero på att årlig slåtter är i hårdaste laget för drakblomma. Framtiden får utvisa om antalet fortsätter minska. Om vi någon gång i framtiden får se ett restaureringsprojekt som berör alla åkerholmar i Alvareds by kommer denna torräng att utgöra ett viktigt spridningscentra för olika torrängsarter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av fårsvingeltorräng och rödvenäng förekommer på kullen.

Hävdstatus

Hävdad genom årlig slåtter.

Igenväxning

Ingen igenväxning i den del som hävdas årligen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter, gärna med ett visst efterbete. Slåttervila kan eventuellt införas om drakblomma fortsätter minska.

Restaureringspotential

Lokalen är i bra skick idag.

20070 Alvared 5

Karta nr 3

(7 Åkerholme 250 m NO om Västgötagården. Alvared 18:1)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 7, D 5

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Av övriga arter sågs skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing, hundkex, timotej och tistlar samt enstaka bockrot och backsmultron.

Beskrivning

En utpräglad skräplokall. Knappt 5 % har kvar karaktären av stäppartad torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning sker ohämmat idag. Området sluts successivt av buskar och träd. Ett stort problem är också vegetationens irreversibla trivialisering.

Åtgärdsbehov

Bränning, röjning, slåtter och efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Låg då områdets problem sannolikt beror på för hög näringstillgång.

20080 Alvared 6

Karta nr 3

(8 Åkerholme 450 m SV om den södra Ågården. Alvared 18:1)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 8, D6

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Luddhavre noterades som ett "svart får" bland hallon, blåhallon, skogsklöver, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Tyvär ytterligare en skräplokal.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning sker ohämmat idag. Området sluts successivt av buskar och träd. Ett stort problem är också vegetationens irreversibla trivialisering.

Åtgärdsbehov

Bränning, röjning, slåtter och efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Låg då områdets problem sannolikt beror på för hög näringstillgång.

20090 Alvared 7

Karta nr 3

(9 Stora åkerholmar SV om den södra Ågården. Alvared 18:1)

Ej besökt.
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 9, D7
Drakblomma: Ej känd

20100 Alvared 8

Karta nr 3

(10 Kulle strax O om den södra Ågården. Alvared 18:1)

Natura 2000-område: Alvared
Besöksdatum: 24 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 9, D8
Drakblomma: 18 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, bockrot, stor blålocka, svinrot och väddklint tillhör glädjeämnena på denna lilla torrbacke. Andra inslag är kruståtel som är vanlig, bergrör, liljekonvalj och hundäxing.

Beskrivning

Liten torrbacke som har vuxit igen en del med oxel, björk, asp, en, rosor, hassel och odon! På det hela taget så är backen ganska skuggig. Drakblomma förekommer som tidigare i den södra slänten som också är den mest ljusöppna. Tyvärr är antalet drakblomma betydligt lägre än vid samtliga tidigare inventeringar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ men bara en mindre del då stora delar är trädbevuxen. Inslag av trivialvarianten i den östra kanten.

Hävdstatus

Kullen slås årligen av Bengt Hellberg, Åsarp. Kanske har även ett svagt bete också pågått vissa år.

Igenväxning

Igenväxning pågår på hela kullen.

Åtgärdsbehov

Backen skulle behöva öppnas upp genom försiktig gallring i busk- och trädskiktet. Till en början bör björkarna i kanten av den öppna torrängen tas bort. Man kan också tänka sig att ta några små enar, apel och ev. oxeln. Därefter extensiv hävd genom slåtter och lite efterbete. Slåttervila kan eventuellt införas om drakblomma fortsätter minska. Bränning skulle också gynna floran på holmen.

Restaureringspotential

God. Mer torräng kan skapas genom successiv utglesning av busk- och trädskiktet. Detta måste dock ske långsamt eftersom vi annars riskerar en negativ röjgödslingseffekt som slår ut torrängsfloran.

20110 Alvared 9

Karta nr 3

(11 Kulle 200 m O om den norra Ågården. Alvared 8:2)

Natura 2000-område: Alvared

Besöksdatum: 30 april, 24 juni
Smalbladig lungört: 0 exemplar

Tidigare områdesnummer: D9, S2, TiS 11
Drakblomma: 0 ex

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ångshavre	

Övriga arter

Udda arter som brudborste, kvickrot, stormåra, åkertistel och liljekonvalj märktes särskilt på denna kulle. Andra mer oönskade element var hundkex, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex. Av övriga torrängsarter sågs bockrot och svinrot.

Beskrivning

Högst 10 % kan kallas torräng av denna f.d. åkerholmen. I takt med att torrängen ger vika för triviala och skuggiga partier har också smalbladig lungört och drakblomma sannolikt försvunnit. På senare år har delar av kullen röjts på sly vilket förstås är positivt. Drakblomma hittas som förväntat inte i år. Trots röjningarna finns dock fortfarande en del att ta bort. Vid foten av kullen är marken troligen starkt påverkad av gödsel som bidragit till att den smalbladiga som växte just där inte längre ses.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av ohävdstyp. Inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder även om vissa röjningsinsatser utförts.

Igenväxning

Igenväxning och trivialisering pågår på hela kullen.

Åtgärdsbehov

Markstörning, gallring, röjning, bränning etc.

Restaureringspotential

Kullen är ett intressant försöksobjekt för omfattande restaurering genom avverkning, bränning, röjning, etc. Kommer florin tillbaks? Osäkert hur en restaurering skulle lyckas. Vi vet dock att drakblomma och smalbladig funnits det senaste decenniet. Enda chansen att torrängsarterna kommer tillbaks är antagligen att hela kullen skakas om ordentligt.

20115 Alvared 10

Karta nr 3

Objekt tillagt av Länsstyrelsen.

Natura 2000-område: Alvared

Ej besökt.

Drakblomma sedd 1998.

20120 Uggleberg, Åsarp 1

Karta nr 4

(12 Betesmark 250 m SO om Uggleberg, Åsarp 1:2)

Besöksdatum: 30 april

Tidigare områdesnummer: S3, TiS 12

Smalbladig lungört: 0 ex

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
----------	--	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Inga övriga arter har noterats.

Beskrivning

2003 bedömde jag att nuvarande skötsel duger för den smalbladiga lungörten. Detta håller knappast längre då arten troligen är utgången på grund av regelbundet och tidigt bete. Antalet blommande exemplar av smalbladig lungört har också varit mycket lågt vid alla tidigare inventeringar. Skiftet är i övrigt ett mycket fint beteslandskap med varierande vegetationstyper och ljusförhållanden - en idyll. Smultronvisslare sågs vid besöket.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten dominerar.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen igenväxning som hotar torrängsvegetationen.

Åtgärdsbehov

Jag förslår fortsatt hävd enligt nuvarande modell. Möjligen kan man försöka styra betesdjuren till den aktuella torrängen till sent bete.

Restaureringspotential

Smalbladig lungört kan troligen återkomma om man upphör med beteshävden under några år så att en viss igenväxning sätter fart.

20130 Uggleberg, Åsarp 2

Karta nr 4

(13 Kulle i betesmark 150 m SO om Uggleberg. Åsarp 1:2)

Besöksdatum: 30 april

Smalbladig lungört: 0 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 13, S4

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorarter för stäppartad torräng eller övriga torrängsgarter noterades.

Beskrivning

Denna växtplats för smalbladig lungört ligger c:a 100 meter norr om nr 12 och ingår i samma betesmark som beskrivs där. Området har förändrats mycket under de senaste 15 åren. Från en halvöppen igenväxande lokal med fåtal smalbladig lungört, till ett område som är gallrat flera gånger och betas med nöt. Inget i vegetationen tyder på att smalbladig lungört kommer att återkomma till denna lokal.

Vegetationstyp

Skogsnävaäng passar nog bäst in denna lokal.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Ingen igenväxning men däremot har torrängsarterna minskat till förmån för lundväxterna.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Ej aktuellt.

20140 Smula ås 1

Karta nr 4

(14 Del av Smula ås, O om husen)

Natura 2000-område och naturreservat: Smula ås

Besöksdatum: 30 april, 24 juni

Smalbladig lungört: 12 + 2 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 14, D10, S1

Drakblomma: 2 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynna	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

På denna artrika ås hittar vi en rad intressanta torrängsväxter såsom backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, jordtistel, jungfrulin, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört, vårfingerört, stor blåklocka och väddklint. Inslaget av oönskade arter är lågt! Skogsnäva, skogsklöver, vitmåra och hundäxing.

Beskrivning

Området utgörs av mellersta åsen i naturreservatet Smula ås. Antalet drakblomma är färre än 1998 då fem plantor sågs men samma som 2003. Antalet smalbladig lungört ligger i nivå som 2003. Smula ås är en fantastiskt fin och välhåddad rullstensås med mycket artrik flora varav många är typiska betesindikatorer. Denna del av åsen betas svagare än den södra delen vilket gynnar förekomsten av drakblomma och smalbladig lungört.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Oftast sent betespåsläpp.

Igenväxning

Ingen igenväxning men det är viktigt att enbuskarna gallras regelbundet.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Ej aktuellt.

20150 Smula ås 2

Karta nr 4

(15 Kullen längst i norr på Smula ås. Smula 5:20)

Natura 2000-område och naturreservat: Smula ås

Besöksdatum: 30 april, 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 15, D 11

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Även denna del av naturreservatet är rik på torrängsarter om än inte lika rik som mellersta delen. Vi hittar här backsippa, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört, vårfingerört, stor blåklocka och väddklint. Inslaget av oönskade arter är lågt men högre än på 14. Skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros och hundäxing. Slåttergubbe förekommer rikligt i partier!

Beskrivning

Området utgörs av den norra delen av naturreservatet Smula ås. Skötseln är densamma som på 14 dvs. bete med nöt och sent betespåsläpp. Det som skiljer norra åsen från den mellersta är förekomsten av träd som är högre i norr. Ett glest trädskikt av oxel, lönn och sötkörbär innebär att vissa ytor är förhållandevis skuggiga. Asp förekommer som igenväxningsvegetation i partier. Av buskar märktes en, rosor samt lite ung Salix och rönn.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Oftast sent betespåsläpp.

Igenväxning

Ung asp förekommer i partier.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Røjning av aspsly. Avverka ung björk.

20160 Smula 1

Karta nr 4

(16 Åkerholme 350 m SSV om Västgötagården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 16, D12

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Svinrot och vädsklint sågs av övriga torrängsarter. De oönskade arterna hallon, rödsvingel, timotej, hundkex, ogräsmaskros, hundäxing, vitmåra, skogsklöver och skogsnäva dominerar istället stort här. Kruståtel, svartkämpar, åkervädd och gullris är ytterligare exempel på arter på denna lilla backe.

Beskrivning

Det här objektet ligger som en av flera sedan länge ohävdade åkerholmar och kullar. Floran har successivt trivialiserats och utarmats på torrängsarter. De arter som ses växer nästan alla i den del som utgör vägslänt. Jag pratade med markägaren Martinsson som berättar att det inte är aktuellt att återuppta beteshävd på dessa kullar. "Det gör man inte nu för tiden" säger han. Det hör till saken att ingen av dessa kullar, 16-25, har varit särskilt rika på torrängsarter vid de besök som utförts från 1990-talets mitt och framåt. Kullarna tillhör den grupp objekt som tidigare inventerare chansat på, dokumenterat och rapporterat. Bäst vore kanske att ta bort dessa kullar från listan över torrängsobjekt. Enda alternativet är att göra en radikal restaurering genom bränning, markstörning, slåtter, varför inte i form av ett specialarbete för högskolestudent eller som forskningsprojekt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Lite igenväxning med rosor och Salix pågår.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Oklart men det vore kul att testa olika varianter av markstörning på olika kullar.

20170 Smula 2

Karta nr 4

(17 Ås 250 m SV om Västgötagården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 17, D 13

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, bockrot, prästkrage, rödklint, hållveronika och vädsklint sågs av övriga torrängsarter. De oönskade arterna hallon, hundkex, ogräsmaskros, hundäxing, vitmåra och skogsklöver dominerar istället stort här. Förekomst av kruståtel, odon, liten blåklocka, m.fl. visar att innehållet av kalk i en del kullar är måttligt.

Beskrivning

Ohävdad och trivialiserad torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Lite igenväxning med asp och Salix pågår.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20181 Smula 3

Karta nr 4

(18 Åkerholmar 150 m V om Västgötagården, Smula. Smula 5:20)

Texten gäller även för objekt 20182.

Besöksdatum: Ej besökt

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 18, D14

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Ohävdad och trivialiserad torräng, se 16 och 17.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20182 Smula 13

Karta nr 4

Se objekt 20181.

20190 Smula 4

Karta nr 4

(19 Sidoås strax NV om Västgötagården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 19, D15

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	

Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X
----------	--	---------	--	-----------	---

Övriga arter

Givetvis dominerar oönskade arter som hallon, kvickrot, skogsklöver, ogräsmaskros, hundäxing och vitmåra här. Kruståtel är riklig. Fårsvingel och åkervädd förekommer sparsamt. Endast getväppling och väddklint sågs av övriga torrängsarter. 1998 noterades backsippa, gullviva, slätterfibbla och rikligt med slättergubbe i den norra slänten.

Beskrivning

Ohävdad och trivialiserad torräng. Östra delen utnyttjas som husbehovstäkt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder. Husbehovstakten minskar kullens volym successivt.

Igenväxning

Viss igenväxning pågår. Trivialiseringen är tyvärr mycket påtaglig.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slätter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20200 Smula 5

Karta nr 4

(20 Åkerholme 300 m ONO om Spånggården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: Ej besökt

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 20, D16

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Ytterligare en kulle som successivt har trivialiserats och utarmats. Kullen var i hyfsat skick 1998 men kraftigt försämrad 2003.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slätter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20210 Smula 6

Karta nr 4

(21 Åkerholme 300 m ONO om Spånggården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: Ej besökt
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 21, D17
Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Ytterligare en kulle som successivt har trivialiserats och utarmats.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20220 Smula 7

Karta nr 4

(22 Kulle 300 m NO om Spånggården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: Ej besökt
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 22, D18
Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Ytterligare en kulle som successivt har trivialiserats och utarmats.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20240 Smula 8

Karta nr 4

(24 Åkerholme 200 m N om Västgötagården, Smula. Smula 5:20)

Besöksdatum: 8 augusti - kikareinventerad
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 24, D20
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
----------	--	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Hallon, kvickrot, Galeopsis sp. och hundkex dominerar. Rölrika och fyrkantig johannesört ses också.

Beskrivning

Ohävdad och trivialiserad torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20250 Smula 9

Karta nr 4

(25 Åsslutning 250 m NNO om Västgötagården, Smula. Smula 5:20.)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 25, D21

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Hallon, brännässla, Galeopsis sp., hundkex, ogräsmaskros, kvickrot oh timotej dominerar.

Beskrivning

Ohävdad och trivialiserad torräng. Redan 2003 hade områdets sista ytor med genuin gräsmarksflora försvunnit. Idag är det helt utarmat på intressanta arter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng –trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

Se 16 och 17.

Åtgärdsbehov

Bränning, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Se 16.

20260 Stenhusgården 1

Karta nr 5

(26 Åsar 800 m V om Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Natura 2000-område: Stenhusgården-Bondegården-Prästbolet

Besöksdatum: 28 april, 3 augusti

Smalbladig lungört: 19 + 1 skott.

Tidigare områdesnummer: TiS 26, S6

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backlök, backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, getvåpling, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkraze, rödklint, rödkämpar, stor blåklöcka och vårfingerört ingår i batteriet av övriga torrängsväxter. Ogräsmaskros, vitmåra, hallon, hundkex och timotej noteras av trivial- och ohävdarterna. Höstfibbla är också ett vanligt inslag i den här delen av åsen.

Beskrivning

Området utgörs av en sydslänt som är belägen i den västligaste delen av Stenhusgårdens långa rullstensås. Objektet har utökats sedan 1998 eftersom röjningar utförts och smalbladig lungört hittas på ett större område. I år sågs 20 plantor mot 1 planta 2003 och 27 plantor 1998. Åsen är sedan ett par decennier sedan hårt betad av tjurar vilket i det här området uppenbarligen inte hotat lungörten som tycks stabil trots både röjningar och hårt bete, ett förhållande som också gäller den hårdbetade delen av Smula ås.

Floran och fjärilsfaunan är rik. Röjningarna som utförts successivt sedan början av 1990-talet har medfört en påtaglig röjgödslingsseffekt som i kombination med intensivt vallbete och möjlighet för djuren att gödsla på åsen gör att ängsfloran tenderar att utarmas till fördel för kvävearter, inte minst ogräsmaskrosor som vandrat in. Än så länge utgör även dock de karaktärsbildande torrängsarterna en väsentlig del av åsens flora.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt trivialvarianten på grund av röjgödslingsseffekter.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt. Åsen betas i omgångar under betessäsongen.

Igenväxning

Buskar och träd förekommer men eftersom röjgödslingsseffekten redan förekommer så bör man ta det försiktigt med ytterligare röjning och gallring.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Man bör försöka få till stånd ett årligt *efterbete* istället för att hela åsen bör betas tidigt. Efterbete skulle gynna åsens bevarandevärda torrängsflora och kanske ge arter som smalbladig lungört och

drakblomma möjlighet att sprida sig. Eftersom betestrycket är högt ser jag inga problem med att sänka detta en del.

Restaureringspotential

Arealen torräng kan ökas på sikt. Idag bör dock ingen ytterligare gallring och röjning ske på grund av röjgödslingseffekten.

20270 Stenhusgården 2

Karta nr 5

(27 Åsar 600 m SV om Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Natura 2000-område: Stenhusgården-Bondegården-Prästbolet

Besöksdatum: 28 april, 3 augusti

Smalbladig lungört: 52 plantor

Tidigare områdesnummer: TiS 27, D22, S8

Drakblomma: minst 2 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmynta, jordtistel, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar och väddklint sågs av övriga torrängsväxter. En numera rödlistad art som förekommer spridd på åsen är grådådra (NT). Ogräsmaskros, vitmåra, liljekonvalj, hundkex och timotej noteras av trivial- och ohävdarterna.

Beskrivning

Detta fina objekt utgör huvudåsen på Stenhusgården. Smalbladig lungört växer spridd på åsen men rikligast på den östvända sidan. 16 ex räknades på västvända sidan och resterande 36 på den östvända sluttningen varav ett på grustagskanten. Många av exemplaren växer i anslutning till eller i enbuskar vilket indikerar att betestrycket kan vara i högsta laget för den och flera "extensivarter". Drakblomma har räddats av markägarna genom att ett lite område stängslats av för betesdjuren. Här växlar antalet drakblomma mellan en och två-tre exemplar. Precis som på 26 finns mycket synliga röjgödslingseffekter, inte minst då genom rikedomen på ogräsmaskrosor. Omfattande röjningar har genomförts de senaste 15 åren vilket gynnar torrängsfloran på lång sikt. Smalbladig lungört räknas årligen inom ramen för den regionala miljöövervakningen. Resultatet visar att lungörten ligger på en tämligen stabil nivå.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt trivialvarianten på grund av röjgödslingseffekter.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt. Åsen betas i omgångar under betessäsongen.

Igenväxning

Buskar och träd förekommer men eftersom röjgödsling redan förekommer så bör man ta det mycket försiktigt med ytterligare röjning och gallring.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Man försöka få till stånd ett årligt *efterbete* istället för att hela åsen bör betas tidigt. Efterbete skulle gynna åsens bevarandevärda torrängsflora och kanske ge arter som smalbladig lungört och drakblomma möjlighet att sprida sig. Eftersom betestrycket är mycket högt ser jag inga problem med att sänka detta en del.

Restaureringspotential

Arealen solöppen torräng kan ökas på sikt. Idag och de närmaste 10 åren bör dock ingen ytterligare gallring och röjning ske på grund av risk för röjgödslingseffekt.

20280 Stenhusgården 3

Karta nr 5

(28 Åkerholmar 500 m SSV om Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 28, D24, S7
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Ängsgröe, timotej och ogräsmaskros är vanliga här.

Beskrivning

Kulle starkt påverkad av kväve och därmed utan naturvärden.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Måttligt bete med nöt. Åsen betas i omgångar under betessäsongen.

Igenväxning

Ingen av betydelse.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Området går troligen inte att restaurera trovärdigt. Området tas bort från den regionala miljöövervakningen.

20290 Stenhusgården 4

Karta nr 5

(29 Sydändan av Hoberget 400 m S om Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Besöksdatum: 28 april, 3 augusti
Smalbladig lungört: 0 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 29, D24, S7
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Trots stor dominans av oönskade arter som hundäxing, ogräsmaskros, timotej och hundkex finns även partier av rikare torrängsflora med backsmultron, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, hållveronika, jordtistel, lundtrav, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blålocka och väddklint.

Beskrivning

Hoberget är till stora delar skuggat av ett glest trädskikt eller trivialiserat av kväve som förskjutit näringsbalansen i marken och därmed förändrat förutsättningarna för torrängsfloran. Mindre delar speciellt i den sydöstra slänten har fortfarande en rikare torrängsflora. Enbuskar förekommer sparsamt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Åsen betas i omgångar under betessäsongen.

Igenväxning

Ingen av betydelse i torrängspartierna.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Arealen solöppen torräng kan ökas på sikt.

20300 Stenhusgården 5

Karta nr 5

(30 Sluttning 150 m S om Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Vartofta-Åsaka 11:1)

Natura 2000-område: Stenhusgården-Bondegården-Prästbolet

Besöksdatum: 3 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 30, D25

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter märktes backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, hållveronika, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, stor blålocka, och väddklint. Ohävd- och trivialarter förekommer men mest bara sparsamt. Här sågs i augusti skogsklöver, vitmåra, brännässla, hundäxing, ogräsmaskros, hundkex, timotej och kirska.

Beskrivning

Området utgörs av en mycket artrik sydslänt där t.ex. backglim, krissla, backruta som inte är så lätta att hitta på andra åsar på Stenhusgården förekommer. Dessa arter tyder på att slänten brukats extensivt vilket också stämmer då den enbart betas efter vall. Det är märkligt att både smalbladig lungört och drakblomma saknas här. Båda arterna skulle dock kunna sås in med framgång tror jag. För fjädergräs är slänten inte optimal eftersom skötseln är extensiv och vegetationen ganska sluten. Vid besöket sågs stor värtbitare och den rödlistade fjärilen sexfläckig bastardsvärmare.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum-typen med liten påverkan av trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Åsen betas efter vall och säd.

Igenväxning

Ask finns i området.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Ta bort alla askar som ju inte här hemma i dessa solöppna torrängar.

Restaureringspotential

Området lämpar sig bra för insädd av drakblomma och smalbladig lungört.

20310 Bondegården 1

Karta nr 5

(31 Sluttning 150 m OSO om Stenhusagården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Natura 2000-område: Åsaka Bondegården

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 31, D26

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter märktes luddhavre, stor blålocka och väddklint.

Beskrivning

Ohävdad torrängsslänt som ligger på den södra Bondegårdens ägor och som växer igen rikligt i partier med enbuskar. Här finns även ask och hägg. Av ohälds- och kvävearter märktes hallon, hundäxing, vitmåra och hundkex. Antalet torrängsarter är få. Området ingår i Natura 2000 men hör inte hemma där om det inte snarast restaureras.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohäldsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxningen utgör inte största hotet på den här lokalen utan istället är den det uteblivna betet som är värst.

Åtgärdsbehov

Bränning och bete med nöt alternativt slåtter. Ung ask och enbuskar tas bort successivt.

Restaureringspotential

Området har en stor potential att kunna restaureras till värdefull stäppartad torräng.

20320 Bondegården 2

Karta nr 5

(32 Åkerholme 350 m V om den södra Bondegården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 12:1)

Natura 2000-område: Åsaka Bondegården

Besöksdatum: 28 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 42 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 32 D27

Drakblomma: 73 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter märktes backsippa, backsmultron, gullviva, luddhavre, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåkllocka och väddklint. Vitmåra, åkertistel, hallon och hundäxing noterades också.

Beskrivning

Fin åkerholme som dock har legat ohävdad under längre tid men som på initiativ av länsstyrelsen röjts och slagits 2007. Drakblomma förekommer rikligt men plantorna står så tätt att det är svårt att säkert veta hur många det rör sig om. 73 plantor enligt ovan kan alltså vara en överskattning även om 2007 är ett bra år för arten på detta objekt. Märk också att antalet 1998 var lika högt, (75 ex). I takt med ohävdan har smalbladig lungört ökat. 42 plantor utgör rekord för lokalen som tidigare hyst 11 plantor (2003) och 22 exemplar 1998.

2006 besöktes kullen i samband med återinventering av art/areanalyser. Backen konstaterades ha expanderande bestånd av krissla jämfört med analyser utförda 1998. Jämförelser mellan en skiss från 1998 och besöket 2006 konstaterades att utbredningen av krissla ökat på bekostnad av den stäppartade torrängen. Finare torräng med drakblomma, färgmåra, smalbladig lungört etc. utgör bara en mindre del av holmen idag.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Ohävdad i flera år sedan efterbetet avslutades. I år har dock Farmartjänst på uppdrag av länsstyrelsen både röjt och slagit holmen. Mycket bra initiativ.

Igenväxning

Ingen igenväxning idag då alla enbuskar har tagits bort. Största hotet är istället att det uteblivna efterbetet.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter är önskvärd. Varva gärna med bränning och extensivt efterbete.

Restaureringspotential

Ytorna med krissla har goda möjligheter att återgå till värdefull stäppartad torräng.

20330 Stenhusgården 6

Karta nr 5

(33 Åsen strax N och V om den södra Bondegården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 16:1)

Natura 2000-område: Stenhusgården-Bondegården-Prästbolet

Besöksdatum: 28 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 192 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 33 D28, S9

Drakblomma: Ja, men inga sentida fynd.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter märktes getväppling, gullviva, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rosettjungfrulin, rödkämpar, slätterfibbla, småfingerört, spåstisel, stor blålocka och väddklint. Vanliga ohävs- och trivialarter är hundäxing, ogräsmaskros, hundkex, vitmåra och bergör. Den rödlistade arten grådådra (NT), finns här också.

Beskrivning

Bondegårdsåsen som den kallas är en anrik floraås där vi vet att fjädergräs tidigare funnits. Åsen betas idag av Stenhusagårdens tjurar efter att ha legat i ohävd i några år. Åsen betas dock inte lika tidigt som åsarna väster om Stenhusagården vilket är positivt för floran och faunan.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum-typ med inslag av trivialvarianten. Dragning åt betesvarianten i takt med att den betas hårt av tjurarna.

Hävdstatus

Hävdad genom bete med nöt. Relativt sent betespåsläpp.

Igenväxning

Åsen har bara en mindre igenväxning av en, rosor och ask. Trädsiktet av oxel, rönn och gran behöver inte åtgärdas i dagsläget.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Det är mycket viktigt att bibehålla det sena betespåsläppet.

Restaureringspotential

Åsen är utmärkt att så in fjädergräs och drakblomma i. Flera öppna sydvända slanter finns för fjädergräset. Även drakblomma bör på försök sås in t.ex. utmed stenmuren eller i anslutning till enbuskar och rosor.

20340 Prästbolet, Vartofta Åsaka

Karta nr 5

(34 Stipakullen NO om Bondegården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 14:1)

Natura 2000-område: Stenhusgården-Bondegården-Prästbolet. Naturminne: Stipakullen Vartofta-Åsaka.

Besöksdatum: 28 april, 18 juni

Tidigare områdesnummer: TiS 34, D29, S10

Smalbladig lungört: 261 plantor

Drakblomma: 72 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter märktes backsippa, backsmultron, backtimjan, buskviol, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Ohävs- och trivialarter är ogräsmaskros, hundkex, vitmåra och skogsklöver.

Beskrivning

Området utgörs av Prästbolets naturreservat, en av landets tre lokaler för fjädergräs. Gräset blommade bättre än på många år vilket resulterade i 192 fertila strån här. Praktbrunörten som hittades 2003 återfanns inte i år. Antalet drakblomma låg i nivå med 2003 års räkning. Floran på åsen är mycket artrik vilket gör den till en av landets rikaste stäppartade torrängar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum-typ med dragning åt ohävdsvarianten beroende på inget eller undermålig markstörning t.ex. genom efterbete med nöt.

Hävdstatus

Hävdad genom slåtter. Försök med efterbete med nöt har gjorts några år men det är tveksamt om detta har haft någon effekt alls på åsens flora. Sammantaget är hävden svag-måttlig.

Igenväxning

Inga igenväxningsproblem men utmed bilvägen finns ett bestånd av björk, ask m.m. som kan tas bort. Även i norra änden av åsen kan träden på sikt tas bort helt och hållet. Påbörjade gallringar bör således fortsätta.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter med efterbete. Markstörning är viktigaste åtgärd framöver, inte minst i det område där fjädergräset växer. Bränning bör också testas som kompletterande åtgärd.

Restaureringspotential

Åsen är i godkänt skick idag men kan säkert bli ännu bättre om olika åtgärder prövas.

20350 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 1

Karta nr 6

(35 Järnvägsskärring V om Landsvägen, Vartofta-Åsaka. SJ-fastighet)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 35, D32

Drakblomma: 13 blommande plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter märktes backtimjan, bockrot, buskviol, harmynta, hållveronika, lundtrav, prästkraze, rödklint, rödkämpar, slåtterfibbla, stor blåklocka, säfferot, vårstarr och väddklint. Ett spännande inslag utgör de rika bestånden av raklosta. Andra arter som märktes är knylhavre, hundäxing och skogsklöver. I bottenskiktet finns en hel del gruskammossa.

Beskrivning

Området utgörs av en brant järnvägsskärring med förekomst av drakblomma i släntens nedre halva. Antalet plantor var lägre än 1998 och 2003. 2006 besöktes kullen i samband med återinventering av storrutor för art/area. Drakblomma räknades inte utan beskrevs kortfatta som "riklig". Lokalen bedöms vara intakt beroende på främst naturlig erosion av regn och hagel. I slänten förekommer både ytor utan grässvål och ytor med mycket förna.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – Dracocephalum-typ kanske med en begynnande dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Slänten är ohävdad.

Igenväxning

Inga igenväxningsproblem där drakblomman växer. I delar av slänten sker dock en viss igenväxning med buskar och småträd.

Åtgärdsbehov

Inga idag men på sikt kanske buskröjning och markstörning kommer att krävas.

Restaureringspotential

Skärningen är ett intressant jämförelseobjekt då det aldrig skötts på något speciellt sätt.

20360 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 2

Karta nr 6

(36 Kulle vid järnvägsskäring 150 m SO om Landsvägen, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: 1 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 36, D31, S11

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Rätt många torrängsarter går att hitta trots områdets ringa areal; backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, lundstarr, rödklint, sommarfibbla, stor blåklocka, vårstarr och väddklint. Negativa inslag är bergrör, knylhavre, skogsklöver, hundäxing och ogräsmaskros. På riktigt torra partier dominerar gråfibbla. Även säfferot och gruskammossa är rikliga.

Beskrivning

Området som ägs av SJ har legat i ohävd en längre tid. Tidigare har dock området brukats vilket vegetationen avspeglar väl. Smalbladig lungört som växer långt ner i södra slänten har minskat successivt på grund av allt för stark igenväxning och konkurrensen från bergrör. Även blodnäva förekommer rikligt här. Av smalbladig lungört sågs 2003 5 exemplar, 1998 8 exemplar och 1995 11 exemplar vilket innebär att kurvan lutar brant neråt i denna för övrigt fina torrängsmiljö.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Slänten är ohävdad.

Igenväxning

Igenväxningen är riklig i partier av främst enbuskar. Bergrör är för frekvent i söder.

Åtgärdsbehov

Behovet av skötsel genom bränning, slåtter, röjning, gallring och markhackning är stort.

Restaureringspotential

Området som ägs av SJ kan bli ett intressant försöksområde för utsådd av fjädergräs och drakblomma. Det kommer knappast att skötas av de boende på landsvägen. Jag har frågat några gånger men de hänvisar till SJ och vill nog inte gärna ha djuren gående så nära järnvägen tror jag även om jag skrev så 2003.

20370 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 3

Karta nr 6

(37 Ås 150 m S om Landsvägen, Vartofta-Åsaka. Åsaka 6:1)

Natura 2000-område: Svennagården

Besöksdatum: 29 april, 24 juni

Smalbladig lungört: 13 ex

Tidigare områdesnummer: TiS 37, D30

Drakblomma: 0 plantor!

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskäfting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, slåtterfibbla, sommarfibbla, stor blåklocka, säfferot och väddklint. Av oönskade arter noterades liljekonvalj, knylhavre, skogsklöver, hundäxing, hundkex, timotej och ogräsmaskros.

Beskrivning

Beteshävdad åkerholme som redan 2003 röjts på buskar med en viss röjgödslingseffekt som följd. Effekten upplever jag som kanske ännu tydligare idag. Tyvärr ses inga drakblommor i år heller på den annars mycket artrika åkerholmen. Betestrycket har antagligen ökat vilket också kan förhindra drakblommorna att blomma.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Hävdas genom bete. Redan i juni hade djuren tillträde till holmen vilket är för tidigt. Djuren hade dessutom betat ganska hårt vilket ska ses som "ganska dåligt" när det gäller stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Området måste fortsättningsvis betas extensivt vid vall. Ingen ytterligare röjning behövs. Slåtter av oönskade arter kan bli nödvändigt i detta naturvårdsintressanta objekt. En omedelbar dialog med djurägaren om minskat betestryck och eventuellt betesfritt år i betesavtalet är viktigt att få till stånd. Bränning bör nog också testas för att om möjligt få tillbaka drakblomman.

Restaureringspotential

Området är mycket fint men bör ses över snarast av länsstyrelsen. På sikt kan holmen bli aktuell för återinplantering av drakblomma och fjädergräs.

20380 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 4

Karta nr 6

(38 Ås 200 m S om Landsvägen, Vartofta-Åsaka. Åsaka 6:1)

Natura 2000-område: Svennagården
Besöksdatum: 29 april, 24 juni
Smalbladig lungört: 4 ex

Tidigare områdesnummer: TiS 38
Drakblomma: 1 planta

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmynta, jordtistel, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkraze, rödklint, rödkämpar, sommarfibbla, stor blåklocka, säfferot, svinrot och väddklint. Av oönskade arter noterades knylhavre, liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundkex och ogräsmaskros.

Beskrivning

Beteshävdad åkerholme som precis som område 37 redan 2003 röjdes på buskar med en viss röjgödslingsseffekt som följd. Effekten upplever jag som kanske ännu tydligare idag då trivialarterna tycks ha ökat. Endast 1 planta drakblomma hittas mot 5 exemplar 1998 och 2 exemplar 2003.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Hävdas genom bete. Redan i juni hade djuren tillträde till holmen vilket är för tidigt. Djuren hade dessutom betat ganska bra vilket ska ses som "ganska dåligt" när det gäller stäppartad torräng av Dracocephalum -typ, jmf område 37.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Området bör fortsättningsvis betas extensivt vid vall. Ingen ytterligare röjning behövs. Slåtter av oönskade arter kan bli nödvändigt i detta naturvårdsintressanta objekt. En omedelbar dialog med djurägaren om minskat betestryck och eventuellt betesfritt år i betesavtalet är viktigt att få till stånd. Bränning bör nog också testas för att gynna drakblomman.

Restaureringspotential

Området är mycket fint men bör ses över snarast av länsstyrelsen. På sikt kan holmen bli aktuell för återinplantering av drakblomma och fjädergräs.

20390 Svennagården 1

Karta nr 6

(39 Åkerholme NNV Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Natura 2000-område: Svennagården
Besöksdatum: 29 april, 26 juni
Smalbladig lungört: 108 ex

Tidigare områdesnummer: TiS 39, D33, S12
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X

Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backlök, backsippa, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, jordtistel, luddhavre, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot, svinrot och väddklint. Av oönskade arter noterades bergör, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, hundkex och ogräsmaskros.

Beskrivning

Åkerholme som inte har hävdats under ett antal år. För några år sedan uppmanade jag markägarna att låta efterbeta kullen vilket de gjorde redan samma år. De har nu valt efterbeta området vissa år. Kullen är artrik precis som flertalet kullar på Svennagårdens marker.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Hävdas numera genom efterbete. Kullen har också svedts av vid något tillfälle.

Igenväxning

Ingen igenväxning men bergör är rikligt i den södra delen.

Åtgärdsbehov

Området bör fortsättningsvis betas vid vall. Ingen röjning behövs. Slåtter av bergör kan bli aktuellt om inte betesdriften kan hålla tillbaks utbredningen av arten.

Restaureringspotential

Området är välskött och kan bli föremål för utplantering eller sådd av drakblomma.

20400 Svennagården 2

Karta nr 6

(40 Ås 300 m N om Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2, 8:1

Natura 2000-område: Svennagården

Besöksdatum: 29 april, 26 juni

Smalbladig lungört: 20 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 40, D34, S15

Drakblomma: 0 ex (sedd 1995?)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backlök, backsmultron, buskviol, gullviva, harmynta, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot och väddklint. Av oönskade arter noterades vitmåra, hallon och hundäxing.

Beskrivning

Åkerås som hävdas svagt eller sällan med nöt. Åsen som har en rik flora och fauna har tidigare röjts av Falköpings kommun. Den artrikaste floran återfinns i anslutning till den gamla husbehovstäckens skärningar vilket är regel för stäppartade torrängar som hävdas svagt. Åsen är ett av de områden på Svennagården som har störst behov av att hävdas något hårdare. Smalbladig lungört förekom i år med 6 ex. på mellandelen av åsen och 14 ex. i norr. Förekomsten av smalbladig lungört räknas årligen. Resultatet av räkningarna visar att antalet har varierat mellan 8 och 36 exemplar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Hävdas sällsynt genom efterbete. Kullen har röjts på enbuskar vid ett par tillfällen.

Igenväxning

Ingen igenväxning som stör idag. Om några år kan det dock vara aktuellt att röja en igen.

Åtgärdsbehov

Området bör betas vid vall och röjas på enbuskar vid behov.

Restaureringspotential

Området är av stort naturvårdsintresse och kan bli föremål för utplantering eller sådd av drakblomma och fjädergräs.

20410 Svennagården 3

Karta nr 6

(41 Åkerholme 400 m N om Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Natura 2000-område: Svennagården

Besöksdatum: 29 april, 26 juni

Smalbladig lungört: 3 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 41, S14

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter är ganska fåtaliga. Här finns dock en del backsmultron, backsmörblomma, bockrot, gullviva, prästkraze, stor blåkllocka och säfferot. Skogsklöver, vitmåra, hundkex och hundäxing märktes av ohävds- och trivialarterna.

Beskrivning

Mindre åkerholme med ganska påverkad kärlväxtflora. Enbuskar förekommer tämligen rikligt. Enstaka sötkörbär utgör trädskikt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av trivialvarianten med inslag av Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Hävdas sällan genom efterbete. Kullen har röjts på enbuskar vid ett par tillfällen.

Igenväxning

Ingen igenväxning som stör idag. Om några år kan det dock vara aktuellt att röja en igen.

Åtgärdsbehov

Området bör betas vid vall och röjas på enbuskar vid behov.

Restaureringspotential

Låg på grund av det stora triviala inslaget.

20420 Svennagården 4

Karta nr 6

(42 Ås 400 m NNO Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 23:1)

Natura 2000-område: Svennagården

Besöksdatum: 29 april, 26 juni

Smalbladig lungört: 12 varav 1 skott.

Tidigare områdesnummer: TiS 42, D35, S15

Drakblomma: 28 varav flera icke blommande.

Texten gäller även för objekt 20421.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ångshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter är rikligt förekommande. Speciellt för åsen är de rika förekomsterna av brudsporre. Andra torrängsarter är backsmultron, bockrot, gullviva, harmynta, jordtistel, klasefibbla, lundtrav, lundstarr, prästkraige, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Liljekonvalj, bergrör, skogsklöver, vitmåra, hallon och hundäxing märktes av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Området utgörs av en mycket artrik och bevarandevärd, markerad rullstensås med rik flora och fauna. Åsen har varit ohävdad under lång tid med undantag för några års bete i början av 1990-talet. Vid besöket kunde jag glädjas åt att åsen bränts och höll på att gallras och röjas av Farmartjänst. Bränningen var dock ganska sen i tiden varför mycket vegetation kom att djupbrännas. Bränningen gör området ännu mer intressant att följa upp kommande år. Strax väster om åsen ligger en åkerholme där ett par plantor drakblomma växer. Rosor förekommer ganska rikligt på holmen. Andra buskar och träd i detta objekt är oxel, ask, hägg, tall, alm och rött oxbär.

Vid besöket i juni noterades att följande arter gynnades (eller klarade sig utmärkt av bränningen); krissla och backskafting, getrams, brudsporre, hallon, backsmultron och färgmåra.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Ohävdad fram tills 2007. Nu bränt, röjt och efterbetad. Bravo!

Igenväxning

Ingen igenväxning idag.

Åtgärdsbehov

Området bör betas vid vall. Uppföljande studier av bränningen kan vara av stort värde.

Restaureringspotential

Området har högsta naturvärde och bör bli föremål för utplantering eller sådd fjädergräs.

20421 Svennagården 5

Karta nr 6

(42 Ås 400 m NNO Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 23:1)

Natura 2000-område: Svennagården
Besöksdatum: 29 april, 26 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 42, D35, S15
Drakblomma: 2 exemplar

Text: Se objekt 20420.

20430 Svennagården 7

Karta nr 6

(43 Åkerholme vid stenmur 200 m O Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Besöksdatum: 29 april, 26 juni
Smalbladig lungört: 1 ex

Tidigare områdesnummer: TiS 43, S13
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafing		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter är fåtaliga på den mycket lilla holmen; backsmultron, gullviva, luddhavre, stor blålocka, säfferot och väddklint. Skogsklöver, vitmåra, kvickrot och hundkex noterades av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

En liten åkerholme som betas vid vall och efter skörd. Någon enstaka hägg och enbuske utgör buskskikt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Området betas vid vall och efter skörd. Hävden är måttlig till svag.

Igenväxning

Ingen störande igenväxning idag.

Åtgärdsbehov

Bete vid vall och säd.

Restaureringspotential

Utsådd av drakblomma och fjädergräs kan fungera bra på denna lilla holme.

20440 Svennagården 8

Karta nr 6 och 7

(44 Åsslant 500 m NO Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Natura 2000-område: Svennagården
Besöksdatum: 29 april, 26 juni
Smalbladig lungört: 187 ex + 3 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 44
Drakblomma: 72 exemplar

Texten gäller även för objekt 20441.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskäfting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Slutningen hyser ett antal övriga arter såsom backsippa, backsmultron, brudsporre, getväppling, gullviva, harmynta, jordtistel, lundstarr, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot, svinrot och väddklint. Bergrör, skogsklöver, vitmåra, timotej, hundäxing och hundkex noterades av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Den här slänten är den sista traditionellt skötta stäppartade torrängen av Dracocephalum-typ på Falbygden – ett riktigt praktexempel. Den sköts genom efterbete med nöt och har så gjort i flera decennier. Floran och faunan är rik med alla arter närvarande utom fjädergräs. På åsen finns även en oxel och en del enbuskar, rött oxbär, rosor och hägg. Rönjningar har utförts genom kommunens försorg för drygt 15 år sedan.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ (när den är som den borde vara överallt)!

Hävdstatus

Området betas vid vall och efter skörd. Hävden är måttlig till svag.

Igenväxning

Ingen störande igenväxning idag. Enbuskar måste dock röjas regelbundet. Skuggande träd får inte tillåtas etablera sig på åsen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete vid vall och säd. Enbuskröjning men inte ännu på flera år. Slutningen sköts mycket bra och är ett skolexempel på hur falbygdsbönderna brukat dessa karga slänter genom åren. Området är alltså ett utmärkt studieobjekt för naturvårdsförvaltare, markägare och ideella naturvårdare. Med denna slänt och Svennagården i sin helhet som utgångspunkt hoppas jag att en film om torrängarnas historia och skötsel kan komma till stånd snarast.

Restaureringspotential

Fjädergräs kan med fördel sås och/eller planteras in. Även detta bör illustreras i den planerade filmen.

20441 Sennagården 6

Karta nr 6 och 7

(44 Åsslänt 500 m NO Sennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Besöksdatum: 29 april, 26 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 44
Drakblomma: 1 exemplar

Text: Se objekt 20440.

20450 Sennagården 9

Karta nr 6

(45 Gravkulle vid markväg 500 m NO Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Natura 2000-område: Svennagården

Besöksdatum: 29 april, 26 juni

Smalbladig lungört: 9 ex varav 5 utanför staketet utmed markvägen.

Tidigare områdesnummer: TiS 45

Drakblomma: 2 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Kullen hyser ett fåtal övriga arter såsom bockrot, stor blålocka och säfferot. Önskade element är tyvärr desto vanligare, speciellt ängssvingel, hundäxing och bergrör. Andra arter är skogsklöver, vitmåra, timotej, renfana och hundkex.

Beskrivning

Svagt betad åkerholme med förekomst av fornlämningar. Drakblomma har en liten och tyvärr minskande population här. Upptäckten av smalbladig lungört är ett nyfynd men inte oväntat eftersom arten förekommer i likartad miljö i grannskapet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Tydliga inslag av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Området betas svagt vid vall och efter skörd.

Igenväxning

Ingen störande igenväxning idag. Problemet är istället trivialiseringen genom att vallgräsen successivt tar överhanden.

Åtgärdsbehov

Bränning bör prioriteras här. Fortsatt bete vid vall och säd är också angeläget samt slåtter om inte hävden ökar genom bete.

Restaureringspotential

God.

20460 Svennagården 10

Karta nr 6

(46 Åkerren och vägren NO om Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2)

Besöksdatum: 26 juni

Smalbladig lungört: Ej känd.

Tidigare områdesnummer: TiS 46

Drakblomma: 1 planta

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Den lilla marginalmarken hyser ett antal övriga arter såsom backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, jordtistel, lundstarr, rödklint, rödkämpar, stor blålocka, vårfingerört och väddklint vilket ger ett gott betyg åt lokalen. Skogsklöver, kvickrot, ogräsmaskros och hundkex förekommer också.

Beskrivning

Området utgörs av en smal remsa åker- och vägren som i partier är ganska påverkad av kväve från vallarna. Vissa delar hyser dock en fin torrängsflora där drakblomma påträffades 1998, då som ny lokal i Skaraborg. Plantan, (troligen samma), återfanns i år såväl som 2003.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Området betas vid vall och efter skörd.

Igenväxning

Ingen igenväxning. Problemet är istället trivialiseringen genom att vallgräsen successivt kan vandra in och ta över.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete vid vall och säd.

20471 Nolgården, Vartofta-Åsaka 1

Karta nr 7

(47 Åkerholmar O om Nolgården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 12:7)

Texten gäller även för objekt 20472.

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd.

Tidigare områdesnummer: TiS 47, D36

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter ses endast stor blålocka. Vargtörel förekommer. Kvävearterna hallon, hundäxing och hundkex förekommer förstås också.

Beskrivning

2003 års beskrivning tål att upprepas: Chanserad och ohävdad åkerholme utan naturvärden.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Området är ohävdad.

Igenväxning

Ingen igenväxning. Problemet är istället trivialiseringen och att arterna utarmats.

Åtgärdsbehov

Årlig bränning kan sannolikt bevara kullen blomrik flera år framöver.

Restaureringspotential

Låg potential eftersom trivialiseringen nått långt. Bäst är att stryka området från den regionala miljöövervakningen.

20472 Nolgården, Vartofta-Åsaka 2

Karta nr 7

Se objekt 20471.

20480 Nolgården, Vartofta-Åsaka 3

Karta nr 7

(48 Kulle V om Nolgården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 12:7)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd.

Tidigare områdesnummer: TiS 48, D37

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter ses backsmultron, bockrot, färgkulla, harmynta, lundtrav, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Vanliga andra arter är ängsgröe och röllika. Hallon, hundäxing, åkertistel, skogsklöver och hundkex förekommer förstås också.

Beskrivning

Området utgörs ljusöppna delar av sydändan av en f.d. betesmark samt en vägskärning i anslutning till denna. Området hyser rester av genuin torrängsflora. Artrikast är det som alltid på den här typen av objekt i vägskärningen där det finns hopp om viss markstörning.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Området är ohävdad.

Igenväxning

Mindre igenväxning av enbuskar som dock inte är huvudproblemet. Problemet är istället trivialiseringen och att antalet torrängsarter successivt utarmas. I kanten av objektet finns även sötkörbär och granar.

Åtgärdsbehov

Bete, slåtter, röjning och gallring m.m.

Restaureringspotential

God. Objektet är lätt att restaurera och successivt utöka genom bete, slåtter, röjning och gallring.

20490 Näs Höjentorp 1

Karta nr 6 och 7

(49 Slänt 400 m S om Österhög, Vartofta-Åsaka. Vartofta 5:1)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Besöksdatum: 28 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 450 c:a

Tidigare områdesnummer: TiS 49, S17

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Den här stora sydostvända slänten innehåller ett antal övriga torrängarter som backsmörblomma, bockrot, getväppling, gullviva, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Av oönskade arter märktes bergrör, skogsklöver och hallon men även vitmåra och hundkex förekommer.

Beskrivning

En större slänt som numera är betad och röjd. Betet ser ut att vara extensivt vilket är bra. Slänten har även bränts i omgångar de senaste 15 åren, senast våren 2007. Bränningen kan vara anledningen till att jag hittade drakblomma 1998 och 2002. Smalbladig lungört trivs mycket bra och har höga och stabila populationer. På grund av missade anteckningar är årets siffra en efterhandskonstruktion.

Trots det återupptagna betet så förekommer extensivarterna bergrör, hallon, krissla och blodnäva rikligt i partier. Finaste exemplen på artrik torräng finns i norr medan ohävdsvarianten med mycket smalbladig lungört dominerar i söder.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Området efterbetas troligen vid vall och efter skörd. Bränning har förekommit här vid minst två tillfällen.

Igenväxning

Viss igenväxning av rosor och en. Enstaka ask förekommer också.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete vid vall och säd. Rójning av rosor behövs. Ask får inte etablera sig i detta objekt – tas bort!

Restaureringspotential

Området kan bli ett mycket fint område för stäppartad torräng. Området lämpar sig bra för insädd av fjädergräs (i norr) och drakblomma.

20500 Näs Höjentorp 2

Karta nr 7

(50 Ås 500 m SO om Österhög, Vartofta-Åsaka. Vartofta 5:1)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Besöksdatum: 18 juni

Tidigare områdesnummer: TiS 50, D38

Smalbladig lungört: Ej känd.

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmymta, lundtrav, lundstarr, prästkraige, rosettjungfrulin, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes vitmåra, liljekonvalj och hundäxing.

Beskrivning

Precis som tidigare år är denna låglänta ås välbetad vilket också avspeglas i floran som domineras av betesgynnade arter. De låglänta omgivningarna kring åsen är bevuxen med gles björkskog. Åsen har ett glest buskskikt av enbuskar och enstaka rosor. Området har regelbundet röjts på enbuskar. Åsen är ett mycket tilltalade besöksmål och ett intressant komplement till traktens extensivt skötta stäppartade torrängar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Området betas väl med nöt.

Igenväxning

Igenväxning sker successivt med enbuskar och rosor.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete. Enbuskröjning behövs inte i dagsläget men kan bli aktuellt inom en 5-årsperiod.

Restaureringspotential

Området är i bra skick.

20510 Näs Höjentorp 3

Karta nr 7

(51 Åkerholmar 400 m SO om Österhög, Vartofta-Åsaka. Vartofta 5:1)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 176 exemplar.

Tidigare områdesnummer: TiS 51, D39, S18

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, bockrot, getväppling, gullviva, lundtrav, prästkraige, rosettjungfrulin, rödklint, rödkämpar, slätterfibbla, stor blålocka och väddklint. 2006 hittades åtta vinterståndare av *ängsgentiana* på kanten av en

tidigare husbehovstäkt. Låsbräken förekommer också i samma miljö. Av ohälds- och trivialarter märktes vitmåra, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Mindre åkerholme som besöks årligen vid räkningar av smalbladig lungört. Arten uppvisar en stabil trend eller möjligen en ökning från 2002.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Risk finns att den snart övergår i ohäldsvarianten.

Hävdstatus

Det är oklart om det sker någon som helst hävd på denna holme. Komockor har dock setts vid några tillfällen. Min gissning är att det inte hävdas idag. En bidragande orsak till mitt antagande är att markägaren under ett par års tid knaprat på holmen genom att delvis plöja upp den!

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Markägaren måste kontaktas angående skötsel och om att ta med området i det intilliggande naturreservatet Nolgården, Näs. Extensivt efterbete önskas eller slåtter och bränning om inget annat lyckas. Åkerholmen har högsta prioritet.

Restaureringspotential

Området kan bli en utmärkt stäppartad torräng av Dracocephalum-typ och lämpar sig väl för insådd av fjädergräs och drakblomma.

10520 Näs Höjentorp 4

Karta nr 7

(52 Ås 400 m S om Österäng, Näs. Kvättak 3:5)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 52, D40

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, gullviva, jordtistel, kattfot, klasefibbla, lundtrav, prästkraze, rosettjungfrulin, slåtterfibbla och sommarfibbla. Av ohälds- och trivialarter noterades liljekonvalj, knylhavre, vitmåra, hallon, hundkex och hundäxing. Som väntat uppvisar den del som ligger i extensivt bete arter som inte förekommer i den betade delen; backglim, flentimotej, krissla och liljekonvalj.

Beskrivning

Området utgörs av en öppen ås med ena slänten vallbetad och den andra som ligger i permanentbete. Floran är rik och representativ för Åsakas och Näs stäppartade torrängar trots att båda drakblomma och smalbladig lungört saknas.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Betat på den större delen och svagt – extensivt bete på en mindre del.

Igenväxning

Askar har smugit sig in på den betade sidan av området. Dessa måste tas bort snarast!

Åtgärdsbehov

Fortsatt nötbete gäller för det här mycket bevarandevärda området. Den del som enbart betas vid vall bör även fortsättningsvis göra detta.

Restaureringspotential

Området som betas vid vall lämpar sig väl för insädd av fjädergräs och drakblomma.

20531 Nolgården Näs 1

Karta nr 7

Objektet är en sammanslagning av gamla objekt 53 och 55.

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Smalbladig lungört: totalt 3731

Drakblomma: totalt 23 plantor

Södra delen

(53 Åkerholme 300 m SO om Österhög, Näs. Kvättak 3:5)

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 2275

Tidigare områdesnummer: TiS 53, D41, S19

Drakblomma: 8 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, gullviva, jordtistel, kattfot, klasefibbla, lundtrav, lundstarr, prästkraige, slätterfibbla, stor blåklocka och väddklint. Av ohävs- och trivialarter noterades liljekonvalj, vitmåra, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Öppna och mycket artrika åsar som ingår i Nolgårdens naturreservat. Hävden som legat nere under några år har successivt ökat genom att slätter införts. På den del av åsen som går i nordvästlig-sydöstlig riktning hittades 646 exemplar på den nordvända och 787 på sydvända sidan, totalt 1433 exemplar. På den del av åsen som sträcker sig söderut från ”tväråsen” räknades 262 exemplar på den östvända sidan och 580 exemplar på västvända, totalt 842 exemplar. I den här delen av åsen har smalbladig lungört även börjat söka sig ut i åkermarksmiljön vilket visar att den trivs ypperligt. Sammanlagt innebär detta att smalbladig lungört fanns med c:a 2275 exemplar i år. Drakblomma uppvisar dessvärre en mycket negativ trend från toppåret 1998 då 77 plantor räknades. 1995 var antalet 41 plantor och 2003 38 plantor. Årets resultat är ett tecken på att enbart slätter inte är bästa hävd för drakblomma. Jag hoppas precis som tidigare att länsstyrelsen ser till att efterbete med nöt kommer till stånd här så fort möjligt. Därefter införs betesvila vissa år.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter. Tyvärr inget efterbete.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt är särskilt viktigt att få till stånd. Därutöver måste bränning prövas. I sista hand bör åsen slå och då med några års mellanrum.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs.

Norra delen

(55 Åkerholme 350 m OSO om Österhög, Näs. Kvättak 3:5)

Besöksdatum: 18 juni
Smalbladig lungört: 1456

Tidigare områdesnummer: TiS 55, D43, S20
Drakblomma: 15

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs		Krisla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmörblomma, bockrot, gullviva, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, prästkraze, stor blålocka och väddklint. Av ohävs- och trivialarter noterades liljekonvalj, vitmåra, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Område som i stora drag liknar 53 och ingår i Nolgårdens naturreservat. Precis som på 53 har hävden legat nere under några år men successivt ökat genom att slåtter införts. På den östvända sidan av åsen hittades 704 exemplar och på den västvända sidan noterades 752, totalt 1456 exemplar. Drakblomma uppvisar likt 53 en mycket negativ trend från toppåret 1998 då 149 plantor räknades. 1995 var antalet 43 plantor och 2003 30 plantor. Årets resultat är som på 53 ett tecken på att enbart slåtter inte är bästa hävd för drakblomma. Jag hoppas precis som tidigare att länsstyrelsen ser till att efterbete med nöt kommer till stånd här så fort möjligt. Därefter införs betesvila vissa år.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slåtter. Tyvärr inget efterbete.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt är särskilt viktigt att få till stånd. Därutöver måste bränning prövas. I sista hand bör åsen slå och då med några års mellanrum.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs.

20540 Näs Höjentorp 5

Karta nr 7

(54 Backslutning 300 m S om Österäng, Näs. Kvättak 3:5)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp
Besöksdatum: 18 juni
Smalbladig lungört: 5 exemplar (NY lokal)

Tidigare områdesnummer: TiS 54, D42
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, getvåpling, gullviva, kattfot, klasefibbla, lundstarr, stor blåklocka och väddklint. Rätt stora delar av detta objekt är triviala där ängssvingel, hundkex och hundäxing förekommer rikligt.

Beskrivning

Nötbetad ås som består av en mosaik av såväl kvävearter som torrängsarter. Nyfynd av smalbladig lungört kanske indikerar att hävden inte är lika hård nu som förr.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt bete med nöt.

Igenväxning

Enbuskar och rosor förekommer men utgör inga stora hot idag. Bör dock röjas inom en 5-årsperiod.

Åtgärdsbehov

Slåtter och efterbete eller enbart efterbete med nöt.

Restaureringspotential

Området lämpar sig för insådd av fjädergräs.

20560 Nolgården Näs 2

Karta nr 7

(56 Åkerholme vid vägen 200 m SO om Österäng, Näs. Kvättak 3:5)

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs
Besöksdatum: 18 juni
Smalbladig lungört: 36

Tidigare områdesnummer: TiS 56, D44
Drakblomma: 2

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, bockrot, getvåpling, gullviva, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Inga ohävs- och trivialarter har noterats i fältprotokollet.

Beskrivning

Åkerholme utmed grusvägen vid naturreservatet Nolgården-Näs där holmen också ingår. Floran är artrik och representativ för den stäppartade torrängen på Falbygden. Antalet drakblomma var oroväckande få redan 2003 då 6 plantor sågs. I år är det tyvärr ännu färre plantor på plats, 2 st! Orsaken beror sannolikt på samma orsaker som på 55 och 53 eventuellt med stöd från plockning och uppgrävning? Området är det tredje i samma område med samma utveckling av hävdstatusen och med samma negativa utveckling av drakblommans populationer.

2006 gjordes rutanalyser som visade att antalet arter inom de undersökta provytorna hade ökat liksom andelen indikatorer på stäppartad torräng. Det positiva resultatet hänvisas i den rapporten till återupptagen slåtterhävd och tidigare inventeringstid. OBS att ingen drakblomma alls hittades 2006. Jag hoppas precis som tidigare att länsstyrelsen ser till att även detta område i framtiden efterbetas med nöt så fort möjligt. Därefter införs betesvila vissa år.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slåtter. Tyvärr inget efterbete.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt är särskilt viktigt att få till stånd. Därutöver måste bränning prövas. I sista hand bör åsen slå och då med några års mellanrum.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs.

20571 Näs Höjentorp 6

Karta nr 7

(57 Två åkerholmar på Östra Mobäcken, Näs. Östra Mobäcken 1:5)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Texten gäller även objekt 20572

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 57

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter är fåtaliga; backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, prästkrage och väddklint. Önskad element är skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Ett par ganska påverkade kullar med spår av täkt, stentipp och torpbebyggelse. Oxel och enbuskar förekommer i relativt hög utsträckning. Kullarna har tidigare betats. Den exklusiva arten solvända finns fortfarande kvar men

kommer snart att försvinna från området om inte betet återupptas. Området som ingår i Natura 2000 bör prioriteras och få sig en uppräckning.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ingen hävd.

Igenväxning

Rikligt i partier av en och syrén.

Åtgärdsbehov

Slätter och efterbete eller enbart efterbete med nöt. Markstörning. Rökning av syrén och enbuskar.

Restaureringspotential

Området kan med rätt åtgärder utvecklas till en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insädd av drakblomma.

20572 Näs Höjentorp 7

Karta nr 7

Se objekt 20571

20590 Nolgården Näs 3

Karta nr 7

(59 Åkerholme 200 m SV om husen på Nolgården, Näs. Kvättak 4:2)

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 39 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS59, D47

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmörblomma, bockrot, getvädpling, gullviva, jordtistel, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rosettjungfrulin, rödkämpar, slätterfibbla, stor blåklocka och väddklint. Liljekonvalj, vitmåra, hundäxing och ogräsmaskros sågs av ohävdsv- och trivialarterna.

Beskrivning

Åkerholme som ingår i Nolgårdens naturreservat. Holmen som betas vid vall har en artrik och representativ flora.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Bete vid vall.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete vid vall.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av drakblomma och fjädergräs.

20600 Kvättak Näs 1

Karta nr 7

(60 Kulle vid parkering vid Nolgården, Näs. Kvättak 4:2)

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 60, D48

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkrage och stor blåkllocka. Skogsklöver, vitmåra, hundäxing, hundkex och ogräsmaskros sågs av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Kulle som framstår som allt mer intressant vid varje nytt besök. Floran är artrik med stort inslag av indikatorarter och torrängsarter även om en del partier av kvävearter också förekommer. Träd och buskar som gran, lönn, tall, getapel, en och rosor skuggar en stor del av kullen. Mest intressanta är förstås de delar som är ljusöppna. Vid besöket hördes både gök och storspov.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng Dracocephalum-typ med inslag av stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Vid besöket ohävdad men troligen sker ett efterbete vid vall.

Igenväxning

Igenväxning pågår av en och rosor.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete vid vall. Området är av den karaktären att det bör hållas under uppsikt regelbundet. Nya kontakter med markägarna bör tas angående hävden, skötsel och Natura 2000.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs och drakblomma. Kullen kan med rätt skötsel utvecklas till en riktigt fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

20610 Kvättak Näs 2

Karta nr 7

(61 Kulle i åker NO om parkering vid Nolgården, Näs. Kvättak 4:2)

Besöksdatum: 18 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS, D49
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, harmynta, lundtrav, prästkraze, rödkämpar och väddklint. Vitmåra, hundäxing och hundkex sågs av ohäbds- och trivialarterna.

Beskrivning

Dessa kullar ligger inom samma åker som område 60 och var således lika ohävdad som denna. Floran är även här artrik speciellt på kanten av en äldre husbehovstäkt. Inslaget av triviala partier är större än på 60. Träd och buskar som gran, björk, tall och en skuggar en stor del av kullen.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ tyvärr med rätt så stort inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Vid besöket ohävdad men förhoppningsvis sker ett efterbete vid vall.

Igenväxning

Igenväxning pågår av en.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete vid vall. Området är av den karaktären att det bör hållas under uppsikt regelbundet. Nya kontakter med markägarna bör tas angående hävden, skötsel och Natura 2000.

Restaureringspotential

Kullen kan med rätt skötsel utvecklas till en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

20621 Nolgården Näs 4

Karta nr 7

Detta är en sammanslagning av gamla objekt 62 och 63.

Smalbladig lungört: totalt 30 exemplar

Drakblomma: 0 ex

Nordvästra delen

(62 Björstorsåsen NO om Österäng, Vartofta-Åsaka. Åsaka-Björstorp 1:1)

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 16 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 62, D50

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X

Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, harmynta, lundtrav, prästkrage, rödkämpar, vårfingerört och väddklint. Vitmåra, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Kungsåsen som åsen ibland kallas ingår i Nolgårdens naturreservat. Åsen betas årligen och ganska hårt vilket präglar områdets florasammansättning. Beteshävdens innebär att området utgör ett intressant objekt för jämförelser med övriga åsar i reservatet som sköts mer extensivt genom slåtter. Betesgynnade arter som backsippa, darrgräs, getväppling, sommarfibbla och ängshavre förekommer rikligt medan kväveindikatorer och ohävdarter förekommer mera sparsamt. Toppjungfrulin har tidigare funnits i området men tyvärr har jag inte återfunnit den vid mina senaste besök. Smalbladig lungört som upptäcktes 2003 tycks öka och sågs i år med totalt 16 exemplar vilket är rekord och ett kvitto på den försvagade hävd som länsstyrelsen infört under senare år. Smalbladig lungört återfanns på 6441877/1375550 med 10 exemplar samt 1 exemplar på udden mot holmen, 2 exemplar mot granskogen och ytterligare 3 spridda exemplar på resterade del av Kungsåsen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Måttligt till hårt betestryck.

Igenväxning

Igenväxning är inget problem men enbuskar måste röjas kontinuerligt.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Området är av de områden som lämpar sig allra bäst för insådd av fjädergräs. Möjligen är hävdens lite för hård för att drakblomma ska kunna spås in med framgång.

Sydöstra delen

(63 Åkerholme 200 m NO om Österäng, Vartofta-Åsaka. Åsaka-Björstorp 1:1)

Natura 2000-område: Näs Höjentorp

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 14 (varav 7 i den ohävdade delen)

Tidigare områdesnummer: TiS 63, D51

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rosettjungfrulin, rödkämpar, sommarfibbla, stånds och väddklint. Hundäxing märktes särskilt av trivialarterna. Även ogräsmaskros, hundkex, vitmåra och liljekonvalj förekommer.

Beskrivning

Området är dels ohävdad, dels betad ihop med Kungsåsen. På den ohävdade delen fanns några plantor drakblomma kvar 2003 men dessa tycks nu som förutspått, försvunnit för gott? Igenväxningen av krissla och blodnäva har blivit dem övermäktig. Den betade delen är dock fortfarande rik på torrängsarter. Området ingår i Natura 2000 men tyvärr inte i naturreservatet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Dels bete med nöt och måttligt till hårt betestryck, dels ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning är inte det största problemet även om enbuskar och rosor måste röjas snarast i den ohävdade delen.

Åtgärdsbehov

Bränning av den ohävdade slänten. Fortsatt bete med nöt på den andra delen. Det faktum att området ingår i Natura 2000 borde innebära ett större engagemang från länsstyrelsens sida för att bevara den ohävdade slänten med drakblomma och smalbladig lungört.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insädd av fjädergräs.

20622 Björstorp, Vartofta-Åsaka

Karta nr 7

Smalbladig lungört: 1 ex.

Besökt av Länsstyrelsen 2008. Ohävdad ås med planterad granskog. Rester av torrängsflora på toppen av åsen. Möjlig att restaurera.

20643 Nolgården Näs 5

Karta nr 7

Sammanslagning av gamla objekt nr 58, 64a och 64b.

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Smalbladig lungört: totalt 1760 exemplar

Drakblomma: totalt 373 plantor

Södra delen, öster om stenvallen

(58 Låg ås "Via amabilis" SO om Österäng, Näs.)

Besöksdatum: 18 juni

Smalbladig lungört: 4 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 58, D46

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, lundstarr, prästkrage, rödklint, sommarfibbla, stor blåkllocka och väddklint. Vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex sågs av ohävdsv- och trivialarterna. Fjädergräs sågs med en större tuva i

kanten av den torra landtungan 2006 men var borta i år. På samma landtunga såddes i år några fröer av fjädergräs från huvudlokalen område 64. Återstår att se om denna sådd kommer att ge resultat.

Beskrivning

"Via amabilis" är den klassiska av stigarna in till växtplatsen för fjädergräs, *Stipa pennata*. Floran är utmed stenmuren och ute på landtungan mycket artrik där alla torrängsarter utom drakblomma noterats under årens lopp. För den som vill se låsbräken brukar det löna sig att leta på alla fyra på den torra landtunga som finns här. 2003 sågs 50 exemplar här.

Vegetationstyp

Stäppartad av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter vissa år. Tyvärr inget efterbete vilket avspeglas i att vegetationen försämrats sedan 1970-talet då exempelvis färgmåra var betydligt rikare utmed stigen och stenmuren.

Igenväxning

Ingen igenväxning utan bara trevliga inslag av getapel, rött oxbär, en, oxel och sötkörbär.

Åtgärdsbehov

Slätter och efterbete eller enbart efterbete med nöt. Hävden bör nog överlag öka något i detta område.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs och drakblomma.

Norra delen, öster om stenmuren

(64a Stipaåsen 200 m V om husen vid Nolgården, Vartofta-Åsaka. Näsdelen av åsen. Kvättak 4:2.)

Besöksdatum: 30 april, 18 juni
Smalbladig lungört: 1397 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 64, D52, S21
Drakblomma: 218 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

En av landets rikaste stäppartade torrängar kan naturligtvis uppvisa fler arter än de ovanstående. Här fanns vid besöket i år även backsippa, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, brudsporre, getväppling, gullviva, lundtrav, lundstarr, prästkraige, rödklint, rödkämpar, slätterfibbla, stånds, vårfingerört och väddklint. En del oönskade arter såsom liljekonvalj, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex förekommer också på åsen.

Beskrivning

Vegetationen på den berömda Stipaåsen är speciell och mycket artrik. Antalet torrängsarter är mycket högt och oönskade arter förekommer sparsamt möjligen med liljekonvalj som enda undantag. Smalbladig lungört och drakblomma har stabila och livskraftiga populationer här.

Området har i huvudsak skotts genom slätter det senaste decenniet. Bete med nöt har successivt testats eftersom markstörmingsmekanismen uteblir med enbart slätter som hävdregim. Vid besöket i år konstaterades att den södra delen betades bra vid vall 2006 men att detta skifte nu låg i säd. Här fanns 77 exemplar av smalbladig lungört men inga drakblommor. Mellandelen såg ut att ha trampats och betats vid vall men inte lika hårt som den södra delen. Här räknades 387 exemplar av smalbladig lungört och 145 drakblomma i år. Den tredje delen, efter övergången och fram till Stipainhägnaden, verkade inte ha betats alls på senare tid. Man kunde alltså inte se någon effekt av eventuellt påsläpp av betesdjur här. Smalbladig lungört noterades enligt följande; 374 exemplar fram till hägnaden, 209 exemplar inne i inhägnaden samt 350 exemplar bakom hägnaden och i norr. Drakblomma sågs här med 34 + 9 + 30 plantor – räknade på ungefär samma sätt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter dominerar. Vissa partier med efterbete med nöt.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Hela området måste efterbetas med nöt vissa år och i enlighet med övriga skiften som har den regimen. Slåttervila rekommenderas varmt vissa år.

Restaureringspotential

Det vore intressant att testa markstörning genom upplöjning på någon utvald yta på c:a 30x10 meter. Dagens förekomster av fjädergräs bedöms kunna ökas genom ytterligare utsådd.

Väster om stenmuren

(64b Åsakadelen av åsen. Åsaka-Björstorp 1:1.)

Besöksdatum: 30 april, 18 juni
Smalbladig lungört: 359 ex.

Tidigare områdesnummer: TiS 64, D52, S21
Drakblomma: 155 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	

Övriga arter

Arter som påträffades var backsmultron, jordtistel, klasefibbla, luddhavre, lundstarr, rödklint och stor blålocka och svinrot. Av ohävdarter dominerade krissla och blodnäva. Liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra, hundäxing och hundkex förekom också.

Beskrivning

Som tidigare beskrivits har Åsakadelen av detta objekt fått en allt mer slappande hävd. Tidigare har området betats vid vall och i samband med skördar något som numera sker mycket sporadiskt, högst vart 7:e år men troligen inte alls. Den svaga hävden har snabbt ökat bestånden av blodnäva och krissla som på sikt tar över helt och hållet så att både drakblomma och lungört trängs ut.

Drakblomman är värt ett särskilt omnämnande. Den ökade med nästan 500 % mellan 1998 och 2003. Från 2003 har den ökat ytterligare. Den smalbladiga har också ökat vilket än en gång visar att åsens minskade hävdtryck medför att "extensivarterna" ökar och frodas under kort period! Precis som 2003 misstänker jag att en trolig orsak till det goda resultatet i år är att ett tjockt förnalager bidragit till att markens fuktighet bevarats och att plantorna inte förtorkat vilket kan ha drabbat en del lokaler med hårdare slåtterhävd. Ökningen kan också vara en illusion av att antalet plantor ökat när de egentligen bara givits möjlighet att utvecklas?

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med successiv dragning åt ohävdsvarianten

Hävdstatus

Numera slås området ganska regelbundet vilket är positivt.

Igenväxning

Krissla håller på att ta över åsen.

Åtgärdsbehov

Hela området bör efterbetas med nöt vissa år. Går inte detta gäller bränning, slåtter och markstörning.

Restaureringspotential

Mycket hög! Här har vi också ett ”facit” på hur det kan gå till när drakblomman ökar på grund av ohävd.

20650 Nolgården Näs 6

Karta nr 7

(65 Åsen strax V och S om husen på Nolgården, Näs. Kvättak 4:2)

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Besöksdatum: 30 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 25 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 65, D53

Drakblomma: 3 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Arter som påträffades var backsippa, backsmörblomma, bockrot, getväppling, gullviva, jordtistel, lundstarr, lundtrav, rödklint, rödkämpar och stor blålocka, stånds och väddklint. Av ohävdarter noterades vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Ås som ingår i naturreservatet. En del av området betas hårt och permanent av nöt. En större del betas endast vid vall och skörd. På det mildare hävdade området finns några mindre bestånd av smalbladig lungört och drakblomma.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ samt stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete permanent och bete vid vall.

Igenväxning

Ingen igenväxning av störande slag. Enbuskar och rosor behöver dock röjas med jämna mellanrum.

Åtgärdsbehov

Inga speciella. Fortsatt skötsel som tidigare.

Restaureringspotential

Området lämpar sig väl för insådd av fjädergräs.

20661 Nolgården Näs 7

Karta nr 7

(66 Åsen NV om husen på Nolgården, Näs. Kvättak 4:2 + utökning norrut)

Södra delen: Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Norra delen: Natura 2000-område: Kvättak

Besöksdatum: 30 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 416 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 66, D54

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Flera övriga arter noterades; backsmultron, gullviva, harmynta, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkraige, rödklint, småfingerört, stånds och vårfingerört. Önskade arter är hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Den här delen av naturreservatet skiljer från övriga delar genom att den betas årligen men med betespåsläpp i juli månad. Fjädergräset växer här också, i år med 111 fertila strån på 14 tuvor vilket är fler än på 10 år. Fjädergräset har klarat sig bra med enbart betesdrift ända sedan det upptäcktes på 1940-talet vilket är en förklaring till att bete även testas i område 64a. Den smalbladiga upptäcktes som ny lokal 1998 då endast två exemplar noterades i juli. 2002 hittades 98 blommande plantor smalbladig lungört då detta område besöktes som "bonusobjekt". 2003 räknades 112 plantor och nu i år över 400 exemplar.

De drakblommor som hittades som nya 1998 har inte setts sedan dess. Vill man ska man håll sig till krönpartiet i den södra delen av åsen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Årligt bete efter vall och säd.

Igenväxning

Ingen igenväxning. Enbuskar och rosor behöver dock röjas med jämna mellanrum.

Åtgärdsbehov

Inga speciella. Fortsätt med samma skötsel som tidigare.

Restaureringspotential

God.

20671 Nolgården Näs 8

Karta nr 7

(67 Åsar NO om husen vid Nolgården, Näs. Kvättak 4:2)

Texten gäller även för objekt 20672.

Natura 2000-område och naturreservat: Nolgården Näs

Besöksdatum: 30 april, 18 juni

Smalbladig lungört: 0 ex

Tidigare områdesnummer: TiS 67, D55

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter noterades backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, gullviva, harmynta, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och vädtklint. Önskade arter är vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Området ligger i samma åker som 66 och betas på likartat sätt. Smalbladig lungört räknas årligen dock utan framgång på senare år. Arten har försvunnit kanske beroende på att gödsel skvätt upp på holmens kanter eller att den försvunnit på grund av röjgödslingseffekter. Holmen ingår i naturreservatet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Årligt bete efter vall och säd.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Inga speciella. Fortsätt med samma skötsel som tidigare.

Restaureringspotential

Området lämpar sig bra för insädd av fjädergräs.

20672 Nolgården Näs 9

Karta nr 7

Se objekt 20671.

20680 Hallabacken Näs

Karta nr 7 och 8

(68 Hallabacken SSO om Hulegården, Näs. Kvättak 5:1)

Besöksdatum: Ej besökt
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 68, D56
Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Förstört område som har ersatts med nytt objekt. Ej besökt 2003. Området utgår från den regionala miljöövervakningen.

20690 Brunnsgården, Näs

Karta nr 8

(69 Kulle NO om Brunnsgården, Näs. Västra Mobäcken 1:1)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 69, D57
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs	X	Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	

Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X
----------	---	---------	--	-----------	---

Övriga arter

Övriga arter som sågs var spåtistel och jordtistel som var rikliga, backsmultron, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmynta, prästkrage, rödklint, småfingerört, slankstarr, svartkämpar och stor blålocka. Vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros, rödklöver, käringtand och hundkex utgör önskade inslag.

Beskrivning

Nötbetad åkerholme som behöver röjas på enbuskar snarast. Antalet arter har minskat successivt och risk finns att hela området övergår i trivialvarianten av stäppartad torräng. Rönjningar som är nödvändiga bör genomföras försiktigt då risken för oönskad röjgödsling som försämrar ytterligare är stor.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Årligt bete troligen.

Igenväxning

Området är igenvuxet med enbuskar.

Åtgärdsbehov

Enar bör röjas successivt. 30 % tas bort i första omgången. Därefter röjs ytterligare 30 % igen efter 5 år, 10 år osv. tills området är öppet. Bete med nöt.

Restaureringspotential

Kan restaureras till intressant torräng, dock inte av extensiv typ.

20700 Mobäcken, Näs

Karta nr 8

(70 Kulle 200 m O om gården på Mobäcken 2:3, Näs)

Besöksdatum: Ej besökt

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 68, D56

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Chanserat område som har ersatts med nytt objekt. Ej besökt 2003. Från bilen syns att det är ett "starkt kvävegrönt mjölkko-objekt".

Bedömning

Området utgår från den regionala miljöövervakningen.

20710 Tovarp 1

Karta nr 9

(71 Åsar 400 m SV om Mellomgården, Göteve. Tovarp 1:20)

Natura 2000-område: Tovarp

Besöksdatum: 3 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 18

Tidigare områdesnummer: TiS 71, D60,61, S22, S23

Drakblomma: 57 varav 2 icke-blommande plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
----------	---	------------	--	------------	--

Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backlök, backsippa, backsmultron, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, jordtistel, jungfrulin, klasefibbla, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, slätterfibbla, småfingerört, sommarfibbla, svinrot och väddklint. Av ohävs- och trivialarter ses vitmåra, skogsnäva, skogsklöver, hundäxing, kvickrot, ogräsmaskros och hundkex utgör.

Beskrivning

Göteves finaste torräng låg länge ohävdad men har på senare år både betats med nöt och röjts på buskar och träd. Antalet smalbladig lungört har precis som drakblomman hoppat lite upp och ner. Lungörten har varierat från c:a 100 till årets låga notering på 18 plantor. Av de 18 exemplaren återfanns 16 på den icke maskrospåverkade delen, se fotobilagan. Drakblomman har varierat genom åren bl.a. beroende på för tidigt betespåsläpp. Antalet har varierat från 170 plantor 1998, 6 plantor 2003 och 57 plantor nu i år. Inventeringen från 1993 resulterade i 190 exemplar.

Röjgödslings effekter syns tydligt på vissa ställen på åsen. Den sydvända slänten är t.ex. mycket rik på ogräsmaskrosor. Man kan misstänka att åsen får sig en påspädning av kväve i samband med gödning med svingödsel på de närliggande åkrarna. Vid besöket sjöng vaktel från dessa åkrar. En fasankull stöttes upp. I samband med rutanalys 2006 konstaterades att djuren på plats vid besöket den 5 juli men att de nyligen hade kommit dit. Jämförelser med 1998 års rutanalys visade att avsevärt fler arter per provyta hittades 2006. Arter som indikerar stäppartad torräng hade dock minskat i jämförelse med övriga arter. Det ökade artantalet förklarades av det återupptagna nötbetet. Precis som 1998 förekom drakblomma i 6 av de 10 provytorna.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årligt bete med sent påsläpp.

Igenväxning

Ingen igenväxning. Röjningar är utförda redan.

Åtgärdsbehov

Inga speciella. Fortsätt med samma skötsel som tidigare men bevaka så att inte djuren släpps på för tidigt. Inför gärna ett betesfritt år också. Drakblomman och hävdstatusen inkl. påsläpp av djur måste följas upp.

Restaureringspotential

Området kan lämna sig bra för insädd av fjädergräs. Frågan är snarare om vi vill så in arten i denna trakt där den inte tidigare är känd från? Området bör avsättas som naturreservat tillsammans med 72 och 73.

20720 Tovarp 2

Karta nr 9

(72 Åskulle 700 m SV om Mellomgården, Göteve. Tovarp 2:6)

Natura 2000-område: Tovarp

Besöksdatum: 3 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 2 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 72, D62, S23a

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X

Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, luddhavre, lundtrav, säfferot och väddklint. Av de allt för rika förekomsterna av ohävd- och trivialarter märktes i synnerhet timotej, hundkex och hundäxing men även skogsnäva, skogsklöver och vitmåra förekommer.

Beskrivning

Ohävdad kulle med gammal tall på krönet. Ett fåtal smalbladig lungört och andra torrängsarter finns kvar i den annars snabbt igenväxande och successivt trivialiserande miljön.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av en.

Åtgärdsbehov

Akut! Stängsling, bete med nöt, gallring och röjning. Ett projekt "Göteves åsar" bör snarast komma till stånd.

Restaureringspotential

Området bör snarast restaureras tillsammans med 73 och därefter skötas ihop med 71. Drakblomma kan på sikt sås ut i detta område.

20730 Tovarp 3

Karta nr 9

(73 Åsen 500 m SV om Lars-Andersgården, Göteve. Tovarp 3:14, 1:20)

Natura 2000-område: Tovarp

Besöksdatum: 3 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 445 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 73,D63

Drakblomma: 1 planta

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backlök, backsmultron, bockrot, getväppling, gullviva, jordtistel, klasefibbla, luddhavre, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blålocka, säfferot och väddklint. Av ohävd- och trivialarter sågs vitmåra, brännässla, hallon, hundäxing, kvickrot, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

De 445 exemplaren smalbladig lungört var fördelade med 1 exemplar innan stängslet i södra delen, 182 exemplar på östvända slänten, 248 exemplar på västvända slänten samt 20 exemplar på drakblommeskiftet. Tyvärr signalerar det höga antalet att området är på väg att förstöras av ohävd. Drakblomman lever kvar på nåder i ett hav av krissla. 2006 sågs 0 plantor drakblomma, 1 planta 2003 mot 2 plantor 1993 och 1998.

Rutanalyser genomförda 2006 resulterade i att ungefär samma antal arter påvisades men med betydligt färre indikatorer för stäppartad torräng.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av en m.m.

Åtgärdsbehov

Akut! Stängsling, bete med nöt, gallring och röjning. Eventuellt slåtter om inget annat fungerar. Observera att denna ås har betydligt högre prioritet än 72.

Restaureringspotential

Det finns stort hopp om att kunna restaurera denna ås till en riktigt fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Restaureringen bör helst ske ihop med 72 och därefter skötas ihop med 71. Området bör avsättas som naturreservat tillsammans med 71 och 72 om ingen lösning kommer till stånd.

20740 Mellomgården, Göteve

Karta nr 9

(74 Åkerholme 200 m SV om Mellomgården, Göteve. Tovarp 1:18)

Besöksdatum: 3 maj, 25 juni
Smalbladig lungört: 19 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 74
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backlök, backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, säfferot och väddklint. Av ohävds- och trivialarter sågs skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, brännässla, hundäxing, kvickrot och hundkex.

Beskrivning

Lokalen som upptäcktes från vägen 1998 som en blodnäverik lokal hade då 8 exemplar av smalbladig lungört. 2003 fanns här 11 exemplar och i år 19 exemplar. Den fortsatta ohävdan gynnar uppenbarligen återigen smalbladig lungört! I området finns en liten äldre husbehovstäkt och det är här och i vägskärningen intill den artrikaste floran finns. Aspsly svarar för en del av igenväxningen men det stora hotet är trots allt att blodnäva och krissla är så starka att de snart tar över hela kullen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Asp förekommer rikligt i partier.

Åtgärdsbehov

Stort! Bränning borde testas på detta lilla objekt om inte bete eller slåtter kan komma till stånd. Idealet är annars stängsling och sent bete med nöt. Aspen bör röjas bort snarast.

Restaureringspotential

Stort. Det finns hopp om att kunna restaurera denna ås till en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Starta med att bränna av området årligen i mars-april. Kanske kan man testa att så ut drakblomma också.

20750 Göteve Brogården

Karta nr 10

(75 Ås 500 m V om Brogården, Göteve. Elin 2:8)

Natura 2000-område: Göteve Bossgården

Besöksdatum: 3 maj

Smalbladig lungört: 0 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 75, D24, S25

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Övriga arter och indikatorarter noterades inte vid vårbesöket.

Beskrivning

Den norra spetsen av åsen har bränts under våren 2007. Tyvärr har detta inte varit tillräckligt för att smalbladig lungört ska återkomma. Inom ramen för regionala miljöövervakningen räknas arten varje år sedan 2002 men tyvärr har den inte setts på lokalen alls sedan 2004. Anders Bertilsson noterade "några ex" vid sin inventering 1995. 1998 sågs 2 exemplar och 2002 en blommande + ett skott. En planta sågs 2003 och 2004. Frånsett det prekära läget för smalbladig lungört så är torrängsarterna som dokumenterats vid tidigare inventeringar i stora drag kvar även om ohävdvden förr eller senare kommer att utarma floran. Åsen besöktes inte sommartid.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

En förekommer rikligt i partier.

Åtgärdsbehov

Stort! En bör röjas. Åsen bör dessutom brännas samt slås eller betas regelbundet.

Restaureringspotential

Stort. Det finns hopp om att kunna restaurera denna ås till en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

20760 Göteve Bosgården

Karta nr 10

(76 Furåsen, Bosgården, Göteve. Göteve 6:27)

Natura 2000-område: Göteve Bossgården

Besöksdatum: 26 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 0 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 76, D65

Drakblomma: 16 plantor varav 6 icke-blommande

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	

Backskäfting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Arter som noterades vid besöken var backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint samt de mindre önskvärda arterna liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, brännässla, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av en tallklädd väl markerad ås som har vissa slänter öppna för solens värmande strålar. Öppenheten har ökat markant under senaste året eftersom åsen gallrats och röjts föredömligt, en insats som jag efterlängtat i många år. Åsen ingår som årligt miljöövervakningsobjekt för stäppartade torrängar. Drakblomman tycks ha stabiliserat sig på en jämn nivå efter en nedgång från toppåren 1998 med 32 exemplar och 2002 med 29 plantor. Idag ligger antalet plantor på mellan 15 och 20. De vitalaste plantorna finns dels i öster, dels vid uppgången på åsen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – en mix av Dracocephalum-typen, ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Förutom lite slåtter längst i öster har Furåsen varit ohävdad under flera decennier. Årets gallring, röjning och efterbete som initierats av länsstyrelsen med hjälp av Farmartjänst innebär att åsen kommer att hävdas åtminstone några år framöver.

Igenväxning

Inte så riklig alls som tidigare. Bra jobbat!

Åtgärdsbehov

Åtgärder som är högt prioriterade framöver är regelbunden slåtter och markstörning genom bete med nöt. Särskilt viktigt är det att inte låta krisslan ta över vid uppgången på åsen och att fortsätta hävda hela den sydvända slutningen från krönet och ner till åkern. Tallarna på åsen sparas för framtiden.

Restaureringspotential

Stort. Årets insatser är en mycket bra start.

20770 Ulvaberget, Göteve

Karta nr 10

(77 Ulvaberget, Göteve. Göteve 6:5 m.fl.)

Besöksdatum: 25 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 77, D66
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskäfting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Arter som noterades vid besöket var backlök, backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, slankstarr, stor blålocka och väddklint samt de mindre önskvärda arterna vitmåra och hundäxing.

Beskrivning

2003 ströks detta objekt men årets källsökning föranledde ett nytt besök men på en annan plats på berget än tidigare. Årets besök gick till sydsidan av Ulvaberget där en stäppartad torräng betad av nöt påträffades. Vegetationen ger intryck av att området har varit ohävdad under en längre tid eftersom ohävdarter som blodnäva är vanlig och arter som är konkurrenssvaga som harmynta och vildlin endast finns i grustagskanten. Åsslutningen ligger intill en husbehovstäkt som successivt åter sig in i åsen. Lokalen är en möjlig lokal för drakblomma om besök görs på bästa tid och under ett optimalt år för arten.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Vid besöket betade mjölkkor sluttningen vilket inte gynnar floran på lång sikt.

Igenväxning

Rosor förekommer rikligt i partier. Därutöver finns en del asp, björk, och sötkörbär som skuggar delar av berget.

Åtgärdsbehov

Några åtgärder är viktiga att ta tag i;

- Diskussion med markägaren om betesdriften och fällindelningar så att djuren inte kommer på betet för tidigt. Helst bör något betesfritt år införas.
- Röjning av rosor men glöm inte att spara en del som det taggiga gardet!
- Avverkning av skuggande aspar i sydslänten.
- Styrning av hur husbehovstäkten skall expandera.

Restaureringspotential

Området kan med rätt skötsel komma att hysa drakblomma och smalbladig lungört. Drakblomma bör sås ut om den inte redan finns här.

20780 Göteve Sjöbacken

Karta nr 10

(78 Ås 250 m O om Sjöbacken, Göteve. Göteve 6:4, 6:5)

Natura 2000-område: Göteve Bossgården

Besöksdatum: 3 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 37 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 78, D67

Drakblomma: 13 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Andra arter som noterades vid besöket var backlök, backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, gullviva, jordtistel, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot, svinrot, värfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarter sågs liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

1998 utfördes art/areanalyser på den här lokalen. Resultatet visade då att åsen hade den största arttätheten av samtliga tio undersökta områden. 2006 återupprepades undersökningen med resultatet att många kvaliteter kvarstod men också att storrrutan innehöll ansenliga mängder av förna och en helt upplöst grässvål. Bottenskiktet

dominerades av kranshakmossa m.fl. mossor. Antalet plantor av drakblomma var dock rätt så högt, c:a 12 st. Vid undersökningen konstaterades att holmen trots förfallet och ohävdan fortfarande hade en hög arttäthet och många arter som indikerar värdefull stäppartad torräng. Åsen hade dock tappat en plats vad gäller arttätheten och låg nu tvåa "i ligan".

I år gjorde åsen ett bättre intryck än 2006. Möjligen och förhoppningsvis har ett efterbete skett 2006. 37 exemplar av smalbladig lungört och 13 plantor av drakblomma hittades. 3 plantor fanns i söder och 10 i mitten av åsen.

Vegetationstyp

Fint exempel på stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Möjligen svagt hävdad genom efterbete med nöt vissa år.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Dialog med markägaren om hur hävdan är på åsen. Försök få till stånd extensivt efterbete vissa år.

Restaureringspotential

Området är i fint skick men måste bevakas så inte felaktig skötsel eller ohävd inträder.

20790 Floby

Karta nr 11

(79 Tomt på Storgatan 42 i Floby.)

Besöksdatum: 25 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 79, D68
Drakblomma: 3 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga fynd utöver drakblomman.

Övriga arter

Det fåtal arter som noterades vid besöket var backsippa, luddhavre och väddklint. Av ohävd- och trivialarter sågs skogsklöver.

Beskrivning

På den här lokalen växer drakblomma utmed ett staket i tomtgräns. Lokalen sköts såvitt jag vet manuellt genom viss räfsning och krattning.

Vegetationstyp

Tomtmark.

Hävdstatus

Svagt hävdad genom trädgårdskrattning.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Uppföljning inom regionala miljöövervakningen.

20800 Grimskullen, Marka

Karta nr 12

(80 Kulle 150 m SO om Grimskullen, Marka. Redberga 1:25)

Besöksdatum: 31 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 80
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

På den här årligen brända kullen återfinns arter varav några uppenbarligen är starkt brandgynnade. Det som skiljer denna kulle från de flesta andra är att *flentimotej*, *hällveronika* och *vitmåra* är mycket rikliga. Andra arter som är gynnade av denna hävdform tycks vara röllika, fyrkantig johannesört och rödven som också verkar överrepresenterade. Övriga arter som noterades vid det relativt sena besöket var prästkrage, rödklint, stor blåklocka och väddklint. Ohälds- och trivialarter som sågs var liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Låglänt åkerholme som bränns årligen sedan ett par decennier tillbaks. Floran är trots uteblivet bete och slåtter av värde för den biologiska mångfalden då större delen av kullen utgörs av blommande kärlväxter. Omkring 25 % av ytan utgörs dock av triviala partier med gräs. I nedanstående tabell framgår vilka arter som påträffats vid de fyra tillfällena som kullen besökts. Tiden för inventering och vilka arter som noterats varierar men 1987 noterades samtliga påträffade arter. Övriga år inriktades inventeringen på, med vissa tillägg, arter tillhörande stäppartad torräng.

Arter	1987	1998	2003	2007
Backglim	X		X	X
Blodnäva	X	X	X	X
Brudbröd	X	X	X	X
Flentimotej	X	X	X	X
Ängshavre	X	X	X	X
Hällveronika	X	X	X	X
Prästkrage		X	X	X
Stor blåklocka		X	X	X
Backruta	X		X	
Backsippa	X	X	X	
Gullviva			X	
Luddhavre	X	X	X	
Lundstarr	X		X	
Rödkämpar	X		X	
Svinrot	X	X	X	
Rödklint		X		X
Väddklint				X
Bockrot		X		
Slätterfibbla	X			
Getväppling	X			
Backsmörblomma	X			
Vårstarr	X			
Darrgräs	X			
Getväppling	X			
Slättergubbe		X		
Skogsnäva	X	X		X
Skogsklöver	X			X
Hundäxing	X			X
Hundkex	X			X

Liljekonvalj	X	X		X
Röllika	X			X
Fyrkantig johannesört	X			X
Rödven	X			X
Gulmåra	X		X	
Vitmåra	X		X	X
Kråkvicker	X		X	
Gulvial	X		X	
Knippfryle	X			
Tuvtåtel	X			
Ängsgröe	X			
Fårsvingel	X			
Ängssvingel	X			
Grusstarr	X			
Ängssyra	X			
Tjärblomster	X			
Fältarv	X			
Sammetdagggåpa	X			
Blodrot	X			
Stenbär	X			
Gökärt	X			
Käringtand	X			
Rödklöver	X			
Ängsviol	X			
Sibirisk björnlöka	X			
Teveronika	X			
Svartkämpar	X			
Åkervädd	X			
Liten blåklocka	X			
Åkertistel	X			
Renfana	X			
Gullris	X			
Gråfibbla	X			
Antal torrängsarter	19	13	15	10

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - svedjevarianten.

Hävdstatus

Årlig bränning sedan mer än 25 år tillbaks.

Igenväxning

Ingen igenväxning.

Åtgärdsbehov

Fortsatt årlig bränning. Totalinventering 2008 utförd av Sundh Miljö. I framtiden bör området markstöras och därefter följas upp.

Restaureringspotential

Området är av stort intresse för naturvården eftersom det är ett objekt som bränts år igen i många år. Ingen annan hävd har skett under den tiden.

20810 Redberga, Marka 1

Karta nr 12

(81 Åskulle 400 m VSV om Hulesjöns sydände, Marka. Redberga 1:25)

Besöksdatum: 1 maj, 31 juli
Smalbladig lungört: 1 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 81, S27
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, gullviva, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, småborre, stor blålocka, säfferot och väddklint. Ohävd- och trivialarter som sågs var skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

En fin liten kulle med rik torrängsflora belägen utmed riksväg 47. På kullen står några väl synliga lärkträd, björk och rönn. Den slåtter som tidigare utfördes av kommunen har dessvärre upphört. Antalet smalbladig lungört har minskat successivt till endast ett exemplar 2007. Orsaken kan som tidigare nämnts bero på plockning och uppgrävning men kanske lika gärna på det tilltagande hotet från kvävande blodnäva och krissla.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning av buskar och träd utgör inte kullens stora problem även om det förekommer en del getapel, rosor, olvon, ask och Salix. Istället är det den uteblivna hävden genom slåtter eller bete som är det största hotet idag.

Åtgärdsbehov

Bränning och slåtter. Om möjligt även bete och markstörning. Några av träden och buskarna på kullen kan med fördel tas bort.

Restaureringspotential

Hög. Floran är rik och marken är mager vilket borgar för att återupptagen hävd kan lyckas bra. Om hävden återupptas lämpar sig området för insädd av drakblomma.

20820 Redberga, Marka 2

Karta nr 12

(82 Åskulle 300 m VSV om Hulesjöns sydände, Marka. Redberga 1:25)

Besöksdatum: 1 maj, 31 juli
Smalbladig lungört: 3 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 82, S28
Drakblomma: Ej känd (i sen tid)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, stor blålocka, säfferot, svinrot, vårfingerört och väddklint. Ohävd- och trivialarter som sågs var skogsklöver, vitmåra och hundkex.

Beskrivning

Samma ås som 81 och som numera delas av riksvägen. Området har stått obetat under lång tid och det finns därför ett stort behov av markstörning genom betesdrift. Under några år har Falköpings kommun slagit och röjt området. Konkurrenssvaga och betesgynnade arter t.ex. solvända finns i den gamla grustäkten i söder. Antalet smalbladig lungört har minskat konstant de senaste årtiondena. 1995 hittades ett 40-tal ex, 1998 26 ex, 2002 2 ex, 2003 5 blommande exemplar och i år 3 blommande. Sedan tidigare vet vi att den smalbladiga lungörten plockas och grävs upp på den här lokalen. Vid besöken i maj 2003 sågs små gropar efter spadar! Årets inventering resulterade i tre exemplar varav det ena växte i en svacka inne på åsen. Härifrån kan den sprida sig och öka i antal framöver.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ingen problematisk igenväxning av buskar och träd. Istället är det den uteblivna hävden genom slåtter eller bete som är det största hotet idag och som medför trivialisering på partier av åsen.

Åtgärdsbehov

Slåtter och bete. Bränning av Falköpings räddningstjänst vore en välgärning.

Restaureringspotential

Stor. Floran är rik och marken är mager vilket borgar för att återupptagen hävd kan lyckas bra. Området lämpar sig för insådd av drakblomma som enligt uppgifter setts på åsen förr i tiden.

20830 Falköping 1

Karta nr 13

(83 Kulle utmed Danska vägen i Falköping.)

Besöksdatum: 1 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 83
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsippa, backsmultron, bockrot, buskviol, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka, säfferot och väddklint. Ohävd- och trivialarter som sågs var skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Fin liten torrbacke med rik flora som ligger utmed genomfartsvägen Danska vägen i Falköpings tätort. Backen slås varje år av villaägaren som bor strax intill. Floran är förhållandevis lite påverkad av kväve från gatan.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

Ingen speciell förutom att liguster finns här.

Åtgärdsbehov

Slåtter.

Restaureringspotential

Området lämpar sig för insådd av drakblomma.

20840 Luttra 1

Karta nr 14

(84 Gånggrift 200 m OSO om Luttra by. Luttra 22:1)

Besöksdatum: 6 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 84

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	Fjädergräs	Kungsmynta	
Backklöver	Flentimotej	Praktbrunört	
Backruta	Fältmalört	Solvända	
Backskafting	Fältvädd	Trollsmultron	
Blodnäva	Färgmåra	Vildlin	
Brudbröd	Getrams	Vingvial	
Darrgräs	Krissla	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var bockrot, prästkrage och väddklint. Ohälds- och trivialarter som sågs var knylhavre, skogsklöver, rödklöver, ängssvingel, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som hyser en av landets mest kända och fotograferade gånggrifter, Luttra gånggrift. Kullen som är liten är välbesökt och torrängsfloran, det levande fornminnet, är ganska påverkat av tramp. Antalet torrängsarter minskade från 12 arter 1998 till 8 arter 2003. Området slås årligen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Slåtter.

20850 Luttra 2

Karta nr 14

(85 Gånggrift 300 m OSO om Luttra by. Luttra 22:1)

Texten gäller även för objekt 20851.

Besöksdatum: 6 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 85
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsippa, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, gullviva, lundstarr, mörkts kungsljus, småfingerört, säfferot, väddklint och åkervädd. Ohävds- och trivialarter som sågs var i synnerhet knylhavre och daggekåpa men även vitmåra, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex förekommer.

Beskrivning

Detta objekt har utökats med ytterligare en liten åkerholme belägen ett par hundra meter öster om den ursprungliga. Båda kullarna hyser fornlämningar precis som 84. Slätter utförs på den ena men kanske inte på den idag tillagda kullen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Årlig slätter på den västra. Oklart med den östra.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Slätter på båda är önskvärd.

20851 Luttra 3

Karta nr 14

Se objekt 20850.

20860 Trosseberget 1

Karta nr 14

(86 Kulle 200 m S om Trosseberg, Luttra. Luttra 6:1)

Natura 2000-område: Trosseberget

Besöksdatum: 25 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 86
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	

Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsippa, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, brudsporre (10 ex), gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödkämpar, slätterfibbla, säfferot och väddklint. Ohälds- och trivialarter som sågs var i synnerhet liljekonvalj, vitmåra och kirska.

Beskrivning

En mycket fin, atrik och bevarandevärd åkerholme. Holmen slås (har slagits?) av Luttra hembygdsförening. Slätter är nödvändig för att inte krissla skall ta över helt och hållet. Idag har krisslan lagt beslag på den södra delen av kullen och tenderar att fortsätta sprida sig. Vid ohävd är det bara en tidsfråga innan holmens höga naturvärden är borta.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Ohäldsvarianten hotar dock att ta över.

Hävdstatus

Förhoppningsvis sker årlig slätter här. Det bör dock kollas upp av länsstyrelsen för att tydliggöra hotbilden.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Komplettera gärna slåtern med bränning. Inför efterbete med nöt som är det enda som kan trycka tillbaka krisslan.

Restaureringspotential

Mycket hög potential att detta område kan bli en fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insådd av fjädergräs och drakblomma.

20870 Trosseberget 2

Karta nr 14

(87 Trosseberg 700 m NO om Stommen, Luttra. Luttra 6:1)

Natura 2000-område: Trosseberget

Besöksdatum: 1 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 2 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 87, D69, S26

Drakblomma: 2 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getvåppling, gullviva, harmynta, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rosettjungfrulin, rödkämpar, slankstarr, slätterfibbla, stor blåklocka, säfferot, svinrot, vårfingerört och väddklint. Ohälds- och trivialarter som sågs var i söder liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

En av Falbygdens finaste örtrika torrängar med "alla" arter närvarande utom fjädergräs. Drakblomma har det dock kämpigt på grund av för intensiv slåtterhävd. I den östra slänten behöver den några års slåttervila för att återhämta sig på växtplatsen. Glädjande är att den även finns utmed stenmuren som korsar berget. Här har tydligen inte lien kommit åt lika bra som på den plana sluttningen. 2 exemplar sågs här vid besöket. Den hos oss i Västergötland mycket sällsynta busken puktörne återfanns inte i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Slåttfritt år införs för hela kullen. Flerårig slåttervila föreslås för den slänt där drakblomma funnits

Restaureringspotential

Mycket hög potential att detta område kan bevaras som en fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insådd av fjädergräs och drakblomma.

20871 Trosseberget 3

Karta nr 14

Beskrivning

Norr om den stenmur som finns på Trosseberg har det tidigare legat en granplantering. Idag finns inte denna kvar utan istället har en mixad torrängsvegetation, delvis med stort inslag av bevarandevärda arter, etablerats och spridit sig. Området kan med rätt åtgärder utvecklas till fin torräng. En förutsättning är dock att åtgärderna sätts in för sent.

I söder ingår en trädesåker i en sydvänd slänt, där mycket torrängsflora håller på att sprida sig.

Vegetationstyp

Ohävs- och trivialvarianterna dominerar.

Hävdstatus

Ohävd.

Igenväxning

I norr pågår igenväxning med bl.a. druvfläder, krissla, säfferot och bergrör.

Åtgärdsbehov

Området norr om stenmuren kan restaureras inom ramen för ett särskilt restaureringsprojekt där bränning utgör en naturlig del.

Trädesåkern skulle kunna bli en mycket intressant torräng och lämpar sig för markstörnings- och insåddsförsök.

Restaureringspotential

Området har stor potential att utvecklas till värdefull stäppartad torräng.

20880 Agnestad, Falköping

Karta nr 14

(88 Kulle 900 m SSO om Agnestad, Falköping. Agnestad 1:2)

Besöksdatum: 6 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 88, D70
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, gullviva, hållveronika, lundstarr, prästkraige, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot och väddklint. Ohävd- och trivialarter märktes särskilt krissla och knylhavre.

Beskrivning

På det här området tar blodnäva och krissla successivt över. Även knylhavre är här på stark expansion och precis som tidigare år så ses konkurrenssvaga arter som vildlin och backtimjan bara på störd mark och myrtuvor. Den granplantering som fanns här tidigare har tagits bort vilket är mycket positivt. Markägaren har också vidtalats om värdena och han är positiv till att försöka bevara florán.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad idag men förhoppningsvis slätter framöver.

Igenväxning

Lite en, rosor och syren.

Åtgärdsbehov

Årlig slätter. Gärna bränning under våren.

Restaureringspotential

Hög potential. Området kan bevaras och utvecklas till en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insådd av drakblomma.

20890 Sotekullen

Karta nr 15

(89 Sotekullen, Karleby. Karleby 36:1)

Natura 2000-område: Sotekullen

Besöksdatum: 1 maj, 25 juni

Smalbladig lungört: 25 blommande (c:a 5 av hybridtyp)

Tidigare områdesnummer: TiS 89, D71

Drakblomma: 8 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga torrängsarter som noterades var backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, buskviol, getväppling, gullviva, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, stor blåklocka, säfferot, svinrot och vädtklint. Liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Sotekullen är en välskött liten åkerholme med rik flora och stabila populationer av drakblomma och smalbladig lungört. Av drakblomma sågs i år 8 rikblommiga plantor mot 9 plantor 2003, 4 plantor 2002, 5 plantor 1998 och 4 plantor 1993. Området ingår i Natura 2000 och är också ett årligt miljöövervakningsobjekt för stäppartade torrängar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Årlig slåtter i första veckan i augusti. Vid slåttern sparas drakblomma ibland men inte alltid. Försök att så drakblomma på kullen har gjorts. Möjligen är några av plantorna på kullen ett resultat av detta.

Igenväxning

På kullen finns ett busk- och trädskikt som successivt har glesats ut. Inga stora behov av ytterligare åtgärder idag.

Åtgärdsbehov

Årlig slåtter enligt nuvarande regim. Bränning något år vore säkert gynnsamt för drakblomman och många andra torrängsarter.

Restaureringspotential

Sköts bra idag. Bränning kan ytterligare gynna drakblomman.

20900 Dotorp

Karta nr 16

(90 Åkerholme S om Norra Tvärvägen, Falköping. Dotorp 7:7)

Natura 2000-område: Dotorp

Besöksdatum: 6 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 90

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmymta, jordtistel, lundstarr, prästkrage, rosettjungfrulin, rödklint, rödkämpar, slåtterfibla, stor blåklocka, svinrot och vädtklint. Vitmåra, hallon, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Fin liten åkerholme som tyvärr är ohävdad. Arter som fältvädd, brudbröd, prästkrage, vädtklint och ängshavre är särskilt rikliga. Floran är i stort intakt jämfört med tidigare inventeringar men riskerar att snart övergå i ett ohävd- och trivialtillstånd.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng som befinner sig i ett stadie mellan betesvarianten som är den ursprungliga och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävd råder.

Igenväxning

På kullen finns ett busk- och trädskikt av ett sötkörbärsträd, getapel, en, rosor, rönn och vildapel. Røj bort hägg men spara getapel, enstaka en och ett exemplar av hägg.

Åtgärdsbehov

Regelbunden slåtter kanske vart 3:e år. Falköpings kommun som äger marken bör tillfrågas om åtgärden.

Restaureringspotential

Sköts bra idag.

20910 Karleby 1

Karta nr 15

(91 Gånggriften Ragnvalds kulle. Karleby 24:6)

Besöksdatum: 31 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 91
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorarter för stäppartad torräng påträffades.

Övriga arter

Luddhavre och prästkrage var de enda torrängsväxter som hann noteras innan kullen var färdigslagen. Skogsnäva, vitmåra, brännässla, hundäxing, timotej, gulvial, åkervädd, grässtjärnblomma och hundkex representerade ohälds- och trivialarterna.

Beskrivning

Åkerholme som stoltserar med en av landets största gånggrifter tillika ett välbesökt turistmål. Slitaget är högt och den torrängsflora som funnits här tidigare har sedan länge utarmats på intressanta arter. Inslaget av ohälds- och trivialarter är som synes ovan stort. Kullen höll på att slås vid besöket varför några torrängsväxter kan saknas.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

Några större träd finns men stör inte intrycket av fornlämningen eller åkerholmen.

Åtgärdsbehov

Årlig slåtter.

Restaureringspotential

Ej restaurerbar som stäppartad torräng på grund av för hög näringshalt i marken.

20920 Karleby 2

Karta nr 15

(92 Gånggriften 150 m N om Ragnvalds kulle. Karleby 24:6)

Besöksdatum: 31 juli

Tidigare områdesnummer: TiS 92

Smalbladig lungört: Ej känd

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmörblomma, bockrot, luddhavre, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, säfferot och väddklint. Svartkämpar, liten blåklocka, röllika och gulmåra ses också. Vitmåra, brännässla, ogräsmaskros, kvickrot, timotej, rödsvingel, rödklöver, smörblomma, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Åkerholme med gånggrift som tillsammans med 91 utgör ett turistmål i kommunen. Slitaget är inte lika högt här även om påverkan av kväve är påtaglig på delar av kullen. Floran är rikare än på 91 även om oönskade gräs tyvärr är frekventa. Vid besöket 1998 bedömdes jag av en magnifik blomning av vita prästkragar och himmelsblå stor blåklocka. 2003 ställdes frågan om klockor och kragar skulle ge vika för gräsen? Idag är svaret nog ett Ja på den frågan.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

Inga problem.

Åtgärdsbehov

Årlig slåtter. Oklart vilka maskiner som används men skärande klippande verktyg efterlyses här.

Restaureringspotential

Ej restaurerbar som stäppartad torräng på grund av för hög näringshalt i marken. Utarmning på kväve genom årlig slåtter är kullens enda hopp för framtiden.

20930 Östra Gerum

Karta nr 17

(93 Kulle i kärrmark 600 m VNV om Tomten, Östra Gerum. Gerum 2:9)

Besöksdatum: 8 maj, 9 augusti

Smalbladig lungört: 87 blommande + 8 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 93

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Backsmultron, bergmynta, buskviol, gullviva, harmynta, lundstarr, prästkrage, svinrot och vädcklint märktes av övriga torrängsarter. Liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

I det här objektet förekommer också en rad andra arter som oftast inte påträffas tillsammans med smalbladig lungört. Dessa är t.ex. rödven som är riklig liksom ängsvädd och lundgröe. Här finns också svartkämpar, liten blåkllocka, röllika, nejlikrot, stenbär och gökärt vilket ju gör området till en rödvenäng snarare än en torräng. Torräng finns dock och den är fortfarande ganska öppen för solljuset även om ohävd råder idag. På krönet av den enbuskbevuxna torrängen upptäcktes rosettblad av en *Potentilla*. Vid närmare studier visade det sig att det rörde sig om tysk fingerört, *Potentilla thuringiaca*, en mycket sällsynt art som visade sig ha rapporterats från detta område för c:a 10 år sedan. 2003 bedömdes området vara i godkänt skick vilket tyvärr inte längre stämmer. Ohävd råder i detta mycket fina område som också är känt under namnet "Gerums ängar".

Vegetationstyp

Rödvenäng och stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning av enbuskar pågår på den öppna torrängen. Hassel och eksly håller också på att etablera sig allt mer. Den andra lokalen har sedan tidigare ett glest trädskikt som bör behållas för att undvika onödig röjgödsling. Enstaka träd och buskar kan dock med fördel tas ner.

Åtgärdsbehov

Länsstyrelsens enhet för säkerställande föreslås initiera en naturinventering av Gerums ängar. Återupptagen hävden genom bete med nöt och röjning av enbuskar och nedtagning av enstaka träd är mycket viktigt för ett långsiktigt bevarande.

Restaureringspotential

Området har goda förutsättningar att bevaras som stäppartad torräng med goda populationer av smalbladig lungört.

20940 Gökhem 1

Karta nr 18

(94 Sluttning 350 m NV om Landbogården, Gökhem. Gökhem 13:1)

Natura 2000-område: Slättaberget

Besöksdatum: 7 maj, 31 juli

Smalbladig lungört: 6 (varav 4 av hybridtyp)

Tidigare områdesnummer: TiS 94, D72, S32

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bergmynta, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåkllocka, vårfingerört och vädcklint märktes av övriga torrängsarter. Brännässla, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Området utgörs av en intressant sluttning med rikt busk- och trädskikt av rosor, hagtorn, getapel, rönn, oxel, ask, sötkörsbär, alm, ek, hägg och vildapel. De stora getaplarna och hagtornsbuskarna är unika för Falköpings kommun. Mellan buskar och träd finns partier av stäppartad torräng i mestadels svag hävd. Med dagens kunskap om biologisk mångfald torde den här typen av extensivt skött betesmark med rikblommiga buskar och träd utgöra den bästa av förutsättningar för många insekter såsom skalbaggar, steklar och fjärilar. Förekomsten av smalbladig lungört är liten och kräver sannolikt ett skyddande skikt av rosor och andra buskar för att långsiktigt klara sig.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Området är svagt till måttligt hävdad genom fårbyte.

Igenväxning

Området växer sakta igen med rosor, hagtorn, getapel, och rönn. Igenväxningen kan betecknas som riklig i partier. I trädskiktet märktes en del skuggande oxel, ask, sötkörsbär, alm, ek, hägg och vildapel. Innan åtgärder i form av gallringar och röjningar utförs måste dessa övervägas noggrant.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med får (eller nöt). Försiktig röjning av de skyddande rosbuskagen. Inga träd får etablera sig och medföra skugga i områdets östra, högst belägna torrare delar. Bevara hagtorn och rosor samt det artrika trädskiktet.

Restaureringspotential

Området har goda förutsättningar att bevaras som stäppartad torräng med goda populationer av smalbladig lungört. Området lämpar sig för insådd av drakblomma och fjädergräs

20950 Gökhem 2

Karta nr 18

(95 Sluttning 400 m NNV om Landbogården, Gökhem. Gökhem 13:1)

Natura 2000-område: Slättaberget

Besöksdatum: 31 juli

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 95, D73

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint märktes av övriga torrängsarter. Hundäxing, ogräsmaskros, timotej och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Området utgörs av en svagt västvänd sluttning med välutvecklad flora samt i viss mån platån ovan sluttningen där en mer triviala flora finns. Rödven är mycket vanlig på ytor som tidigare varit åker. Området var ganska välbetat vid besöket vilket kan bidra till att förhållandevis få torrängsarter sågs.

Vegetationstyp

Idag är det något av en mix av rödvenäng, stäppartad torräng - betesvarianten och trivialvarianten som råder.

Hävdstatus

Området är måttligt till väl hävdat genom fårbete.

Igenväxning

Området växer sakta igen med en, rosor, hagtorn och getapel. I trädskiktet finns ask, sötkörbär, alm och vildapel.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med får (eller nöt). Inga stora röjningsbehov idag. Vid eventuell röjning kom se till att bevara hagtorn och rosor samt det artrika trädskiktet.

Restaureringspotential

Området har goda förutsättningar att bevaras som stäppartad torräng med goda populationer av smalbladig lungört. Området lämpar sig för insådd av drakblomma och fjädergräs

20960 Gökhem 3

Karta nr 18

(96 Åkerholme SSV om Slättaberget, Gökhem. Gökhem 10:3)

Besöksdatum: 21 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 96, D74

Drakblomma: 15 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmultron, backsmörblomma, luddhavre, lundtrav, prästkrage, stor blåkllocka och väddklint. Vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna. Speciellt hundäxing och hundkex är vanliga.

Beskrivning

Liten åkerholme med rätt mycket stenskravel och med stor påverkan av de triviala inslagen. Holmen som också hyser en fornlämning är obetad men har troligen röjts i omgångar sedan 1998. Drakblomman har varierat i antal under åren från 18 plantor 1993, 23 plantor 1998, 8 plantor 2003 och 15 plantor 2007. Artarea-analyser har utförts ett par tillfällen. Bedömningen 2006 var att "vid inventeringen 1998 var inventeringsförhållandena besvärliga vilket kan förklara varför så få arter noterades då. 2006 har betydligt fler arter per provyta hittats. Andelen indikatorer är dock likvärdigt med undersökningarna 1998".

Vegetationstyp

En mix av stäppartad torräng av Dracocephalum-typ, stäppartad torräng - ohävdsvarianten och stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Området är svagt hävdat genom röjning?

Igenväxning

Området växer igen med rosor och getapel. Ett litet körsbärsträd finns här också.

Åtgärdsbehov

Regelbunden bränning är önskvärd. Røjning av rosor vart 3-5:e år. Körsbärsträdet tas bort så att holmen hålls öppen för sol, vind och vatten.

Restaureringspotential

Området är utifrån dagens förutsättningar i godkänt skick.

20970 Gökhem 4

Karta nr 18

(97 Åkerholme SV om Slättaberget, Gökhem. Gökhem 10:3)

Besöksdatum: 21 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 97, D75

Drakblomma: 11 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter noterades backsmörblomma, buskviol, gullviva, luddhavre, stor blålocka, säfferot och väddklint. Liljekonvalj, vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerade ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Lokalen är egentligen en riktig skräplokal med stark igenväxning av ung ask, rönn, apel, och rosor. Ohävd råder då det var mycket länge sedan gallring genomfördes. Trots detta (eller tack vare), så har populationen av drakblomma ökat successivt från 2 plantor 1993, 4 plantor 1998, 2 plantor 2003, 6 plantor 2006 och idag 11 plantor varav en i den trädade åkermarken. Åkerplantan upptäcktes 2006 då den hade en stängel. I år hade den utvecklat fyra stänglar vilket kan vara av intresse att veta när det gäller tillväxten av drakblommeplantor. Frågan om hur lång tid det tar att utveckla en stor och rikblommig drakblommeplanta dyker ju upp lite då och då.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten dominerar.

Hävdstatus

Området är ohävdad.

Igenväxning

Området är mycket igenvuxet av ung ask, rosor m.m.

Åtgärdsbehov

Regelbunden bränning är önskvärd. Røjning och gallring av ask och rosor behövs. Spara dock en del "skrufs" så att inte triviala gräs tar överhanden.

Restaureringspotential

Sett till drakblommans utveckling är området i godkänt skick. Røjning behövs dock för att behålla drakblomman i framtiden.

20980 Slättaberget

Karta nr 18

(98 Slättaberget, Gökhem. Gökhem 10:3)

Natura 2000-område: Slättaberget

Besöksdatum: 7 maj, 21 juni

Smalbladig lungört: 36 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 98, D76, S33

Drakblomma: 8 plantor (3+3+2) 7 plantor (5+1+1)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynna	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

På den här artrika lokalen förekommer en rad andra intressanta arter såsom noterades backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, getväppling, gullviva, harmynna, klasefibbla, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkraze, rödklint, slåtterfibbla, sommarfibbla, stor blåklocka, säfferot, svinrot och väddklint. Liljekonvalj, knylhavre, vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerar ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Slättaberget är Gökhem och en av Falköpings kommuns finaste torrbacke med en i stort sett komplett torrängsflora. Som tidigare noterats så är särskilt konkurrenssvaga arter som vildlin och jordtistel fåtaliga eftersom kullen inte betats på många år. Jordtistel sågs över huvudtaget inte i år men finns troligen kvar. Smalbladig lungört har tidigare konstaterats plockas på den här välbesökta kullen. Antalet lungört är trots plockningen ganska konstant genom åren. 8 plantor drakblomma hittades i år mot 7 plantor 2003 och 26 plantor 1993 och 1998. Två av de 8 plantorna är på en för mig en ny bekantskap eftersom de växer nära sydostspetsen av kullen, c:a 2,5 meter från åkern. Innebörden av detta är att antalet minskat på den plats där jag tidigare räknat dem. Möjligen kan detta innebära att slåttern som utförs är lite i hårdaste laget och att slåttervila bör införas ett eller flera år. Alternativt kan en viss yta med drakblomma undantas från slåttern.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Området hävdas genom slåtter.

Igenväxning

Området har ett glest busk- och trädskikt av en, rosor, getapel, sötkörsbär och vildapel.

Åtgärdsbehov

Regelbunden bränning är önskvärd liksom slåttervila vid drakblommorna. Ingen röjning av enar behövs ännu. Efterbete med nöt står högt på önskelistan när tillfälle dyker upp.

Restaureringspotential

Området kan utvecklas och bevaras som en av Falbygdens finaste exempel på stäppartad torräng. Slättaberget lämpar sig mycket bra för insådd av fjädergräs. Frågan är om fröerna tar sig så här långt västerut?

20990 Gökhem 5

Karta nr 18

(99 Åkerholme 400 m O om Ledsgården, Gökhem. Gökhem 13:1)

Besöksdatum: 21 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 99, D77

Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Fåtal andra arter noterades; backsmultron, backsmörblomma, luddhavre, prästkrage och stor blålocka. En planta lungört som ev. kan vara smalbladig hittades. Det bör dock utredas under våren 2008. Vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex representerar som så ofta ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Ohävdade åkerrenar och åkerholme med utarmad torrängsflora. 1998 upptäcktes drakblomma här som en ny förekomst. Den kunde dock inte återfinnas 2003 eller i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Området har ett glesk busk- och trädskikt av rosor, getapel, björk, ask och sälg.

Åtgärdsbehov

Området är intressant som restaureringsobjekt. Bränn, gallra, röj och slå som mycket vi orkar.

Restaureringspotential

Möjligen finns en ganska stor möjlighet att restaurera området genom gallring, röjning, bränning och slåtter. Området tillhör den grupp av försöksobjekt som kan vara av intresse för hugade forskare och naturvårdare.

21000 Gökhem 6

Karta nr 18

(100 Ås strax SO om Storegården, Gökhem. Gökhem 13:1/Kleva 3:7)

Natura 2000-område: Slättaberget

Besöksdatum: 31 juli

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 100, D78

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Flera intressanta övriga arter noterades såsom backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bergmynta, bockrot, buskviol, getvåpling, gullviva, harmynta, jordtistel, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka, säfferot, svinrot och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes rödklöver, knylhavre, skogsklöver, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av en slagen del i norr och en ohävdad slänt och platå söder om en liten grusväg. Blodnäva är frekvent på den norra delen. Vissa år har betesdjur gått på den norra delen. Gullhavre som setts tidigare i den södra delen kunde inte hittas i år. Däremot fann jag två stora tuvor av det sällsynta gräset raklosta. Arten förekommer mycket sällsynt på Falbygden.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Vid besök i december konstaterades att den del som ligger söder om den lilla vägen var ohävdad medan den norra delen var slagen. Resultatet var tvärtemot vad jag förväntat mig.

Igenväxning

Området har ett glest busk- och trädskikt av hagtorn, getapel, sötkörbär och ask.

Åtgärdsbehov

Hävde genom bete, slåtter, fagning, bränning är nödvändigt för att på sikt bevara miljöerna.

Restaureringspotential

Ett objekt i hyfsat skick. Området lämpar sig för insådd av drakblomma.

21010 Gökhem 7

Karta nr 18

(101 Åkerholme 400 m S om Hässlet, Vilske-Kleva. Kleva 3:7)

Besöksdatum: 7 maj, 21 juni
Smalbladig lungört: 2 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 101, D79, S34
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	

Övriga arter

Av intressantare arter noterades backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, gullviva, luddhavre, prästkrage, stor blålocka och vädtklint. Av ohävs- och trivialarter märktesspeciellt hundkex och tistlar men även en del vitmåra och ogräsmaskros.

Beskrivning

Liten ohävdad åkerholme med en fornlämning och få indikatorarter. Åkerholmen hade bränts av under våren vilket kan ha bidragit till att smalbladig lungört återupptäcktes. Smalbladig lungört sågs med 12 ex 1998, 1 ex 1995, 0 ex 2003 och nu i år 2 exemplar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Bränning hade genomförts under våren.

Igenväxning

Rosor och hagtorn förekommer rikligt i partier.

Åtgärdsbehov

Hoppas vårens bränning följs av ytterligare bränning. Slåtter är också eftersträfvansvärt. Hässlet är en utpräglad mjölkgård varför regelbundet efterbete tyvärr inte rekommenderas då kväveanvändningen nästan alltid är för hög på dessa gårdar.

Restaureringspotential

Ett objekt i hyfsat skick även om det råder tveksamheter kring hävden. Området bör provas för insådd av drakblomma. Påspädning av frön av smalbladig lungört är också lämplig.

21020 Hässlet, Vilske-Kleva 1

Karta nr 18

(102 Åkerholme 350 m SSV om Hässlet, Vilske-Kleva. Kleva 3:7)

Natura 2000-område: Slättaberget

Besöksdatum: 7 maj, 21 juni

Smalbladig lungört: 5 ex varav 2 av hybridtyp.

Tidigare områdesnummer: TiS 102, D80, S35

Drakblomma: 6 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av intressantare arter sågs backsmultron, backsmörblomma, buskviol, gullviva, luddhavre, prästkrage, stor blåkllocka, säfferot och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes i synnerhet hundkex och hundäxing men även en del vitmåra, skogsklöver, brännässla och ogräsmaskros förekommer.

Beskrivning

Området utgörs av en åkerholme som delas av en östvästgående stenmur. 1998 bedömdes området norr om muren vara mer ohävdad än den södra delen. Våren 2003 hade bränning genomförts i norr medan den södra delen fortfarande låg i ohävd. Vid besöket i år konstaterades att bränning och viss röjning var utförd på den södra delen! Mycket bra initiativ av länsstyrelsen! Drakblomman har svarat på åtgärden genom att blomma med 6 stora och rikblommiga plantor vilket är en mycket positiv uppräckning jämfört med noteringen 2003. 1998 sågs här 23 plantor och 1993 21 plantor och 2003 2 plantor. Smalbladig lungört sågs med 2 ex 2003, 2 ex 1998 och 1 ex 1995. I år sågs 5 exemplar. De var fördelade på 2 ex söder om muren. Norr om muren fanns 3 ex varav 2 av hybridtyp.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten med hopp om restaurering till stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Bränning hade genomförts under våren. Röjningar likaså. Dessutom slogs holmen på eftersommaren av Farmartjänst på uppdrag av länsstyrelsen.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd.

Åtgärdsbehov

Bränning, slåtter, markstörning och efterbete.

Restaureringspotential

Hög och av stort intresse eftersom rutanalys utförts 1998 och 2006 då man konstaterade att det var fler arter i provytorna och samtidigt ungefär lika stor andel torrängsindikatorer vilket tyder på att det trots ohävd inte skett större negativa förändringar sedan 1998.

21030 Hässlet, Vilske-Kleva 2

Karta nr 18

(103 Gravkulle 250 m NNO om Hässlet, Vilske-Kleva. Kleva 3:7)

Besöksdatum: 7 maj, 31 juli
Smalbladig lungört: 0 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 103
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynna	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av intressantare arter sågs backlök, backsippa, backsmultron, harmynna, hållveronika, lundtrav, prästkraze, rödklint, småfingerört, stor blåklocka, säfferot, vårfingerört och väddklint. Av ohävs- och trivialarter noterades hundkex och hundäxing men även en del vitmåra, skogsklöver, brännässla och ogräsmaskros förekommer.

Beskrivning

Åkerholme som betas vid vall. Holmen består av svackor och små höjder av berg i dagen. Floran på höjdparter och vid hållar är artrik och bevarandevärd, i andra delar ganska trivialiserade. Ett spännande inslag är hållmarksarter som grusviva (3 exemplar) och fjällgröe som växer i kanten av kalkhållar. Smalbladig lungört återfanns med ett exemplar 1998 men har inte setts sedan dess.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med inslag av stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Efterbetas med nöt vid vall.

Igenväxning

Holmen har ett glest träd- och buskskikt av ask, sötkörbär, getapel, rosor, hassel och hagtorn.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete med nöt. En akut åtgärd är att snarast ta bort alla de askar som står och skuggar området i områdets södra och sydöstra kanter. Från dessa väderstreck behövs full solinstrålning för att bevara värdefull stäppartad torräng.

Restaureringspotential

Området kan med ett uthålligt efterbete bevaras som en naturvårdsintressant stäppartad torräng. Drakblomma och smalbladig lungört kan sås in med framgång.

21040 Healet

Karta nr 18

(104 Healét Vilske-Kleva, Kleva 1:1)

Natura 2000-område: Healet
Besöksdatum: 7 maj, 31 juli
Smalbladig lungört: 20 exemplar varav 8 skott och 7 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 104
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Trots att området slagits vid besöket noterades en del övriga torrängsarter. Av intressantare arter sågs backsmörblomma, bergmynta, bockrot, getvåpling, gullviva, hållveronika, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, slankstarr, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes speciellt ogräsmaskros men även liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundkex och hundäxing förekommer.

Beskrivning

Naturreservatet Healét är kanske Falköpings kommuns vackraste exempel på alvarvariant av stäppartad torräng. Området har restaurerats vid flera tillfällen och sköts idag genom slåtter och bete. Restaureringarna har också medfört att området är mer ljusöppet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - alvarvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt och slåtter är rådande hävdregim. Hävden kanske sker i omvänd ordning med bete först och slåtter senare. Sundh Miljö's uppfattning är att området antingen ska betas tidigt och tillräckligt hårt för att krissla och blodnäva m.fl. ohävdarter trycks tillbaks eller att slåtter med efterbete införs. I området har dock en rad intressanta betesmarksarter tidigare funnits varför ett bättre bete är att förorda tycker jag. Det låga betestrycket har länge varit föremål för diskussion kanske utan att särskilt mycket förändrats. Exempel på betesgynnade kärlväxter från Healét som vi bör eftersträva att bevara är ormtunga, knutnarv, vildlin, hartmanstarr, jordtistel, solvända, harmynta och fjällgröe.

Igenväxning

Växtplatsen för smalbladig lungört har ett glest träd- och buskskikt av oxel, ask, alm, sötkörbär, tall, rönn, getapel, en, rosor och olvon.

Åtgärdsbehov

Bete med nöt och tidigt påsläpp i maj. C:a 2 ungdjur per hektar behövs för att uppnå ett bra betestryck på försommaren och högsommaren. Därefter bör betet vara slut och djuren tas bort från området. Kompletterande slåtter av konkurrensstarka arter som krissla, hallon, älggräs, sly m.m. bör ske om det fortfarande finns behov av detta.

Restaureringspotential

Området är fint idag men kan öka i värde om arter som ormtunga återvänder. Drakblomma kan med fördel sås in i extensivytter som stenmurskanter och rösen.

21050 Sjögerås, Vilske-Kleva

Karta nr 19

(105 Ås 200 m S om Haga, Vilske-Kleva. Sjögerås 1:13)

Besöksdatum: 7 maj, 1 augusti
Smalbladig lungört: 0 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 105, S39
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	

Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Få torrängsarter förekommer på Sjögerås; bockrot, gullviva, lundtrav, prästkrage och stor blålocka. Av ohävd- och trivialarter märktes speciellt hundäxing men även knylhavre, skogsklöver, vitmåra och ogräsmaskros finns här. Framträdande arter är liten blålocka, svartkämpar, rölrika, rödven, grässtjärnblomma och gulmåra.

Beskrivning

Från 127 exemplar smalbladig lungört till 0 exemplar 2007 är en ledsam utveckling av denna f.d. slåtteräng. Under en period betades åsen med amkor men idag saknas hävd helt och hållet.

Vegetationstyp

Rödvenäng.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxningen är än så länge enstaka men området kommer successivt att invaderas av lövsly.

Åtgärdsbehov

Bete med nöt. Jordvändning skulle kunna öka kalkhalten i marken som sannolikt försurats en del under åren.

Restaureringspotential

Som restaureringsobjekt är området intressant. En del av åsen borde jordvändas för att utröna vilka arter som återvänder till ängen.

21060 Tunhem

Karta nr 20

(106 Slänt 450 m NO om Östra Tunhems k:a. Tunhem 10:6)

Besöksdatum: 7 maj, 1 augusti
Smalbladig lungört: 1 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 106, S42
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmänta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafing		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter är bockrot, getväppling, gullviva, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Tyvärr trivs trivialarter såsom timotej, rödklöver, rölrika, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex bättre än torrängsarterna.

Beskrivning

Liten torräng som betas av högmjölkanter kor och då i sambete med kväverika vallar, en betesregim som inte fungerar i praktiken om man vill bevara värdefull natur. Markägaren resonerar dock rätt eftersom själva kullen betas förhållandevis extensivt dvs. bara under vissa perioder. Kullen har alltså trivialiserats successivt de senaste decennierna och kommer att förstöras helt inom en 20-årsperiod. Möjligen är redan nu skadorna på torrängen irreversibla. Smalbladig lungört har minskat från 4 ex 1993, 13 ex 1998, 7 ex 2003 till 1 ex 2007.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten dominerar.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Buskar förekommer rikligt i partier. Rosor dominerar men här finns även en, getapel, hagtorn och olvon. Trädskiktet utgörs av oxel, sötkörbär, alm, sälg, rönn och vildapel.

Åtgärdsbehov

Bör betesfresas minst 3 år. Eller endast mycket sent och kortvarigt bete med nöt. Slåtter istället för bete kan vara ett halmstrå att gripa efter.

Restaureringspotential

Låg på grund av näringsförhållandena.

21070 Gudhem

Karta nr 20

(107 Åkerholme S om vägen 900 m SSV om Gudhems k:a. Kölvatorp 1:1)

Besöksdatum: 7 maj, 1 augusti
Smalbladig lungört: 19 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 107, S43
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter är backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, hållveronika, prästkrage, rödklint och väddklint. Trivialarter som foderlosta och knylhavre är starka på delar av åkerholmen. Andra oönskade arter som trivs här är skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som har legat ohävdad sedan nästan 20 år. Vid inventeringen av Västergötlands flora 1985 noterade jag "minst 50 exemplar" smalbladig lungört. 1995 fanns "ett 20-tal". 13 exemplar av smalbladig lungört hittades 1998, 15 ex 2003 och i år 19 ex. Holmen är trivial och gräsdominerad på nästan halva arealen. Andelen triviala partier bedöms ha ökat.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad men har möjligen röjts på senare år.

Igenväxning

Buskar som rosor, en, getapel, hägg och olvon förekommer rikligt i partier. Trädskiktet utgörs av ask och sötkörbär.

Åtgärdsbehov

Bränning i kombination med tidvis slåtter och röjning är bäst för detta objekt.

Restaureringspotential

Ganska hög om rätt åtgärder sätts in. Området kan lämpa sig för insådd av drakblomma.

21080 Torbjörntorp

Karta nr 21

(108 Backe vid Stommen, Torbjörntorp. Torbjörntorp 4:9)

Besöksdatum: 7 maj, 1 augusti
Smalbladig lungört: 3 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 10, S44
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av intressantare arter sågs backsippa, backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkraze, rödklint, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes speciellt hundäxing men även bergör, vitmåra, hallon, hundkex, kvickrot och ogräsmaskros förekommer.

Beskrivning

Stommens backe som den kallas ibland har restaurerats successivt sedan 2003 då området röjdes och stängslades för bete. Smalbladig lungört finns kvar men bara i små populationer. Norra delen av backen har varit granplanterad vilket avspeglas i fältskiktet som här är särskilt utarmat på indikatorarter. Trots detta så bedöms området vara inne i en positiv utveckling just nu.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med stora inslag av trivialvarianten och ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad men har möjligen röjts på senare år.

Igenväxning

Rosor, en, getapel, rönn och gran förekommer som enstaka.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete men helst med nöt som skulle fräscha upp området rejält genom hårdare bete och nyttig markstörning i den ganska moiga backen.

Restaureringspotential

Hög. Området kan lämpa sig för insådd av drakblomma. Kompletteringssådd av smalbladig kan vara på sin plats.

21090 Friggeråker

Karta nr 21

(109 Åkerholme 500 m NV om Rännagården, Friggeråker. Friggeråker 26:7)

Besöksdatum: Ej besökt
Smalbladig lungört: ?

Tidigare områdesnummer: TiS 109, S40
Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Ytterligare en kulle som successivt har trivialiserats och utarmats.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng –trivialvarianten.

Hävdstatus

Betas troligen av nöt vid vall. Bränning kanske sker ibland.

Åtgärdsbehov

Bränning, efterbete, markstörning, slåtter etc.

Restaureringspotential

Låg på grund av tidigare konstaterade höga näringsförhållanden.

21100 Segerstad Storegården

Karta nr 22

(110 Kulle med hållkista 450 m SO om Storegården, Segerstad. Segerstad 9:1)

Natura 2000-område: Segerstad Storegården

Besöksdatum: 1 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: TiS 110

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av intressantare arter sågs backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, gullviva, jordtistel, klasefibbla, luddhavre, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, småfingerört, sommarfibbla, och väddklint. Av ohävs- och trivialarter märktes speciellt knylhavre, rödsvingel och gulvial. Hundäxing och hundkex ses också.

Beskrivning

Norr om Valtorp utmed vägen mot Systra kvarn ligger bakom en trädrida "Hållkistan i Segerstad". Området utgörs av en ganska stor kulle med en flora som är betespräglad. De problem med expanderande knylhavre på sluttningarna är lika aktuella idag som tidigare. Då området inte längre betas kommer betesgynnade arter successivt att försvinna från området och högvuxet gräs som knylhavre med all sannolikhet expandera ännu mer. Än så länge är dock objektet en riktig pärla med goda förekomster av många indikatorarter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten som successivt övergår i Dracocephalum-typen och i de friskaste mest låglänta partierna även en gräsrik ohävdsvärd.

Hävdstatus

Årlig slåtter.

Igenväxning

En och hägg förekommer.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt skulle gynna den här lokalen. Slåtter.

Restaureringspotential

Hög.

21110 Tiarp 1

Karta nr 23

(111 Backe vid landsväg 150 m SV om Tiarps k:a. Tiarp 6:6)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli
Smalbladig lungört: 43 varav 3 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 111, S36
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Bockrot, getväppling, harmynta, lundtrav, lundstarr, prästkra, småfingerört, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter märktes ogräsmaskros, daggekåpa, hundäxing och hundkex. I vägrenen där de flesta torrängsarterna är berggröe och solvända mycket vanliga.

Beskrivning

I Tiarps by finns flera lokaler med smalbladig lungört. I hagen där lungörten växer i detta område saknas i stort sett all annan torrängsvegetation. Här är istället inslaget av smörblomma, rödklöver, maskrosor och hundkex stort. De arter som noterats återfinns istället i vägskärningen. Hagen har ett glest trädskikt av skuggande björk.

Vegetationstyp

I björkhagen där den smalbladiga växer är vegetationstypen snarast en trivial variant av örtrik friskäng eller rödvenäng.

Hävdstatus

Årlig bete med nöt.

Igenväxning

Rosor och ask.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

21120 Tiarp 2

Karta nr 23

(112 Åkerholme 200 m OSO om Tiarps k:a. Tiarp 6:6)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli
Smalbladig lungört: 4 blommande exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 112, S37
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	

Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Buskviol, gullviva, prästkrage, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter dominerar ogräsmaskros, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som efterbetas vid vall och tidvis bränns. Floran är trivial och domineras av kvävearter. Trevligt ändå att smalbladig lungört finns kvar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Efterbete med nöt vid vall.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete med nöt. Bränn gärna också.

Restaureringspotential

Vi kan bara hoppas att smalbladig lungört som varit konstant under åren klarar sig trots det stora triviala inslaget.

21130 Tiarp 3

Karta nr 23

(113 Backe 400 m NO om Tiarp k:a. Tiarp 6:6)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli

Smalbladig lungört: 5 exemplar varav 3 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 113, S38

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Backsippa, bockrot, gullviva, jordtistel, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka, vårfingerört och väddklint. Av ohävd- och trivialarter dominerar hallon och ogräsmaskros tillsammans med en del tistel, skogsnäva, vitmåra, brännässla, kvickrot, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av delvis igenvuxna renar och steniga impediment i en hårt betad hästhage. Smalbladig lungört växer oftast skyddad av buskarna eller under stängslet. Området har ingen hög prioritet i naturvårdssammanhang.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten och betesvarianten, under staketen snarast ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med häst. Ohävdad under staketen och i buskarna där lungörten växer.

Igenväxning

Rosor, hassel och hägg förekommer rikligt i partier.

Åtgärdsbehov

Inga speciella. Låt buskarna vara kvar i stor utsträckning. Mild gallring kan dock vara på sin plats.

21140 Törestorp, Tiarp

Karta nr 24

(114 Åkerren 700 m NNO om Kullagården, Tiarp. Törestorp 2:6)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli

Smalbladig lungört: 3 blommande, 3 skott och en hybrid

Tidigare områdesnummer: TiS 114, S44

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga.

Övriga arter

Bergmynta, prästkraze och stor blåklocka. Istället för torrängsarter dominerar lundgröe, ängskovall, sötvedel, skogsklöver, hallon, timotej, kruståtel, liljekonvalj, kvickrot, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Åkerren som saknar exklusivare indikatorarter för stäppartad torräng. Tidigare har dock ängshavre setts.

Områdets karaktär är likartad tidigare år. Området har ingen hög prioritet i naturvårdssammanhang.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng under igenväxning.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Området är redan idag igenvuxet till skogsbryn.

Åtgärdsbehov

Inga speciella.

21150 Högstena 1

Karta nr 25

(115 Betesmark 650 m NO om Per-Andersgården, Högstena. Högstena 3:8)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli

Smalbladig lungört: 2 ex varav 1 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 115, S45

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Buskviol, gullviva, jordtistel, prästkrage och rödkämpar. Hallon, fyrkantig johannesört och skogsklöver dominerar i partier. Andra inslag är hundäxing, timotej, rödven, gulmåra och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av en liten yta som har (hade) karaktären av en övergångszon från öppen mark till halvsluten, enbuskrik sluttande mark. Området hade före besöket gallrats och röjts mycket kraftigt vilket kommer att ge en omfattande röjgödslingseffekt och gynna arter som rödven och hundäxing. Vi besöket låg mängder av avfall kvar i området. Gissningsvis kommer området att betas med nöt så som skett under senare år. Smalbladig lungört växte vid den stora granen i brinken.

Vegetationstyp

Rödvenäng möjligen med dragning åt stäppartad torräng –ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Antagligen sker ett ganska svagt bete med nöt i den här stora och bevarandevärda fållan.

Igenväxning

Inte längre.

Åtgärdsbehov

Bete med nöt.

Restaureringspotential

Intressant att se om smalbladig lungört försvinner helt eller gynnas av åtgärderna.

21160 Högstena 2

Karta nr 25

(116 Betesmark 800 m NO om Per-Andersgården, Högstena. Högstena 3:8)

Besöksdatum: 27 april, 31 juli
Smalbladig lungört: 96 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 116, S46
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Även här förekommer ganska få torrängsarter; buskviol, gullviva, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och svinrot. Rödven och svartkämpar är vanliga inslag här. Andra arter är skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Lokal som likt 115 har röjts kraftigt men här mest på enbuskar som tidigare dominerat stort. Smalbladig lungört har minskat vilket kan beror på det på senare år återupptagna nötbetet.

Vegetationstyp

Rödvenäng med dragning åt stäppartad torräng.

Hävdstatus

Troligen gäller ett svagt bete med nöt. Vid besöket fanns det dock inga djur i fällan.

Igenväxning

Inte längre.

Åtgärdsbehov

Bete med nöt.

Restaureringspotential

Även här blir det intressant att följa utvecklingen av smalbladig lungört.

21170 Högstena Skarpegården

Karta nr 25

(117 Åkerholme 350 NNO om Skarpegården, Högstena. Högstena 3:7)

Natura 2000-område: Högstena Skarpegården

Besöksdatum: 27 april, 31 juli

Smalbladig lungört: 10 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 117, S47

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här fina åkerholmen bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, hållveronika, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka och vaddklint. Andra inslag är rödven, rölrika, gullris, gulmåra, liten blåklocka skogsklöver, ogräsmaskros och hundäxing.

Beskrivning

Öppen och mycket fin liten torrbacke med rik flora och fornminne på krönet. Smalbladig lungört har räknats vid några tillfällen. 1995 noterades ett "20-tal exemplar av smalbladig lungört". 1998 räknades 59 exemplar in, 2003 23 blommande exemplar. Tyvärr försvann mina anteckningar från årets besök men antalet var lågt, c:a 10 blommande.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter varje eller vartannat år. Inget efterbete. Mossa förekommer rikligt i partier vilket indikerar en svag markstörning.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter men inför gärna slåttervila några år. Några år bör holmen även brännas istället för att slå.

Restaureringspotential

Det vore intressant att se om insädd av drakblomma i detta slåtterobjekt skulle lyckas.

21180 Stenåsen, Dala 1

Karta nr 26

(118 Kalkklippor 550 m VSV om Stenåsen, Dala. Stora Dala 1:1)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 2 augusti

Smalbladig lungört: 87 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 118, S48

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter på den här alvartorrängen var i år backsmörblomma, backtimjan, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, hållveronika, jordtistel, lundtrav, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blålocka och väddklint. Andra inslag är hållmarksarterna knutnarv, grusviva och grusbräcka. Utöver dessa sågs även äkta johannesört, vitmåra, ogräsmaskros, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Området utgjordes tidigare av en ganska igenvuxen mosaik av klippor, hållar och buskage av en, rosor, hassel och getapel. Idag är den rejält gallrad och röjd vilket vi får hoppas gynnar områdets mest exklusiva art, den svartfläckiga blåvingen. 87 blommande smalbladig lungört är ett bra resultat men inget rekord för lokalen. Återstår att se om de varningar för röjgödslingeffekter som jag tidigare utfärdat kommer att befaras eller inte. Området betas ganska hårt av hästar.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - alvarvarianten.

Hävdstatus

Bete med häst.

Igenväxning

Ingen även om en del hassel, en, rosor, getapel, ask och berberis finns kvar.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med hästar.

21190 Stenåsen, Dala 2

Karta nr 26

(119 Sluttning 600 m V om Stenåsen, Dala. Stora Dala 1:1)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen
Besöksdatum: 27 april, 2 augusti
Smalbladig lungört: 92 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 119, S49
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter var bergmynta, bockrot, jungfrulin, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blålocka och väddklint. Av ohäbds- och trivialarter fanns flera arter såsom daggekåpa, groblad, ängssvingel, rödklöver, skogsklöver, hallon, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Område som har röjts och gallrats i omgångar med en tydlig röjgödslingsseffekt som följd. Antalet smalbladig lungört var det högsta noterade, 92 blommande mot 56 plantor 1998, 38 plantor 2003 och "ett 10-tal" 1995.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng –trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med häst.

Igenväxning

Igenväxning av lövsly av hassel och asp är det som märktes mest. Inslag av buskar rosor, getapel och berberis finns också.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med hästar. Regelbunden röjning av lövsly.

21200 Nya Dala 1

Karta nr 26

(120 Betesmark 200 m SO om Nya Dala, Dala. Dala 26:3)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti

Smalbladig lungört: 3 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 120, S50
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter var backtimjan, getvåppling, jordtistel, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar och småfingerört. Av ohäbds- och trivialarter återfanns smörblomma, älggräs, brunört, ogräsmaskros och hundäxing. Slangstarr är också vanlig på lokalen.

Beskrivning

Denna lokal utgörs av ett låglänt parti med träd och buskar. Smalbladig lungört förekommer sparsamt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng –betesvarianten med dragning åt alvarvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Betestrycket bedöms ha ökat under senare år.

Igenväxning

En viss igenväxning med en, getapel och olvon.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Regelbunden röjning av buskar. Gran och alm på platsen bör få stå kvar.

21210 Nya Dala 2

Karta nr 26

(121 Betesmark 150 m O om Nya Dala, Dala. Dala 26:3.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti

Smalbladig lungört: 60 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 121, S51

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter var jordtistel, jungfrulin, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, småfingerört och stor blålocka. Av ohävs- och trivialarter återfanns hundkex och hundäxing. Andra frekventa arter är här fårsvingel, rödven, svartkämpar och kamäxing.

Beskrivning

Området är mera höglänt än 120 och består av öppen, flack buskmark med inslag av friskare marker. Populationen av smalbladig lungört är ganska utbredd och övergår under en gles skärm av björk nästan omärkligt i lokal 122. Under goda år för smalbladig lungört finns arten spridd i hela området mellan lokalerna. I år var dock antalet lägre än någonsin. Antalet lungört var betydligt färre än vid tidigare räkningar, en trend som gäller alla lokaler i denna fålla.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng –betesvarianten med dragning åt alvarvarianten. Fårsvingeltorräng.

Hävdstatus

Bete med nöt. Det ökade betestrycket under senare år bedöms vara direkt orsak till minskningen av smalbladig lungört. Minskningen understöds i sin tur av den röjgödslingsseffekt som finns i stora delar av fållan som omfattar objekten 120-123.

Igenväxning

En viss igenväxning med en, rosor, berberis, try och asksly.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Regelbunden röjning av buskar och asksly.

Restaureringspotential

Betesobjekt.

21220 Nya Dala 3

Karta nr 26

(122 Betesmark 300 m O om Nya Dala, Dala. Dala 26:3.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti

Smalbladig lungört: 80 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 122, S52

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter var backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, buskviol, gullviva, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört och stor blåklocka. Andra inslag var ängsvädd och slankstarr och 39 rosetter av S:t Pers nyckel. Utöver dessa sågs även vitmåra, ogräsmaskros och hundäxing.

Beskrivning

Det här området har lika många andra delar av den stora fållan, successivt gallrats och röjts. Här som på andra ställen märktes röjgödslings effekter. Det dryga 1000-talet smalbladig lungört som noterades 1998 i den glänta, se fotobilagan, som då fanns har minskat till 28 plantor i år. Övriga lungört sågs under den glesa skärmen av björk och vid bestånden av S:t Pers nyckel.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Betestrycket bedöms ha ökat under senare år.

Igenväxning

Området är för närvarande tillräckligt röjt på vuxna buskar och träd. Trots ökat betestryck så är vissa partier obetade och under igenväxning. Skälet är en aggressiv skottskjutning av rosor.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Regelbunden röjning av årsskott av rosor och lövsly.

Restaureringspotential

Betesobjekt.

21225 Nya Dala 8

Karta nr 26

Objekt tillagt av Länsstyrelsen.

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Smalbladig lungört förekom år 2000.

21226 Nya Dala 9

Karta nr 26

Objekt tillagt av Länsstyrelsen.

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen
Smalbladig lungört noterat vid basinventering 2005.

21227 Nya Dala 10

Karta nr 26

Objekt tillagt av Länsstyrelsen.

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen
Smalbladig lungört noterat vid basinventering 2005.

21231 Nya Dala 11

Karta nr 26

(123 Betesmark 400 m ONO om Nya Dala, Dala. Dala 26:4.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Beskrivningen gäller även objekt 21232.

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti
Smalbladig lungört: 204 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 123, S53
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter var backsmörblomma, bockrot, gullviva, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, rödkämpar, småfingerört, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades skogsklöver, vitmåra, hallon, ogräsmaskros, hundkex och hundäxing.

Beskrivning

Detta område som egentligen är tre varav två ligger utanför betesfållan, uppvisar precis andra delar en tydlig röjgödslingseffekt från nödvändiga röjningar av ask, enbuskar, berberis m.m. Minskningen av smalbladig lungört är lägre utanför betesfållan än inne i.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten, ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Betetrycket bedöms ha ökat under senare år. Utanför betet råder dels ohävd, dels svag hävd genom slätter utmed markvägen.

Igenväxning

Igenväxningen kan betecknas som enstaka buskar och träd. Unga rosor dominerar i betesmarken men här finns även en, getapel, hassel, try, berberis och asksly.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Årlig röjning av årsskott av rosor och lövsly gärna två gånger per år. Ingen ytterligare buskröjning. Slåtter önskas på de delar som ligger utanför betesfållan.

Restaureringspotential

Betesobjekt.

21232 Nya Dala 12

Karta nr 26

Se objekt 21231.

21240 Nya Dala 4

Karta nr 26

(124 Betesmark 500 m NO om Nya Dala, Dala. Dala 26:4.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti

Smalbladig lungört: 82 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 124, S54

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskäfting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backsippa, backsmultron, backtimjan, buskviol, getväppling, gullviva, harmynta, hållveronika, jordtistel, lundstarr, rödklint, rödkämpar, småfingerört, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter sågs vitmåra, brännässla, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

På det här området har smalbladig lungört utvecklats positivt. Orsaken är att det finns en hel del buskar som nyponros sparad i den slänt som lokalen utgör vilket innebär ett skydd mot betande mular. I den övre delen av slänten går kalkberget i dagen vilket ger en artrik flora och många indikatorarter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – alvarvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Betetrycket har minskat sett under en 20-årsperiod.

Igenväxning

Igenväxningen kan i slänten betecknas som riklig i partier.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Försiktig underhållsröjning. Röjningspersonal och instruktör måste ha full koll på var och hur lungörten växer.

Restaureringspotential

Betesobjekt.

21250 Nya Dala 5

Karta nr 26

(125 Betesmark V om Stipakullen, Dala. Stora Dala 11:4)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 1 augusti

Smalbladig lungört: 40 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 125, S57

Drakblomma: Ej känd från lokalen.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Beskrivning

Nordostvänd sluttning i en av Dalas stora nötbetade fållor. Smalbladig lungört växer likt lokal 124 företrädesvis i anslutning till enbuskar och nyponsnår, (taggiga gardet), där arten undviker ett alltför intensivt mulbete. Antalet smalbladig lungört har varit konstant de senaste 10 åren.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Betestrycket har troligen minskat sett under en 20-årsperiod.

Igenväxning

Igenväxningen är riklig i partier av en och rosor. I trädsiktet finns björk och asp.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Försiktig underhållsröjning. Röjningspersonal och instruktör måste ha koll på var och hur lungörten växer. Inga fler träd bör tillåtas växa upp här.

Restaureringspotential

Betesobjekt.

21260 Varholmen

Karta nr 26

(126 Stipakullen Varholmen, Dala. Stenåsen 1:8)

Natura 2000-område och naturreservat: Varholmen

Besöksdatum: 27 april, 21 juni

Smalbladig lungört: 3041 exemplar!

Tidigare områdesnummer: TiS 126, S58, D81

Drakblomma: 11 plantor.

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs	X	Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

På den här exklusiva lokalen hittades förstas ett stort antal andra torrängsarter som backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, buskviol, brudsporre, getväppling, gullviva, harmynta, hållveronika, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, slätterfibbla, småfingerört, stor blålocka, vårfingerört och väddklint. I kanten av hållar fanns fjällgröe. En del oönskade arter såsom vitmåra, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex förekommer också på åsen.

Beskrivning

Hävdnen i naturreservatet Stipakullen har successivt ökat och förbättrats genom att Stenåsens hästar betar och att blodnäva slås vissa år. Tyvärr har dock markstörningen uteblivit i den del där drakblomma och fjädergräs finns. Smalbladig lungört trivs ypperligt och bedöms ha ökat sedan 2003. I år har blomningen varit rik och ofta ses de tätaste bestånden på f.d. åkermark med tjocka lager av gräsförna eller på brandfläckar från ytor brända 2006. Lungörten var fördelad enligt följande, 25 ex utanför fällan vid ingången. Inne i fällan utmed den västra gränsen räknades 324 ex. Utmed sydöstra slänten fanns 878 ex. På platåns lägre nivå fanns 400 ex. På höjdlägen återfanns betydligt färre vilket innebar 50 ex. plus 350 uppe på huvudplatån. Därutöver räknades 93 ex inne i hägnaden och 171 ex nedom hägnaden. Ytterligare 750 ex räknades vilket gav 3041 blommande plantor. Drakblommans framtid är tyvärr mer osäker. Antalet har minskat från 1995 då 83 plantor hittades. 1998 noterades 31 plantor, 2003 fanns 24 plantor och i år alltså bara 11. Återigen en slänt som slås utan att bete, bränning eller annan störning åstadkoms.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ och betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med häst. Betestrycket har ökat sett under en 20-årsperiod. Observera att slänten med drakblomma sällan eller aldrig betas effektivt. Här slås istället ganska ofta!

Igenväxning

Svag igenväxning av en och rosor. I trädkiktet finns oxel och tall.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med häst. Slåttervila införs samtidigt som markstörning snarast påbörjas i den slänt där drakblomma och fjädergräs finns. Markstörningen ska vara ganska djupgående. Förslagsvis startas dessa åtgärder i den hägnad som finns här.

Restaureringspotential

Med mod, blod, svett och tårar kan detta paradorråde säkert bli en rik lokal för drakblomma och fjädergräs.

21270 Stenstorp Frälsegården 1

Karta nr 27

(127 Betesmark 300 m V om Frälsegården, Stenstorp. Stenstorp 8:1)

Texten gäller även för objekt 21271.

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti

Smalbladig lungört: 54 varav några av hybridtypi öster

Tidigare områdesnummer: TiS 127, S59

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	

Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

På den här lokalen hittades även backsippa, bockrot, buskviol, brudsporre, getväppling, gullviva, jordtistel, lundstarr, prästkrage, rödkämpar, småfingerört, stor blåklocka och väddklint. Vanliga arter är också rödven, röllika, ängsgröe, svartkämpar, gråfibla, rödklöver, smörblomma, liten blåklocka, gulmåra och fyrkantig johannesört. Av oönskade arter märktes speciellt hundäxing, hundkex, rödsvingel, ogräsmaskros samt en del skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, brännässla och hallon.

Beskrivning

Ett öppet till halvöppet område med varierad flora där allt från gråfibblemattor med låsbräken till triviala partier förekommer. Smalbladig lungört har utvecklats positivt på huvudlokalen som ligger i en västvänd slänt. Här sågs i år 48 exemplar mot 31 ex 2003, 30 ex 1998 och 15 1995.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - trivialvarianten och rödvenäng.

Hävdstatus

Bete med ungnöt. Betestrycket har varierat en del under senare år. Under en period har hästar betat området. Innan dess var det ohävdad och ännu tidigare nötbetat. Den utökade delen av lokalen har gallrats och röjts ganska hårt.

Igenväxning

Viss igenväxning av asp och björk. I området finns även en del hassel, getapel, en, rosor, hagtorn, sötkörbär, sälk och tall.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med ungnöt. Regelbunden lövslyröjning behövs i den västvända slänten, se fotobilagan.

21271 Stenstorp Frälsegården 2

Karta nr 27

Se objekt 21270.

21280 Stenstorp Frälsegården 3

Karta nr 27

(128 Kulle 150 m V om Frälsegården, Stenstorp. Stenstorp 8:1)

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti

Smalbladig lungört: 23 exemplar varav några av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 128, S60

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var gullviva, harmynta, prästkraige, rödkämpar, stor blåkllocka och vädcklint. Vanliga var också liten blåkllocka, gulmåra, fyrkantig johannesört, fårsvingel och rödklöver. Av oönskade arter märktes speciellt hundäxing, timotej, hundkex, rödsvingel, ogräsmaskros, skogsnäva, skogsklöver samt en del vitmåra och brännässla.

Beskrivning

Område som likt 127 har haft en varierande hävd genom åren. I år var det ohävdad efter att ha betats av häst i ett 10-tal år. Historiskt är detta objekt som många andra en kulle som legat i åkermark som numera utgör betesmark. Smalbladig lungört förekom i år med samma antal som 1987 då lokalen upptäcktes av en studiecirkel i botanik.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad i år.

Igenväxning

Viss igenväxning av asp, sälj och björksly. I området finns även rött oxbär, rosor och uppvuxen björk.

Åtgärdsbehov

Bete måste till snarast. Information om vikten av måttligt betetryck och gärna sent påsläpp till nya markägaren. Regelbunden lövslyröjning.

Restaureringspotential

God.

21290 Broddetorp

Karta nr 28

(129 Vägbank 500 m SSO om Afsegården, Broddetorp. Broddetorp 6:1)

Besöksdatum: 27 april, 3 augusti

Smalbladig lungört: 10 ex men sannolikt bara hybrider?

Tidigare områdesnummer: TiS 129, S61

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorer.

Övriga arter

Av övriga arter sågs endast bergmynta. Av oönskade arter märktes skogsnäva, hundäxing, timotej, hundkex, kvickrot och kirskål. Ytterligare inslag på den här växtplatsen är fläcklungört, brudborste, lundelm, sötvedel, nässelkllocka och blekbalsamin.

Beskrivning

Vägrenslokal utan intressanta indikatorarter och torrängsarter. Lokalen är mest intressant för den som vill studera hybrider av Pulmonaria. Här finns troligen obscura-hybrid med fläcklungört. Här finns spår av angustifolia men det är tveksamt om några exemplar är genetiskt rena idag.

Vegetationstyp

Skogsnävaäng - vägren.

Hävdstatus

Ohävdad samt slåtter utmed vägrenen.

Igenväxning

Av hassel. Dessutom är lokalen skuggad av intilliggande skogsmark.

Åtgärdsbehov

Lokalen tas bort från den regionala miljöövervakningen.

Restaureringspotential

Ingen.

21300 Smedsgården, Brunnhem 1

Karta nr 27

(130 Bete i f.d. kraftledningsgata 250 m SSO om Smedsgården. Brunnhem 11:2)

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti

Smalbladig lungört: 17 exemplar varav 5 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 130, S62,

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga arter som noterades buskviol, gullviva, jordtistel, jungfrulin, klasefibbla, prästkraige, rödklint och rödkämpar. Andra arter är rödven, rölrika, fyrkantig johannesört och smörblomma. Av oönskade arter märktes speciellt hundäxing, hundkex och ogräsmaskros samt en del skogsnäva.

Beskrivning

Det bete som sker med amkor och kalvar har fortsatt sedan besöket 2003. Betetrycket är ganska hårt och röjning av buskar och träd har varit omfattande under åren varför smalbladig lungört och andra typer av Pulmonaria kan ha svårt att klara sig på sikt. I år hittades dock förhållandevis många även om jag också valt att gå på en större yta och leta efter arten.

Vårbesöket resulterade i 4 exemplar i höjd med sommarstugan vara 2 hybridliknande. Här finns även förrymda exemplar av fläcklungört, se fotobilagan, som mycket väl kan hybridisera med andra arter. Utöver dessa hittades 10 exemplar + 3 hybrider.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med inslag av stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Gallringar och röjningar är utförda på i sen tid. Mycket nyröjd nypon konstaterades vid besöket.

Igenväxning

Av i första hand rosskott och lövsly.

Åtgärdsbehov

Röj rosor regelbundet men spara en del snår och buskar till fromma för smalbladig lungört och insekter.

21310 Smedsgården, Brunnhem 2

Karta nr 27

(131 Betesmark N om infarten till Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 3:2)

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti

Smalbladig lungört: 17 + 2 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 131, S63

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Övriga arter som noterades buskviol och gullviva. Andra arter är rödven, röllika, fyrkantig johannesört, svartkämpar, ängsgröe och smörblomma. Av oönskade arter fanns speciellt hundäxing, hundkex, ogräsmaskros samt en del, timotej och hallon.

Beskrivning

Ett delat objekt som består av en vägren i ohävd och en betesmark där lungörten är svår att kategorisera. Enligt Sundh Miljö's bedömning har hybridinslaget ökat. I renen hittades en äkta angustifolia och en hybrid, i hagen ett par äkta samt 7 hybrider eller obsura. Lokalen är mest intressant för den som vill ägna sig åt hybridstudier.

Vegetationstyp

Örtrik friskäng med inslag av stäppartad torräng - trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Ohävd i vägrenen.

Igenväxning

Här finns en del hassel, rosor, hagtorn, ek, björk och ask. Området är likt 130 nyligen röjt ganska rejält.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Slätter i vägrenen vore bra.

21320 Smedsgården, Brunnhem 3

Karta nr 27

(132 Betesmark 350 m O om Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 3:2)

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti
Smalbladig lungört: 16 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 132, S64
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var bergmynta, buskviol, gullviva, luddhavre, prästkrage, rödkämpar, stor blåklocka, svinrot och väddklint. Andra arter var röllika, ängsgröe, rödklöver och smörblomma. Av oönskade arter fanns speciellt hundäxing och ogräsmaskros samt en del liljekonvalj, skogsklöver, blåhallon, hallon, kvickrot och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme med utglesat träd- och buskskikt. Holmen betas extensivt vid vall. Antalet smalbladig lungört ligger i år något lägre än tidigare.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten är mest relevant här

Hävdstatus

Betas svagt med nöt.

Igenväxning

Här finns framför allt en del rosor och hassel. I trädsiktet dominerar björk, asp, ek och sälg.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete med nöt. Lite mer ljusöppning genom buskröjning vore bra.

Restaureringspotential

Lokalen kan bli en riktigt fin torrängslokal med rik flora. Det kan även intressant att prova med utsådd av drakblomma.

21331 Smedsgården, Brunnhem 5

Karta nr 27

(133a Vägkant 400 m ONO om Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 25:2)

Texten gäller även för objekt 21332.

Besöksdatum: 27 april, 6 augusti

Smalbladig lungört: 126

Tidigare områdesnummer: TiS 133, S65

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var bergmynta, bockrot, buskviol, gullviva, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Andra arter var röllika, ängsgröe svartkämpar och fyrkantig johannesört. Av oönskade arter fanns speciellt rödsvingel och ogräsmaskros samt en del knylhavre, vitmåra, foderlost, hundäxing, timotej och hundkex.

Beskrivning

Området utgörs av två vägrenar samt en sedan länge ohävdad hagmark med glest träd- och buskskikt. Smalbladig lungört räknades dels i april dels av Anders Bertilsson i augusti. Vårbesöket gav 105 exemplar fördelat på 33 ex i den östvända slänten och 72 i den västvända varav 2-3 ex av hybridtyp. Anders hittade 113 exemplar i slänterna. I hagen som var betad av hästar noterades 18 + 3 av hybridtyp under våren. Anders gjorde inga fynd här alls vilket möjligen kan bero på att hästarna betat av dem under sommaren. Fållan är alltså betad idag vilket förstås är mycket positivt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten utmed vägen. Rödvenäng i hagen.

Hävdstatus

Ohävd eller slätter i vägrenen. Bete med häst i hagen.

Igenväxning

I hagen finns en yngre dunge av asp.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med häst. Slätter i hela vägrenen vore bra. Avverkning av aspdungen.

Restaureringspotential

Smalbladig lungört kan bevaras på sikt om hagen betas.

21332 Smedsgården, Brunnhem 6

Karta nr 27

(133b Vägkant 400 m ONO om Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 25:2)

Se objekt 21331.

21340 Brunnhem Mossagården

Karta nr 27 och 29

(134 Kulle 800 m NNO om Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 1:2)

Natura 2000-område: Brunnhem Mossagården.

Besöksdatum: 27 april, 7 augusti

Smalbladig lungört: 424 vara 15 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 134, S66

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var buskviol, harmynta, luddhavre, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödkämpar, stor blåkllocka och väddklint. Andra arter var gulmåra, rödven, liten blåkllocka, röllika, ängsgröe svartkämpar, gråfibbla och rödklöver. Av oönskade arter fanns speciellt skogsklöver, hundäxing, ogräsmaskros, hundkex och timotej samt en del liljekonvalj, skogsnäva och rödsvingel.

Beskrivning

Som tidigare påpekats är detta område en fin torrängsmiljö med många arter och stora förekomster av smalbladig lungört. Även ängshavre befinner sig i ett lyckosamt stadie idag. Den kraftiga ökningen av lungört är ju dessvärre också ett kvitto på områdets ohävdade tillstånd. Området bör prioriteras högt i restaureringssammanhang.

Smalbladig lungört har ökat successivt och uppgick i år till över 400 exemplar mot 373 ex 2003, 230 ex 1998 och "ett 100-tal" 1995.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Även om torrängen fortfarande är ljusöppen sker en viss igenväxning med en, hassel och rosor. Trädsiktet i kanterna av objektet utgörs av björk, sötkörbär och ek.

Åtgärdsbehov

Mycket stort. Torrängen bör restaureras genom återinfört extensivt bete. Anders som räknade till 248 plantor smalbladig lungört i augusti, menar att området också lämpar sig för maskinell slåtter.

Restaureringspotential

Mycket god. Området bör prioriteras i naturvårdssammanhang.

21350 Häggum 1

Karta nr 29

(135 Kulle 400 m NNO om Höberg, Häggum. Häggum 2:9)

Besöksdatum: 27 april, 8 augusti
Smalbladig lungört: 298 + 50 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 135, S67
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödkämpar, småfingerört, spåtistel och stor blålocka. Inga ohävd- och trivialarter noterades.

Beskrivning

Området utgörs av stora arealer torräng som sköts föredömligt av Skövde ängs- och hagmarksförening. Föryngringen av smalbladig lungört är mycket god och antalet har ökat successivt från "40 ex" 1995 till 689 varav c:a 10 vita ex och några röda ex 2007. Även andra indikatorarter och torrängsarter förekommer ofta i goda populationer. Vid besöket sågs den rödlistade fjärilen sexfläckig bastardsvärmare. Dessutom sågs en skogsödla, rött murarbi och stor svävfluga, se fotobilagan, som båda flitigt besökte lungörten.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ är nog bästa beteckningen idag eftersom påsläpp av djur eller slåtter sker sent. Historiskt är kullarna snarast en stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

Slåtter och efterbete med nöt tror jag gäller här.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd som en, rosor, hassel, björk, sötkörbär, ek, sälg och tall.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter och efterbete.

Restaureringspotential

Området lämpar sig för insädd av fjädergräs och kanske även drakblomma om det görs i "taggiga gardet".

21360 Häggum 2

Karta nr 29

(136 Kulle 700 m N om Höberg, Häggum. Häggum 2:9)

Besöksdatum: 27 april, 8 augusti
Smalbladig lungört: 8 blommande

Tidigare områdesnummer: TiS 136, S68
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Övriga arter som noterades var backsippa, bergmynta, bockrot, buskviol, gullviva, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, prästkraze, rödklint, rödkämpar, småfingerört, spåtistel, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades ogräsmaskros, liljekonvalj, skogsnäva, vitmåra, halon, hundäxing, hundkex och timotej. Andra typiska arter för kullen är rödven, liten blåklocka, gulmåra, röllika, ängsgröe, svartkämpar, fyrkantig johannesört och rödklöver.

Beskrivning

Varierad hävd karakteriserar detta objekt. Idag betas det med nöt vilket är bra. Rosor förekommer rikligt i partier och det är mestadels här som smalbladig lungört finns. Antalet lungört har legat tämligen konstant genom åren. På kullens topp ligger en fornlämning.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av – betesvarianten. De rika rossnåren gör att även ohävdsvarianten gör sig gällande här.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Mest rosor men även enbuskar och hassel förekommer. Det glesa trädskiktet av oxel, ek och sötkörbär utgör inget problem.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Mild underhållsröjning. Rosor bör dock röjas snarast men se till att alltid spara en del uppvuxna snår och föryngring av buskar.

Restaureringspotential

Insådd av drakblomma och fjädergräs bör nog inte prioriteras det närmaste decenniet.

21370 Höjentorp-Drottningkullen 1

Karta nr 30

(137 Ås 350 m NV om Skräddaregården, Varnhem. Skarke 4:2)

Natura 2000-område och naturreservat: Höjentorp-Drottningkullen

Besöksdatum: 8 maj, 12 juni, 8 augusti

Smalbladig lungört: 96 blommande + 18 skott

Tidigare områdesnummer: TiS 137, S70, 71

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Andra förekommande arter var bockrot, buskviol, gullviva, jordtistel, jungfrulin, lundstarr, rödklint, rödkämpar, och vildmorot. Av ohävd- och trivialarter märktes hundkex som är vanlig. Knylhavre, skogsnäva, smörblomma,

ogräsmaskros, vitmåra och hundäxing finns här också. Ytterligare arter är rödven, gulmåra, röllika, svartkämpar, mörkt kungsljus, svartkämpar och rödklöver.

Beskrivning

Stäppartad torräng med rik flora. Området är ganska solöppet och behov av röjning föreligger inte idag även om nypon som förekommer i partier bör hållas under uppsikt. Vid besöket sågs aurorafjäril och humlebagge.

Trollsmultron som är en stor raritet i Valle och Skara kommun noterades som ny torrängsart i år. Spännande är också att ytterligare ett fynd gjordes under året inte många hundra meter från detta fynd.

Betetrycket har ökat i området och troligen har här även röjts en del sedan 2003. Vid förra inventeringen fanns mycket fjolårsgräs vilket i år inte var fallet. Hävden har ökat vilket kan innebära en risk att smalbladig lungört minskar framöver. Idag bedöms dock populationen av smalbladig lungört vara intakt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng Dracocephalum-typ med kanske allt starkare dragning åt betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Vid junibesöket var området inte avstängslat vilket kan innebära en risk för fört hårt bete framöver. Även Anders Bertilsson som besökte området i augusti konstaterade att området var måttligt till väl betat. Bäst är om området står avstängslat fram till sensommaren men då det gärna får betas av ganska rejält.

Igenväxning

Mest rosor men även enbuskar, getapel, krusbär och hassel förekommer. Det glesa trädskiktet av ask, ek och tall utgör inget problem.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt men med ett senare påsläpp. Röjning behövs först om c:a 5 år.

Restaureringspotential

Området kan testas för insädd av fjädergräs och drakblomma men finns inte med i gruppen av objekt som prioriteras.

21373 Höjentorp-Drottningkullen 3

Karta nr 30

Objekt tillagt av Länsstyrelsen

Natura 2000-område och naturreservat: Höjentorp-Drottningkullen
Smalbladig lungört noterad vid basinventering 2005.

21374 Höjentorp-Drottningkullen 4

Karta nr 30

Objekt tillagt av Länsstyrelsen

Natura 2000-område och naturreservat: Höjentorp-Drottningkullen
Smalbladig lungört noterad vid basinventering 2005.

21380 Höjentorp-Drottningkullen 2

Karta nr 30

(138 Drottningkullen, Varnhem. Höjentorp 1:2)

Natura 2000-område och naturreservat: Höjentorp-Drottningkullen

Besöksdatum: 8 maj, 12 juni, 3 augusti
Smalbladig lungört: 13 ex + 2 hybrider +2 skott = 17 ex.

Tidigare områdesnummer: TiS 138, S72
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Endast darrgräs noterades av indikatorarterna.

Övriga arter

I år noterades färre torrängsarter än 1998 och 2003 då backsmörblomma, brudbröd, darrgräs, gullviva, klasefibbla, luddhavre, stor blålocka och sommarfibbla sågs. Årets magra resultat blev trots tre besök bara prästkra, rödkämpar och väddklint vilket indikerar att något har hänt här. Möjligen är det en röjgödslingsseffekt från enbuskröjningar utförda i mitten av 1990-talet?

Arter som istället dominerar på lokalen är skogsnäva, smörblomma, rödven, skogsklöver och daggekåpa. Inslag av hundkex, hundäxing, svartkämpar, rödsvingel, knylhavre, gulmåra, röllika, kråkvicker, ängsfräken, blekstarr, vårbrodd, gökärt och ängsfräken finns också.

Beskrivning

Området utgörs av en slänt i hjärtat av Drottningkullens slätterängar. I detta naturreservat är trädsiktet idag av störst intresse. För de vedlevande insekter som finns i lundarna är dock även blommande ängar livsviktiga som födosöksområden. Typiskt är att jag hittade en lundbock, *Stenocorus meridianus*, vid besöket i juni. Arten är ovanlig och har krav på både död ved i larvstadiet och blomrika marker som färdig bagge. Kombinationen av död ved i olika stadier och blomrika ängsmarker är ett tillstånd som alla naturvårdare måste sträva efter i skötselsammanhang. För en rik biologisk mångfald räcker ofta inte bara det ena eller andra!

Vegetationstyp

Miljön är en utpräglad skogsnävaäng snarare än en torräng.

Hävdstatus

Slätter.

Igenväxning

Ingen igenväxning på växtplatsen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slätter. Hårt efterbete med nöt är mycket önskvärt från alla synvinklar. Inga ingrepp eller röjningsbehov i dagsläget. Bränning vore intressant att testa här.

Restaureringspotential

Hårt efterbete är det som kan återskapa en mer diversifierad flora i den här högproduktiva slänten.

21390 Öglunda

Karta nr 31

(139 Åkerrenar och kulle 400 m SV om Backgården, Öglunda. Öglunda 9:9, 8:7)

Besöksdatum: 8 maj, 12 juni, 9 augusti
Smalbladig lungört: 4 blommande + 1 av hybridtyp

Tidigare områdesnummer: TiS 139, S73
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs	Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	Vingvial	X
Darrgräs		Krissla	Ängshavre	

Övriga arter

Andra förekommande arter var bockrot, buskviol, gullviva, stor blålocka, säfferot och vädsklint samt ohävd- och kvävearterna skogsnäva, vitmåra, skogsklöver, åkertistel, knylhavre, liljekonvalj och hundäxing noteras. Ytterligare arter var sparris, underviol, vitsippa, skogsviol och sötvedel.

Beskrivning

Området utgörs av åkerrenar, varav en är sydvänd och en är nordvänd samt en mindre igenvuxen åkerholme. Ohävd med vedväxter såsom hassel, benved m.m. samt stort inslag av lundväxter karakteriserar området. Antalet plantor smalbladig lungört har minskat drastiskt. Antalet plantor smalbladig lungört är lägre än tidigare vilket visar att arten är vikande på lokalen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten?

Hävdstatus

Anders Bertilsson som besökte området i augusti konstaterade att holmen och den sydvända renen var måttligt till väl betade. Norra renen var obetad och helt igenvuxen.

Igenväxning

Igenväxning pågår i synnerhet på åkerholmen. Getapel, try, rosor och hassel är vanliga. I trädsiktet som också skuggar holmen utgörs av ek och sötkörbär.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Kullens södra halva bör öppnas för sol och värme genom gallring och röjning.

21400 Lerdala

Karta nr 32

(140 Åkerholme 150 m N om Karstorp, Lerdala. Långesäter 13:1)

Besöksdatum: 8 maj, 12 juni, 8 augusti
Smalbladig lungört: 3 blommande exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 140, S74
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krisla		Ängshavre	

Av övriga arter sågs bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, lundstarr, prästkra, stor blålocka och vädsklint. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver, skogsnäva, hundäxing, ogräsmaskros, timotej och hundkex.

Beskrivning

Ung ask och asp täcker nästan helt denna lilla åkerholme. I söder är det som ljusast och där finns också merparten av torrängsväxterna.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Större delen av holmen utgörs av ungskog. Vissa luckor och kantzoner finns där en del torrängsarterna lever kvar.

Åtgärdsbehov

Fortsatt röjning kan med fördel utföras på c:a 50 % av holmen, speciellt den södra halvan bör gallras och röjas. Efterbete med nöt önskas.

Restaureringspotential

Ganska god i den södra halvan.

21410 Nya Dala 6

Karta nr 26

(141 Betesmark 600 m NO om Nya Dala, Dala. Dala 26:4.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen
Besöksdatum: 27 april, 1 augusti
Smalbladig lungört: 296 ex varav 100 i den f.d. åkermarken.

Tidigare områdesnummer: TiS 141, S55
Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs	Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	Ängshavre	X

Ytterligare några torrängsarter sågs. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Det växer smalbladig lungört bland buskar och på den intelligande åkermarken. Hävden är svag vilket kan bidra till att antalet plantor av smalbladig lungört var rekordhög i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ är ursprunget. Idag är det kanske på god väg mot betesvarianten eller i sämsta fall ohävdsvarianten. Fårsvingeltorräng finns vid hållarna.

Hävdstatus

Hävdas måttligt till svagt med nöt.

Igenväxning

Enbuskar förekommer rikligt i partier. Även getapel, berberis och try samt enstaka ask, sötkörbär och rönn förekommer.

Åtgärdsbehov

Successiv enbuskröjning förordas här så att inte röjgödslingseffekten blir för stark. Börja med att ta högst 30 %.

Restaureringspotential

Med rätt skötsel är den god.

21411 Nya Dala 13

Karta nr 26

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen
Besöksdatum: 27 april, 1 augusti
Smalbladig lungört: 8 ex

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Av övriga arter sågs backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, buskviol, getvåppling, gullviva, harmynta, hållveronika, jordtistel, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, småfingerört och stor blåklocka. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver, hundäxing och hundkex. Andra fynd var knutnarv, gråfibbla, fårsvingel och daggekåpa.

Beskrivning

En åkerholme med fornlämning. På holmen förekommer smalbladig lungört med 8 plantor. Ny lokal!

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ är ursprunget. Idag är det kanske på god väg mot betesvarianten eller i sämsta fall ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Hävdas måttligt till svagt med nöt.

Igenväxning

På kullen finns en del rosor.

Åtgärdsbehov

Rosor underhållsrojs försiktigt.

Restaureringspotential

Med rätt skötsel är den god. Drakblomma kan antagligen sås in med framgång.

21420 Nya Dala 7

Karta nr 26

(142 Betesmark 500 m SV om Stipakullen, Dala. Dala 26:4.)

Natura 2000-område: Nya Dala-Stenåsen

Besöksdatum: 27 april, 2 augusti

Smalbladig lungört: 127 blommande exemplar

Tidigare områdesnummer: S 56

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Av övriga arter sågs backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, jordtistel, prästkrage, rödklint, småfingerört, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver, hallon, rödsingel, hundäxing och hundkex. Andra fynd var rödven, svartkämpar, gulmåra, rölrika, och gråfibbla.

Beskrivning

Området utgörs av en större kulle med fornlämningar på krönet. Den stora variationen när det gäller antal smalbladig lungört genom åren beror mest på att djuren hunnit beta av en del vid några av besöken. Årets 127

plantor är ett godkänt resultat och visar att den lite halvdana hävden gynnar arten. Ängsarten stor vårtbitare hittades vid besöket.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – (svag)betesvarianten.

Hävdstatus

Hävdas måttligt med nöt.

Igenväxning

Vid fornlämningarna och i den södra slänten växer ganska mycket enbuskar och rosor. Speciellt rosorna försvårar djurens bete.

Åtgärdsbehov

Rosorna röjs i första hand. Successiv enbuskröjning förordas i slänten så att inte röjgödslingseffekten blir för stark.

Restaureringspotential

God. Drakblomma kan sås in i anslutning till fornlämningarna.

21430 Hångsdala

Karta nr 33

(143 Åkerholme 500 m NV Skattegården, Hångsdala. Hångsdala 3:2)

Besöksdatum: 27 april, 9 augusti

Smalbladig lungört: 1 exemplar

Tidigare områdesnummer: TiS 143

Drakblomma: Ej känd från lokalen

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, buskviol, harmynta, jordtistel, jungfrulin, lundtrav, prästkraige, rödklint, rödkämpar, slåtterfibbla, stor blålocka, vårfingerört och väddklint. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver och hundäxing. Andra fynd var rödven, liten blålocka och rölrika.

Beskrivning

Åkerholme med vindkraftverk. Sydslänten är öppen och rik på prunkande örter medan övriga delar är igenvuxna med ung aspskog. Markägarna är vidtalade om att åtminstone bränna holmen regelbundet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ingen igenväxning i sydslänten, bara i kantzonerna.

Åtgärdsbehov

Bränning, slåtter, bete och markstörning. Jordvändning genom harvning/upplöjning är bättre än ingen hävd alls. Markägarna bör kontaktas av länsstyrelsen för ett gemensamt besök och diskussion om skötseln.

Restaureringspotential

Hög. Slänten kan bli en fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig väl för insådd av drakblomma.

21440 Kyrkängen, Solberga

Karta nr 34

(144 Betesmarker 150 m S om Kyrkängen, Solberga. Rålkered 1:2, 3:2)

Besöksdatum: 30 april, 30 juli
Smalbladig lungört: 0 exemplar

Tidigare områdesnummer: 144
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Inga indikatorer.

Övriga arter

Inga övriga torrängsarter sågs. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver och hundkex.

Beskrivning

Hårdbetat område där djuren var påsläppta redan den 30 april. Denna f.d. lungörtlokal bör strykas från regionala miljöövervakningen. Växtplatsen utgörs av släntfoten av en trädklädd ås som gränsar mot en f.d. åker som numera är betesvall. Säkert var det på åsen som smalbladig lungört en gång fanns i stora antal.

Vegetationstyp

(Stäppartad torräng – betesvarianten). Rödvenäng.

Hävdstatus

Hårt nötbete.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Området tas bort från regionala miljöövervakningen.

Restaureringspotential

Inte värt att satsa på från torrängsperspektiv.

21450 Smula ås 3

Karta nr 4

(145 Södra delen av Smula ås, Smula. Smula 5:20.)

Natura 2000-område och naturreservat: Smula ås

Besöksdatum: 30 april, 24 juni
Smalbladig lungört: 18 blommande

Tidigare områdesnummer: S5, TiS 1
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	

Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X
----------	---	---------	---	-----------	---

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, harmynta, getväppling, gullviva, jordtistel, jungfrulin, klasefibbla, lundtrav, lundstarr, rödklint, rödkämpar, småfingerört, sommarfibbla, stor blåklocka och vårfingerört. Av ohävd- och kvävearter noterades bara hundäxing.

Beskrivning

Södra delen av Smula åsars naturreservat är ett hårt betat skifte där nötkreaturen släpps på tidigt och tas bort sent på året. Området är känt för sin rika blomning av backsippor men hyser också i övrigt en rik flora med arter såsom fältgentiana och sandviol. Den rödlistade svampen lädervaxskivling, *Hygrocybe russocoriacea* hittades vid besök av en studiecikel i ängsmarkssvampar i mitten 1980-talet. Smalbladig lungört förekommer på ett mindre avsnitt som även artlistan härrör från.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt betat med nöt.

Igenväxning

Enstaka enbuskar och rosor.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Området är i fint skick idag. Ändra inget.

21460 Smula 10

Karta nr 4

(146 Betesmark 900 m NNO om Smula ås, Smula. Bredene 6:1)

Besöksdatum: 3 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 146

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot, gullviva, jordtistel, jungfrulin, lundtrav, rödkämpar, småfingerört och väddklint. Flera ohävd- och kvävearter sågs; ogräsmaskros, hundäxing, hundkex, bergör, vitmåra, brännässla och hallon. Rödven, liten blåklocka och ljung är också vanliga.

Beskrivning

Området besöktes på prov 2003 eftersom det restaurerats successivt de senaste 10-15 åren. Enbuskarna står dock fortfarande ganska tätt och det är små ytor som överhuvudtaget hyser torrängsflora. Intressantast är de facto vägrenen vars arter dominerar i artlistan ovan. Området som också har en tydlig röjgödslingseffekt i stora delar har justerats så att endast den bättre delen i sydväst nu ingår.

Vegetationstyp

Rikare form av rödvenäng samt stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Måttligt till hårt betat med häst.

Igenväxning

Enbuskar, rosor, hagtorn och olvon.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med häst.

Restaureringspotential

Det är bra att området sköts genom betesdrift även om det aldrig blir ett toppobjekt de närmaste 30 åren.

21470 Stenhusgården 7

Karta nr 5

(147 Åkerholme 600 m SV Stenhusgården, Vartofta-Åsaka. Åsaka 11:1)

Besöksdatum: 28 april, 3 augusti
Smalbladig lungört: 7 exemplar

Tidigare områdesnummer: 147
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X ny
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ångshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot, getväppling, gullviva, luddhavre, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar och väddklint. Trivialarterna hundäxing, ogräsmaskros och hundkex förekommer rikligt i partier. Skogsklöver, vitmåra ses också liksom de rödlistade arterna grådådra och sanddådra vilka båda har behov av blottad jord för sin överlevnad. Blottorna har i det här fallet orsakats av tjurarnas tramp. Fyndet av praktbrunört är ett nyfynd.

Beskrivning

Objektet har utökats åt öster beroende på förekomster av artrik stäppängsflora. Omgivande åkrar låg i säd och var följaktligen obetade vilket möjliggjorde en inventering. Den låga åsslänten som det rör sig om visade sig vara mycket artrik i partier öster om den kända lokalen för smalbladig lungört. Slänten signalerar genom sin artsammansättning att drakblomma kan förekomma här. Arten bör eftersökas vid bästa tid och under goda år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete vid vall. Oftast ett ganska högt betestryck.

Igenväxning

Ingen. Endast den pågående trivialiseringen är ett stort problem.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete vid vall. Kan man styra tjurarna till ett större område så skulle det antagligen minska slitaget och risken för ökad trivialisering på slänten.

Restaureringspotential

Mycket hög. Området lämpar sig för insädd av drakblomma och fjädergräs.

21480 Svennagården 11

Karta nr 6

(148 Åkerslång 250 m väster Svennagården, Vartofta-Åsaka. Vartofta 24:2.)

Besöksdatum: 26 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 148
Drakblomma: 0 plantor

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	X
Backruta	X	Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backlök, backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, prästkraze, rödklint, rödkämpar, småfingerört, säfferot och väddklint. Knylhavre, kvickrot, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

Åkerslång som åtminstone på sydsidan betas vid vall och skörd. Området besöktes första gången 2003. I samband med en inventering av praktbrunört 2004 hittades 1 planta drakblomma på nordsidan av stenvallen som delar åsen. Tyvärr återfanns den inte i år och det är tveksamt om den dyker upp igen eftersom växtplatsen såg ut att ha invaderats av ohävd- och kvävearter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

På sydsidan bete vid vall. På nordsidan eventuellt ohävd?

Igenväxning

Enstaka buskar och träd som en, rött oxbär, ask och lönn.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Eventuellt slåtter och bränning på nordsidan. Avverkning och röjning av all ask och lönn.

Restaureringspotential

Mycket hög. Drakblomma, fjädergräs och smalbladig lungört kan med framgång sås in på sydsidan.

21490 Österhög, Vartofta-Åsaka

Karta nr 6 och 7

(149 Åkerren 250 m sydost Österhög, Vartofta-Åsaka. Vartofta 5:1.)

Besöksdatum: 28 april, 18 juni
Smalbladig lungört: 14 blommande

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	

Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs gullviva och väddklint. Vitmåra, hallon, liljekonvalj, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

Området utgörs av en liten åkerren i gräns till stenmur. Renen är ohävdad sedan länge och kommer på sikt att växa igen med en, rosor, Salix och träd om inte röjningar vidtas.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, Salix och rosor.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Buskröjning och slåtter om inget efterbete går att ordna.

Restaureringspotential

Ej ett prioriterat objekt för drakblomma.

21500 Slalombacken Falköping

Karta nr 13

(150 Slalombacken Falköping.)

Besöksdatum: 7 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 150
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, bockrot, buskviol, getväppling, jordtistel, jungfrulin, prästkraze, rödklint, småfingerört, sommarfibbla, spåtistel, stor blåklocka, stånds och väddklint. Hundäxing sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

Torräng belägen mitt i Falköpings slalombacke. Området har utökats eftersom en närliggande slänt uppvisar allt bättre karaktärer för stäppartad torräng för varje år som går. Torrängarna ligger i en topografisk profil mellan ljunghedsartad vegetation i slutningen upp mot bergsplatån och rikkärr och kalkfuktängar i de nedanför liggande partierna. Utmed kullen och genom hela betesfållan går en stig som är flitigt frekventerad vår och sommartid. I kullens slänt växer gott om backsippa och andra vårprimörer.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

Kullen betas årligen av nöt med varierat betetryck men tyvärr oftast för lågt för betesfällans rikkärr och kalkfuktängar. För att preparera slalombacken inför vintern slås även området årligen på uppväxande rosskott etc.

Igenväxning

Rosor förekommer men slås årligen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt betesdrift och skottslätter.

Restaureringspotential

Ej ett prioriterat objekt för drakblomma. Det vore intressant att testa insådd av fjädergräs i de torra och helt öppna lerskifferslänterna.

21510 Stenstorp Frälsegården 4

Karta nr 27

(151 Åkerren öster om Frälsegården, Stenstorp. Stenstorp 8:1)

Besöksdatum: 27 april
Smalbladig lungört: 56 exemplar

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Området besöktes inte sommartid men 2003 års indikatorarter blodnäva, flentimotej, backskafting och brudbröd finns säkert kvar. Utöver dessa även en rikedom på trivialarter som skogsklöver, hundkex, hundäxing och hallon.

Beskrivning

Området utgörs av en liten kulle som också är en del av åkerrenen. Renen är som tidigare år ohävdad.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – mix av ohävds- och trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Hallon och triviala gräs utgör största hotet mot smalbladig lungört.

Åtgärdsbehov

Bränning och slätter är bäst för detta objekt.

Restaureringspotential

Låg potential beroende på det stora innehållet av triviala arter.

21520 Stenstorp

Karta nr 26

(152 Söder om vägen mellan Stenstorp och Dala. Stenstorp 3:3)

Besöksdatum: 27 april, 2 augusti
Smalbladig lungört: 26 exemplar

Tidigare områdesnummer: 152
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
----------	--	------------	--	------------	--

Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter sågs buskviol, rödkämpar och stor blålocka. Skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros, timotej, hundäxing och hundkex sågs av ohävds- och kvävearterna.

Beskrivning

Lokalen skiljer sig från flertalet lokaler för smalbladig lungört genom att vegetationen är mer stenbunden och dessutom frisk till fuktig överlag. Marken är ganska stenig och tuvig och det är främst här som det växer smalbladig lungört. Mellan tuvor och stenar finns fuktängsvegetation med tuvtåtel, älggräs och brudborste. Skogsnäva är vanlig. Området har utökats åt öster.

Vegetationstyp

Skogsnävaäng med inslag av rödvenäng och örtrik friskäng.

Hävdstatus

Området betas årligen av nöt. Djuren släpps på efter att smalbladig blommat! Betestrycket bedöms ha ökat vilket är bra.

Igenväxning

Området är nygallrat och nyröjt. Det ser bra ut idag. På sikt måste enbuskar röjas.

Åtgärdsbehov

Fortsatt betesdrift och enbuskröjning vid behov.

Restaureringspotential

Ej ett prioriterat objekt för drakblomma.

21530 Åsabacken, Brunnhem

Karta nr 35

(153 Åsabacken Brunnhem. Brunnhem 6:12)

Natura 2000-område: Åsakullen

Besöksdatum: 7 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 153

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs jordtistel, rödklint, rödkämpar, spåtistel och väddklint. Inga ohävds- och kvävearter noterades.

Beskrivning

Åsabacken som den kallas är en mycket vacker stäppartad torräng som slås årligen av Falbygdens naturskyddsförening. Den södra sidan har en mycket artrik kärlväxtflora med inslag av blottad jord vilket gynnar

arter som är konkurrenssvaga. När Anders Bertilson besökte kullen hade den redan slagits varför artredovisningen är något slumpartad.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten som numera sköts som Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Årlig slåtter genom Falbygdens naturskyddsförenings försorg.

Igenväxning

Området är föredömligt röjt. Kullen ser bra ut idag.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter och enbuskröjning vid behov. Slåttervila införs vart 5:e år.

Restaureringspotential

Med nuvarande skötsel kan man göra försök med insådd av både fjädergräs och drakblomma.

21540 Backgården Brunnhem 1

Karta nr 35

(154 Betesmarker 400 m SO om Backgården, Brunnhem. Brunnhem 12:1.)

Texten gäller även för objekt 21541.

Besöksdatum: 7 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 154
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmäta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmörblomma, backtimjan, getväppling, gullviva, harmäta, jordtistel, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småborre, spåttistel, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och kvävearter noterades vitmåra, hundäxing, rödsvingel, ogräsmaskros och hundkex. Andra övriga arter är liten blålocka, ängsgröe, svartkämpar, gråfibbla, smörblomma och rödklöver.

Beskrivning

Kullar med glest trädskikt av tall, oxel, sötkörbär, ask och sälk. Enbuskar dominerar i buskskiktet. Området har gallrats och röjts av kommunen för c:a 15 år sedan. Området har utvecklats positivt efter utförda gallringar och röjningar. Betetrycket är bra och röjgödslings effekterna i avtagande. Bete sker med nöt med oftast tidigt påsläpp.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Måttligt till hårt betat. Endast en mindre del betas svagare.

Igenväxning

Området är föredömligt röjt. Området ser bra ut idag. Den nyetablerade och främmande gästen lingonrött oxbär kan bli aktuell att röja i framtiden.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

Områdets betesregim och historik gör att området inte prioriteras för etablering av drakblomma och fjädergräs.

21541 Backgården Brunnhem 2

Karta nr 35

Se objekt 21540.

21550 Backgården Brunnhem 3

Karta nr 35

(155 Torrängar 150 m NO om Backgården, Brunnhem. Brunnhem 13:5.)

Texten gäller även för objekt 21551-21553.

Besöksdatum: 7 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 155
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, getvädpling, gullviva, harmynta, jordtistel, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört, spåtistel och stor blåklocka. Av ohävd- och kvävearter noterades vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex. Andra övriga arter är liten blåklocka, ängsgröe, svartkämpar, gråfibbla, smörblomma och rödklöver.

Beskrivning

Kullar med trädsikt av tall, oxel och sötkörbär. Enbuskar dominerar i busksiktet. Vid besöket 2003 hade området nyligen stängslats för nötbete. När Anders besökte området i år hade djuren betat i området men var vid besöket inte på plats. Området har utökats med ytterligare några fina torrängar i jämfört med 2003 års inventering.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Måttligt till svagt betestryck överlag.

Igenväxning

Området ser bra ut idag. Den nyetablerade och främmande gästen lingonrött oxbär kan bli aktuell att röja i framtiden.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Mellan kullarna finns en granåker som bör tas bort enligt Bertilsson.

Restaureringspotential

Områdets betesregim och historik gör att området inte prioriteras för etablering av drakblomma och fjädergräs.

21551 Backgården Brunnhem 4

Karta nr 35

(155 Torrängar 150 m NO om Backgården, Brunnhem. Brunnhem 13:5.)

Se objekt 21550.

21552 Backgården Brunnhem 5

Karta nr 35

(155 Torrängar 150 m NO om Backgården, Brunnhem. Brunnhem 13:5.)

Se objekt 21550.

21553 Backgården Brunnhem 6

Karta nr 35

(155 Torrängar 150 m NO om Backgården, Brunnhem. Brunnhem 13:5.)

Se objekt 21550.

21560 Lars-Andersgården Brunnhem

Karta nr 35

(156 Ohävdad åkerholme 150 m O om Lars-Andersgården. Brunnhem 1:1.)

Natura 2000-område: Åsakullen

Besöksdatum: 7 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 156

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, gullviva, harmynta, jordtistel, luddhavre, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Av ohävd- och kvävearter noterades skogsklöver,

vitmåra, hallon, hundäxing, rödsvingel, ogräsmaskros och hundkex. Andra övriga arter var gulmåra, liten blålocka, röllika och svartkämpar.

Beskrivning

Öster om Lars-Andersgården ligger en större åkerholme som trots många försök till restaurering fortfarande är ohävdad och kraftigt igenvuxen av enbuskar. Enstaka träd förekommer också, företrädesvis i kanterna av holmen. Hävden upphörde för flera decennier sedan men trots detta har floran klarat sig förvånansvärt bra genom åren. Ängsgentiana har inte setts sedan 2000.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten, förr betesvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxningen av enbuskar och i viss mån rosor är mycket påtaglig.

Åtgärdsbehov

Enbuskröjning i etapper. Efterbete med nöt eller slåtter.

Restaureringspotential

Fortfarande ganska hög trots igenväxningen med enbuskar. Ett intressant experiment vore att bränna hela kullen inklusive enbuskbeståndet och se hur floran utvecklas.

21570 Smedsgården Brunnhem 4

Karta nr 27 och 35

(157 Slänter V om Smedsgården, Brunnhem. Brunnhem 2:15.)

Besöksdatum: Ej besökt

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 157

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Området utgörs av solexponerade torra och kalkrika slänter som nötbetas tämligen hårt. Eftersom området betats sedan 2003 kan vi utgå från att artsammansättning och igenväxning liknar 2003 års inventering.

21580 Falköping 2

Karta nr 13

(158 Gamla Folkets Park, Falköping)

Besöksdatum: Ej besökt

Smalbladig lungört: ---

Tidigare områdesnummer: 158

Drakblomma: Ej känd

Beskrivning

Gamla Folkets Park är kommunägd mark som gränsar till nybyggda villor och till lövskogen på Mössebergs sluttning. Ingen förbättring är att vänta varför området bör tas bort från den regionala miljöövervakningen.

NYDOKUMENTERADE OMRÅDEN 2007

21590 Åsen, Åsarp 3

Karta nr 2

(159 Torräng 450 meter S om Åsen, Norra Åsarp)

Besöksdatum: 27 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, bockrot, lundtrav, prästkrage och väddklint. Skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing, kvickrot, ogräsmaskros och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

Öppen torräng med rik flora. Igenväxningen och artsammansättningen är av den karaktären att drakblomma mycket väl kan finnas i området som är öppet till 90 %. Drakblomma bör eftersökas under 2008.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, oxel, apel, rönn och lönn.

Åtgärdsbehov

Området bör slå eller betas med nöt. Några enar bör tas bort. Bränning är ett alternativ om inget annat lyckas.

Restaureringspotential

Mycket hög. Området lämpar sig mycket väl för insädd av drakblomma och smalbladig lungört.

21600 Åsen, Åsarp 2

Karta nr 2

(160 Åkerholme 350 meter NO om Åsen, Norra Åsarp)

Besöksdatum: 30 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga torrängsarter sågs bockrot, prästkrage och svinrot. Kruståtel var vanlig. Därutöver sågs också gulmåra, käringtand, liten blåklocka, åkervädd, tjärblomster och röllika. Bergrör, knylhavre, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

Öppen åkerholme med odlingssten och inslag av torrängsflora.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med starkt inslag av ohävdsvarianten i vissa delar.

Hävdstatus

Troligen betat vid vall.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, hägg och en björk.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete vid vall. Eventuellt kompletterat med bränning av bergrör. Inga röjningsbehov.

Restaureringspotential

Måttlig. Området kan möjligen lämpa sig för insådd av drakblomma och smalbladig lungört.

21610 Solberga

Karta nr 36

(161 Ås 250 meter VNV om Solberga kyrka, Solberga)

Natura 2000-område: Solberga

Besöksdatum: 20 juni och 30 juli

Smalbladig lungört: Uppgifter från förr finns.

Tidigare områdesnummer: --

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backtimjan, bockrot, gullviva, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka, svinrot och väddklint. Bergrör, liljekonvalj, knylhavre, skogsklöver, vitmåra, brännässla,

ogräsmaskros, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna. Vanliga inslag var också rödven, liten blåkllocka, röllika, vårbrodd, ängssyra och timotej. I vägrenen märktes tjärblomster som ett vackert inslag.

Beskrivning

Rullstensås utmed vägen till Solberga kyrkby. Åsen är artrik och öppen med förekomst av en, rosor, björk, ek, oxel och asp. Området betas antagligen ganska måttligt varje år. Stora ytor är påverkade av trivialvegetation som sannolikt gynnats av tidigare gallringar och röjningar. Smalbladig lungört som tidigare funnits på åsen kan mycket väl finnas kvar i området.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med tydliga inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Troligen måttligt bete med nöt?

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor, oxel, ek, björk och asp.

Åtgärdsbehov

Bete med sent påsläpp så att torrängsfloran hinner blomma och fröa.

Restaureringspotential

Hög. Området kan vid anpassad skötsel lämpa sig för insådd av drakblomma och smalbladig lungört.

21620 Fingerkvarn, Åsarp

Karta nr 36

(162 Torrängar vid Grönelid, 500 meter V om Fingerkvarn, Smula.)

Besöksdatum: 30 juli

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backtimjan, bockrot, lundstarr, prästkrage och svinrot. Skogsklöver, vitmåra, brännässla, hallon, hundäxing, kvickrot och ogräsmaskros sågs av ohävd- och kvävearterna. Andra vanliga arter var kruståtel och rödven.

Beskrivning

Öppen torräng med rester av rik flora, speciellt ängshavre och darrgräs. Vegetationen är i partier hedartad med mycket rödven och kruståtel.

Vegetationstyp

Rödvenäng med inslag av stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom tall, gran, björk, en och apel.

Åtgärdsbehov

Extensivt efterbete är mest önskvärt här. Bränning kan prövas om inget annat lyckas.

Restaureringspotential

Hög. Området kan vid anpassad skötsel bevaras som en artrik miljö i ett vackert landskap.

21630 Hjälmeryd, Solberga

Karta nr 34

(163 Hjälmeryd, Solberga.)

Besöksdatum: 30 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 9 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs	Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	Vingvial	
Darrgräs		Krissla	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot, luddhavre, stor blåklocka och svinrot. Bergrör förekommer rikligt i partier. Skogsklöver, skogsnäva, vitmåra, hallon, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna. Andra mycket vanliga arter var kruståtel och rödven.

Beskrivning

F.d. slåtterängar med rester av rik flora.

Vegetationstyp

Rödvenäng med inslag av stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, rosor och björk.

Åtgärdsbehov

Området bör slå eller betas med nöt. Enar bör röjas.

Restaureringspotential

Området går att restaurera till ett naturvårdsintressant område med rik flora och fauna.

21640 Ekelund, Solberga

Karta nr 34

(164 Ekelund, Solberga.)

Besöksdatum: 30 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 16 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backtimjan, bockrot, lundstarr och svinrot. Liljekonvalj, skogsklöver, skogsnäva, vitmåra och hallon sågs av ohävd- och kvävearterna. Andra arter var blåbär och ängsviol.

Beskrivning

En vacker och blomrik ås som troligen betats för inte allt för länge sedan. Floran är rik men också igenväxande av björksly och hallon. Delar av åsen är idag ganska skuggad av träd.

Vegetationstyp

Fårsvingeltorräng och stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Björksly och hallon. Trivialisering av vitmåra.

Åtgärdsbehov

Området bör slås eller betas med nöt. Trädsiktet av ek och björk bör glesas ut. Sly och hallon bör slås.

Restaureringspotential

Den fina åsen är ett utmärkt restaureringsprojekt för de närboende. Åsen går med små medel att restaurera till en riktigt fin och blomsterrik ås om hävd införs och solljus släpps in.

21650 Åsarp

Karta nr 3

(165 Låg ås strax N om dammen utmed vägen Åsarp-Smula.)

Besöksdatum: 24 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: (96) ÄoH 90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot och stor blålocka. Bergrör är vanligt i partier. Skogsklöver, hallon, ogräsmaskros och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna.

Beskrivning

I ängs- och hagmarksinventeringen från 1990-talet beskrivs Åsarps by som en ganska intressant by med varierade betesmarker i ett landskap präglad av omfattande system av grusåsar. Utmed den större bilvägen mot Smula lyser från en låg åkerås ett hav av blodnäva emot den förbipasserande. Åsen besöktes i förhoppningen om att hitta drakblomma vilket dock inte lyckades.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Mest bergrör och en del rosor.

Åtgärdsbehov

Åsen bör efterbetas med nöt.

Restaureringspotential

Måttligt. Bete är förstås önskvärt men då allt bete sker tillsammans med feta vallar kommer sannolikt resterna av torrängsflora ändå att försvinna från området.

21661 Åsarps by 1

Karta nr 3

(166 Åsarps by.)

Texten gäller även objekt 21662 och 21663.

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: (96) ÄoH 90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot, prästkrage och stor blålocka. Bergrör och timotej är rikliga i partier. Skogsklöver, brännässla, hallon, ogräsmaskros, hundäxing och hundkex sågs av ohävd- och kvävearterna. Andra noterade

arter var på de dessa måttligt kalkpåverkade åsar rödven, kruståtel, liten blåklocka, fyrkantig johannesört, fårsvingel, gråfibbla, smörblomma, tjärblomster, blåbär, åkervädd, gullris, gökärt och rödklöver.

Beskrivning

Objektet omfattar ett antal åkerholmar och åsslänter i Åsarps by. Tyvärr var alla i dåligt skick, antingen av ohävd eller av påverkan av allt för mycket kväve.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och trivialvarianten i lika delar.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Mest berggräs och rosor.

Åtgärdsbehov

Området bör efterbetas med nöt.

Restaureringspotential

Måttligt. Bete är förstås önskvärt men då allt bete sker tillsammans med feta vallar kommer sannolikt resterna av torrängsflora ändå att försvinna från området.

21662 Åsarps by 2

Karta nr 3

(166 Åsarps by.)

Se objekt 21661.

21663 Åsarps by 3

Karta nr 3

(166 Åsarps by.)

Se objekt 21661.

21670 Smula 11

Karta nr 4

(167 Strax NV om naturreservatet Smula ås.)

Besöksdatum: 24 juni

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 94:5 ÅoH 90

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	X
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, bockrot, gullviva, harmynta, lundtrav, prästkraige, rödklint, rödlämpar, stor blåkllocka och vädcklint. Av ohävd- och kvävearterna hittades vitmåra, brännässla, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

Ett litet objekt som ansluter till naturreservatet Smula ås. Området utgörs av en liten grusås som betas extensivt med kalvar. En mindre del av området utgörs av artrik stäppartad torräng. Vissa delar präglas dock av en rikedom på timotej och hundäxing.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Inslag av stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Hävdas ganska extensivt genom kalvbete.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor, björk, sötkörsbär, lönn och vildapel.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt.

Restaureringspotential

God. Genom fortsatt efterbete och kontroll över igenväxningen så kan det bli ett allt finare område. Smalbladig lungört bör eftersökas i maj 2008.

21680 Smula 12

Karta nr 4

(168 NV om naturreservatet Smula ås)

Besöksdatum: 24 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafing		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backtimjan, bockrot, gullviva, jordtistel, luddhavre, prästkraige, slätterfibbla och vårfingerört. Av ohävd- och kvävearterna märktes speciellt hallon och hundäxing. Skogsklöver, vitmåra, ogräsmaskros och hundkex sågs också.

Beskrivning

Även detta objekt utgör en del av de åsar som finns i Smula. Området utgörs dels av en ohävdad slänt, dels av en nötbetad slänt som ansluter till naturreservatet Smula ås. Floran är i måttligt bra skick men ett besök tidigare på säsongen kan säkert öka antalet arter i listan ovan. Smalbladig lungört bör eftersökas i maj 2008.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och trivialvarianten. Betesvarianten på den betade delen.

Hävdstatus

Ohävdad samt bete med ungnöt.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, rosor och syren.

Åtgärdsbehov

Åsens båda slänter bör stängslas av och istället efterbetas årligen med nöt.

Restaureringspotential

God.

21690 Broholm, Smula

Karta nr 4

(169 NO om Broholm, Smula.)

Besöksdatum: 3 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmyntha	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backtimjan, harmyntha, jordtistel, jungfrulin, lundstarr, rödkämpar och småfingerört.

Vitmåra, ogräsmaskros, ljung, liten blåklocka, röllika, svartkämpar och smörblomma noterades också

Beskrivning

Ett mindre men välhävdat objekt som kan sägas utgöra en förlängning av Smula åsar. Även detta är en ås med enbuskar. Floran är rik och representativ.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Enbuskar förekommer på åsen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Buskröjning inom 5 år.

Restaureringspotential

God. Med efterbete istället för permanentbete kan en miljö för smalbladig och drakblomma skapas.

21700 Bondegården 3

Karta nr 5

(170 160 m VNV om Bondegården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 18 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: 1 planta (ny)

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	X(ny)
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, buskviol, gullviva, luddhavre, lundstarr, stor blålocka och väddklint. Bergrör förekommer rikligt. Här finns även en del vitmåra, hallon, ogräsmaskros och hundkex.

Beskrivning

En liten men mycket artrik torrängsslänt som är under igenväxning. Slänten ligger i samma åker som område 32. Fyndet av drakblomma är 2007 års enda nyfynd. Fyndet av praktbrunört är också ett nyfynd för i år.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med stort hopp om återgång till Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Ohävdad idag.

Igenväxning

Igenväxning pågår av en, rosor, hägg och ask. Utmed stenmuren är asken särskilt utbredd.

Åtgärdsbehov

Inför efterbete snarast! Slåtter och bränning rekommenderas. Röjning av buskar och träd är också en viktig åtgärd. Röj försiktigt och i omgångar.

Restaureringspotential

Mycket god. Med efterbete enligt "Åsakamodell" så kommer drakblomman klara sig på sikt.

21710 Stenhusgården 8

Karta nr 5

(171 Törnberget, Stenhusgården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 100 ÅoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, buskviol, gullviva, jordtitel, jungfrulin, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och vårfingerört. Skogsklöver, vitmåra, hundäxing, timotej och hundkex sågs av ohävds- och trivialarterna.

Beskrivning

Artrika torrängsslänter med påverkan av triviala arter. Området ingår i Stenhusagårdens hårt tjurbetade fallor varför kvävepåverkan som syns i floran inte är förvånansvärd.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten och stäppartad torräng trivialvarianten.

Hävdstatus

Hård hävd genom bete med tjurar.

Igenväxning

En öppen miljö med litet inslag av enbuskar.

Åtgärdsbehov

Ett mildare bete är önskvärt på de flesta av Stenhusagårdens mycket rika åsar och backslänter.

Restaureringspotential

God. Med mildare betesregim kan slänterna lämpa sig för insådd av fjädergräs.

21720 Torp, Vartofta-Åsaka 1

Karta nr 5

(172 NV om Torp, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 101:3 ÅoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backtimjan, bockrot, jungfrulin, prästkrage, rödkämpar och stor blålocka. Ogräsmaskros, hundkex, fårsvingel, gråfibbla, höstfibbla, daggkåpa och knippfryle noterades också

Beskrivning

Mindre åssnutt som ansluter till ett f.d. grustag. På åsen har en del asp och björk släppts upp. Aspsly finns här också.

Vegetationstyp

Fårsvingeltorräng och stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Av aspsly.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Røjning av aspsly omedelbart. Samtidigt tas två aspar och en björk ner i anslutning till den mest ljusöppna delen av torrängen.

21730 Torp, Vartofta-Åsaka 2

Karta nr 6

(173 NO om Torp, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 101:4 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, bockrot, buskviol, gullviva, klasefibbla, prästkraze, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Skogsklöver, vitmåra, brännässla, hallon, ogräsmaskros, hundäxing, hundkex, timotej, fårsvingel, rödven, kruståtel, liten blåklocka, gulmåra, ängsgröe och svartkämpar noterades också.

Beskrivning

Ett ljusöppet åsparti med enbuskar, rosor och aspsly. Måttligt artrikt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Välbetat av nöt.

Igenväxning

Av aspsly och enbuskar.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Rójning av aspsly och enar. Røj successivt för att minska risken för røjgödslingseffekter.

Restaureringspotential

Området är värt att hålla öppet för sol och värme.

21740 Torp, Vartofta-Åsaka 3

Karta nr 6

(174 NO om Torp, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 101:3 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver	X	Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	

Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, harmynta, lundtrav, lundstarr, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Bergrör, liljekonvalj, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, hundkex och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var rödven och röllika.

Beskrivning

Åkerholme som inte har beskrivits i tidigare inventeringar. Floran är mycket artrik och arter som smalbladig lungört och drakblomma kan förekomma men förutsätter ett besök i bästa inventeringstid.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Bete med nöt vid vall?

Igenväxning

Träd och buskar finns men holmen är i huvudsak öppen.

Åtgärdsbehov

Kontroll att efterbete med nöt fortfarande är aktuellt. Inför detta om det inte är så idag. Alternativt bränn holmen varje år. Besök och eftersök av smalbladig lungört och drakblomma 2008.

Restaureringspotential

Mycket hög. Området lämpar sig för insädd av drakblomma och smalbladig lungört.

21750 Torp, Vartofta-Åsaka 4

Karta nr 6

(175 NO om Torp, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 3 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 101:3 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, prästkrage, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Bergrör, vitmåra, brännässla, rödsvingel och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var kruståtel, rödven, gulmåra och röllika.

Beskrivning

Området utgörs dels av en åkerren samt en betad mark med små kullar och åsbildningar med rester av artrik flora.

Vegetationstyp

En mix av stäppartad torräng – betesvarianten, stäppartad torräng – ohävdsvarianten och stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

Enstaka enbuskar.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt. Renen bör sambetas med område 172.

Restaureringspotential

Låg då berggror och rödsvingel har ett starkt fäste här.

21760 Åsaka 1

Karta nr 6

(176 600 m O om Vartofta-Åsaka kyrka, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 99:2 ÅoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

B= betad del, O = obetad del

Backglim	B	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	O	Fältvädd	O	Trollsmultron	O
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	O	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	O	Krissla	O	Ängshavre	O

Övriga arter

Av övriga arter sågs i den obetade delen buskviol, gullviva, jordtistel, prästkraze, stor blålocka och väddklint. I den betade delen sågs backsippa, backsmörblomma, backtimjan, getvåpling, lundtrav, rödklint och rödkämpar. Berggror, liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver, vitmåra, hundäxing, hundkex och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var åkervädd och sibirisk björnlöka.

Beskrivning

Ett litet objekt beläget på en låglänt ås som är delad på krönet av ett stängsel. Norra sidan är ohävdad, se fotobilagan, medan den södra betas måttligt till svagt med nöt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ med dragning är stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt på 50 %. Resterande 50 % är i ohävd (eller eventuellt mycket sällan betad vid vall).

Igenväxning

Rikligt i partier av enbuskar, rosor. Trädskikt av sötkörbär, rönn och hägg.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt, gärna med ett något högre betetryck. Stängslet bör ev. flyttas så att hela åsen efterbetas. Buskröjning och nedtagning av några av de yngre träden. Markägarekontakter för diskussion om skötseln tas snarast.

Restaureringspotential

Området är värt ett besök i bästa drakblommetid för att klargöra om arten finns här. Hög restaureringspotential för drakblomma. Trots att det är litet är det värt att satsa på och försöka bevara.

21770 Åsaka 2

Karta nr 6

(177 300 m N om Vartofta-Åsaka kyrka, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, (blommande!), backsmultron, backtimjan, bockrot, harmynta, lundtrav, rödkämpar, småfingerört och väddklint. Hundäxing, hundkex och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var rödven, liten blålocka, svartkämpar, kamäxing, tjärblomster och gråfibbla.

Beskrivning

Öppna, nötbetade kullar och slänter med fornlämningar. Området är stenigt, blockrikt och hårt betat.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt vilket gynnar de triviala arterna.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt, gärna med ett något lägre betestryck.

Restaureringspotential

Med mildare bete kan fler arter överleva på lång sikt.

21780 Åsaka 3

Karta nr 6

(178. 380 m N om Vartofta-Åsaka kyrka, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	

Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, bockrot, jordtistel, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört och väddklint. Hundäxing, hundkex och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var rödven, liten blåkllocka, svartkämpar, kamäxing, tjärblomster och gråfibbla.

Beskrivning

Öppna, nötbetade kullar och slänter med fornlämningar. Området är stenigt och blockrikt och hårt betat.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt vilket gynnar de triviala arterna.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete med nöt, gärna med ett något lägre betetryck.

Restaureringspotential

Med mildare bete kan fler arter överleva på lång sikt.

21790 Landsvägen, Vartofta-Åsaka 5

Karta nr 6

(179 150 m SO om Landsvägen, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	X
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, harmynta, jordtistel, rosettjungfrulin, rödklint, rödkämpar, småfingerört, sommarfibbla och väddklint. Hundäxing och ogräsmaskros noterades av ohävd- och trivialarterna. Andra inslag var höstfibbla, rödven, rölrika och gråfibbla.

Beskrivning

Området utgörs av en öppen sydslänt som röjts på enbuskar. Slänten betas hårt av nöt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Hårt bete med nöt.

Igenväxning

Inget problem idag. En måste dock röjas med jämna mellanrum.

Åtgärdsbehov

Det permanenta betet omvandlas till ett efterbete gynnsamt för biologisk mångfald genom att en eltråd sätts upp ut med släntfoten. Slänten öppnas för bete på eftersommaren årligen eller bara vissa år.

Restaureringspotential

Med mildare bete kan fler arter överleva på lång sikt och trivialpåverkan hållas nere. Om betetsrycket mildras kan området vara lämpligt för insådd av fjädergräs.

21800 Jutagården, Vartofta-Åsaka 1

Karta nr 6

(180 260 m O om den östra Jutagården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 15 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backtimjan, lundstarr, prästkrage, stor blålocka och väddklint. Andra inslag på den här kullen är berggrör, liljekonvalj, skogsklöver, hallon, rödsvingel, timotej, hundäxing och ogräsmaskros. Ytterligare arter var rödven, liten blålocka, svartkämpar, kärleksört, sandnarv, åkervädd och gråfibbla.

Beskrivning

Halvöppen och successivt igenväxande torräng och vägskärning. Området är artrikt och bör besökas 2008 för att leta drakblomma och smalbladig lungört.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Mest enstaka buskar och träd som en, rosor, björk, asp och tall.

Åtgärdsbehov

Efterbete med nöt eller slåtter. Mild röjning av buskar och träd.

Restaureringspotential

God. Om hävden återupptas kan området lämpa sig för insådd av drakblomma.

21810 Jutagården, Vartofta-Åsaka 2

Karta nr 6

(181 500 m NO om den östra Jutagården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 15 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter bockrot, gullviva, rödkämpar och väddklint. Andra inslag på den här kullen var ogräsmaskros. Ytterligare arter var rödven, rölrika och fyrkantig johannesört.

Beskrivning

Öppen sydslänt av Ostakullen. Nyfikna kvigor och sent datum innebär att förnyat besök kan ge fler arter i den här betesmarken.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

I slänten förekommer en del enbuskar.

Åtgärdsbehov

Det permanenta betet föreslås omvandlas till ett efterbete gynnsamt för biologisk mångfald genom att en eltråd sätts upp ut med släntfoten. Slänten öppnas för bete på eftersommaren årligen eller bara vissa år.

Restaureringspotential

Med mildare bete kan fler arter överleva på lång sikt och trivialpåverkan hållas nere.

21820 Möleberget, Vartofta-Åsaka

Karta nr 7

(182 100 m NV om Möleberget, Vartofta-Åsaka)

Besöksdatum: 8 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 187 ÅoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, buskviol, jordtistel, prästkrage och stor blåkllocka. Andra inslag på den här kullen är höstfibbla, skogsklöver, hundäxing och rölrika.

Beskrivning

Detta lilla område utgörs av en sydslänt på en ganska brant kulle. Kullen betades vid besöket av ett gäng kvigor. Kvigorna, ihållande regn och sent datum innebar att kikareskådning tillämpades. Förnyat besök kan säkert ge betydligt fler arter. Tidigare har bl.a. trollsmultron, backklöver, flentimotej, gullviva, hållveronika, rödkämpar, sommarfibbla, vårfingerört och solvända setts här.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten tyvärr med dragning åt trivialvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt.

Igenväxning

I slänten förekommer en del rosor.

Åtgärdsbehov

Det permanenta betet omvandlas till ett efterbete gynnsamt för biologisk mångfald genom att en eltråd sätts upp runt kullen. Slänten öppnas för bete på eftersommaren årligen eller bara vissa år.

Restaureringspotential

Med mildare bete kan fler arter överleva på lång sikt och trivialpåverkan hållas nere.

21830 Svennagården 12

Karta nr 6

(183 Åkerholme 250 m NV om Svennagården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 26 juni

Smalbladig lungört: 2 exemplar (ny)

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backsmörblomma, buskviol, getväppling, gullviva, hållveronika, luddhavre, lundstarr, prästkrage, stor blåkllocka, säfferot och väddklint. Andra inslag på den här kullen är skogsklöver, vitmåra, hallon, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme med ganska artrik flora. Ny lokal för smalbladig lungört.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Troligen mestadels obetat. Eventuellt sällan som efterbete vid vall.

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en, rosor och rött oxbär.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Slåtter och bränning om inget annat lyckas.

Restaureringspotential

Hög. Med förnyat efterbete kan holmen utvecklas till en drakblommelokal. Vid förbättrad hävd är holmen lämpad för insådd av drakblomma.

21840 Svennagården 13

Karta nr 6 och 7

(184 Backslänter 530 m NO om Svennagården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört	X	Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, gullviva, harmynta, hållveronika, prästkraze, rödkämpar, slåtterfibbla, stor blåklocka, säfferot och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros, hundkex och timotej.

Beskrivning

Mycket artrika men smala marginalmarker till en f.d. åker belägen på en platå. Platån är trivial av olika gräsarter medan slänterna hyser en rik flora med "allra bästa läge" för drakblomma som bör eftersökas 2008. Området har hittills inte uppmärksamats i samband med inventeringar av ängar och betesmarker.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Troligen sällan eller numera aldrig efterbetad vilket ger dragning åt ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Troligen mestadels obetat. Eventuellt sällan som efterbete vid vall.

Igenväxning

Enstaka buskar såsom en.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall är önskvärt. Slåtter och bränning bör eftersträvas om inget annat lyckas.

Restaureringspotential

Hög. Med förnyat efterbete kan åkerslänterna utvecklas till drakblommelokaler. Vid förbättrad hävd är holmen lämpad för insådd av drakblomma.

21851 Svennagården 14

Karta nr 6

(185 Åkerslänter och rör 450 m NO om Svennagården, Vartofta-Åsaka.)

Texten gäller även för objekt 21852 och 21853.

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, buskviol, gullviva, prästkraige, rödkämpar, stor blålocka, säfferot och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades i synnerhet bergrör och hundäxing men här fanns även liljekonvalj, vitmåra, brännässla, ogräsmaskros och hundkex. Ytterligare inslag var renfana och röllika.

Beskrivning

Små rör och en brant åkerslänt karakteriserar detta objekt som efterbetas vid vall. Åkerslätten har röjts av Falköpings kommun i mitten av 1990-talet. Området är inte så exklusivt som många andra delar av Svennagården men viktiga för helheten i landskapet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med hopp om tillbakagång till Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Efterbete vid vall.

Igenväxning

Rikligt i partier av en, hägg, rosor och druvfläder.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Røj lönnen och några enar samt lite hägg. Bränn rören regelbundet.

Restaureringspotential

Måttlig på grund av ganska dålig hävd och triviala inslag.

21852 Svennagården 15

Karta nr 6

Se objekt 21851.

21853 Svennagården 16

Karta nr 6

Se objekt 21851.

21860 Hulegården, Vartofta-Åsaka

Karta nr 6

(186 Åkerholme 310 m S om Hulegården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 25 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra	X	Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, luddhavre, rödklint, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades i synnerhet hundäxing men här fanns även skogsklöver, vitmåra och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme med endast lite torrängsflora. Fornlämningslokal.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten dominerar dessvärre.

Hävdstatus

Troligen helt ohävdad idag. Förr efterbete vid vall.

Igenväxning

Hägg och rönn finns på holmen.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Bränning och slåtter om inget annat lyckas.

Restaureringspotential

Låg på grund av mycket triviala inslag.

21870 Getagården, Vartofta-Åsaka

Karta nr 6 och 7

(187 Torräng 120 m OSO om Getagården, Vartofta-Åsaka.)

Besöksdatum: 26 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	

Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva		Färgmåra	X	Vildlin	X
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsippa, backsmultron, backtimjan, getvåppling, gullviva, harmynta, jordtistel, lundtrav, lundstarr, prästkrage, rödklint, rödkämpar, småfingerört och stor blålocka. Av ohälds- och trivialarter noterades endast vitmåra, hundäxing och gräsmaskros. Den på Falbygden mycket ovanliga arten flikväva, *Geranium dissectum*, sågs med ett 20-tal exemplar i åkerkanten nedanför torrängen.

Beskrivning

Området utgörs av en artrik torräng som gränsar till en husbehovstäkt. Blodnäva saknas vilket antyder att ängarna tidigare betades permanent.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – f.d. betesvarianten under utveckling till ohäldsvarianten. Idag i en artrik variant. I kanten mot åkern märktes kvävepåverkan vilket gör att även trivialvarianten är förekommande.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ingen.

Åtgärdsbehov

Efterbete vid vall. Bränning och slåtter om inget annat lyckas. Den plana sluttningen lämpar sig utmärkt för markstörningsförsök.

Restaureringspotential

Hög. Detta är ett område som man kan styra till vad man vill, exempelvis stäppartad torräng av *Dracocephalum*-typ.

21880 Slöta Backgården

Karta nr 37

(188 Backe SV om Slöta by.)

Besöksdatum: 15 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 223 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd	X	Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs bockrot, gullviva, jordtistel, lundstarr, rödklint, rödkämpar, vårfingerört(?) och väddklint. Andra förekommande arter var rödven, grästhjälmarblomma, teveronika, vägtistel och åkertistel. Av ohälds- och trivialarter noterades i synnerhet rödsvingel men här fanns även hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Markerad större kulle en knapp kilometer sydväst om Slöta kyrka. Intill kullen ligger en fornlämning på en åkerholme. Kullen har besökts i samband med ängs- och hagmarksinventeringen och ängs- och betesmarksinventeringen. Utöver ovanstående arter har många andra torrängsarter påträffats tidigare, exempelvis fältvädd, prästkrage, flentimotej, hällveronika, rött oxbär, backklöver, backglim, backsmörblomma, stor blåkllocka, slåtterfibbla, backlök och vingvial. Troligen finns inte alla dessa arter kvar längre.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med inslag av trivialvarianten. Holmen sköts som en stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Hävdades vid besöket måttligt med 6 får. Gårdens schäfer förföljde mig upp till kullen där den hysteriskt började jagade fåren. Som tur var lydde hunden (vargen) mig annars hade nog ett par av dem strukit med!

Fornlämningen slås årligen av Slöta hembygdsförening som också har rapporterat arter från området.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd såsom en, rosor och hägg. Partier är trivialiserade av gräs m.fl. arter - orsak okänd.

Åtgärdsbehov

Fortsatt bete. Bränning och slåtter om betet upphör.

Restaureringspotential

Hög men risk för ökad trivialisering om betet uteblir.

21890 Saleby, Slöta 1

Karta nr 37

(189 Åkerholme 700 m SO om Saleby, Slöta.)

Besöksdatum: 26 juni
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krisla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, buskviol, gullviva, lundstarr och säfferot. Andra förekommande arter var mörkt kungsljus och nässelklocka. Av ohävd- och trivialarter noterades bergör, vitmåra, hundäxing och hundkex.

Beskrivning

Åkerholme som slås årligen av Slöta hembygdsförening. Holmen ses lätt från vägen på grund av sin blomrikedom. Fornlämning finns här också.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Fornlämningen slås årligen av Slöta hembygdsförening.

Igenväxning

Endast lite rosor.

Åtgärdsbehov

Fortsatt slåtter. Bränning vissa år kan vara på sin plats också.

Restaureringspotential

Hög. Holmen lämpar sig väl för insådd av drakblomma.

21900 Saleby, Slöta 2

Karta nr 37

(190 Åkerholme 580 m SO om Saleby, Slöta.)

Besöksdatum: 9 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga arter sågs backsmultron, bockrot, buskviol, gullviva, rödklint, stor blålocka, säfferot och väddklint. Av ohävs- och trivialarter noterades bergrör, vitmåra, hundäxing och hundkex. Ytterligare en oönskad art var kirska som var riklig i partier.

Beskrivning

Åkerholme som delvis är planterad med gran. Sydslänterna är typiska igenväxningsmiljöer där drakblomma kan påträffas.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten dominerar. Små inslag av stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Ganska långt gånge igenväxning av hallon, rosor, ask och gran.

Åtgärdsbehov

Slåtter, bränning, bete – något är bättre än inget alls. Ett besök 2008 skulle kunna överraska med fynd av drakblomma.

Restaureringspotential

Måttlig. Små partier kan dock utvecklas till stäppartad torräng med rik flora, förutsatt att åtgärderna sätts in snarast.

21910 Vårkumla

Karta nr 38

(191 Åkerslänter strax V om Vårkumla kyrka.)

Besöksdatum: 9 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 349-SDK
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter sågs backsmultron, prästkraige, svinrot och väddkling. Av ohävs- och trivialarter noterades skogsklöver, vitmåra, brännässla, hundäxing, rödsvingel, timotej och hundkex. Ytterligare arter i detta objekt var tjärblomster, åkervädd, mörkt kungsljus, gullris, ängssvingel, rödven, kruståtel, liten blåklocka, röllika, svartkämpar, fyrkantig johannesört och fårsvingel.

Beskrivning

Åkerslänter med artrik flora och partier av triviala gräsarter.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten dominerar. Inslag av stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Ohävdad vid besöket. Möjligen sker ett visst efterbete vid vall.

Igenväxning

Bara mycket lite rosor.

Åtgärdsbehov

Bete bör styras genom uppsättning av en tråd på lämpligt område väster om kyrkan. Därefter bete vid vall. Påsläpp sent för att minska påspädningen av kväve från åkrarna.

Restaureringspotential

Måttlig på grund av sambete med fet vall. Små partier kan dock utvecklas till stäppartad torräng med rik flora.

21920 Axtorp, Vårkumla

Karta nr 39

(192 Åsar S om Axtorps by, Vårkumla.)

Besöksdatum: 9 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 168 ÅoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	

Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	

Övriga arter

Av övriga indikatorarter sågs buskviol, gullviva, lundtrav, prästkraige, rödklint, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades skogsklöver, brännässla, hallon, hundäxing, timotej och hundkex. Av ytterligare arter i detta objekt märktes speciellt daggkåpa.

Beskrivning

En f.d. artrik grusås som tyvärr varit ohävdad under längre tid och därmed vuxit igen med enbuskar och träd. I ängs- och hagmarksinventeringen besöktes området 1990. Flera intressanta torrängsarter noterades, bl.a. färgmåra, backlök, blodnäva, backruta och flentimotej. Idag har objektet förstörts även om åsen betas med nöt.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Måttligt bete med nöt.

Igenväxning

Omfattande av enbuskar, rosor, oxel, björk, asp, hägg, alm och lönn.

Åtgärdsbehov

Successiv gallring och bete med nöt.

Restaureringspotential

Låg på grund av långtgående igenväxning.

21930 Västerbo, Jäla

Karta nr 40

(193 Västerbo, Jäla.)

Besöksdatum: 30 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 78 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter sågs backsmultron, bockrot, getvåpling, harmynta, prästkraige, rödkämpar, stor blåklocka och väddklint. Av ohävd- och trivialarter noterades skogsklöver, vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex. Ytterligare arter i detta objekt var kruståtel, fårsvingel, tjärblomster, rödven, gökärt, röllika och svartkämpar.

Beskrivning

Ett tilltalande slätterobjekt på små åkerholmar och grusiga kullar i ett variationsrikt odlingslandskap. Vid besöket var slätter utförd på c:a 75 % av objektet vilket kan innebära att en del intressanta arter missats. Uppgifter från tidigare inventeringar visar på en rik flora för att vara denna del av Falbygden; luddhavre, vårstarr, harmynta,

backsippa och backsmörblomma. De magra vegetationstyperna rödvenäng och fårsvingeltorräng dominerar även om kalkindikatorer förekommer spritt i hela objektet. Rikast flora är som så ofta i anslutning till en husbehovstäkt som finns längst i öster. Slåttern har återupptagits efter några år i ohävd. Den rödlistade arten sexfläckig bastardsvärmare sågs vid besöket.

Vegetationstyp

Fårsvingeltorräng. Rödvenäng. Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Slätter. Ett allt för svagt efterbete vid vall sker också.

Igenväxning

Enstaka buskar och träd av en, rosor, sötkörsbär, oxel, björk, sälk och rönn.

Åtgärdsbehov

Slätter. Efterbetet måste bli hårdare för att åstadkomma en nyttig markstörning på de små kullarna. Inga röjningsbehov förutom att grustaget måste hållas öppet för sol och värme. För att gynna biologisk mångfald bör grustaget regelbundet grävas om i partier. Om hävden försämras och markstörningen uteblir föreslås att kullarna och åsarna börjar svedjas regelbundet.

Restaureringspotential

God. Ett intressant slätterobjekt som bör uppmärksammas genom besök av länsstyrelsen. Området är möjligen för magert för att lämpa sig för insädd av exklusivare kalkarter. Små partier kan dock bevaras som stäppartad torräng med rik flora.

21940 Bragnum, Floby

Karta nr 41

(194 Bragnum, Floby.)

Besöksdatum: 30 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 135 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

OBS att artuppgifterna nedan är hämtade från TUVÅ och ÄoH -90.

Backglim	X	Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter har tidigare noterats backsippa, backsmultron, backsmörblomma, backtimjan, bockrot, jungfrulin, kattfot, lundtrav, låsbräken, prästkrage, rödkämpar, svinrot och vårfingerört.

Beskrivning

Området inventerades inte då det snabbt konstaterades att det var hårt betat av närgångna nöter. Uppgifterna om denna fina ås kommer till stor del istället från tidigare inventeringar. Åsen är känd för sin rika flora, speciellt förekomsten av tidigblommande fältgentiana som undertecknad själv såg 13 exemplar i juli 2001. Arten förekom sparsamt och har mycket få lokaler i Västergötland. Åsens höga värden i en trakt där kalkrika åsar är mycket sällsynta är bör speciellt värnas om genom att försöka styra betetrycket och upprätta särskilda fällor för senarelagt bete.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

Idag gäller hårt bete med nöt. Tidigare har delar av åsarna slagits årligen. Därefter har det varit ett svagt efterbete med häst.

Igenväxning

Ingen. Endast enstaka buskar och träd som oxel och asp.

Åtgärdsbehov

Besök av naturvårdare och betesrådgivare. Målet bör vara att styra betet så att åsens rika flora bevaras vilket sker bäst genom att stängsla av åsens rikaste delar för betespåsläpp sent under säsongen. Med rådande betestryck kommer betet och markstörningen säkert att vara tillräckligt ändå.

Restaureringspotential

God. Tidigblommande fältgentiana och en rik torrängsflora kan säkert bevaras om rätt åtgärder sätts in i tid.

21950 Aspelund, Luttra

Karta nr 12

(195 Aspelund, Luttra.)

Besöksdatum: 31 juli
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 213 ÄoH -90
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades backlök, backsmultron, backsmörblomma, buskviol, jordtistel, prästkraze, rödklint, stor blålocka och väddklint. Vildmorot dominerar helt i den gamla husbehovstakten. Ängssvingel, hundäxing, timotej, ogräsmaskros, hallon och vitmåra är dessvärre också vanliga i den här sedan länge ohävdade slänten.

Beskrivning

En ganska brant slänt som tidigare har uppmärksamats för sin rika flora. Arterna som funnits har dock successivt utgått till förmån för triviala gräs och hallon. Ett fåtal indikatorer finns kvar och då mest i anslutning till den f.d. husbehovstakten. Området har tidigare uppmärksamats av Falköpings kommun som ombesörjt bränning och viss slåtter under 1990-talet.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – trivialvarianten med inslag av ohävdsvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Trivialiseringen är det största hotet.

Åtgärdsbehov

Bränning, slåtter och markstörning.

Restaureringspotential

Måttlig till låg beroende på långtgående trivialisering. Som experimentområde är dock objektet bra.

21960 Albogården, Slöta

Karta nr 14

(196 Albogården, Slöta).

Besöksdatum: 6 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla	X	Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades backlök, backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, getväppling, gullviva, jordtistel, klasefibbla, lundstarr, prästkraze, rödklint, rödkämpar, sommarfibbla, stor blålocka, säfferot och väddklint. Tidigare har den mycket sällsynta luktvickern setts på denna holme som en av några lokaler i Västergötland. På det starkt triviala *krönet* av kullen dit kossorna gärna går och gödslar av sig dominerar ogräsmaskros och hundkex. Andra inslag är rödklöver, hundäxing, liljekonvalj, skogsnäva, skogsklöver och vitmåra.

Beskrivning

Välmarkerad och artrik åkerholme som betas vid vall vissa år. Albogården är en mjölkgård med höggödslade åkrar vilket innebär en successiv transport av kväve från åkrarna till den stäppartade torrängen. Betesregimen och det kväverika tillståndet på gården innebär på sikt ett hot mot kullens naturvärden. Sammanfattningsvis är denna bevarandevärda kulle idag påverkad men inte förstörd!

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Partier domineras av stäppartad torräng – trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad vid besöket men troligen betad vid vall vissa år.

Igenväxning

Ingen. Trivialiseringen är på sikt det största hotet.

Åtgärdsbehov

Efterbete är bra genom att kullen då markstörs av kornas klövar. Man bör eftersträva att styra efterbetet till en kort men intensiv period istället för att utsätta kullen för en lång period av efterbete. Påsläppet på kullen bör också ske sent då näringen är som minst på åkrarna. Kullen bör även brännas ibland.

Restaureringspotential

God till måttlig.

21970 Bestorp, Falköping 1

Karta nr 13

(197 Slätteräng 150 m V om slalombacken, Falköping.)

Naturreservat: Bestorp
Besöksdatum: 7 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: --
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krisla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades getväppling, klasefibbla, prästkraige och rödklint. Hallon, hundäxing och hundkex märktes av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Mindre och smal marginalmark utmed en av de viktigaste stigarna upp till Mösseberg från Falköpings tätort. Sydslänten har förr ingått i en betesmark tillhörande den numera rivna Liagården. Slänten har skötts genom slåtter i flera år men enligt uppgifter från kommunekologen i Falköping är detta tyvärr historia. Ofta ses flera arter dagfjärilar flyga över den mycket blomrika ängen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng av Dracocephalum-typ.

Hävdstatus

Ohävdad. Tidigare slogs området nästan årligen.

Igenväxning

Hallon och sly av alm och ask förekommer. Ohävd med tillhörande trivialisering är på sikt det största hotet.

Åtgärdsbehov

Årlig slåtter återinförs snarast. Rönning av sly och hallon.

Restaureringspotential

God. Området kan lämpa sig för insådd av drakblomma.

21980 Bestorp, Falköping 2

Karta nr 13

(198 Betesmark i sydslänt 560 m V om slalombacken, Falköping.)

Naturreservat: Bestorp
Besöksdatum: 7 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmymta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd		Trollsmultron	X
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	

Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades bergmynta, bockrot, buskviol, gullviva, lundstarr, prästkrage, rödklint, stor blåkllocka och vädsklint. Skogsnäva, hallon, hundäxing och ogräsmaskros märktes av ohävd- och trivialarterna. Även röllika, fårsvingel, gråfibla, nässelklocka, tjärblomster, gökärt, smultron och gullklöver finns på lokalen.

Beskrivning

Artrik sydslänt som uppmärktesammades i samband med planering av Mössebergs friluftsområde i slutet av 1980-talet. Då hittades bl.a. trollsmultron i slänten, en art som återfanns i år. En annan art som sågs då men inte i är var backlök. Intrycket av slänten är likartad den jag fick då. Enstaka buskar och träd utgör igenväxning. Betet bedöms dock ha förbättrats sedan dess då området var näst intill ohävdad.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng - betesvarianten.

Hävdstatus

Bete med nöt. Måttligt betetryck.

Igenväxning

I slänten förekommer en hel del nyponros men även getapel, hassel, try och hagtorn. Dessutom finns förtätningar av sötkörbär, oxel, ek och lönn.

Åtgärdsbehov

Röjning till c:a 30 % av sly och rosor. All rekrytering av unga träd tas bort också så att området på lång sikt inte växer igen och skuggas mer än vad som är fallet idag.

Restaureringspotential

God. Eftersök och/eller insädd av smalbladig lungört kan kanske göras med framgång.

21990 Ängatorpet, Östra Gerum

Karta nr 17

(199 Ohävdad kulle 75 m S om Ängatorpet, Östra Gerum.)

Besöksdatum: 9 augusti
Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---
Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta	X	Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd		Getrams	X	Vingvial	X
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades bergmynta, bockrot, buskviol, getvåpling och vädsklint. Skogsklöver och hundäxing är mycket vanliga. Även kvickrot, ogräsmaskros, hundkex och timotej märktes av ohävd- och trivialarterna.

Beskrivning

Ohävdad kulle delvis med rik flora. I kanten av kullen finns även en husbehovstäkt. Strax norr om kullen ligger Ängatorpet som sköts av hembygdsföreningen.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten och trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Viss igenväxning av buskar och träd.

Åtgärdsbehov

Röjning och slåtter är önskvärd. Skötseln kan bli ett utmärkt projekt för hembygdsföreningen att samlas kring.

Restaureringspotential

God. Kullen kan genom slåtter och röjningar utvecklas till en vacker stäppartad torräng.

22000 Tiarp 4

Karta nr 23

(200 Åkerholme 520 m NO om Tiarps kyrka, Tiarp.)

Besöksdatum: 31 juli

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej		Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs		Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades buskviol och stor blåklocka. Skogsklöver var mycket vanlig liksom blodnävan och kungsmyntan. Vitmåra, hallon, hundäxing, kvickrot, ogräsmaskros, timotej och hundkex märktes av ohävds- och trivialarterna. Andra pikanta inslag var blåhallon och mörkt kungsljus.

Beskrivning

Ohävdad kulle med mycket blodnäva vilket ger associationer till drakblomma som kan förekomma i dessa miljöer. Tyvärr var ohävden långt gången och andelen trivialarter stort.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med inslag av trivialvarianten.

Hävdstatus

Ohävdad.

Igenväxning

Igenväxning av buskar och träd såsom rosor och getapel. Norra delen hyser även en del ungskog.

Åtgärdsbehov

Bränning, röjning och slåtter är önskvärd. Efterbete också förstås. Kullen skulle kunna överraska genom att hysa både drakblomma och smalbladig lungört varför ett återbesök under bästa blomningstid 2008 föreslås.

Restaureringspotential

Måttlig? Kullen kan kanske genom bränning, slåtter och röjningar utvecklas till en bevarandevärd stäppartad torräng.

22010 Södra Kyrketorp

Karta nr 25

(201 Åkerholmar 250 m SO om Ragnvalds grav, Södra Kyrketorp.)

Besöksdatum: 31 juli

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: ---

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting		Fältvädd		Trollsmultron	
Blodnäva		Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams		Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades backsippa, backsmultron, backtimjan, bockrot, getväppling, gullviva, harmynta, hållveronika, jordtistel, lundtrav, prästkrage, rödklint, rödkämpar, stor blålocka och väddklint. Vitmåra, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex märktes av ohälds- och trivialarterna.

Beskrivning

Öppna och mycket fina åkerholmar med mestadels betespräglade kalkindikatorer. En viss störning finns på den södra holmen genom ett upplag och rödsvingeldominans.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – betesvarianten med stark dragning åt Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Bete vid vall? Ohävdad?

Igenväxning

Mycket liten igenväxning av rosor, getapel, olvon samt asksly. Dessutom finns här en ung ask som snarast måste tas bort.

Åtgärdsbehov

Fortsatt efterbete om detta pågår idag. Den unga asken och allt asksly tas bort snarast. Då röjs även det lilla av asksly som finns här.

Restaureringspotential

Hög. Kullen kan med rätt skötsel utvecklas till en artrik stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insådd av fjädergräs och drakblomma.

22020 Ramstorp

Karta nr 42

(202 "Kåbergsbacken", 450 m SSO om Suntorp, Dala)

Natura 2000-område: Ramstorp

Besöksdatum: 8 augusti

Smalbladig lungört: Ej känd

Tidigare områdesnummer: 478 ÄoH -90

Drakblomma: Ej känd

Indikatorarter för stäppartad torräng

Backglim		Fjädergräs		Kungsmynta	X
Backklöver		Flentimotej	X	Praktbrunört	
Backruta		Fältmalört		Solvända	
Backskafting	X	Fältvädd	X	Trollsmultron	
Blodnäva	X	Färgmåra		Vildlin	X
Brudbröd	X	Getrams	X	Vingvial	
Darrgräs	X	Krissla		Ängshavre	X

Övriga arter

Av övriga indikatorarter noterades backsmultron, backsmörblomma, bockrot, buskviol, gullviva, jordtistel, lundstarr, rödklint, rödkämpar, stor blåkllocka och våddklint. Tidigare har även backtimjan, hållveronika, backklöver, sommarfibbla och slätterfibbla noterats. Vitmåra, hallon, hundäxing, ogräsmaskros och hundkex märktes av ohävd- och trivialarterna. Slankstarr och smörblomma sågs också.

Beskrivning

Kåbergsbacken är en större ås som sedan 1980-talet uppmärktesammats av naturvårdare och Falköpings kommun. Naturskyddsföreningen röjde området under 1990-talet och kommunen hjälpte till med borttagning av stängsel och uppsättning av nytt. Floran är mycket artrik men tyvärr så sköts området inte som det borde. Orsaken är att djurhållaren, enligt uppgift från naturskyddsföreningen, inte utfört det han lovat, dvs att låta betesdjuren beta området på ett naturvårdsanpassat sätt. Enligt föreningen är även markägaren missnöjd och ser gärna att naturskyddsföreningen tar över skötseln, något som dessutom föreningen är villig att göra.

Vegetationstyp

Stäppartad torräng – ohävdsvarianten med dragning åt Dracocephalum-typen.

Hävdstatus

Ohävdad eller möjligen svagt hävdad genom bete med nöt.

Igenväxning

Asksly och tallföryngring förekommer frekvent. Därutöver finns en del en, getapel, olvon och krusbär. Det ganska glesa trädskiktet utgörs av oxel, tall och sötkörbär.

Åtgärdsbehov

Detta första klass-objekt kräver en omedelbar diskussion med beteshållaren om att ändamålsenlig skötsel ska införas 2008. Ett effektivt efterbete med nöt måste till för att gräsrika partier ska tryckas tillbaks till förmån för konkurrenssvaga kärlväxter. Røj allt asksly och tallföryngring snarast. Ta även bort unga träd av samtliga arter. Om inte en bra skötsel fås till stånd snarast så måste skötselansvaret läggas över på naturskyddsföreningen som då kan slå och röja området.

Restaureringspotential

Mycket hög. Kullen kan med rätt skötsel utvecklas till en riktigt fin stäppartad torräng av Dracocephalum-typ. Området lämpar sig för insådd av fjädergräs och drakblomma.

Gamla objekt som klassats ut i denna inventering

23 Åkerholme 300 m NNV om Västgötagården, Smula. Smula 5:20

Tidigare områdesnummer: TiS 20, D16

Beskrivning

Objektet har grävts bort mellan 1993 och 1998.

Bilaga 4: Kartor Ätradalen

Bilaga 5: Kartor Falbygden



**LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN**